

D. R. DANIEL
FOUR CROSSES

Highmore pinx. G. Vertue Sculp.

WILLIELMUS BAXTER, Cornavius

An.° Ætat. 69. 1719

GLOSSARIUM ANTIQUITATUM *Britannicarum*,

SIVE

Syllabus Etymologicus

ANTIQUITATUM

Veteris Britanniæ atque Iberniæ

Temporibus Romanorum.

AUTORE

WILLIELMO BAXTER, Cornavio,

Scholæ Merciariorum Præfecto.

ACCEDUNT

Viri Cl. D. *EDVARDI LVIDII*,

Cimeliarchæ Ashmol. Oxon.

DE

FLUVIORUM, MONTIUM, URBIUM, &c.

In Britanniâ Nominibus,

ADVERSARIA POSTHUMA.

LONDINI:

Typis W. BOWYER, MDCCXIX.

Viro Clarissimo Doctissimoque

D. RICARDO MEAD, *M.D.*

Willielmus Baxter

S. P. D.

TAMETSI jam eâ sim ætate ut amicis penè omnibus superstes videar, eâ tamen nunc usus sum felicitate ut illorum, triste alioquin, desiderium Tua,

Vir Clarissime, in me Benevolentia multò levius efficiat: Opportunè etiam mihi hæc oblata est occasio hoc qualequale grati animi testimonium exhibendi. Egregiæ Tuæ in Arte Medicâ dotes tot tantæque sunt ut supra omnem laudem assurgant, imò ipsam vincant invidiam: Eas igitur hìc enumerare necesse non habeo. Nec quenquam latet quàm proclive in recondita Literariæ Antiquitatis studia Tuum sit ingenium, quàm in cognoscendis ejusmodi rebus peritum, quàm in colligendis minimè parcum, quàm liberale in erogandis ad easdem publicandas sumptibus. Gratos ergo Tibi oportet esse quicunque de Re Antiquariâ student bene mereri: Neque ægre tuleris, Vir Doctissime, me inter alios Tuam eo nomine ambire gratiam. Quo enim Patrono potiùs gaudeat hic Libellus, qui quidem nisi Tu intercessisses, flammis dudum damnatus, vel unà cum suo autore æternùm fuisset

sepultus?

ſepultus? Vix opus eſſe videtur ut moneam Antiquario Britannico prorſus eſſe neceſſariam Britannicæ Linguæ peritiam; ob hujus tamen inſcitiam multi nec parvi nominis Viri non rarò in errores incidêre. Ego autem hujus ope gentis noſtræ Antiquitatibus nonnihil lucis afferre conatus ſum; meumque inde Tibi adeò gratum fuit propoſitum, ut haſce lucubratiunculas tenebris ulteriùs premendas non cenſueris. Te itaque jubente jam tandem in publicum prodeunt; in quibus quòd plurima lectoribus forſan non paucis nova neque ſatis probata compareant, eò magis Defenſore amico & erudito Vindice opus eſſe animadverti; qualem cùm te potiorem neſciam, patere ut mea hæc in Britannicis Antiquitatibus illuſtrandis conamina Tui Nominis autoritate fulta, lectoribus ſi non quodammodo utilia, accepta ſaltem fiant: Quod ſi contigerit, me bonas in his

horas

horas non malè collocâsse mihi denique gratulabor. Vale. *Dabam Londini ex Scholâ Merciariorum Kal. Jul.* MDCCXIX.

PRÆ-

PRÆFATIO
AD
BRITANNOS.

N vobis, Saxobritanni, Scotoſaxones, Scotobrigantes atque Britanni mei, opus aliis haud intentatum, neque ſanè ſine meritâ laude, etſi plùs mediâ ſui parte nobis relictum. Quid vos monſtra terrent nominum? Juſſit Anna; Eſtote Britanni: Hoc omnes altero certè parente jam antè fueratis. Neque enim vel Hengiſti legimus milites maritos huc adveniſſe, vel veterum Brigantum pubem mulieribus comitatam tentaviſſe Iberniam: Et quis affirmet Septentrionalem Saxonem temperaviſſe ſibi à connubiis nobiliſſimæ Pictorum gentis, cùm jam per multa ſæcula deſierit hæc Briganticè loqui? Quin autem nobiliſſimum dicam illum

populum

populum, qui tot prœliis pro patriâ libertate cum hoſtibus Romanis ſummâ cum virtute decertaverit, quique initio Romanorum temporum à Taravedro Promontorio Troventionem amnem uſque latè regnaverit? Ut ſint planè de Belgicis Britannis accipienda illa vexatiſſima Rhetoris Eumenii verba: *Ad hoc natio etiam tunc rudis* & ſoli *Britanni Pictis modò & Ibernis aſſueti hoſtibus, adhuc ſeminudis, facilè Romanis armis & ſignis ceſſerunt.* Certè cum Belgis *ſolis* Cæſari Dictatori res fuerat; atque hi *ſoli* illâ tempeſtate Britanniam dictam Primam obtinuêre. Cum advenis igitur Britannis *ſolis* Cæſar gerebat bellum, iiſque tunc rudibus, aſſuetiſque Brigantum & Ibernorum armis: Contrà Conſtantius, quem laudat Eumenius, cum Britannis jam cultioribus factis, & Carauſii & Alecti Romanis militibus adjutis, rem gerebat. Fruſtra ſunt igitur, qui alios *Britanni Soli* Ibernos quàm Brigantum ſeu Pictorum ſocios Novantas ſive Gallovidios crepant. *Seminudos* dicit ille Pictos & Ibernos Scotos; benè ſanè quòd non & planè nudos, cùm vel ipſi Caledones in Julium Agricolam Proprætorem, eſſedis vecti & latis enſibus armati, fortiſſimè depugnaverint. De noſtro inſtituto veſtrum erit judicare. Sunt ſanè multa in veteri Geographiâ nobis immutata, permulta novata, plurima ſolâ conjecturâ

jecturâ nisa. Ἀνάγκη γὰρ (quod ait Geographorum Princeps Strabo) εἰκότα λέγειν καὶ τῶν τόπων καὶ τῶν ὀνομάτων μεταβεβλημένων.

De ipso *Ptolemæo* nihil attinet dicere, cùm conveniant de eo omnium judicia, & constet de tempore quo floruerit. De *Itinerario* dicto *Antonini* vel *Antonii* omnia incerta sunt, nisi quòd videatur sub *Antonini* Pii Imperio initio consarcinatum, & posteris temporibus vel adauctum vel emendatum. *Ravennas* Monachus, qui nuper sub *Anonymi* nomine Parisiis editus est, versus videtur de Græco aliquo Exemplari Tabularum nescio quarum in usum Orientalis Imperii descriptarum, quòd & Exarchatus Ravennatium Byzantinæ fuerit ditionis, & plurima Locorum nomina Græcâ veniant scripturâ; quale, ut de aliis taceam, *Glebon* pro eo quod debuerat esse *Glevum*. Et cùm nulla in hoc libello compareant Saxonum vocabula, colligere pronum est illum esse Latino Interprete longè vetustiorem, cùm ille posteriorum meminerit temporum, Orcadasque dicat ob peccata nostra in Barbarorum esse potestate; ita enim Danos ille nominat.

Camdenum nostrum quamplurimis locis vel declaratum vel emendatum facilè deprehendet

hendet Lector. Adjiciuntur etiam plùs minùs ducenta veterum Locorum & Fluminum nomina quæ in *Britanniâ* ejus non comparent; ut nihil dicam de Deorum, Regum & Ducum antiquis appellationibus, quæ hìc pro ingenii noſtri modulo explicantur: Collatis paſſim ἐν παρόδῳ cognominibus veteris Galliæ & aliarum Regionum Vocabulis.

FRUSTRA fuerit hoc loco advertere, quod per totum hoc Opuſculum declaravimus, univerſæ Europæ populos fuiſſe Henetos ſeu Brigantes, & originis planè Aſiaticæ; & quòd *Peregrini* initio fuerint, alienigenis appellatos fuiſſe *Gallos*. Certè vel hodierna Armeniorum lingua (quæ olim Phrygibus & Thracibus propemodum erat communis) innumera repræſentat Britanniæ noſtræ vocabula. Quid quòd & Linguæ quas vulgus dicit Orientales, abſque Armenicæ & Britannicæ noſtræ ope in pluribus nequeant explicari? Ecce autem unum & alterum hujus rei exemplum. Armeniis Χȣ̆ζ pro *Porco* eſt, Britannis *Hüch*, ſicuti & Græcis Ὗς. *Vir* etiam vel *Maſculus* Armeniis Ἀὶϱ eſt, nobis *Ür*, & Græcis Ἀνήϱ. Hebræis חזיר *Chazir Porcus* eſt, nullâ cum notatione nominis; Arabibus vitioſè Χαυζίϱ. Et Britannis & Armeniis *Hên Senex* eſt, ſicuti veteri Græciæ Ἕνος-η-ον; unde & Romanum

Senex:

Senex. Hebræis כהן *Cohen* nullo cum etymo *Senator* eſt & *Sacerdos:* Britannis & Armeniis câdem compoſitionis formâ *Cohen* Συμπρεσβύτερος eſt, eodem intellectu quo Judæorum כהן *Cohen, Senator & Sacerdos* eſt. Δζὒρ Armeniis *Aqua* eſt, Britannis *Dür*, & Græcis Ὕδωρ; quò referendum Romanorum *Sudor.* Sed unde hoc, quis me roget? Scythæ univerſam Europam maximamque Aſiæ partem primis occupavêre temporibus. *Scythæ* (inquit Trogi Pompeii Epitomator Juſtinus) *per totam Aſiam Ægyptum uſque imperium tenuêre per mille & quingentos annos.* Subeat igitur nemini mirari etiam *Mare glaciale* vel *Cronium* Geographis dici *Mor maruſa*, quod & noſtro ſermone eſt *Môr marüys*, quod eſt *Mare mortuorum virorum*; ſicuti & Græcis dicitur *Cronium*, quòd Κρόνος ſive *Saturnus*, totumque inferius Hemiſphærium ad Manes ſpectare crederetur. Certè *Haul y meirü* noſtratibus dici ſolet Splendor Solis in cacuminibus montium comparens poſt ejus occaſum.

Vestri erit arbitrii ſive potiùs ingenui favoris ne videamur tàm Ἑυρεσιλογίᾳ quàm Ἐικοτολογίᾳ uſi, cùm in hujuſmodi opellà vel nihil vel omnia audendum ſit. *Res enim ardua eſt* (ut ait Plinius Secundus in Hiſt. Nat.

a 2 Præfa-

Præfatione) *vetuſtis novitatem dare, novis autoritatem, obſoletis nitorem, obſcuris lucem, faſtiditis gratiam, dubiis fidem, omnibus verò naturam, & naturæ ſuæ omnia. Itaque etiam non aſſecutis voluiſſe abunde pulchrum atque magnificum eſt.* Imperitos igitur, moroſulos & *αὐθάδεις* nihil moror, contentus paucorum laudibus. Utimini vos & fruimini quæ noſtrum valuit promere ingenium, ſaltem donec potiora vel doctior vel felicior aliquis repoſuerit.

PORRO monendus eſt Lector in hoc Tractatulo literam *C* in veteribus nominibus ubique uti *K* veteri ritu eſſe efferendam, & *U*, *Ü* ſive *ü* in initio vocum ſive ſyllabarum uti Anglorum W, aliàs verò uti illorum oo ſive Italorum *u* ſemper eſſe pronuncianda. Alia autem quæ in ſequenti Libello fuſiùs ex re natâ annotavimus, hìc repetenda haud æquum duximus. Summarium autem Rerum Britannicarum ab Exceſſu Romanorum ad noſtra tempora Auctarii loco ſubnectere non pigebit, quod Lectori haud ingratum fore ſperamus.

ANIMAM tandem agente, ac veluti tabe ſenioque confectâ militari Romanorum veterum potentiâ, neque (prorſus jam exſuctis Provin-

Provincialium omnium medullis) ulteriùs Imperiorum ſato obſiſtere valente, extremæ tanti corporis partes occepêre primùm lethali frigore corripi. Britannia igitur noſtra jam per quatuor & quod excucurrerat ſæcula innumeris devaſtata cladibus, delectibuſque continuis, atque inſuper fame & peſte exhauſta penitus, Germanis jam olim Britannorum adverſus Romanum jugum ſociis, ex facili prædæ fuit. Siquidem Saxonum Dux *Hengiſtus* (ſive magis *Anſegiſus* Ravennati *Anſchis* dictus) revocatis jam domum de Britanniâ Legionibus, inito cum Vortigerno Silure novo fœdere, traditâq; ei in matrimonium Ronüennâ filiâ, aſtipulantibus etiam Pictis atque Ibernicâ Scotorum Gente, quam vel ipſe Beda prodit fuiſſe Anglis ſemper amiciſſimam, Romanam Provinciam (quod & ſub Conſtantino novimus factum) occupavit. Pulſis igitur Saxonici Limitis Ducibus, unà cum Romano Comite huic Limiti præpoſito, Orientalis Anglus atque Saxo cum Cantiaco Jutâ, & Auſtrali etiam Saxone, portus omnes à Romanis communitos obſedêre, quatuorque Regnula per Britannicarum Gentium veſtigia condidêre.

Primæ, quam & nos Belgicam fecimus, exacto tandem in Dumnoniam Præſide Ambroſio

brosio Aureliano, viro strenuo, Occidentalis Saxo imperavit, Dumnoniisque Belgis veteribus Romanorum sociis, frænum injecit. Britanniæ Secundæ sive Geüicciæ Præses cessit Mercio; Præsidemque Flaviæ ipse expulit Vortigernus. Quin & duo Maximæ Cæsariensis atque Valentiæ Consulares Transhumbrano Regi manus dedêre. Huic Castellorum omnium atque Arcium ad Ventum Boream positarum, duarumque Prætenturarum sive Vallorum custodiam fuisse permissam vel Saxonicum Idioma etiam hodie indicio est, quod ad extremas (quas quidem novimus) Romanorum Arces Loxam atque Banaciam pertendit.

NULLUM autem illis temporibus fuisse Indigenis ipsis totius Insulæ Regem, qualis vel *Arthurius* vel *Lucius* Monachis confinguntur, vel inde patet quòd veteris Gildæ ævo Aurelius Conanus imperitaret Siluribus, Maglocunus Cornaviorum Canganis sive (ut sequiori sæculo appellantur) Venedotis, Vortiporius Demetis, Constantinus Domniis seu Dumnoniis, Brigantumque Canganis sive Cumbris Cunoglasus. Certè neque Gildas noster neque Saxo Beda *Arthurium* novit.

QUID

Quid autem inter hæc? An ceſſat Domina Roma? Imò

———————*Peragit tranquilla Poteſtas*
Quod violenta nequit.

Neque enim cùm tu non poſſes quod velles, nolles quod poſſes. Hercle conſtabat jam in tot & tam feroces populos minus proficua fore effœti Imperii arma. Supremus igitur Occidentis Pontifex unâ eâdemque operâ, tàm Animarum omnium Saluti quàm Orbis Imperio inhians, novo atque hactenus inaudito conſilio, humaniori ſcilicet cultu, atque Sacerdotali palpo delinire cœpit Barbarorum ubique gentium animos. Tandem igitur & hìc acceptâ ab Auguſtino Gregorii Papæ Legato novorum rituum ſemipaganâ pompâ, Britannia noſtra denuo nec opina Romani juris facta eſt, Regulis jus dicente Metropolitano Romano. Novum hoc & incruentum vincendi genus; ut ſubeat mirari tantillo temporis ſpatio, de ſqualidis & lucifugis Monachis tot Patricios Epiſcopos, Comites Palatinos, Metropolitanos & Mitratos Abbates ubique terrarum emicuiſſe. Verùm Fortunæ tantiſper terga danti & ipſi terga dedêre, citò in arridentis gratiam redituri.

Inter hæc tamen tam dulcedine prædæ adducti, quam novatis Religionibus offensi Saxonum nostrorum veteres parentes, Dani scilicet Cimbriâ sive antiquâ Saxoniâ oriundi, colonos suos cladibus vexavêre continuis; omniaque, præcipuè verò Sacra, igne ferroque populati sunt. Mansit enim ad horum tempora, quamvis minùs integra, Veteris Provinciæ facies, & forsan etiam Romana Lingua; quod vel ex Anonymi nostri Libro conjicere licet, apud quem, etsi septimo tandem exeunte sæculo Geographiam suam descripserit, nullum tamen Saxonicum loci nomen comparet.

Neque clades ista soli contigit Britanniæ, verùm etiam quacunque terrarum sæva Germania alas suas tendit. Indignabatur enim Duces suæ Gentis atque Alumnos tot populorum domitores, tantique Imperii eversores, quique (ut adverterat olim in Antiquitatibus suis Vir longè eruditissimus Marcus Velserus) Gentilium hominum appellationem omni Nobilitati modò imposuerant, victarum gentium Sacerdotibus turpiter manus dare, peregrinaque Sacra patriis antehabere, veteris Patriæ & Parentum oblitos penitus, atque in peregrinos mores (quos & pro corruptissimis semper

ſemper habuêre) tranſire. Summus igitur Romanorum Pontifex, novo captato conſilio, ne modò ſartæ tectæ Romanæ Provinciæ denuo ab iiſdem Barbaris exciderentur, Francorum Ducem *Carolum*, Imperatorem nomine, reipſâ Eccleſiæ Dictatorem creavit. Hujus temporibus, ineunte ſcilicet octavo ſæculo, & *Ecberto* noſtro eaſdem ob rationes Regium Diadema, ſolutâ Heptarchiâ, ab Eccleſiâ impoſitum eſt; Novantæque etiam & Picti, cogente (ut videtur) Scotoſaxone, fracto jam à Danis Angloſaxonum Imperio, Scotorum Dalreudinorum veterum ſociorum Regulis colla ſua ſubdidêre.

Cum tamen nihilominus Monarchæ ipſi, novo cultu & manſuetâ Religione dudum emolliti, Danorum ferociæ minùs obſiſtere valerent, viſum eſt tandem Papæ Alexandro Sacerdotioque Britanno Willielmo Neuſtriæ Principi, acri atque ſtrenuo illorum temporum militi, Galliarumque Patricio, Regnum tradere, proprio ſcilicet magis quàm Britanniæ commodo ſtudentibus; atque hoc quidem quò in clientelâ eſſent validiſſimi Francorum Imperii. Verùm neque ipſe Willielmus parere Gallis ſuſtinuit, opportunitate tantæ Inſulæ fretus, neque minùs inclementer ipſam Eccleſiam tractavit, quàm Ci-

vilem Rempublicam; Gallicuſque furor & fas & nefas ſuſque deque habuit.

WILLIELMO etiam *Rufo* Rege, ipſius Pontificis Legatus Anſelmus domo Italus, ſpoliatus omnibus bonis, apud Gallos (quibus favebat) exulabat. Apud Alanum appellatum De Inſulis, ſatis magni nominis virum (qui quidem Alanus eodem ævo non modò in fictitia Merlini Britanni Vaticinia, verùm etiam in Petri Lombardi Sententias commentatus eſt) legimus Tirellum quendam, Aulæ Comitem, ab eodem Anſelmo, operâ cujuſdam Fanatici Monachi fuiſſe ſubornatum, qui *Rufum* Regem in Novo Saltu venantem adoriretur, ſagittâque nec opinum trajiceret, quod & *Pulcherrimum Facinus* Doctor ille Univerſalis audet appellare. Percuſſo fratri ſucceſſit HENRICUS, *Bellus Clericus* ſuo merito appellatus, quo regnante Chriſtianæ Theologiæ Profeſſor Alanus, apud Pariſios agens, fratris Parricidium publico laudavit ſcripto, uti modò retulimus.

HUJUS ex filiâ nepos, alter HENRICUS, incertum an & in ultionem *Rufi* Majoris ſui Avunculi, Domini Papæ Legatum Thomam in ipſo Durovernenſi Fano immaniter trucidandum curavit.

VERUM

Verum cùm jam ferè ubique dudum cicurati Leones ferocire & fremere inciperent, non ſolùm noſter Thymoleon, *Primus* ſc. Richardus, Magni illius Henrici filius, verùm & ipſe animoſus Rex Galliarum *Philippus* cognomento *Auguſtus*, unà cum aliis quamplurimis Principibus viris, novo atque audaci commento, in expeditionem Hieroſolymitanam ad ſacra ſtipendia facienda, amandati ſunt. Videbat enim ſanctiſſima atque eadem vaferrima Romana Curia & Gallias & noſtras Britannias jam viris & ingeniis & pluribus artibus florere; quin & ingens poterat eſſe metus ab harum gentium commerciis & increſcente jam navigatione. Rege igitur abſente & longinquis bellis occupato, Eccleſiaſticæ factionis Viri Procuratorià operâ fungentes, Reipublicæ formam detorquere niſi ſunt ad Ἀριστοκρατείαν, quo ſcilicet Optimatum partibus pro validiſſimo in Regiam Poteſtatem munimento uterentur. Atque hinc quidem duo inſequentes Reges civilium tumultuum fluctibus ab Eccleſià oppreſſi ſunt; atque etiam ipſa Nobilitas tàm diuturno bellorum conflictu propemodum fracta eſt.

Sub Henrico igitur hujus nominis *Tertio*, Simone à Monte-Forti Eccleſiæ ſtipendia

dia merente, ſumma rerum in plebem, & per hoc, licet invitis conſilii autoribus, in ipſum Principem denuo devoluta eſt. Quo facto Britannia noſtra criſtas tollere cœpit, per plurimas fortiſſimorum Regum ſucceſſiones, frendente licet peregrino Sacerdotio, de Gallo triumphavit, donec tandem, jam conſopito etiam inteſtino de Regno diſſidio, Inclyta THEODORI Progenies, vetuſto Britannorum ſanguine oriunda, non ſolùm Britannos ſuos Civitate olim ſuâ redonavit, Scotoſaxonumq; Regnum Regali Connubio ſibi adjunxit, verùm etiam (quod omnium maximum fuerat) Larvaticum Imperatorem Papam, deturbatis ſacris Præſidiis, Inſulâ ſuâ æternùm interdixit, univerſumque Clericorum gregem in ordinem ſuum revocavit. Atque ex illo tempore Europa deſiit eſſe in mancupio Latinæ Eccleſiæ.

NOSTRIS tandem temporibus duo antiquiſſima Regna ſub ANNÆ Invictiſſimæ Reginæ Auſpiciis in unum MAGNÆ BRITANNIÆ Imperium coaluêre, quod quidem ut fælix fauſtumque ſit utrique populo Deum Optimum Maximum obnixè rogo.

EXTRACTS

EXTRACTS of LETTERS from Mr. E. LHWYD *to the Author.*

April 26. 1705.

YOU were pleaſed formerly to acquaint me, you had revis'd your *Britiſh Geography*, and reduced it to Alphabet. If you pleaſe to communicate it, it ſhall be all or moſtly printed as your own by,

Sir, Your, *&c.*

P. S. If you have already reduced your *Britiſh Geography* to a Map, I ſhall engrave it. If not, I think it will ſuffice to inſert your Notes Alphabetically in my Dictionary of Britiſh Names, always putting *B* after them, and ſpare the charges of a Map, ſince 'tis not expected.

Oxford, Nov. 3. 1705.

I Hope you are come by this time to a reſolution about your *Roman Geographical Vocabulary of Britain*, and ſhould be glad to hear you will add it to ſome-

ſomething elſe, and ſoon begin to print it. But if you have no thoughts of publiſhing it your ſelf, and would pleaſe to contribute it towards my Book, I ſhall not, I hope, neglect doing you due juſtice.

Nov. 15. [1705.]

I Find by Dr. Harwood's Letter in the laſt * Tranſactions, there's ſome hopes you will ſhortly oblige the Curious in Antiquities with your *Gloſſary*, and hope your next may give ſome account of the time when it ſhall go to the Preſs if it be not already gone to,

Sir, Your, *&c.*

---

* *Vid. Phil. Tranſ.* N°. 306.

ERRATA.

ERRATA.

PAG. 12. l. 8. *Ael ùi mun ùi*, deletâ distinctionis notâ. P. 17. l. 2. *piah*. P. 19. l. 1. *Etocessa*. P. 20. l. 8. designat). P. 23. l. 19. Thistleworth). P. 26. l. Doctorem agebat universalem. P. 30. l. 28. Naguatiæ. P. 31. l. 24. Ptolemæo. P. 34. l. 13. *Curucam*. P. 46. l. 18. *Bre man* (separatim). P. 61. l. 2. *Atrebatium*. P. 74. l. 7. Psal. LII. P. 95. l. 8. *Coritiotar. celouion*. l. 18. 19. **Caer-pen-talloch**. P. 97. l. ult. DAMNIORUM. P. 106. l. 32. Iscanæ. P. 126. l. 10. *Catalumis*. P. 135. l. 24. Caput Nennio nostro *Caer Uent Güic*, deletâ parenthesi. P. 141. l. 1. *Nova Porta*. P. 145. l. 33. *Unisamam*. P. 191. l. 2. *Bren* & *Bern*. P. 198. l. 2. *Fluenti*. P. 204. l. 9. **Deod-ford**. P. 226. l. 12. *Noms*. P. 227. l. 2. inficias. P. 229. l. 2. **Jedburgh**. P. 265. l. 18. Ποταμός. l. pen. & p. 266. l. 32. *Lhugùy*. P. 268. l. 14. *dele* and. P. 269. l. pen. *Hir-gêst*, i. e. **Long-Paunch**.)

ADVERTISEMENT.

THERE is preparing for the Preſs a Collection of Writings in the WELSH Tongue, to the beginning of the Sixteenth Century, to be printed in ſeveral Volumes in *Octavo*; each Volume to conſiſt of about Twenty Sheets, at Five Shillings a Volume in Sheets the ſmall Paper, and Ten Shillings the large; One Moiety to be paid at the time of ſubſcribing, and the Remainder when the Copies are deliver'd. PROPOSALS at large are deliver'd, and Subſcriptions taken in by Mr. *Alban Thomas* at the *Royal Society's Houſe* in *Crane-Court*, *Fleet-ſtreet*; and by Meſſrs. *William* and *John Innys*, Bookſellers in S. *Paul's Church-yard*, *London*.

N. B. No more Copies will be printed than are ſubſcribed for.

GLOSSARIUM

Antiquitatum Britannicarum,

SIVE

Syllabus Etymologicus Antiquitatum Veteris BRITANNIÆ, &c.

BALLABA, hodie Apulby, quaſi Britannicè dicas *Abal* (vel *Gaval) Ab* vel *Av*; quod eſt *Furca* (vel *Sinus) undæ* vel *amnis.* Iberniæ Scotobrigantibus etiam hodie *Abhal* pro *Furca* eſt; quò referendum & Anglorum noſtrorum Gable-end, ſeu *Furcalis finis*, in ædificiis. Etiam hodiernis Perſis *Ab* pro *Aqua* eſt, quam & Veteres noſtri *Av*, *Sav*, & *Tav* appellavêre. Eodem planè intellectu & in Cantiacis, & in Regnis, & in Dumnoniis Oppidula occurrunt Apuldur & Apuldurham: Idem enim ferè Britannis *Dür* quod & *Av* & *Üi*, quod expreſſum videtur in Saxonico vocabulo Apulby, uti & aliàs in Jerby. Statio iſta eo venit nomine, quòd in ſinu ſit Itunæ fluminis, apud Brigantum Ceangos, quâ parte hodie Paludium Regio Occidentalium ſeu

Weſtmoria eſt. De nomine conjecturam fecit magnus Camdenus. Juxta Librum Notitiæ Occidentalis Imperii in hâc Arce locatus eſt, *Præpoſitus Numeri Maurorum Aurelianorum*; unde conſtat fuiſſe *Aballabam* de veteribus Brigantum Caſtellis, quorum meminit in Satyrâ ſuâ Juvenalis. Nam *Præpoſiti*, ut hoc ſemel moneam, in veteri Romanorum militiâ Caſtellis erant præfecti, quod oſtendit ad Notitiam Pancirollus: *Numerus* autem, uti ego ſentio, uniuſcujuſlibet gentis incerti numeri *Cohors* dicebatur, cùm aliàs plenæ Cohortes ſexcentis conſtarent peditibus. Notitia ſola *Aballabæ* hujus meminit.

ABERAVANUS, in Ptolemæi Libris correptè ſcribitur *Abravanus*, omiſſo *E*; in cauſâ fuit antiquæ Linguæ ignoratio. Potuiſſet etiam & pleniùs dici *Aberavrianus*, etſi non interſit; ſiquidem Britannis *Aber av rian*, *Oſtium amnis principis* eſt. Æſtuarium hoc eſt *Riani* fluminis in Novantis ſive Gallovidiis, apud citeriores Caledonios. Hic fluvius pro fonte habet **Loch Rian** Lacum; pro quo Veteres noſtri ſcriberent *Lug av rian*, quod eſt *Liquor amnis reginæ*: Siquidem *Lug* Veteribus *Aquæ liquor* eſt, & *Ri*, *Rex*; ut & *Rian*, *Regina*, vel etiam quævis *Regia puella*. Obiter etiam advertendum cenſeo, priſco Britannorum ſermone *Aber* dici Ἔκχυσιν, Pelaſgicè forſan & Phrygicè Ἀββοῤῥὰν, pro Ἀποφοῤῥὰν vel Ἐκβολὴν; & contrà *Inver* Ἔισχυσιν, tanquam Ἐμβοῤῥὰν pro Ἐμφοῤῥὰν, vel Ἐμβολήν. Eſt igitur *Aberavanus* ſolutis Britannorum verbis *Aber avon*, hoc eſt, *Oſtium fluminis*.

ABERCORN, vel corruptiùs ABIRCORN: Ita enim proculdubio ſcripſerat ipſe Anonymus, cùm in vitioſo Codice hodie legatur *Abiſſon*, oculos fallente literarum ductu. Etiam hodie ejuſdem nominis Caſtellum eſt in partibus citerioris Caledoniæ; ad Bedanum ſcilicet *Penuahel*, ſive *Caput* ulterioris *Valli*, ſeu Prætenturæ. Bedæ etiam pleniùs ſcribitur *Abercurven*, corruptè puto pro *Abercoravon*, quod *Oſtium* eſt *brevis amnis*. Dicitur autem *Coravon* eâdem formâ,

formâ quâ & *Cornant*, *Corbedü*, *Corgi*, atque ſimilia alia, Britannorum ſermone vetere. Antiquum verò ſeu Romanum *Abercorn* (ſive magis *Abercorabona*) quod non ita longè eſt ab altero, hodie vitioſiſſimè profertur Saxonicâ Dialecto **Blackneſſe**; cùm deberet eſſe *Balog* (vel *Balg*) *ne iſc*, hoc eſt, *Venter* (vel *Sinus*) *Aquæ* ſive *fluminis Corabonæ*, hodie **Carron**. *Na* vel *Ne*, Scotobrigantum Dialecto ſignum eſt Genitivi, ſicuti contrà *An* Oſtidamniorum ſive Corinaviorum. In veteri Inſcriptione DEA dicitur NEHALENNIA maris Numen, tanquam *Diües ne halen*, *Diva* ſcilicet *ſalis*. Inventa hæc eſt Domburgi in inſulâ dictâ **Walcheren**, quæ Britannorum erat Belgicorum, ſive Friſonum; unde & **Wallach-waran** Incolæ appellati, tanquam *Galli viri*.

ABERNAVIS, ſic enim reponendum pro eo quod in Ravennate Libro vitioſiſſimè ſcribitur *Apaunaris*, & in Vaticano MS. *Apuanaris*, malè accepto ab imperitis Librariis literarum ductu, quod in ignotis vocabulis pronum eſt atque ſolenne. Eſt autem *Abernavis* (ſive malles vitioſum *Aparnavis*, quod ipſe poſuit Ravennas) apud Domnios ſive Dumnonios, quod Britannicè ſcriberetur *Aber na üiſc*, hoc eſt, *Oſtium aquæ*, ſive *fluminis*, hodie ibridâ compoſitione **Bernſtable**, tanquam *Abernavis ſtatio*; idem enim *Stabulum* quod & *Statio* eſt. *Statio* etiam modò navium dicitur; ſicuti in DERVENTIO STATIO inferiùs. *Üiſc* etiam hodie Scotobrigantum ſermone *Aqua* dicitur, uti & *Na* Genitivi ſignum.

ABONA, quæ in Antonini Itinerario Græco caſu *Abone* ſcribitur, **Aventon** eſt (alterâ etiam ſcripturâ **Alventon** appellata) in Sabrianæ fluminis ripâ, in Dobunis, ſive Glevano noſtro Conventu, ut verè Camdenus docuit. Nomen ſuum ſortita èſt ab ipſo flumine, quod Britannis Plurativo Numero dicitur *Avon*, & antiquâ ſcripturâ *Abon*. Singulari Numero *Ab* etiam Perſis pro *Aqua* eſt, uti nos in ABALLABA ſuprà monuimus. Crediderim etiam & *Alabum*

(vel *Alaunam)* fuiſſe loco alterum nomen, ab *Ael* quod *Supercilium* eſt, & *Avon*, *Amnis*; unde & Saxonibus ibridâ voce *Alventun* appellari poſſit. Pro *Av* (ſive *Ava)* Pelaſgi veteres Ἄχα protulêre; unde & Celtoſcythæ Germani **Aga**, vel **Æge**, Dialectis ſuis nominavêre, ut & ipſi Romani *Aquam*. Vide in ALABUM.

ABONA: Etſi plurimæ ſint in Britanniâ *Abonæ*, crediderim tamen Anonymi noſtri *Abonam* eam dici, quæ Badixam, ſive Aquas Calidas præterfluit, atque in Sabrianam influit. Vide in voce ſuperiore, & in BADONESSA.

ABONTRUS: Celeberrimum Brigantiæ Æſtuarium, quod vulgò **Humber** dicitur. In melioribus Ptolemæi Libris pro Ἀβόντȣ, levi vitio Ἀβȣ́τȣ ποταμȣ̃ ἐκβολαὶ hodie legimus; in aliis autem correptiùs Ἄβȣ. Nos tandem Ἀβόντȣ repoſuimus. Eodem vitio & in Victurionibus nonnulli codices Τȣαὶ εἴσχυσις repræſentant, pro eo quod in melioribus Libris eſt Τȣ́αισις εἴσχυσις, ſive *Tuæſis Æſtuarium*. Equidem exiſtimaverim veniſſe Æſtuario nomen de immani aquarum murmure, quod Britanni dicerent *Avondrüſt*, ſive *Aquarum ſtrepitum*; unde & Saxonibus eodem planè intellectu **Humber** dicebatur, ſive *Bombitator*: Nam verbum **Hummen**, *Bombitare* ſonat. De *Humbro* ita noſter Camdenus: "Totius Britanniæ Æſtuarium eſt ampliſſimum & piſcoſiſſimum, "exæſtuantis Oceani acceſſibus adauctum, & iiſdem "retrò remeantibus, ſuas illiuſque aquas vehementiſſimè *vaſto* cum *murmure*, non ſine magno navigantium periculo agit." Britannis meis idem ferè ſonat nomen *Trüſt*, quod & Græcis Θρόος vel Θόρυβος. Brigantum flumen *Ebura*, ſive *Oxa*, plurimos fluvios hoſpitio ſuo excipit, & in Oceanum ſecum provolvit.

ACMODÆ (Melæ vitioſè *Aemodes)* Plinio dici videntur Lindisfarnenſes Inſulæ, quæ quidem Anonymo noſtro cenſentur X numero, Plinio verò VII, ſi veri

ſunt

ſunt Libri. Verùm equidem exiſtimaverim eum ſcripſiſſe VIII, quòd veteri Brigantum Dialecto (quâ etiam hodie magnâ ex parte utuntur Iberni) *Acht*, vel *Ocht Madhou*, *Octo* ſonent *Prata*. Conveniet etiam huic calculo Ravennas, modò *Atinas* & *Longinis* habeantur pro deſertis; quod ſimile videtur vero.

AD ANSAM, videtur Manſio quædam fuiſſe ad noſtrum **Charted**, ad *Axam* ſive *Anſam* flumen in Orientali Saxoniâ ſive Guepponiâ, quæ Æſtiva fuerat Trinoüantum Pecuaria. Vetuſtâ enim ſcripturâ ſive *Axa*, ſive *Aſſa*, ſive etiam *Anſa* ſcripſeris, tantundem fuerit: Siquidem veteribus Romanis litera *N*, ſequente *S*, admodum rarenter efferebatur. In Antonino igitur reſcribendum XVI. M.P. ad Camulodunum: Credibile eſt enim longiùs abfuiſſe *Ad Anſam* à tantâ Coloniâ. Quin & in Peutingerianâ Tabulâ *Ad Anſam* proximè ſtat à *Camborito*, ſive *Cambretovio*, quod nobis eſt **Cheſterford**, ſive *Caſtrorum Trajectus*, juxta oppidum **Walden**, quod nobis *Camboritum* Novum eſt, ſive *Gallodunum*, de *Gallis Trinoüantibus* ita (ut videtur) appellatum. Vide in AXIUM.

AD LAPIDEM TITULI (uti verè Britanno ſcriptori Nennio dicitur) ad **Stonhar** rectè poſuit Camdenus; non autem ad **Folkſton**, uti poſt Somnerum magnus Stillingfleta: Quid enim **Ston har** Saxonibus, niſi *Lapis altus?* Ut ſit veriſimile hìc Pharum fuiſſe ad uſum adremigantium; quod & Vir magnus autumat: Imò & *Ad Titulum* fuiſſe *Rutupenſem Portum*, non ita longè à *Rutupiis* ſitum. Inter notiſſima eſt *Titulos* dici Romanis Στήλας, ſive *Quadrilateras Columnas*, antiquiſſimorum temporum Statuas. **Folkſton** autem *Lemurum*, ſive *Larium lapis* dicitur, de vetuſtis puto compitis ita appellatum: Nam & *Digitalis* herba noſtrati vulgo **Fox-gloves** dicitur corruptè pro **Folks gloves**, ſive *Lemurum manicæ*, veteribus Britannis *Menig Eilff Uylhon*, corruptè hodie *Elhylhon*, quod idem valet: Sunt enim Britannis *Eilff Uylhon*, *Nocturni Dæmones*, ſive *Lemures*; cùm Saxo-

Saxonibus Folcer dicatur *Minuta plebs*, & forsan etiam *Manes*. Est autem Folc deminutivè dictum de *Fol*, sive *Pullo*, quod & Græcis dicitur Πῶλος. Figuratè etiam *Fol* pro *Fatuo* est vel νηπίῳ καὶ ἄφρονι, quales habebantur Dii *Manes* Veteribus, excepto uno Tiresiâ. Ἀεὶ δὲ οἱ μὲν κατηφεῖς καὶ λιτοὶ καὶ μικροὶ βλεπόμενοι, σημαίνουσιν Ἥρωας πλησίον τῆς τοῦ ἰδόντος οἰκίας ἱδρυμένους. Artemidorus Oneirocriticorum Libro Quarto. Vide in DUNUM.

ADMINIUS, famosus inclyti Cunobelini filius, qui à patre in exilium actus, ad C. Caligulam perfugit. Dictus autem videtur Britannorum linguâ *Adminüas*, sive hodiernâ scripturâ *Adhvinüas*, *Vir* scilicet *prominulis labiis*, sive *Labeo*; eâdem formâ quâ & *Androgeus*, quasi *An drüg üas* sive *Vir malus*. Neque sanè aliunde ipsa Latinorum terminatio *us* & Græcorum ος (sicuti & ηρ, ωρ, *er* & *or*) quàm à *Viro*. Idem autem antiquis Celtis *Uas* sive *Uar* (unde & Latinis & *Uaro* & *Baro* effinguntur) quod & Germaniæ Celtoscythis Wat & Wer, & Romanis ipsis *Vir*: Quin & hodiernis Britannis *ür* dicitur, & *gür* cum Præpositivo G; imò etiam *üas* & *güas*. *Min* etiam veteribus Gallis pro *Labio* fuerat; unde & urbs *Ariminum* in Cisalpinâ dictâ Galliâ, tanquam *Ar min üi*, sive *Ad labium undæ*. Quin & *Mine* pro *Ore* vel *Vultu* est nostri temporis Gallis; ut & Μήνη Græcis pro *Lunari facie* vel ipsâ *Lunâ*, Germanis Maen.

AD MURUM apud Bedam planè videtur hodie dici Benwell, quod vitiosum est pro *Pen üal*, quod quidem veteri Britanniæ est *Caput Muri*. Huic diversum est Bedanum *Penuahel*, ad ulterius Vallum. Certè anno à nato Christo MDCLXIX. è ruderibus veteris Muri, non ita longè ab isto Viculo, qui ultra Tinnam est, ad orientale Valli caput, in Otodinis, vetus Ara effossa est sub hoc Titulo: VICTORIAE. XV. C. GAL. FE. NO. SENECIONE. COS. FELIX. ALA. I. AST. M. PR. Quæ nos ita legenda conjecimus: *Victoriæ quindecimæ cohortis Gallorum*

Gallorum fecerunt erigi, Nonio Senecione Conſule, felix Ala I. Aſtorum multis prœliis. Facta eſt igitur dedicatio iſta ſub Domitiani principatu, ipſo Julio Agricolâ Proprætore; quo tempore Senecio & Palma Conſulatu functi ſunt. Atque hinc quidem conſtat Brigantica Caſtella jam ante Hadriani tempora fuiſſe ab ipſo Agricolâ communita.

AD PONTEM apud Antoninum hodie **Paunton** *magna* eſt, in Icenis ſive Lindenſium Conventu. In Ravennate Libro *Duroviguto* eſt caſu ſexto; cùm in recto ſit *Durovigutum*. Verùm alieno loco ſcribitur; debuit enim poſtponi *Durobrivis*. Vide plura in DUROVIGUTUM.

ADRON: Nomen fluminis eſt in Ravennate Vaticano. Vide in PORTUS MADURNI.

ADROS, apud Plinium vitioſè ſcribitur *Andros*; cùm in melioribus Ptolemæi Libris ſit Ἄδρȣ ἔρημος, ſive *Adri deſerta*, & in pleriſque mendoſè Ἔδρȣ. Inſula hæc eſt in Vergivio mari hodie eodem intellectu *Avicularum Inſula*, ſive **Birds-ey** Anglis appellata. Romani correptè protuliſſe videntur *Adros* pro *Adar inis*: Siquidem *Adar* dicuntur *Aves* Britannis, Angliſque **Birds**; ut & illis *Inſula*, *Inis* eſt, & antiquis Saxonibus **Ey**. Dicitur & *Inis Enlhi*. Vide in LIMNUS & SILIMNUS.

AD TAVUM: Ita enim in Peutingerianâ Tabulâ reſcribendum pro mendoſo *Ad Taum*. Hic locus à Camdeno in Icenimagnis ponitur, ſive in Borealibus Icenorum Ceangis, cùm ſit in Girviis: Urbs ſcilicet, & celeberrima Academia *Cantabrigia*, ſive magis hâc antiquior *Granta*. Idem autem Britannicè loquentibus *Cant* & *Grant*, *Sinuoſa* ſcilicet *curvatura*: Latinis etiam *Canthus* dicitur de Græco Κανθός: Quin & Britannis & Belgis eodem intellectu dicitur *Cant*. Ab *Am*, quod *Circum* eſt, & *Grant*, *Palpebræ ambitus* Britannis quidem *Amrant*, Aremoricis verò *Abrant* nominatur. Idem autem *Tav* eſt, ſive *Sav*, vel *Stav*, quod & *Av* ſive *Ab*, *Aqua*: Nam literæ

T &

T & S pro præpositivis sunt Articulis Britanniæ nostræ veteri; ut sit *Tav vel Stav* idem quod *Stür*, sive τὸ ὕδωρ. Etiam Armeniis *Sue* dicitur *Mare*, quod Persis est *Zau*. Flumen igitur istud (quod vulgò *Cam* & *Grant*, & Monachis etiam *Gronta*, more sequioris sæculi, ab Urbe dicitur) Britannis ipsis *Tav* appellatum est. Esse autem *Ad Tavum*, *Grantanam Arcem*, & per hoc nostrum quoque **Grentbrige** sive **Cantebrige** (Britannis forsan *Gan Tav*) vel inde firmari videtur, quòd in Peutingerianâ Tabulâ sequatur *Cambretovium*, sive *Camboritum*, quod nobis est **Chesterford**, sive *Castra ad Tavi Trajectum*. Hæc urbs circa annum à nato Christo DCC. deserta fuit Civitatula, prodente Bedâ. Verùm cùm & *Cantabrigiæ* reperiantur Romanorum Nummuli, pronum est credere Arcem quandam sive Propugnaculum Urbi *Ad Tavum* appellatæ prætentum fuisse, ubi hodie *Cantabrigia* nostra est, cùm & hoc sit pluribus aliis locis servatum.

ADURNI PORTUS. Vide in PORTUS MADURNI; nam vitiosum puto.

AESICA, Vaticano libro *Esica*, hodie **Nethersby**, sive pleniore loquelâ **Nethereskby**, Oppidum fuerat munitissimum ad *Æsicam* sive *Iscam* flumen, ad limites citerioris Caledoniæ, in Cumbrorum regione, quæ ad Brigantum Ceangos olim pertinebat, uti nos aliàs dicturi sumus. Ingentes esse hoc in loco ruinas monuit Camdenus. Juxta Notitiæ libros, quæ sola hujus Stationis meminit, *Tribunus Cohortis primæ Astorum* hanc Arcem custodiebat. Non alienum fuerit advertere, Britannis *Uisc* vel *Isc*, *Aquam*, sive magis *Agmen* (sive *Tractum*) *Aquæ* appellari; quò referendum videtur & Græcorum Ἰξὸς, & Latinorum *Viscus*. Certè Britannis verbum *Uisco*, sive *Guisco* hodie pro *Induere* est, sensu satis vicino; Ostidamniis etiam pro *Propellere* est. Pro *Isc* autem promiscuè Romanis scribebatur *Ix*, *Ex*, *Ax*, *Ox*, *Is*, *Issa*, *Essa* atque *Assa*; quod ex pluribus colligere est nominibus. Erat igitur *Æsica* & Flumini & Oppido

commune

commune vocabulum. Quid autem Saxonicum **Nether eskby** niſi *Vicus infra flumen Æſicam* ſive *Iſcam?* Etiam hodie *Uiſge* Scotobrigantibus Iberniæ dicitur *Aqua*, ut & Pannoniæ Boiis **Uiis**: unde ſatis probabili ratione conjecit Antiquariorum noſtrorum facile Princeps Edvardus Luidius, Ibernos primos fuiſſe Britanniæ Incolas; quatenus ſcilicet Britannorum utuntur linguâ.

AGELOGUM, pro quo in alio Antonini Itinere mendoſè legimus *Segeloſum*, puto pro *Ægelogum*. Hic locus modò dicitur **Little-Borough**, ſive *Exiguus Burgus*, & eſt ad Troventionem amnem, ſeu Troantiam (uti nos Ravennati ſcriptum credimus) in eâ parte Icenorum, quæ de ſaltu Scıꞃeƿuꝺe (ſive *Conventuali nemore*) à Saxonibus in novum Conventum erecta eſt, nomine Snoꞇenᵹaham-ꞅcıꞃe, de pulcherrimâ civitate ejuſdem nominis, Britannis eodem intellectu *Din ogovaüc*, ſive *Dinogoboco*, *Civitate* ſcilicet *ſpeluncari*, appellatâ. Siquidem illic in hodiernum etiam diem pluribus habitatum eſt ſpeluncis. Dicitur autem *Agelogum* Linguâ veteri, quaſi *Agel*, vel *Ael o güi*, quod eſt *Supercilium undæ*; nempe Troventionis amnis. Obiter hîc notandum venit veteribus Romanis Literam G ſæpe liquidiuſculè fuiſſe prolatam, uti ferè Anglorum *Y*: ſic & inferiùs pro *Caer Voran* legimus *Cager Voran* ex Libro Ravennati. Nihil in hoc loco peccavit Camdenus.

ALABUM apud Anonymum Ravennatem videtur mihi Antonini dici *Abonam*; quod cùm ſit ab *Ael Avon*, ſive *Amnis ſupercilio*, *Alauna* ſcribi poſſit: unde vel hodie & **Aventon** & **Alventon** promiſcuè appellatur. Occurrit & apud Stephanum Byzantinum nomen Ἀλαβών. Vide in ABONA.

ALATA CASTRA, Britannis antiquis *Din Aden*, quod eſt *Urbs Alæ:* Saxonibus eodem intellectu, ſed ibridâ compoſitione **Evenburgh**; Ptolemæo Πτερωτὰ ϛρατόπεδα, & Anonymo noſtro eodem ſenſu *Alata Cenion:* ita enim prorſus legendum pro vitioſo

Alitacenon, Vaticano MS. pejus *Alithacenon*. *Kenion* enim veteri Britanniæ ſunt *Pelles*, Σκηνὰι, vel *Papiliones*; *Tabernacula* ſcilicet *pellibus cooperta*. Etiam *Mancunium* noſtrum eſt **Mancheſter**; quod vide. Eſt autem inter notiſſima Arcem, *Alata caſtra* ab *Alâ* quâdam *Sextæ Legionis*, quæ Eburaci agebat, ita appellatam. Ad hodiernum uſque diem hæc urbs univerſæ Valentiæ caput eſt atque metropolis.

ALAUNA SYLVA in Dumnoniâ Ravennati Itinerario ſoli memoratur, quam equidem conjecerim ex nomine eſſe **Woodbury**, ſive *Sylveſtrem Arcem*, non ita longè ab oppido **Topeſham**, quod nobis eſt *Moridunum* Veterum. Dici autem videtur *Alauna*, uti ſuperiùs *Alabum*, ab *Ael Avon*, quod *Supercilium* eſt *amnis*.

ALAUNA in Belgis, ſive Regnis, quibus hodie conſtat Auſtralis Antonæ Conventus, videtur eſſe **Twinamburn**, ſive **Chriſts Church**, vel *Chriſti Fanum*, ad oſtium fluminis *Abonæ*, quod Ptolemæo *Alaunus* dicitur, quaſi quis dicat *A laün üi*, ſive *Plenus amnis*, cujus nominis & alia plurima ſunt per Britanniam flumina. Etſi poſſit & urbs *Alauna* ejuſdem fuiſſe Etymologiæ, cujus & prior; quod ſcilicet ad Supercilium amnis ſit poſita. Hic etiam Locus debetur ſoli Ravennati Monacho. Quid autem Saxonicum **Twinamburn**, niſi ibridâ compoſitione Tpeᵹen *avon* buꞃn, quod *Duplex* eſt *Abonæ*, ſive *Amnis* ἔκχυσις, ſive *Effuſio*?

ALAUNA in Ordüicibus, ſive Brannogenienſis Conventûs limitibus, in Pago Warwiccano, eidem ſcriptori ſoli memorata, hodie **Alceſter** appellatur. Matthæo autem Pariſio pleniùs **Ellenceſter**, ſive *Alauna Civitas*. Et eſt in confluentiâ duorum fluminum, **Auln** ſcilicet, ſive *Alauni*, & **Arrow**, ſive *Garumnæ*; vel plenis Britannorum verbis *Garü Avon*, quod eſt *Aſperi Amnis*. Hîc ſunt plurimæ rerum antiquarum reliquiæ. Antiquum Loci nomen oportuit fuiſſe Camdeno ignoratum, Ravennate nondum

dum edito. Haud ita longè fuerat in Viâ Fossâ insigne oppidum, hodie **Dorn** appellatum, & Veteribus forsan *Durnium*, de vicino Rivulo **Duran**: illud enim veteri Linguâ *Rivulus*, quod aliis Celtarum Dialectis, *Dren*, *Drin*, & *Tren*, *Tern*, & *Trin*, & forsan etiam *Dron* & *Dorn*, appellari possit. Hîc plurimi effodiuntur Nummuli.

ALAUNA, Ravennati vitiosè *Alunna*, videtur ex ordine Itinerarii esse **Awne** in Deiris, sive Boreali Brigantum Triarchiâ, juxta cognominem sibi fluviolum, qui in Oxam amnem, sive Eburam influit, supra Eburacum: nam **Awne** vitiosè effingitur de oppido *Alaunâ*.

ALAUNA in Ceangis Brigantum, quâ parte hodie Cumbrorum Pagus est, ad confluentiam *Alauni* Amnis, & Australis Tinnæ. Hodie Castellum dicitur correptè **Whitlaton**, puto pro **Whit Alaunton**, quod, prodente Camdeno, Antiquitatum reliquiis insigne est. Hoc in loco ille Notitiæ *Alionam* felici conjecturâ posuit. Nos verò contendimus rectiùs à Ravennate scribi *Alaunam* ex cognominum locorum analogiâ. Hâc in statione *Tribunus Cohortis Tertiæ Nerviorum* fuerat, prodente Notitiæ Libro.

ALAUNA in Valentiâ Castellum **Sterling**, sive **Strivelin**, est, ut verissimè conjecit Vir doctissimus, Gibson, qui in Camdeni Britanniam nuper commentatus est. Quid enim **Strivelin**, nisi *Es Trev Alaun*, sive *Oppidum Alauna?* Statio ista & Ptolemæo, & Ravennati Libro memorata est. Vide in ELTABUM.

ALAUNUS, hoc est, *Alaun ïi*, sive *Plenus Amnis*. Cùm plurimi fuerint per Britanniam *Alauni*, duorum tantùm Ptolemæus meminit; ejus scilicet ad quem Belgarum *Alaunam* superiùs posui, & alterius, qui in Otodinis, etiam hodie **Alne** dicitur, & Ravennati Libro *Alauna*.

ALAUNUS, flumen **Alne** in Otodinis. Vide in superiore.

ALAUNUS, flumen Colne apud Gueppones. Vide in CAMULODUNUM.

ALBIMUNNUM: Ita enim in Anonymo reponendum, pro eo quod in Libro vitiosè ſcribitur (ſexto etiam Caſu) *Albinunno*, & in Vaticano MS. *Albinumno*. Hodie dicitur Monmouth, ſive *Munni Oſtium*; quod cùm ſit in confluentiâ *Üi*, ſive *Durbis*, & *Munni*, Britannis *Ael üi*, *Mun üi*, quod eſt *Supercilium üi*, & *Mun üi*, appellatum eſt. Eſt autem flumen *Munnus*, ſive *Mun üi* Britannorum ſermone, *Montanum Üi*, ſive *Flumen*. *Albimunnum* hodie caput eſt *Ventanæ* Silurum *Regionis*, Saxoni Victori Wentſet, ſive *Ventanæ Sedis*, appellatæ, de urbe *Ventâ*, olim Regionis capite. Normannicis tandem temporibus Conventus hîc *Monmuthenſis*, ſive *Albimunnius* erectus eſt, planè ſpoliatis hâc Regione Silurum Principibus.

ALOBRITES apud Anonymum antiquiſſimum Belgarum nomen fuit, quaſi dicas *Gallobritones*. In Vaticano Codice dicuntur vitioſè vel ſaltem συωονύμως *Alobriges*. Vide in AREMORICI & in BRITANNI.

ALOVERGIUM (ita enim Vaticanus Liber, cùm in Edito ſit *Alongium*) in Itinere eſt ab Iſcâ Dumnoniorum verſus *Abernavim*, quod eſt nobis Bernſtable. Atque illud quidem eſt ultimum Ravennati Monacho ad Vergivium Mare munimentum. Unde pronum eſt conjicere illud non aliud fuiſſe quàm Aſſerii noſtri Arx *Kinchüith*, poſtero tempore, de *Ubbone* Dano Ubbeſtow, ſive *Ubbonis Sedes*, vel *Locus* appellata. Eſt autem *Kinchüith* quaſi tu dicas *Kend chüith*, quod *Siniſtrum* eſt, ſive *Septentrionale Caput*, ſive *Promontorium*. Eſt autem veteri Britannorum ſermone *Alovergium*, tanquam *Ael o Üerg Üion*, *Ad ſupercilium Vergivii maris*, ſive *undarum Brigantica-rum*. Verùm inclytus iſte locus jamdudum mari abſorptus non ampliùs comparet. Eſt & oppidum apud Belgas vitioſè prolatum *Enguien*, pro *Anguion*, quod eſt *Undæ*.

ALVION, ſive *Albion*, Græcis Scriptoribus Ἀλβίων, antiquum Britanniæ noſtræ nomen, ſicuti Ὀυεργίων *Iberniæ*: quæ cùm in Euſtathii Commentariis ad Dionyſii Periegeſin pro duobus veniant Gigantibus, qui inter ſe diſcordantes, & λιθοβολήσαντες, tandem in Inſulas noſtras transfretaverant, vel inde patet veteris perſuaſionis fuiſſe tam Britannos quàm Ibernos de Terrâ Continente huc appuliſſe, atque hos etiam olim ſibi invicem infeſtos fuiſſe. *Alli* & *Galli* omnibus Celtis dicebantur quivis *Peregrini*; præſertim verò *Belgæ* ſive *Senones*, à Cimbris, ſeu Saxonibus de antiquâ patriâ Germaniâ in Galliam atque Italiam acti, temporibus, ut videtur, antiqui Camilli. Atque hinc horum Coloni in Britanniâ noſtrâ Primâ, & *Belgæ* & *Galli* appellati ſunt. Unde & *Marinus* ſive *Inſularis Gallus* appellatus videtur cæteris Gallis *Al Ui*, & multitudinis numero *Alüion*. Certè nomen *Allobrox* veteri cuidam Gloſſatori Latinè redditur *Gallus rufus*; hodierni Britones dicerent *Gal brych*. Convenit autem vox *Al*, ſive *Gal*, cum Græco Ἄλλος. Britannis etiam *Alltud* eſt pro Ἀλλοφύλῳ, ſive *Alienigena*: ſicuti & veteres *Belgæ* Anonymo Ravennati *Alobrites*, quaſi *Gallobritones* appellantur, & Vaticano MS. *Alobriges*, levi vitio. Contrà qui Cæſari habentur Aborigines, Briganticæ fuere Originis; ejuſdem tamen, cujus & cæteri Galli generis. Siquidem Gens Thracia, ſive Phrygia, olim per totam Europam divagata eſt, ad Herculis uſque Columnas. Erat igitur Singulari numero *Uerg üi* (ſive uti nos hodie corruptè proferimus *Uerydh*) idem quod & *Brigas*, *Phryx*, & *Frigo*, imò & *Ibernus*; unde Pluratívum *Uergüion*, Græcis corruptè ſcribitur Ὀυεργίων. Vide in BRIGANTES.

AMBACTI veteribus Celtis nihil erant niſi *Servi mercede conducti*: unde in antiquo Gloſſatore invenit Turnebus *Ambactus* Δοῦλος μισθωτὸς, ὡς Ἔννιος. Oſtendit in Gothico ſuo Lexico Junius hanc vocem à Germanis fuiſſe acceptam: nam & Gothis Andbauhts

hauhts pro *Ministro* est, quod *Emptitium*, sive *Conductitium* sonat. Etiam Britannis *Amaeth* vitiosè dicitur *Opifex Agricola.*

AMBOGLANNA (quam Liber Notitiæ ad *Lineam Valli* ponit, & in quâ *Tribunus* fuerat *Cohortis primæ Ætiæ Dacorum*) in loco fuit vulgò vocato **The bank end**, sive *Valli fine*, ubi scilicet *Vallum Barbaricum* fluvium *Urtium*, sive **Irthing**, pertransit. Atque hoc ex pluribus Inscriptionibus ostendit Camdenus; tametsi alio in loco, sui oblitus, eam existimet esse **Amble side** in Regione Occidentalium dictâ Paludium sive Westmoriâ. In Ravennate Monacho reponendum *Amboglanda* pro eo quod vitiosè scribitur *Baboglanda*, & in Vaticano MS. Codice etiam pejùs *Gabaglanda*. Est autem antiquo Britannorum sermone *Am üog lann* sive *land*, *Circa flumineam ripam*: nisi fuerit *Gam üog land*, *Curvati fluminis ripa*, quod suspicor. Dicebatur autem quâdam Dialecto *Uag*, & *Uog*, pro *Ui*, vel *Uig*, quod *Aquæ agmen* vel *Flumen* sonat: unde & Celtoscythis Saxonibus ƿæᵹ pro *Fluctu* est, quod Italis est *Voga* de verbo ƿæᵹan *Moveri*. Idem etiam Britannis sonat *Lann* & *Land*, quod & Teutonicè loquentibus, nisi quòd *Ripam* solùm significet.

ANASCANA apud Anonymum Ravennatem una est ex Lindisfarnensibus Insulis sive Acmodis, hodie puto **Wambo** appellata. Est autem *Anascana*, quasi *Anas can*, quod Dialecto quâdam veterum Britannorum videtur dici *Candida* vel *Albescens Insula*. Neque sanè multùm abludit nomen hodiernum **Wambo**: nam & *Wann* Britannis dicitur pro *Wynn*, quod *Candidum* est, & *Po* vel *Bo* etiam hodie Ostidamniis est *Regio*, vel *Patria*. Extat etiam ea vox in POMONA, quam vide.

ANCALITES, quorum Regio dici possit *Ancalitia*, Cæsari sunt (quod ego existimo) *Buckenhamiæ* Incolæ, *Attrebatum*que *Ceangi*: nam nulla illic reperiuntur antiqua oppida, excepto uno Lectoreto.

Videntur

Videntur hi fuiſſe unà cum Bibrocis, atque Attrebatibus, Berkſhire ſcilicet, atque Oxfordſhire, in potentiſſimæ Cattieuchlanorum gentis Clientelâ. Siquidem civitas iſta, ſicuti Taciti prodit Hiſtoria, aliquando Dobunos uſque imperitavit : unde nulla vel Bibrocorum, vel *Ancalitium* mentio in Tabulis Ptolemæi. Dicti autem videntur *Ancalites*, quaſi *An Calidon*, quod eſt *Caledones*, vel *Celtæ*, de *Fagineo* ſcilicet *Saltu*, Buckenhurſt, quem obſedêre. Siquidem & Græcis Κᾶλον eſt *Lignum*, Latinis etiam vetuſtis *Cala*, unde & *Calo*, & *Caliga* deducta ſunt. Etiam hodie *Coil* Scotobrigantibus Caledoniæ Incolis *Sylva* dicitur. Buccenham etiam Saxonibus *Fagineam Villam* ſonat, quam veteres Græci Φηγόπολιν dicerent.

ANDAOREON, (nam vitioſè atque perverſè apud Ravennatem ſcribitur *Ardaoneon*) hodie Andover eſt, ad Amnem Tiſcam, apud Segontiacos Belgas, in quibus modo Auſtralis Antonæ Conventus eſt. Saxonibus hic locus Anδeaƿaƿan dicitur, quaſi quis Britannicè dicat *An deu evron*, quod Græcè eſt, Τὰ δύω ὕδαlα, *Duæ* ſcilicet *Aquæ*. Idem enim Britannis ſonat *Evr* quod & Græcis ὗρον, unde Latinæ voces *Urina* & *Urinator*. Fit etiam *Dür* appoſitâ Præpoſitivâ *D*. Solus meminit Ravennas.

ANDERIDA, in Notitiæ Libro, Ravennati ſexto caſu dicitur *Anderesio*, & in Vaticano MS. vitioſè *Anderelio*. Vel ex ordine Ravennatis Itinerarii conjicere licet Locum iſtum Portum fuiſſe quem Ciſſa Ællæ filius, & Auſtralium Saxonum Rex Secundus, de loco, ut videtur, in quo modò Caſtellum eſt antiquo nomine Apuldurham (de quo quidem vocabulo nos ſuprà retulimus ad ABALLABAM) ad *Ciſſæ urbem*, hodie Chicheſter de ſuo nomine appellaverat : ut ſit *Urbs Ciſſæ* nobis pro *Anderidâ* novâ. Quid enim *Anderida* niſi *An deu rid*, ſive *Duo Trajectus* ſolutis verbis ? Neque ſanè aliud Ravennatis *Anderesium* ſonat ; cùm poſſit aliâ Dialecto *Ris* dici

pro

pro *Rid* vel *Rit*, quomodo & Francobelgis noſtris & **Rad** & **Reyſe** dicitur, quod Italis eſt *Rota*, Aremoricis *Rout*, & noſtrati vulgò **Road**, ſatis vicino ſignificatu. Quid quod Fluvioli in hunc diem nomen *Ant* vetuſti oppidi veſtigia ſervet? Fruſtra igitur Camdenus *Anderidam* ad **Newenden** ſive *Noviodunum* in Cantiacorum finibus, ablegat. Juxta Librum Notitiæ *Præpoſitus Numeri Abuliorum ſub Comite Limitis Saxonici* erat *Anderidæ*. De *Anderidâ* autem iſtâ ingens Segontiacorum ſaltus Britannis veteribus appellatus eſt *Coit Andred*, Saxonibuſque eodem intellectu Anꝺpeꝺeꞅ-ƿalꝺ, quod eſt *Anderidæ nemus*: de quo Saxonicis temporibus Auſtralis Saxoniæ Regnum emerſit, cùm antea vaſta eſſet Solitudo, & Segontiacorum Belgarum, ut videtur veriſimile, Pecuaria. Ipſa *Anderida* Saxonibus dicebatur Anꝺpeꝺeꞅ-ceaſteꞃ, ſive *Urbs Anderida*. Eſt & Ravennati *Anderetum* in Galliis, hodie *Javols*, Ptolemæo etiam Ἀνδέριδον.

A N D R A S T A, Xiphilino ex Dione Caſſio Ἀνδράστη, cùm aliàs corruptè dicatur *Andate*. Etiam hodie *Andras* populari dicto Britannis noſtris dicitur Dea *Malen*, ſive *Domina*, quam vulgus noſtrum nunc appellitat *Y Valh*, ſive *Faunam fatuam*, & *Mam y Drüg*, ſeu *Diaboli Matrem*; aliàs *Y Ürâch*, quod Γραῦν, ſive *Matrem vetulam* ſonat. Veteribus etiam Græcis Ἕλλη, Ἐλλὼ, Fελλὼ, & Γελλὼ, uti & Germanis Celtoſcythis **Hela**, quam & ipſorum vetuſtiſſima Mythologia Iſlandorum Edda *Anum* fingit *infernalem*. Quæ omnia Deminutivâ formâ proferri puto de Armenio, Phrygio, atque Britanno vocabulo *Hên*; unde & Græcorum Ἕνη, & Latinorum etiam *Senex*. Hanc Hebræi dixere לילית *Lilith*, quam & infantes perimere ferebant; Romani *Accam Larentiam*, *Lamiam*, & *Maniam matrem Larium* vocitabant; quam & ſtolidâ perſuaſione infantes devorare credebant. Neque diverſum ſenſiſſe videntur Hebræi priſci de ſuâ *Sheolâ*, quam & Fœminam credebant. Quâ de re vide Eſai. cap. 5. verſ. 14. ubi hæc legentibus

occurrent:

occurrent, הרחיבה שאול נפשה ופערה פיה לבלי-חק *Hirchibhah* Sheol *nahpſhah uphangara piha libbli-chok*; hoc eſt verbis LXX Interpretum, Ἐπλάτυνεν ὁ ᾅδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διήνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ, τοῦ μὴ διαλιπεῖν. Verùm ᾅδην poſuêre loco conjugis ejus Φερσεφόνης. Erant qui & *Volaticam Anum*, ſive *Strigem* putabant. Iſtud nomen non modò cum *Hecate*, *Bellonâ*, & *Enyo* conveniebat; verùm etiam cum *Bonâ Deâ*, ſive *Deorum Aviâ*, & *Terreſtri Venere*, quæ & Ἐπιτυμβία Ἀφροδίτη, & *Libitina*. Unde & vulgò fabulantium *Y Vad dhu hyll* (quod eſt *Bona Furva Effera*) appellata eſt; uti è contra *Dea Cœleſtis*, *Y Vad velen*, *Helena* ſcilicet, ſive *Bona Flava*, vel *Fulva*. Quò verò altiùs repetatur *Andraſtæ* Etymon, ſciendum eſt *At* vel *As* veteribus Phrygibus *Marem* dici, ſive *Patrem*: unde & hodiernis Armeniis *Ais* pro Articulo *Hic* eſt, ut & Hebræis איש *Iſh* pro *Viro*, unde & Syris *Aſta* pro *Fœminâ* eſt, atque forſan etiam pro *Matre*. Græcis etiam Ἑστία, ſive *Veſta*, *Deorum Mater*, & *Terra* eſt. Ab Ἔρα, *Terra*, fit & Fέρα Macedonum Dialecto; unde Ἔνεροι, Ἔνϝεροι, & Romanis *Inferi*, qui Scotoſaxonibus dicuntur **Feries**, noſtratique vulgo corruptiùs **Fairies**, Καταχθόνιοι Δαίμονες, ſive *Dii Manes*. Eſt igitur Britannorum Ἀνδράστη (ſive uti Græcis dicitur Ἀδράστεια Νέμεσις,) quaſi dicas Ἐνέρα Ἑστία, ſive *Infera Veſta*: contrà *Cœleſtis Mater* Aſiaticis appellata eſt Ἀστάρτη, atque Ἄρτεμις, quod Britannorum noſtrorum Dialecto foret *Ardh Ama*, vel *Alta Mater*. Hinc facilè quivis intelligat quid ſit in noſtris Lapidibus DEABUS MATRIBUS; atque etiam Saxonum Numen Eaſter; de quo vide Bedam. *Andraſtæ* autem iſti Britanni veteres humanas hoſtias immaniter immolabant, ritu vetuſto, quam & ante commiſſum cum Romanis prœlium Amazonis noſtra Vondicca precibus invocabat horrendis, uti memoriæ prodidit Dion. Durat etiam in hodiernum diem hujus ſive Divæ, ſive Furiæ memoria, dum irati infremunt, *Mae rhyii Andras arnochiii*, quod eſt, *Ali-*

qua Andrasta te obsidet; & *Phy Andras!* hoc est, *Phy Andrasta!* Huic Numini potissimùm se devovisse Decios ostendit Juvenalis, Satyrâ viii. his verbis:

Plebeiæ Deciorum animæ, plebeia fuerunt
Nomina; pro totis Legionibus hi tamen, & pro
Omnibus auxiliis, atque omni plebe Latinâ
Sufficiunt Diis infernis, Terræ*que* Parenti.

Vide in MINERVÆ.

ANDROGEUS, Immanuentii Trinoüantum Regis filius, qui quòd cæso à Cassivellano patre in Galliam ad Cæsarem perfugisset, à Britannis *An drüg üâs*, hoc est, *Vir malus*, appellatus videtur. Ista olim Davisius monuit Camdenum. Vide plura in MANDUBRATIUS.

ANGLI, Suevorum quædam natio, quæ unà cum Jutis, Saxonibus, Attacottis, Pictis atque Scotis, Provinciam occupavit Romanam, Regnumque condidit Anglorum, quod modò desiit, reddito veteri Britanniæ & nomine & imperio ab ANNA Immortali Reginâ. Ptolemæo hi vocantur *Suevi Angili*. Feruntur isti Piscatores initio fuisse in Regiunculâ dictâ **Deuts-marsch**, sive *Teutonicâ Palude*; unde & **Angelen** suâ linguâ appellati sunt.

An Captatorem *Piscis amare potest?*

Vide in SAXONES.

ANITOCIS: Proculdubiò enim ita reponendum, pro eo quod in Ravennate Codice, malè accepto Literarum ductu, *Anicetis* legitur, nullâ commodâ Etymologiâ. Equidem existimaverim *Sturanum* fuisse *Monasterium* ad amnem *Sdoram*, *Sturam*, sive *Es dür*, quod *Aquam* sonat *profluentem*. Idque tam ob ordinem Ravennatis Itinerarii, quàm ob vicinum Novi Oppidi Castellum, quod cùm sit ipsum vetustissimum, aliud tamen ostendit fuisse se vetustius in eâdem viciniâ. Quin & ipsæ sinuosi fluminis fauces emendationi nostræ præcipuè favent. Est enim *Anitocis* tanquam *An ütüc isc*, sive *Guttur Aquæ*. Est etiam

etiam in Ordüicibus *Etociſſa*, de quâ nos inferiùs acturi ſumus. In Galliâ etiam Subalpinâ, ſive Pedemontio, eſt Flumen *Stura*, de quo vide Anonymum noſtrum. Sunt etiam in Britanniâ *Sturæ* plurimæ. In Vaticano Ravennatis Exemplari eſt amnis *Bdora*, quod vitioſum eſt pro *Sdora*. Variantes hujus Codicis Lectiones nobis communicavit Eruditione eximius Doctor Hudſon.

ANSA, vel ASSA: Vide AD ANSAM. Hoc nomen fluminis **Chelmer** eſt. Vide in AXIUM.

ANTIVESTRIUM, Promontorium eſt in Oſtidamniis. In Ptolemæo enim mendoſè ſcriptum puto Ἀντιουέσταιον pro Ἀντιουέστελον. quod quidem nihil aliud eſt Oſtidamniorum veteri Dialecto quàm *An diüez Tir*, nobis eodem planè intellectu **The Lands End**, ſive *Finis Terræ*. Hodiernis Oſtidamniis dicitur *Pen von las*, ſive *Caput terræ viridis*. Cæteris verò Britannis *Pen Uith* dicitur; uti & Saxonibus ibridâ compoſitione Penpiþ-ſteopt, quod eſt, *Cauda Pen Uith*. Eſt autem *Pen Uith* Britannis veteribus *Caput Inſulæ*. Vide in BELERIUM, & in VICTIS.

ANTONA, hodie *Auſtralis Antona*, ſive **South-Hanton** eſt. *Antonam* autem fuiſſe vetuſtum hujus Portûs nomen multa ſunt quæ convincant; etſi contradicat Camdeni eruditus Interpres Gibſon. Palmarium mihi videtur argumentum, quod veteri ſcriptori Nennio, homini Britanno, *Trahannon* dicatur, quod quidem Britannicè *Ulteriorem Antonam* ſonat. Sermonis Britannici periti nôrunt Literas *NT* in pluribus vocabulis efferri ſolere ut *NN*, unde & *Kyſtennin* ſcribitur pro *Conſtantinus*. Atque hinc factum exiſtimo, quod Ravennati Monacho *Onna* ſcribatur (truncato etiam nomine) pro *Annonâ* vel *Antonâ*, ſequiori prolatione. Quin & flumen *Antòna*, quod *Septentrionalem Antonam*, ſive *Eltabonem* præterfluit, idem paſſum eſt. Siquidem pro *Antonâ* vel *Antinâ* (nam & *Avon ton*, & *Avon tin* diverſâ Dialecto *Diſtentum flumen* ſonat) **Nin** vel **Nen** hodie dicitur:

quod & Ravennati vitiosè *Maina* eſt pro *Naina*, & in Vaticano MS. *Mauia*, in fluviorum Catalogo, cùm deberet eſſe *Annina*. Quinetiam Ptolemæi Τεισάντων (quo quidem nomine ille *Tiſcam* vocat) vitiosè ſcribitur vel ab ipſo Ptolemæo, vel ab ejus exſcriptoribus, pro Τεϱυσάντων· quod idem affirmare auſim & de Antonini *Clauſentum* (quo nomine ille *Antonam* noſtram deſignat, de quo nos olim *Trauſantum* fecimus, cùm tamen nominum analogiæ magis conveniret *Trauſantona*. Poſſit tamen ferri & *Clauſantum*, modò ſolutè legamus *Clauz Anton*, quod erit *Foſſa*, ſeu *Munimentum*, *Antonæ*. Supervacaneum fuerit hîc admonere idem eſſe Britannis *Tra*, *Traüs*, & *Tros*, (imò & Latinorum *Trans*) quæ & *Ultra* & *Ulterior* ſignificant. Neque attinet ſubjicere, in quibuſdam Saxonicis chartis reperiri Ƕamtune: conſuevêrunt enim Barbari Saxones, uti paſſim cernere eſt, Britannica vocabula in ſuum ſonum detorquere. In Cenſuali tamen Willielmi Primi Libro, dicto **Domes dei**, ſive *Judicii Dies*, ſcribitur **Hantſcire** univerſus Pagus; quod ante me adverterat Camdenus. Vide in NAINA.

ANTONA etiam Tacito dicitur flumen *Abona*, quod Aquas Calidas, ſive Badixam, præterfluit, Ravennati Monacho de Balneorum vicino vocabulo *Badoneſſa* appellatum: quis enim dubitet ita reponendum pro vitioſo *Ractomeſſa*, quod in Impreſſo eſt? Etiam plurimæ fuerant per univerſam Britanniam *Antonæ*, etſi minoris notæ. Vide in BADIXA.

ANTONA etiam Fluvii nomen eſt ad fines Cantii. Vide in MANTANTONIS.

AQUÆ, quæ in Anonymo Ravennate in Ablativo ſcribuntur *Aquis*, de more ſequioris ſæculi (unde & *Aquæ Granni*, & *Aquæ Sextiæ* Gallis dicuntur *Aix*) in Icenis ſunt, ſive Lindenſi Pago. Hodie dicuntur **Axey**, & nonnullis **Axel**, unde & Saxonicum Inſulæ nomen Axholme, vel Eaxelholme ſive *Aquenſis Inſula*, de quo & curtatum **Axel**. Caſtellum hîc fuiſſe

conſtat

conſtat venerandæ Antiquitatis. Neſcio an *Aquæ* dicantur ob ſitum inter duos amnes, Troventionem ſcilicet & Daunum.

AQUÆ CALIDÆ, Ptolemæo Θερμὰ ὕδατα, uti & Ethnographo Stephano Βαδίζα, & Ravennati noſtro *Badoneſſa*. De iſtis autem *Aquis* inferiùs plura venient dicenda. Ad Dumnoniorum Ceangos ſive Somerſætas iſtæ pertinent. Belgarum tamen fuerant unà cum univerſâ Ceangorum atque Carviliorum Regione Ptolemæi ævo. Vide in BADIXA. Antonino dicuntur *Aquæ Solis*.

ARBELA: Apud Brigantum Ceangos hæc erat, ad fontes Eleni ſive Alauni fluminis, in eâ parte quæ ad Cumbros ſpectat. Dici autem videtur *Arbela* tanquam *Ar bel av*, quod eſt *Ad caput fluminis*. In pictâ enim Notitiæ Tabulâ *Arbela* ſcribitur; cùm in Libro vitioſum hæreat *Arbeia*. Hodie dicitur **Jerbie**, quod oſtendit Camdenus. In eâ erant ſecundum Librum Notitiæ (qui ſolus hujus meminit) *Præpoſitus Numeri Barcariorum Tigriſienſium*, ut ſit celeberrima Statio.

ARCELEDII. Vide in CURIA.

ARDUENNA SYLVA nominata videtur primùm à vicinis Belgis; eodem ſcilicet nomine, quo & altera in Belgicâ Britanniâ Tranſmarinâ, quæ, prodente Cæſare, à flumine Rheno ad initium Rhemorum pertendebat. Hæc videtur olim ab Ordüicibus occupata: modò verò de Romano Præſidio *Conventus Warwiccanus* appellatur. Quid enim **Ward wic**, niſi *Icenorum* ſive *Huicciorum Præſidium?* Dici videtur *Arduenna*, quaſi quis dicat Britannicè *Ar duneu*, ſive *Colles*, Ὁι βȣνοὶ, quod tamen Etymon meliùs forſan convenire poſſit *Belgico Saltui*, quàm noſtro.

AREMORICI: Britanni Tranſmarini ſic dicti de *Armor* vel *Arvor*, quod Aremoricè eſt *Litus*. Sunt etiam *Morini Wallonici Flandri* ita dicti Celticè quaſi *Mor eni*, ſive *Marigenæ*. Sunt autem *Aremorici*

rici veteres *Belgæ*, hoc eſt *Alobrites*, ſive *Belgicæ* Britanniæ reliquiæ, à Francis, ſeu Sicambris, circa annum à nato Chriſto CCCXI. in Galliam Celticam actæ. Videſis Zoſimi Hiſtoriam ſuper hâc materiâ. Vulgò feruntur hi Britanniæ noſtræ coloni: & credibile eſt ſanè Saxonici Belli tempeſtate plurimos illuc trajeciſſe Belgarum noſtrorum perfugas. Conſtat autem Sidonii Apollinaris ævo, quarto ſcilicet & quod excurrerat ſæculo, Regnum fuiſſe *Britannorum* in Galliâ ſub Rege *Riothamo* (*Rhi Othion*, ſive *Litoralium Rege*) Viro ſtrenuo. Hi Dialecto utuntur Belgicâ antiquâ, quam & Oſtidamnii noſtri, ſive Corinavii, hodie ex parte loquuntur. Tractus autem Aremoricanus Imperii Notitiæ dicitur *Saxonicum Litus Galliarum*. Pertendebat autem hic Tractus Anonymi ævo à Ligeri fluvio Sequanam ſive Sigugnam uſque: hoc eſt, uti ipſe loquitur, ad Galliam Belgicam Germanam; quam dicit à Francis occupatam. Univerſus iſte Tractus *Neuſtria* (olim etiam Gallia Celtica) dicebatur; & *Britannia in Paludibus*, ut apud eundem ſcriptorem cernere eſt. Neque enim ſeptimo ſæculo Franciæ fuerat, ſed veteris Galliæ. Cæſari & Plinio contrà *Aquitani Vaſcones* habentur *Aremorici*, qui vel apud Notitiam ad Tractum ſpectant *Armoricanum*. Atque hi quidem Anonymi ævo ad Ligerim amnem pertendebant: imò & ipſius Strabonis: Ita enim ille, Ἐπειδὴ δὲ μικρὰ μερὶς ἦν ἡ τοσαύτη, προσέθεσαν καὶ τὴν μεταξὺ τοῦ Γαρουνᾶ καὶ τοῦ Λείγηρος. Vide in NEUSTRIA. Etiam Cæſaris ævo Venedi Britannorum noſtrorum erant Socii, & præcipui amici; ſicuti & ſub Conſtantino.

ARGETOTOXUS; Ita enim reſcribendum pro *Argetocoxus*. Hunc Dionis Epitomator Xiphilinus prodit Severi temporibus imperitâſſe Caledoniæ. Crediderim Caſtrenſe fuiſſe Viro nomen: quid enim *Argetotoxus*, niſi Britannicum *Ardh Togüis*, quod eſt *Summus Dux*, ſive *Dictator*. Angloſaxonibus etiam Tuge *Duxit* eſt: unde & Celtoſcythis Germaniæ

maniæ etiam hodie Summus Imperator **Hertog**, quasi **Her tog**, *Belli Dux*, vel potiùs **Haar tog**, *Altus Dux*, appellatur. Veteribus etiam Francobelgis **Toghen** erat pro *Ducere*, unde & Anglis **Tough** pro *Lento* est, & **To Tugge**, vel **To Towe** pro *Magnâ vi trahere*. Hodiernis Britannis *Ducere* dicitur *Tyüys*, unde & *Tyüysog* pro *Duce* est. Vide in ARVIRAGUS.

ARGISTILLUM: Hujus unus meminit Ravennas noster; & est in Conventu Glevano, atque in Centuriâ etiam hodie dictâ **Kistlegate**, sive *Argistillaria Via*. Quid vetat illud esse nostrum **Winchelcomb**, ubi vetustissimum Saxonum Monasterium, atque etiam celeberrimum, à Kenulpho Mercio fundatum? Certè antiquissima quæque Loca Monasteriorum erant Sedes. Videtur dici *Argistillum*, quasi *Ar gistl üi*, quod est, *Ad latus undæ*. Etiam hodie **Gistleworth** (quod vulgò corruptè dicitur **Thistleworth**, ad oram est Tamesæ fluminis. Quid igitur vetat veteribus Britannis *Gistl* fuisse pro eo quod hodie dicitur *Ystlys*, & Ibernis *Slios*, quod est *Latus?* Nam Litera G jam olim liquidiuscula fuit. Vox etiam **Winchelcomb** efficta videtur ibridâ compositione de Saxonicâ Ƿincel, *Angulus*, & Britannico *Cüm*, Συνάγκιον, seu *Convallis*; quod eodem Etymo est, quo & *Cam*, *Incurvum*.

ARGITA, Ptolemæo dicitur Æstuarium *Loch Suilli*, sive *Lacus Voluntiacus*, apud Boreales Ibernos. Ita dictum puto à Britannis nautis, quasi *Ergid* vel *Ergit*, Ἐκβολὴ, vel Projectio.

ARIANUS: Ita proculdubiò apud Anonymum legendum, pro eo quod in Edito est *Aranus*, & in Vaticano vitiosiùs *Aramus*; quò sit soluto sermone *Arian üisc*, sive *Argenteus fluxus aquæ*, vel *Fons clarus*, Saxonibus eodem intellectu nominatus Scipeburn, olim Episcoporum sedes, apud Durotriges. Aliâ scripturâ dici possit *Arganus*, exemplo scilicet Græcorum, quibus est Ἀργεννὸς eodem ferè intellectu.

ARICO-

ARICONIUM, hodie, ut ostendit Camdenus, **Kenchester** est, sive *Conium* Urbs: atque ea est in eâ parte Silurum, de quâ raptores Saxones erexêre novum Conventum Herefordiensem. Fuit sanè *Ariconium* Herefordiæ mater, ut & in Cornaviis meis Veroconium Scrobesburgi, seu Salopiæ. Quid autem Saxonicum **Hereford**, nisi *Ariconiensium Trajectus?* Dicitur etiam *Ariconium* de Britannico *Ar i con iü*, quod est, *Super principe aquâ*. Idem enim *Con* vel *Cond*, quod & *Ken*, *Kend*, vel *Kind*, *Caput*, pro variantibus Dialectis. Saxonibus hæc Urbs scribebatur Ceanѻceaſteր. Cur non dici possit **Hereford** *Ariconium* novum, cùm vetus jam esse desierit?

ARMINA, quasi dicas *Ar min av*, quod est, *Ad labium undæ*. In Ravennate Libro, qui solus hujus meminit, vitiosissimè scribitur *Ardua*, cùm videretur Librario vetustum ꝳ esse *D*, & *IN U*. Hodie vocari videtur **Arminton**, quod est ad cognominem fluvium *Arminam* in Dumnoniæ Litore.

ARMINEXA; Ita enim in Anonymo Monacho reponendum pro vitioso atque perverso *Arnemeza*, ut sit hæc Mansio quædam ubi hodie *Armina Magna* ad Eburam sive Oxam flumen, in Occidentali Brigantum Triarchiâ. *Ar min isc* Britannis est *Ad labium aquæ*, sive *amnis Oxæ*. Frequentissimè peccatur à Librariis in Literis ꙁ & z, uti nôrunt harum rerum periti.

ARMINIS, in Ravennate nimis correptè scribitur *Armis*, omissis duabus Literulis. Eodem hæc est Etymo, quo & superior. Quâ formâ & *Ariminum* est in Cisalpinâ dictâ Galliâ, quasi *Ar min üi*, vel *Ad labium undæ*. Atque hæc videtur esse nostrum **Rumsey**, quod est ad fluvium Trausantonem, sive Tiscam in Belgis. Videtur autem **Rumsey** vitiosè translatum, ac si crederent Saxones Britannos dixisse *An Rom inis*, quod est *Romana Insula*. Quid enim **Roms ey** nisi *Romana Insula?*

ARVI-

ARVIRAGUS, apud Satyricum Juvenalem Viri nomen non eſt, quod vel ipſius Poëtæ verſus ſubindicat:

Regem aliquem capies, vel de temone Britanno
Excidet Arviragus.———

Diverſum quid igitur *Arviragus* à *Rege*. Certè *Ardh rig*, vel alterâ etiam Dialecto *Ardh rag*, ut & *Kend rig* (vitioſè Romanorum ore *Arviragus*, & *Cingetorix*) Dictator erat à communi Gallorum Britannorumque Concilio bellorum temporibus Summæ Rerum præfectus; qualis ſcilicet primis, quæ novimus, temporibus Divitiacus Gallus, & poſtero tempore Provincialis ille miles Ambroſius Aurelianus, Britanniæ Primæ, ut videtur, Præſes, qui autoribus Dumnoniis Romanorum antiquis ſociis, purpuram ſumpſit, etſi renuente fatuo atque invido Silurum Regulo Vortigerno, qui à partibus ſteterat Barbarorum. Hinc nata fabuloſiſſima neſcio cujus *Arthurii* Regis Hiſtoria, cujus quidem nomen, ſi verum admittimus, nihil aliud ſonabit, niſi *Ardh* **Heer**, ibridâ ſcilicet compoſitione pro *Ardhrig*, vel *Ardhrag*, quod eſt *Altus* vel *Summus Rex*, *Argetotoxus*, vel **Hertog**, ſive *Dictator*. Atque hic quidem vel nemo fuit omninò, vel *Ambroſius* ille *Aurelianus*, cujus unius & Gildas *Arthurii* æqualis, & Saxo Presbyter Beda meminêre. Quis neſcit vetuſti fuiſſe moris, præſertim apud Barbaras Gentes, Imperatores Caſtrenſibus venire nominibus? *Brennus*, perpetuum Gallorum Regum nomen, nihil aliud niſi *Regem* ſonat; ſicuti neque veterum Ægyptiorum nomen *Pharao*. Siquidem Φὰ ὀ ῥω̃, duplici cum Articulo, illorum Linguâ eſt Ὁ Βασιλεὺς, ut in Prodromo Coptico oſtendit Athanaſius Kircherus. Verùm (ut ad Juvenalem redeam) Britanni veteres, excuſſo Romanorum jugo, uſque ad Hadrianum Imperatorem, *Arvirago*, ſive magis *Ardirago*, *Dictatori* ſcilicet proprio, parebant; qualem puto & ſub Auguſto atque Tiberio fuiſſe *Cunobelinum*, etſi quadantenùs Romanis vectigalem,

quod *Tasciam*, sive *Portorium*, illis penderet; quod vel ejus nummi ostendunt. Hujusmodi fuisse reor & *Ambrosium Aurelianum* postero tempore, qui quòd Regulos Britanniæ dicto suo audientes haberet, & *Ardh* **Heer**, sive *Summus Dominus*, sive etiam, ut verbo utar Persarum, Βασιλεὺς μέγας, & *Pendragon*, sive *Caput Regum*, appellatus est. Quid enim *Pend Ragon*, nisi quod vetustiore Dialecto *Kend Rigon* vel *Kyndrüyn* est, sive *Cingetorix*, ut nomine utar Cæsariano? Neque enim solus fabulosus *Arthurii* sive frater sive pater, nomine *Uter*, *Pendragon* appellatus est; verùm etiam ipse *Arthurius*, in Alani de Insulâ Commentario ad Merlini consarcinata à Monachis vaticinia, qui sub Henrico ejus nominis Primo Parisiis Magistrum agebat Irrefragabilem, uti aliàs ostendimus. Equidem crediderim & *Cadüallanum* Canganorum Regulum fuisse postero tempore universæ Britannorum Genti præfectum; imo & *Ardh* **Heer** etiam appellatum. Certè hujus Pronepos *Cadüalladrus* universæ Flaviæ imperabat, ultimusque audit Britannorum Rex. Vide in CINGETORIX & PENDRAGON.

ATINAS, Νησίδιον quoddam ἀνώνυμον in Lindisfarnensibus sive Acmodis, Ravennati curtatè scriptum *Atina*, sexto casu: Britannis forsan dicebatur *Atinis*, quod quidem foret *Insula Insulæ appensa*.

ATTACOTTI: Gens hæc Britannica, autore Hieronymo. Cùm autem in Ptolemæi Tabulis nulli compareant *Attacotti*, facilè adducor ut credam posterioribus Imperii temporibus ita vocatos fuisse *Silures*, unà cum illorum Clientibus *Demetis*, & *Cornaviis*, horumque *Canganis*. Quid enim *Attacotti*, nisi *Sylvis accolentes?* Siquidem *At a coit* solutè scriptum est *Apud Sylvas*. Atque hoc firmatur vel maximè ex Carmine quodam Condelüæ dicti *Prydydh Maür*, sive *Poëtæ Magni*. *Attacotti* nostri dicti videntur συνωνύμῳ vocabulo *Argoet* & *Argoetüys*, quod *Viros* sonat *apud Sylvas*, Lomarchoque Seni *Güyr*

Argoet.

Argoet. Sylveſtrem autem & incultam fuiſſe illam Regionem, etiam ad Normannica tempora, nemo eſt qui neſciat, modò Higdeni Canticum legerit. Huc accedit vel maximè quod Ammianus Marcellinus ſcripto prodidit, *Attacottos* unà cum Saxonibus, Pictis, & Scotis Provinciam vaſtaviſſe Romanam. En autem ipſius Ammiani verba: "Picti, Saxones, "& Scoti, & *Attacotti* Britanniam ærumnis vexa- "vêre continuis." Imò & Zoſimus memoriæ prodidit, ineunte Conſtantini Imperio, Britannos ope Tranſrhenanorum Romanum jugum excuſſiſſe. Credibile eſt igitur Conſtantinum Imperatorem, receptâ jam provinciâ, *Attacottiæ* noſtræ novum Præſidem præpoſuiſſe, novamque provinciam de ſuo ipſius nomine *Flaviam Cæſarienſem* appellaviſſe: nam & Iſca Silurum Sedes fuerat Archiepiſcoporum. Hinc etiam colligere eſt, in Romanæ Provinciæ excidio Vortigernum Silurum Regem à novo Præſide malè habitum, à partibus ſtetiſſe Pictorum, Scotorum, atque Saxonum; etſi contrarium Monachis noſtris feratur, quòd Provinciales Britanni cum indigenis ab imperitis confundi ſoleant. Denique idem graviſſimus ſcriptor *Attacottos bellicoſam hominum Nationem* appellat; quod de Siluribus novimus ex Tacito fuiſſe verum. Quin & in Imperii Notitiâ legimus inter Auxilia Palatina tam Orientis quàm Occidentis, atque etiam in Legionariis numerari *Attacottos.* Vide in SILURES.

ATTREBATES: Ita enim Anonymo dicuntur qui Ptolomæo ſunt *Attrebatii*, etſi parum interſit. Oxonienſem hi tenuêre Pagum, ſecus ac putavit Camdenus, qui Bibrocorum illis tribuit Regionem: Credo quòd Caleva hodie cenſeatur Bibrocorum, quæ Ptolemæo dicitur *Attrebatum.* Verùm & Civitatum fines ſemper fuêre incerti, & credibile eſt Bibrocos in Clientelâ fuiſſe *Attrebatum*, cùm horum apud Ptolemæum nulla ſit mentio. Ab *Attrebatibus* Belgii in noſtram Britanniam transfretavêre, & aliquando

in Caſſivellanorum Clientelâ fuêre; uti ex Tacito intelligere eſt. Quod ad Etymon attinet, ſicuti *In Sylvis agentes* dicuntur *Attacotti*; ita & *Oppidani At trevaüt*, ſive *Apud Oppida.* Quin & hodiernum *Calevæ* nomen Wallenford, quod *Trajectus* eſt *Gallorum*, origini *Attrebatum* fidem facit. Etiam Belgarum oppidum Atrecht, ſive *Arras*, *Trajectus* dici videtur *Attrebatum.*

AVALARIA apud Anonymum (in Vaticano Libro vitioſè *Avalana*) Woollover eſt, ſive Wooller, ad flumen *Bramiſcam* (*Bram iſc* Britannis *Aqua putida* eſt) in Otodinis, ſeu Nordanhumbranis. Hæc quidem dici poſſit Britannis, ſolutis verbis, *Abhal* vel *Aval ar iü*, quod *Furca* eſt, vel *Sinus Aquæ.* Vide in ABALLABA.

AVALONIA, Inſula erat Glaſtonienſium, Britannis de herba *Glaſto* vel *Vitro*, appellata *Inis üitrum*; ut & Saxonibus eodem intellectu, verùm ibridâ voce Glaſtenev, ſive *Inſula Glaſtaria.* Monachi mendaciorum promicondi in hoc Monaſterio Sarcophagum Arthurii ſui repertum voluêre, ſub hoc Titulo: HIC JACET SEPULTUS INCLITUS REX ARTURIUS IN INSULA AVALONIA. Britanni forſan dixerunt *Inis Aüelon*, quod eſt *Inſula Spiritalium*: Siquidem *Aüel* etiam hodie *Lenis ſpiritus* eſt, ſive Ἄϝελλα, ut Æolico utar vocabulo. Notiſſimum eſt Monachos olim appellatos fuiſſe Πνευματικοὺς, ſive Θεοφόρους. De Arimathæenſi fabellâ vide Origines Magni Stillingfletæ, qui oſtendit Joſephum, quem jactant Apoſtolum, Monachum fuiſſe Gallum ſequioris ævi. Spectat hic locus ad Ceangos Dumnoniæ.

AVENTIO: Hodie de *Coloniâ* Verolanio Colne dicitur, dividitque hic fluvius Trinoüantes ab Ancalitibus. Hujus nomen eſt apud Ravennatem Geographum, in fluviorum Catalogo. Veſtigia nominis vel in hunc diem reſtare videntur in Ewenney Farm, ſive *Aventonienſi Prædio*, non ita longè ab oppido Stanes, ſive *Ad Lapides*: unde, & quòd

Leuca

Leuca ex altero Civitatis limite proximè ſequatur, hujus ſitum expiſcati ſumus. Quid autem *Aventio*, & **Ewenney**, niſi *A went iū*, ſive *Volubilis aqua?* Vide in DERVENTIO. Eſt etiam huic cognominis fluvius **Ewenney**, ſive *Aventio*, in Morganticâ Silurum Regione. Videtur tamen & alterum fuiſſe fluvio nomen, *Oxa* ſcilicet, vel communiore loquelâ *Iſca*, ob vicini loci nomen **Urbridg**, quod *Pons* eſt *Oxæ*. Imò & eodem vocabulo fuiſſe fluviolum **Brent**, ſive **Berend**, vel nomen vicini loci **Oxendon**, ſive *Oxodunum* videbatur probare. Eſt autem Saxonibus Berend idem ferè quod & Burn; *Üiſc* ſcilicet, ſive *Actus aquæ*.

AUGUSTA TRINOUANTUM, vel olim totius Inſulæ Caput, quod vel Antonini oſtendunt Itineraria: nam illuc omnia majora Itinera, ſeu Militares Viæ pertendunt. De hâc urbe ita Tacitus Libro Annalium XIV. "*Londinium* perrexit, cognomento "quidem Coloniæ non inſigne, ſed copiâ negotiato- "rum & commeatu maximè celebre." Certè *Præpoſitus Theſaurorum Auguſtenſium in Britannis* occurrit apud Notitiam. Vide in LONDINIUM.

AURELIANUS: Vide in ARVIRAGUS. Neſcio an fabuloſus *Merlin Ambros* (Britannis noſtris admodum vitioſè *Merdhin Emrys* hodie appellatus) idem ſit qui *Ambroſius Aurelianus*. Hunc de more rudiorum temporum pro Mago & Vate habent Britanni. Hoc equidem conjeceram antequam vidiſſem à Nennio Britanno *Merlinum* iſtum confundi cum *Aureliano*. Adverterat etiam magnus Stillingfleta, in Originibus. Hunc purpuram ſumpſiſſe teſtatur Gildas. *Merlini* Vaticinia Offuciæ ſunt Eccleſiaſticorum, novas res ſemper molientium.

AURELIUS CONANUS apud Gildam, Uſſerio Armachano Poüiſiæ Rex eſt. Verùm *Conani* nomen oſtendit eum fuiſſe Silurem. Quid *Conan*, ſive *Concen*, niſi *Rex Princeps?* ut & Germanis Celtoſcythis **Conaing**, **Coning**, **Kening**, **Kong**, & **King**,

King, variantibus ſcilicet Teutoniſmi Dialectis. Siquidem Britannis vetuſtis *Cond*, vel *Kend*, *Caput* eſt, uti ſæpiùs eſt dictum : & *Con kend*, *Primum caput*. Alanus dictus de Inſulis in Commentario ad Merlinum, Eccleſiæ illorum temporum Ψευδόμαντιν, memoriæ prodidit, ſuis temporibus (quæ fuêre & Primi noſtri Henrici) fuiſſe Aremoricanæ Regioni plures Regulos, quorum principem vocatum fuiſſe *Conanum*. Fuerat igitur *Aurelius Conanus*, ſive *Conken*, Vortigerni Succeſſor in Regno Attacottorum, & reliquorum Regulorum in Flaviæ partibus Princeps. Fuêre Walliſci noſtri in excidendâ Britanniâ Saxonum ſocii. Quare Reguli ipſorum, atteſtante antiquo Gildâ, non tàm in Saxones quàm inter ſe movebant arma. Pudet ſanè gentem noſtram, neſcio quo ſuo fato, omni ævo intentiorem fuiſſe ſeditionibus, quàm tuendæ Patriæ.

AVRIANUS, flumen *Rian* in Valentiâ. Vide in ABERAVANUS.

AUSOBA, apud Ptolemæum Æſtuarium eſt **Loch Corbes**, juxta Nagüatam, ſive Galliüam, Iberniæ urbem, ut putat mecum Camdenus. Potuêre Nautæ Britanni illud *A üiſc ava*, ſive *Tractus* vel *agmen aquæ*, ſuâ Linguâ appellaviſſe, cum ipſi Iberni *Loch corbadh*, ſive *Maris Projectionem* vocitarent. Verùm illud in medio relinquimus.

AUTEIRI; Gens Iberniæ apud Ptolemæum, quam ille in Naquatiæ, ſive Connactiæ partibus collocat. Crediderim eos fuiſſe *Erigenas*, ſive Αὐτόχθονας Ibernos, & à Brigantibus noſtris pulſos, primùm è Britanniâ, deinde etiam in ulteriorem Iberniæ partem. Nam & veteri Britanniæ *Er* erat pro *Terra*, ut & Græcis Ἔρα, & Syris ארעא : unde & Indigenæ Iberni *Erion*, ſive *Erii* à Brigantibus appellati ſunt : atque ipſa Inſula Græcis *Iris*, quaſi *Eriorum Inſula* vocata eſt. Et cùm *Ot*, ſive *Aut*, Britannis ſit *Ora* & *Litus*, quid vetat *Aut Erion* appellatam fuiſſe *Eriorum oram* ſive veterum Αὐτοχθόνων ; in Ptolemæi Libris

bris & Ἄυλειϱοι & Ἄυλεϱοι ſcribuntur. Certè Cantabri, Vaſcones & Iberni ad hunc uſque diem ex parte maximâ veteri Aboriginum noſtrorum ſermone utuntur, interſperſis plurimis Celticæ, ſive Briganticæ Linguæ vocabulis. Nam & Frigones ſive Brigantes, Thracici generis, Hiſpanias etiam tenuêre longè ante Punica tempora. Quin & Strabonis ævo maxima pars Hiſpaniæ Celtarum fuerat. *Erii* iſti & *Scoti* vulgò appellantur de Britannico puto *Es guydh üyr*, ſive *Viri ſylveſtres*, & *feri* : à quibus diverſi ſunt *Gatheli* ſive magis *Guydh Alli*, *Brigantes* ſcilicet, ſive *Sylveſtres Galli*.

AXELODUNUM: Vide UXELLODUNUM: nam vitiosè ſcribitur in Imperii Notitiâ.

AXIUM: In Ravennate Libro nomen fluminis. Equidem crediderim, quòd proximè ſequatur Fraxulam, eſſe flumen **Chelmer** apud Gueppones ſive Orientales Saxones. Eſt autem **Chelmer** vitiosè prolatum pro eo quod deberet eſſe *Kil mor*, *Maris* ſcilicet *Receſſus*. Alterum etiam flumen parili vitio *Pant* dicitur, cùm deberet dici *Mant*, quod *Os* eſt, ſive *Oſtium*. Utrumque autem flumen nomen ſuum ſortitum eſt de Sinu maris, & de Oſtio Æſtuarii, *Idumanii*, ſive potiùs *Idumantii* Plolemæo vocati. Rectiùs tamen videtur de flumine *Anſa*, *Aſſa*, vel *Axa*, oppidum vicinum dici *Axium*; cùm veſtigium hujus nominis etiam adhuc exſtet in ibridâ voce **Thaxted**, quod correptum eſt de **The Axſted**, quomodò aliàs **Thiſtleworth**, pro **The Iſtleworth**. Neque ignotum eſt, **Sted**, **Stad**, & **Stold** Germanis dici *Urbem*, & quamvis *Sedem*. Eſt autem *Axa* idem quod *Exa*, *Ixa*, *Oxa*, *Aſſa*, *Eſſa*, *Iſſa*, vel *Iſca*; quæ omnia variantibus Dialectis *Aquæ tractum* ſignificant. Occurrit & in Saxonum Linguâ eadem Dialectorum varietas: quâ de re vidéſis Angloſaxonicam Eruditiſſimi Hickeſiii Grammaticam. Fuerit & pervetuſtum oppidum **Chelmerford**, Romanis dictum *Trajectus ad Axam*, ſive *Anſam*.

B.

B.

BADIXA: Ita enim legendum apud Stephanum Byzantinum pro vitioso Βαδίζα: ut & apud Anonymum Monachum *Badonessa* pro monstroso *Ractomessa*, in fluminum Catalogo. Urbs hæc celeberrima in Ceangis est Dumnoniorum, Britannis dicta *Caer Badon*, sive *Civitas Balneorum*; quod idem & *Badixa* sonat. Nam & *Ixa* pro *Issa* est, & *Bad*, *Balneum*, à Βαθὺ est, unde & Βάπτειν. Etiam Celtoscythis Germaniæ **Baden** dicuntur *Balnea*, eodem Etymo. Vide in AQUÆ CALIDÆ.

BADONESSA apud Ravennatem in fluviorum Catalogo legimus pro monstroso *Ractomessa*; neque sanus quisquam improbabit. Si hæc non fuerat ipsa *Badixa* (quod sanè suspicor) flumen erat *Abona*, sive *Antona*, quæ præterfluit *Badixam*. Fortasse tamen quod nomen fuerat initio ipsi *Badixæ*, postero tempore & datum est flumini vicino, de more scilicet sequioris sæculi. Vide in ANTONA. In Vaticano scripto Codice adhuc vitiosiùs scribitur *Rartomessa*.

BANACIA apud Ptolemæum Camdeno Castellum **Bein** est in Mergis seu Muraviis Caledoniæ, ubi & anno à nato Christo MCCCCLX. marmoreum vas quoddam effossum esse scribit plenum Romanorum nummis. Nobis contrà videtur Arx esse pervetusta in *Pago Devanano*, hodie **Aberdeenshire.** Illic enim mons est dictus hodie **Banachi**, quod Britannis est vetustis *Ban aüchys*, Βουνὸς scilicet ὀξὺς, vel *Mons acutus*, acuto cacumine conspicuus; in quo rudera sunt insignia veteris Castelli dicti corruptè hodie **Dunadeer**, cùm deberet esse *Dun entrych*, quod Britannis est *Arx Summitatis*. *Entrych* enim dicitur quod *Cælum intuetur*: Siquidem *Drych*, *Aspectus* est à Δέρκω Græcorum, & *En* etiam hodie Aremoricis inversè dicitur pro *Nêv* quod *Cælum* est. Ejusmodi compositionem cernimus & in nostro

Enüisg,

Enüisg, quod pro *Arcu cœlesti* est; ac si quis dicat *Cœleste amiculum*, quò referendum & Ovidianum illud,

Nuncia Junonis varios induta *colores*.

Verùm ista dicantur ἐν παρόδῳ. Potuit & Castellum **Bein**, sive *Collium*, Romanis dici *Banna*, ex Analogiâ vocum.

BANIUS flumen **Ban** est apud Icenos. Vide in BANOVALUM.

BANNA apud Ravennatem, **Banburg** est in Otodinis, quondam Nordanhumbranorum Arx regia. Nam in Saxonico Bedæ Libro Cyninglic byrig, sive *Regius Burgus* appellatur. Idem autem Veteribus *Burgus* quod nobis *Arx* vel *Castellum*. De notatione vocis *Banna* vide in superiore.

BANNIUM. Vide in GEBANNIUM.

BANOVALUM, apud Ravennatem mendosè scribitur *Banovallum*, ex ignoratione Etymi: In Vaticano MS. aliquantò meliùs *Bannovalum* est. Insigne hoc erat Romanorum Castellum, cujus reliquiæ adhuc restant, quod ostendit eruditissimus Britanniæ Interpres Gibson; etsi antiquum ignoraverit Loci nomen. Arx ista est in *Banii* fluminis confluentiâ apud Lindenses Icenos, & vocatur vernaculâ Anglorum Linguâ **Horn** (vel magis **Horen**) **Castle**, quod *Vernarum* est *Castellum*. Erat igitur *Ban iü*, sive *Banius* fluvio nomen, quod antiquâ Linguâ *Altum* erat *flumen*; & *Valum* sive *Bala*, *Fluminis ostium*. Siquidem *Bal*, vel *Bala*, veteribus Britannis, imò etiam Phrygibus, & *Capitis* & cujuslibet rei *Rotunda comprehensio* est: quod & Græcis est Φαλὸς, Βαλὸς, & Pelasgicè Ϝαλός· unde & Κεφαλὴ, de Κάρα & Φαλὴ est. Quin & Hesychii Glossis Φάλαι dicuntur *Montes* & *Speculæ*, Ὄρη καὶ Σκοπιαί: unde etiam Latinis *Falæ*, & *Montium* & *Tabulatorum operum altitudines*: Etruscis etiam, autore Festo, *Fala* pro *Cœlo* est. Vide plura in BEL.

BARDUS "Gallicè *Cantor* appellatur": verba audis Festi. De *Bâr*, quod Britannis *Animi impetus* est & *furor*, Poëta dicitur *Barydh*, & correptè *Bardh*, quomodo & Græcis Μάντις à Μαίνεσθαι. Scotobrigantibus etiam Iberniæ *Bara* dicitur *Gravis ira*, quasi Βορά, de Pelasgico Βέρειν, pro communi Φέρειν. *Breudhüyd* etiam Britannis dicitur *Somnium*, quasi *Barydhüyd*, *Bardi* scilicet *Visio*, sive *Vaticinium*.

BASCAUDA: Veteres Britanni non tantùm Navigia, verùm etiam domestica Instrumenta de vimineo texto, coriis utrinque cooperto, conficiebant. Certè *Cacabum*, sive *Elixatoriam ollam*, etiam hodie eodem nomine, quo & navem *Carucam* (illud enim *Crochon* est) appellitare solent. Idem autem Veteribus *Crogn*, vel *Crochon* (Scotobrigantibus hodiernis *Croechean*) quod hodie dicitur *Croen*, Aremoricisque *Crochen*, Latinis *Corium*, Græcisque Χρῶς. Ex erudito Viro Georgio Buchanano didicimus, Deucalcdonios Scotos etiam hodie in *Coriis* carnes elixare, more antiquorum Arabum apud Herodotum. *Bascauda* igitur Britannica Κυλικόνιπτρον fuerat, *Cacabi* nostri formâ (quale nos, de Menteithio Inventore, dicimus **Menteith**) quod vel antiquus Juvenalis Interpres significare voluit dum ad Satyram XII. *Bascaudas* dicit *Vasa ubi calices lavantur, & Cacabos*. Crediderim etiam fuisse Romanis Argenteas atque Aureas ejusdem moduli *Bascaudas*, tàm quòd à Juvenale inter Escaria, sive pretiosas Delicias numerentur; quàm ob notum illud Martialis Distichon:

Barbara de pictis veni Bascauda *Britannis*;
Sed jam me mavult dicere Roma suam.

Quod ad nomen attinet, Participium est Britannicum. Veteri enim Linguâ *Uascu* vel *güascu*, *Premere* est, & *Üascaud*, *Pressum*. Unde fit quòd etiam *Viminei cophini* genus agrestibus Anglis dicatur **Whisket**. De Celtico etiam *Üascu* & Romanis *Vexare* dicitur.

BEGESSA: In Anonymo (de Græco Exemplari) legimus *Begesse*, atque etiam geminatâ scripturâ *Pexa*.

Videtur

Videtur hæc fuisse Arx quædam ubi hodie **Parton** est, ad Tuæsim scilicet amnem in finibus Valentiæ. Certè Britannis *Bêc*, *Bêg*, *Bîg* & *Pîg* pro quovis *Rostro* est, etiam *Amnis prominentiâ*, quæ Anglorum etiam Linguâ **Beche** dicitur. *Essa* etiam atque *Issa*, *Isca*, *Exa*, & *Ixa*, *Tractus aquæ* est, atque ipsa *Aqua*. Est igitur *Begessa* sive *Pexa*, soluto sermone *Pig essa* vel *exa*, quod est *Rostrum undæ* sive *fluminis*. Propugnaculum fuerat hoc Tuæsis urbis sive Borgovici nostræ.

BEL, & Deminutivâ formâ *Belin*, Celtis omnibus *Sol* fuerat, sive *Apollo*. Gallis veteribus, ut patet ex Inscriptione, *Abellio*, de Græco Ἀϝηλιός. Verùm ratio hujus nominis altiùs repetenda est. Quicquid erat *rotundum*, præcipuè verò *Caput*, Veteribus vel *Bâl* erat, vel *Bêl*, vel etiam *Ból*, & *Bül*. Etiam hodiernis Persis *Pola* pro *Cranio* est; ut & Francobelgiis *Bolle* pro *Capite*. Græcorum Πόλος, *Vertex* est; & Πολεῖν, *Vertere*. Βῶλος etiam *Rotunda gleba* est, Anglisque **Ball** *Pila* est, quod Britannis *Bêl* dicitur. Scotobrigantibus etiam *Bhêl*, *Caput* est; quò spectat & Anglorum **Bill** pro *Avis rostro*. Figuratè etiam Phrygibus & Thuriis Græcis Βάλλην erat *Rex*. Hinc & in Syriacis Dialectis Βαὰλ, Βὴλ, atque etiam Βὼλ *Dominus* est, & per hoc etiam *Deus* & *Sol*: quibusdam Dialectis etiam Ἦλ & Ἶλ, unde Ἶλος, & Græcorum Ἥλιος, Ϝήλιος, & Βήλιος, imò etiam Celticâ Deminutione Ἕλενος, Ϝέλενος, & Βέλενος erant pro *Sole*; ut & Ἑλένη, Ϝελένη, & Βελένη pro *Lunâ*: Teutonibus etiam seu Celtoscythis idem sonant **Hol** & **Heil**, unde Adjectivum **Holig** vel **Heilig**, pro *Divino* vel *Sancto*: & mutatâ aspiratione in Præpositivum *S*, fit Romanis etiam suum *Sol*. Britanni nostri & *Houl* & *Haul*, *Solem* appellare solent, Aremoricique *Heol*: Gothi antiqui etiam **Uil**. Verùm tu audi Servium ad Æneida Virgilii. "Apud Assyrios (inquit) *Bêl* dicitur quâdam sacrorum ratione & *Saturnus*, & *Sol*." Atque iterum: "Omnes in illis partibus *Solem* colunt,

 qui

qui ipſorum Linguâ *Hel* dicitur. Quin & Damaſcio apud Photium Ἦλ, & Βὴλ pro *Saturno* veniunt promiſcuè. Et cùm *Sol* ſit habitus pro Κρόνου, ſive *Saturni*, ſive *Cœli Filio* (qui ob eam rem & Κόρος, & *Liber* audit) hinc factum eſſe exiſtimo, quòd Latinum *Filius* dicatur de Græco Ἥλιος. Ita enim Ὀνειροκρίτης noſter Artemidorus: Ἡλίους ἢ καὶ τὰ ἀρσενικὰ τέκνα οἱ γονεῖς ὑποκοριζόμενοι καλοῦσι. Verùm ut ad me redeam, memoria hujus *Beli* ad hunc uſque diem eſt apud Ebudas; ut nuperrimè oſtendit Martinus harum Inſularum diligentiſſimus Deſcriptor. Nam & populare dictum eſt de his qui magnis verſantur in anguſtiis, *Eſſe eos inter geminos ignes Beli.* Quin & Anglosaxonibus noſtris Bæl-ƿẏƿ dicebatur *Rogus.* Quid quòd Romanis dicatur *Vulcanus* de Celtico (ut videtur) *Bol can*, quod eſt *Bêl candens*, quod & Syri dicerent בל קנא *Bel canna?* Poſſit & hinc Aremoricis *Sacerdos* dici *Belec*, tanquam *Belicus.* Verùm ſuper tali materiâ ſatis ſuperque dictum eſt.

BELANIUM: Vide in BLATUM BULGIUM.

BELATUCADRUS, Brigantum Deus, cujus plurimæ apud Camdenum meminêre Inſcriptiones, dictus videtur ſoluto ſermone, *Bel at u cadr*, quod eſt, *Belus ad arcem montis.* Quippe Britannis *Munita arx montis*, *Cadr* dicitur, cùm *Câd*, *Cuſtodia* ſit; uti etiam Græcis Κᾶδος, Spartanorum antiquâ Dialecto Κᾶδορ, veteribus Gallis *Cator*, ut in *Catoriſſium*, unde & *Carthuſianis* nomen inditum eſt. De montibus etiam Veteres inclamabant Deos, quo leviori negotio exaudirent precantes. Iſtud Numen erat etiam pro *Marte*, uti & *Sol* Græcis: unde & *Bellum* Britannis *Rhy Vel*, tanquam Ὀρυγμὸς Βήλου, ſeu *Rugitus Martis* appellatur.

BELERIUM: Diodoro Siculo & Ptolemæi Libris alterâ dicitur Dialecto *Bolerium.* Iſto venit nomine Promontorium illud, quod aliàs *Antiveſtrium* appellatum eſt, quaſi dicas *Bêl*, vel *Bôl e rhin*, hoc eſt, *Caput Promontorii.* Græcis etiam Ῥίον idem eſt

quod

quod Britannis *Rhyn* vel *Rhin*: quò referendum & Græcorum Ῥὶν, vel Ῥὶς, pro *Nare*. Pytheæ Massiliensi apud Strabonem dici videtur Κάλβιον, quod est quasi *Col üion*, vel *Punctum undarum*, sive *Oceani*. Volaterrano & Recentioribus etiam *Helenum* dictum fertur, tanquam de Britannico *Elin*, quod *Brachii cubitum* vel *Ulnam* sonat. Vide in ANTIVESTRIUM, & in BEL.

BELESCIUM: Ita enim proculdubio reponendum in Antonino pro vitioso *Blestium*, quò sit *Castell hên*, sive *Castellum vetus* ad fluviolum **Eskel**, qui in Durbim influit apud Silures, quà hodie Saxonicus est Conventus Herefordiensis. Erit autem soluto sermone *Bel esc iü*, *Caput tractûs fluminei*: ut sit & fluvioli nomen *Esca*. Videtur etiam *Elescium* aliquando vocatum; quasi dicatur *Ael esc*, sive *Supercilium aquæ*; unde & inversum fluviolo nomen *Esc ael*, & corruptè *Eskel*. In Vossiano Antonini MS. scribebatur *Blescium*, quod mecum facit.

BELGÆ, Græcis Scriptoribus Βέλγαι, & Ὀυέλγαι, sicuti & Anonymo nostro *Üelgæ*. Gens erat hæc, ut ex Rhemis olim inaudiverat Cæsar, origine Germanica: Verùm à Cimbris, sive Saxonibus (qui & nobis Celtoscythæ appellantur) Camilli puto temporibus, in Galliam, Italiam, Hispaniam, nostramque etiam Britanniam, sui generis sive propagines, sive antiquas etiam colonias, tempestate bellorum acti sunt. Nam *Galli Senones*, sive *Heneti*, de Germaniâ fuerunt, ut uno ore consentiunt Autores. Galliarum populi suâ Linguâ *Gallos* sive *Peregrinos*, appellavêre *Novos advenas*: Teutonum verò Dialecto *Wallisci* dicti sunt; quod quidem nomen *Frisonibus*, sive (uti Anonymo nostro vocantur) *Frigonibus*, seu *Frixis*, Phrygum sive Θρηίκων in Germaniâ Colonis, vel Ἀπογόνοις, ex eo tempore constanter adhæsit; cùm antehàc universa *Heneta gens* per totam Europam communi *Brigantum* nomine insignita fuerit. Australem autem Britanniæ partem fuisse jam olim à *Belgis* occu-

occupatam, Cæſar in Commentariis ſuis ſatis idoneis argumentis confirmavit. Quâ de re nos plura in voce BRITANNIA dicturi ſumus. Crediderim tamen Ptolemæi ævo recentiorem *Belgarum* Coloniam Cæſaris Segontiacos occupâſſe; tàm quòd nulla ſit apud Cæſarem *Belgarum* propriè dictorum mentio, quàm quòd *Vindoma*, *Moriventa*, ſive **Selcheſter**, vel *Urbs magna* (Antonino *Vindomi*, Nennioque *Murivintum* vitioſè appellata) *Segontiacorum* Caput olim fuerit; *Venta* verò *Belgarum* Textrina. Nam & in Notitiâ Imperii mentio fit *Procuratoris Gynæcei Ventenſis*, ſive *Bentenſis*: ita enim Vir magnus Jacobus Cujacius in Paratitlis ſuis ad Codicem emendavit, ut olim monuit noſter Camdenus, cùm antehàc legeretur *Cynægeum* nullo commodo ſenſu. Quin & in Devanâ Arâ legendum PRAESENS GUNAECEI PRIMI, quod hactenus latuit omnes. Nil opus admonere PRAESENS eſſe pro PRAESES. Appulſis igitur novis *Belgis*, univerſus *Auſtralis Antonæ Conventus*, exſtincto *Segontiacorum* veteri vocabulo, in *Regnos* (ſive potiùs *Rencos*) & *Belgas* diſpertitus eſt; uti nos poſthàc dicturi ſumus. Ptolemæi temporibus etiam *Ceangi* ſive *Somerſætæ*, *Belgarum* fuerant; nam & *Iſcalim*, & *Aquas Calidas*, *Belgarum* fecit. Erant autem *Belgæ* omnium Gallorum fortiſſimi, prodente ipſo Cæſare, qui novit. Quod & confirmat Strabo Libro IV. his verbis: Τούτων δὲ τοὺς Βέλγας ἀρίστους φασίν, εἰς πεντεκαίδεκα ἔθνη διῃρημένους, τὰ μεταξὺ τοῦ Ῥήνου καὶ τοῦ Λείγηρος παροικοῦντας.

BELISAMA in Ptolemæi Tabulis Εἴσχυσις eſt ſive Æſtuarium fluvii **Ribel**; quod quidem nomen idem ſonat quod & *Beliſama*. Siquidem de *Bêl*, *Caput*, & *Rhiü*, *Fluvius*, quod & Saxonibus eſt Rıȝe, fit *Ribel*: & *Beliſama* eſt quaſi *Bel is ama*, quod eſt *Amnis caput*, vel *Oſtium*. Eſſe autem *Am*, *Sam*, & *Tam*, idem quod *Av*, antiquiore loquelâ Linguæ Celticæ, & *Samara* in *Belgis* hodie *La Sambre*, & *Tamarus* in Dumnoniis, ſicuti & *Tameſa* in Trinoüantibus

antibus indicio ſunt. Quid enim *Sâm arav* & *Tâm arav*, niſi *Lentus amnis?* Quid etiam aliud eſt ipſa vox *Amnis*, niſi Celticum *Amon iſc*, ſive *Aquarum Tractus*, vel *Agmen?* Eſt autem Æſtuarium iſtud in eâ parte Segantiorum, ſive Brigantum Segontiacorum, quæ hodie Ducatu conſtat Lancaſtriæ. Erat & *Beliſama* Deæ nomen. Vide in RIGODUNUM, & in MINERVÆ.

BELOX, Ravennati noſtro *Velox*, videtur dici Æſtuarium *Iſcalis* fluvii, in Dumnoniorum Ceangis: Eſt enim *Bel Ox*, *Caput* vel *Oſtium Oxæ* fluminis. Vide in ISCALIS. Poſſit & συνωνύμως dici hoc nomine *Mentaris*, ſive *Oſcæ Oſtium*, adeóque vel ipſa *Antiqua Lenna*.

BENNONIS (ſive etiam ſequiori ſcripturâ *Vennonis*) Antonini Itinerario memorata, videtur olim fuiſſe princeps Urbs eorum Icenorum, qui Ptolemæo mendoſè *Coritaui*, & Camdeno de Latino Interprete *Coritani*, pro *Corigaunis*, vel *Coricenis*, appellati ſunt; hodie verò *Leirceſtrenſes*, de Romanorum caſtris olim ad *Ligerim* amnem poſitis. Quam quidem emendationem firmat vernaculum *Bennonis* nomen. Sunt enim *Corigauni*, quaſi quis dicat *Minores Iceni*; & **Cleychester** quaſi *Minorum urbs*. Siquidem Armeniis (quos Herodotus Phrygum dicit Ἀποίκȣς, ſive Colonos, quoſque in ſermone etiam τὰ πολλὰ φρυγίζειν affirmat) *Lai* pro *Parvulo* eſt; Britannis etiam noſtris *Llai*, *Minor* eſt, ut & Francobelgis **Kleyn**, *Parvulus*: quo ſpectat & Scotobrigantum **Clann** pro *Liberis*, Romanorumque *Clientes*. Fuiſſe autem *Bennonim* inclyti Praſutagi Sedem, adeóque totius Secundæ Britanniæ ſeu Geüicciæ Caput vel hinc conjiciatur, quòd & *Ben onis* Dialecto (ut videtur) loci *Caput Inſulæ* ſonet, & quòd ad hunc uſque diem perduret fama, Urbem hanc fuiſſe olim Senatu nobilem, atque imperio potentem; quod & Camdenus memorat.

BENU-

BENUTIUM, apud Anonymum sequiori scripturâ, & sexto casu *Venutio* dicitur, hodiéque vitioso (ut puto) Scotosaxonico vocabulo **Kirkowbright**; & est ad Ostium Devæ fluminis in Selgovis. Veteres Britanni forsan dixerint *Caer giü aber rit*, quod est *Arx trajectûs fluminei Æstuarii.* Quin & ipsum *Benutium* videtur Britannicâ Linguâ solutè scriptum *Ben y tiü*, quod est *Caput Devæ*, sive *Ostium aquæ.* Sive enim *Giü*, sive *Diü*, sive etiam *Tiü* dixeris, tantundem fuerit. De Præpositivis Literis aliàs dicturi sumus.

BEREDA: Vide in VEREDA.

BERIGONIUM: Ita enim in vetusto Ptolemæi Codice reperit magnus Camdenus, pro eo quod vulgò vitiosè legitur & nullo cum Etymo *Rerigonium:* Atque hoc putat dictum hodie **Bargeny**; & est in Noüantarum, sive Gallovidiorum Regiunculâ **Carrict**, de Britannico *Carrec* (quod *Saxum* est atque *Arx*) ita appellatâ. Atque videtur hoc vetustum fuisse Oppidum, & Sinus *Frigonum*, sive *Berigonum*, veterum scilicet Iberniæ *Brigantum*, illinc in Britanniam remigrantium; unde & *Noüantæ*, tanquam *Novi advenæ* Britannis appellati sunt. Vide in BRIGANTES & in NOUANTÆ.

BERNICII apud Bedam idem sonant quod *Otodini.* Ut enim hoc ab *Ot o dineu*, sive *Litore montium*; ita illud etiam à *Berniou*, vel *Brinniou*, sive *Collibus*, est. Britannis etiam hodie *Transtinnani* dicuntur *Bryneich.* Sunt autem & *Rhinn* & *Brinn* de Græco Ῥίον, quod quidem Pelasgicâ scripturâ foret Βϱίον, sive Fϱίον· omnia de Ῥὶν, quod *Naris* est. Aremoricis etiam hodie *Bern* est pro *Brinn*, eodem significatu. Fuisse autem *Berniciis* suos Regulos etiam Saxonum temporibus ostendit Stephanus Heddius, Bedæ coævus, in Vitâ Wilfridi Episcopi.

BIBRA: Ita enim apud Anonymum legendum, pro eo quod in Impresso est *Bribra*, nullo planè cum Etymo. Videtur hæc fuisse quod vernaculè dicitur

Fether-

Fetherstonhaugh, sive *Arx Bibrana* (vitiosè puto pro Beverston) ad *Australem Tinnam*, in finibus Otodinorum. Certè *Fibri* dicebantur Celtis *Bebri*; unde & *Bebrinæ pelles* apud veterem Juvenalis Interpretem. Forsan & urbs Beverley huic loco erat cognominis, tanquam *Bebrinus Campus*, vel *Bibromagus*. Vide plura in voce sequente.

BIBROCI apud Cæsarem gens Belgica est, quæ de Galliâ, cum pluribus aliis, huc transfretavit, & *Bibrocensi Pago* (Saxonibus corruptè Beppocscipe, hodieque Berkshire) nomen dedit. Oppidum Bray (sive *Bibrax*, vel *Bibracte* illud fuerat; nam utrumque apud Gallos est) antiquam appellationem adhuc repræsentat. Apud Tacitum legimus & *Bebriacum* fuisse in Cisalpinâ dictâ Galliâ, inter Cremonam atque Veronam, quod à *Fibris* sive *Bebris* nomen habuisse vetusta Juvenalis Scholia indicio sunt. Equidem crediderim *Bibrocos* nostros Coloniam fuisse è Remis deductam, quòd *Bibrax* apud Cæsarem Remorum sit Oppidum sicuti & *Bibracte* Æduorum.

BINOVIUM: Vide VINOVIUM.

BIRGUS, nomen insignis Fluminis est in Brigantibus Iberniæ, à Ptolemæo memorati, quod hodie dicitur Barrow. Linguâ Scotobriganticâ *Fergus* dicitur *Ibernicus*, de *Brigante*, Britanno Colono. Vide in BRIGANTES.

BIRINAS: Ita enim legendum in Ravennate, pro eo quod in Libro est *Birila*, & casu sexto. Modò Græcis scribatur Literis, parùm intererit inter *Birinas* & *Birilas*. Hodie Insula Barrey est, de numero Ebudarum. Est autem *Bir inas* soluto sermone *Brevis insula*. Quod incolæ crepant de nescio quo Sanctulo *Barro*, minus nihilo est.

BLATUM BULGIUM, quod apud Antoninum ad finem Valli est occidentalem in Litore Cumbriæ, corruptè hodie dicitur Bulnesse, quod est *Bulgii* Νῆσος sive *Promontorium*. Britanni solutè scriberent *Bel at an Bülg iü*, hoc est, *Caput ad ventrem* vel *sinum*

undæ. Nam & Celtis *Bulga*, *Sacculus* eſt *ſcorteus*; Græcis etiam Μολγός. Britannis autem idem dicitur *Balog*, quod Saxonibus Bælᵹe; unde Vernaculâ Anglorum **Bag**, atque etiam **Bay**, & **Belly**, & Romanorum etiam *Follis*; quæ omnia ad *Bel* vel *Bol* referenda ſunt; quæ, ut ſuprà dictum eſt, cujuſvis *Rotunditatis comprehenſionem* ſignificat. Apud Anonymum noſtrum *Blatum bulgium* duplici venit nomine: nam & *Velunia* corruptè ſcribitur pro *Belanium*, vel etiam *Velanium*, quaſi dicas *Bel an iü*, vel *Caput undæ*; atque etiam *Volitanio* pro *Bolatanium*, ſive *Volatanium*, quæ quis ſolutè ſcribat *Bol* ſive *Vol at an iü*, quod *Caput* eſt *ad undam*. Vide in IBELANIUM.

BODERIA: Ptolemæo Βοδερία. Vide in ſequenti.

BODOTRIA Tacito dicitur quod Eulogio eſt *Mor Werydh*, vel *Vergid*, quod eſt *Mare Vergivium*, *Briganticum*, *Friſicum* vel *Scythicum*. Vulgus vitioſâ correptione **Frith** appellat, & Maiatas ad Alata Caſtra à Victurionibus dividit. Ptolemæo eodem intellectu *Boderia* dicitur. Quid enim *Bodotria* niſi *Habitaculum demerſum*; cùm ſit de *Bodhi*, *Demergere*, & *Tre* vel *Tri*, *Habitatio?* Quid etiam *Boderia* niſi *Demerſa Terra*, cùm *Er* ſit *Terra* Veteribus? Equidem crediderim pleroſque ejuſmodi Sinus aquarum illuviei deberi.

BODUNNI: Ita enim Dioni dicuntur *Dobuni*, cum *Bodo* vel *Bodun*, autore Plinio, Gallis *Profundum* ſonet, quod Græcorum Βόθυνος & Βόθρος ſatis confirmant. Valle ſanè conſtat maxima Glevanorum portio. Vide plura in DOBUNI. *Bodincomagus*, quæ & *Induſtria*, & modò *Caſale*, hùc nomen refert. Hæc urbs eſt in Gallis Ciſalpinis.

BOGRANDIUM: Vide in BROGRANDIUM.

BOLERIUM: Vide in BELERIUM.

BOLNELAUNIUM: Nam quis dubitet ita ſcribendum in Ravennate, pro eo quod in Libro eſt,

caſu

casu etiam sexto, *Bolvelaunio?* Ut sit *Bol ne laün iü*, quod est *Caput* vel etiam *Sinus plenæ undæ*. Hodie curtato nomine **Pool** dicitur: & est in *Durotrigibus* satis vetustum oppidum.

BONIUM apud Antoninum, Saxonum Bancopnabýpiᵹ est, & Anglorum antiquum **Bangor**, vetustissimi Monasterii Locus, ad amnem Devam in Venedotiæ finibus. *Bovium*, quod in nonnullis libris reperitur, alius est Loci. Videtur autem *Bonium* fuisse dictum quasi *Bon iü*, quod est *Altus amnis*: nam Britannis *Ban* & *Bon* promiscuè dicuntur, sicuti & Anglosaxonibus Man & Mon, pro *Homine*. Quinetiam *Ban Cor* correptè dici videtur pro *Boniensi Choro*, vel *Ecclesiâ*, seu *Monasterio*. De tantâ urbe nihil hodie restat præter duarum Portarum nomina, à se invicem ad duo millia passuum distantium; *Porth Cleis* scilicet, & *Porth Üogan*; quod apud Camdenum legere est. Dirutâ jam urbe, nominatæ videntur istæ Portæ. Quid enim *Porth Cleis* nisi *Porta quassata*, & *Porth Uogan* nisi *Porta valida?* De *Cleis mab Mervin* (sive *Mervini* Montis *filio Cleis*) quæ referunt Britannorum Næniæ, inter somnia censenda sunt. Gallorum *Bononia* eodem penè est Etymo; quasi dicas *Bon avon*, sive *Bon aün*.

BOREUM PROMONTORIUM, cujus Ptolemæus meminit apud Ibernos, satis probabili ratione Camdeno videtur illud esse, quod nobis hodie dicitur *Sanctæ Helenæ*, cùm sit maximè ad Ventum *Boream*, uti alterum, Notium scilicet, ad Austrum.

BORGOVICUS, ita dictus de **Borg**, quod Teutonicum *Arcis* nomen est (de Græco Πύργος, & Πέργα Phrygum) & *üic*, quod in eâdem Linguâ *Fluvii sinus* est. Hujus loci meminit Liber Notitiæ, & hodie **Borwick** est, non longè à Ponte Ælii in Otodinis ultra Vallum, ad flumen de Ponte vulgò Pontem appellatum. Germanorum jampridem hìc fuêrunt Coloniæ, saltem veteranorum militum; quod & *Medioborgi* nomen in Deiris, ad Tuæsis ostium ostendit:

 nam

nam Etyma indicio ſunt. In hâc autem arce Romanorum tempore *Tribunus* erat *Cohortis primæ Tungrorum*, juxta Notitiam.

BOTIS apud Anonymum Ravennatem, Inſula eſt in Clotano ſinu, hodie dicta Buthe, à *Demergendo*, ſicuti & *Bodotria* ſuperiús. Uſque adeò nihil eſt quod de Sancti Brendani *Buthe*, ſive *Monaſticâ cellulâ*, vulgò crepant ſuperſtitioſuli.

BOVIUM apud Antoninum (etiam vitioſè ſcriptum *Bomium* atque *Bonium)* nomen dedit oppidulo Boverton in Morganticâ Silurum Regione, juxta quod & Sancti Iltuti Fanum eſt ; quo in loco Camdenus noſter plurima antiquæ Urbis veſtigia reperit. Et cum Britannis dicantur *Vaccæ*, *Beu*, quis dubitet in hoc loco *Pecuariam* fuiſſe *vaccarum*? Certè vel ipſa vox Boverton videtur eſſe de *Bugarth* vel *Buarth*, *Bovili*, ibridâ compoſitione. Vide in MIBA. Erat & in antiquâ Elide Βουπράσιον.

BRAGA, ſive malles *Brachia*, Antonino Græco caſu *Brage* dicitur. Hæc Camdeno mecum oppidum Broughton eſt ad fluviolum Wellop ſive *Guellop*, ſeu *Volubilem*, qui in Belgarum Trauſantonem influit. Poſſit dici *Braga* ſive *Brachia*, quaſi *Braich iü*, vel *Brachium undæ* ſive *amnis*. Ipſum Broughton ibridâ dicitur compoſitione quaſi *Braich iü tun*, *Oppidum* ſcilicet *ad brachium amnis*.

BRACHIUM: Arx iſta erat *Sextæ Cohortis Nerviorum* ; quod oſtendit Camdenus ex veteri Lapide in Deiris effoſſo ; & in eâ parte Septentrionalis Brigantum Triarchiæ, quæ hodie (de neſcio cujus *Ægmundi* Regnulo) Richmondſhire, correptè pro Ric Æʒmunꝺ ꞅcipe, appellatur. Locus eſt in colle quodam de Romano *Burgo* ſeu Caſtello hodie Burgh appellato, juxta Bainthrigge ad confluentiam fluviorum Baint atque *Eburæ*. Videri poſſit fuiſſe & fluviolum, qui hodie de *Ponte* dicitur Baint, vero nomine vocatum *Brachium* ſive *Braich iü*, *Brachium* ſcilicet *undæ* ſive *amnis* : unde & tractum Brigantico illi

Caſtello

Caſtello nomen. Fuerat forſan & alterum *Brachium* ſive *Brachioleuca*, ubi hodie oppidum **Brakeley** in Septentrionali Antonianâ, ad Oxæ fontes.

BRACIACA in Camdeni Inſcriptione *Mars* eſt; quaſi dicas hodiernâ Britannorum ſcripturâ *Braich-iaüc*, ſive *Brachioſus*, & per hoc *Prævalidus*. Formâ hic erat forſan giganteâ, cum *Brachiis* plurimis, quod in medio relinquimus.

BRANAVIS, apud Anonymum levi vitio ſcribitur *Brinavis*. Saxonum hæc erat urbs Beꞃan-býꞃiᵹ, hodie correptiùs **Banbury**, in Attrebatibus ſive Conventu Oxonienſi. Dici autem planè videtur quaſi *Bran a üiſc*, ſive *Frons amnis*. Nam & *Bran* & *Bron* pro ratione Dialectorum Britannis diceretur quælibet *Anterior pars*. Eſt etiam Saxonicum loci nomen ibridâ prolatione deformatum. Neque ſanè aliunde Latinum *Frons* quàm de Celtico *Bron*.

BRANDON apud Anonymum etiam hodie eodem videtur venire nomine; & eſt ad *Bramiſcam* amnem (quæ Britannis dicitur *Putida aqua)* in Otodinorum Regione. Atque hoc quidem pleniùs proferretur antiquâ linguâ *Bram iü don*, quod eſt *Arx* vel *Oppidum ad putidam amnem*. In edito Ravennate vitioſè ſcribitur *Biandon*. Vide in LUBDON.

BRANNODUNUM, cujus meminit Imperii Notitia, in litore fuerat Icenimagnorum, quà hodie Nordofolciæ Conventus eſt: & nunc pro *Brannodunum*, eodem planè intellectu **Brancaſter** ſive *Brannodunum urbs*, appellatur. *Bran na üog dun*, *Arx* eſt *ad frontem undæ* ſive *maris*, ſi Britannorum ſolutis verbis ſcribatur. Hîc erat, ſecundùm Notitiæ Librum, *Præpoſitus Equitum Dalmatarum* ſub Comite Limitis Saxonici.

BRANNOGENIUM, Ptolemæi Βραννογένιον, & Anonymi *Branogenium*, Antonino peſſimè ſcribitur *Bravonium* (neque enim diverſus fuiſſe videtur locus, quòd non videatur præteritum ab Antonino primæ notæ Oppidum) cùm ſit Ordüicum Caput, *Caer*

Urangon

Ürangon; quod quidem ſolutè ſcriptum efficiet *Caer üyr ehangon*, quod eſt, *Civitas liberorum hominum*. De voce *Üyr* fit noſtrum Worceſter, hoc eſt, *Virorum Civitas*, ſive *Caſtra*. Latinizantium verò *Wigornia* de Saxonico Ƿıᵹƿaꞃan eſt, quod *Viros Wiccios* vel *Icenos* ſonat. Verùm ſuper hâc materiâ vide plura in ORDUICES.

BREMENIUM apud Ptolemæum & Antoninum, ultimus à Vallo Limes eſt; quod quidem Rocheſter eſſe in editâ rupe, ad caput ferè fluminis Read, Camdenus ex veteri Arâ manifeſtiſſimè probavit, ut mirum videatur huic contradicere potuiſſe eruditiſſimum Gibſonem, qui nuper in Britanniam ejus commentatus eſt. De *Trajectu* iſtius fluminis Rocheſter appellatur, quaſi *Rot-cheſter*; nam & *Rot* & *Rit* Britannorum Dialectis idem ſonant. Quin & ipſe fluvius Read de *Trajectu* iſto nomen ſuum ſortitus eſt. *Bremenium* autem dici videtur quaſi *Breman iü*, ſive *Arx collina ad amnem*; nam & *Bre*, *Arx montis* eſt, & *Man*, *Locus*. Videtur & alterum fuiſſe *Bremenium* in Ordüicum finibus, ubi hodie celeberrimum oppidum Birmingham.

BRENNA apud Geographum Ravennatem (Vaticano MS. *Bremia*) hodierna *Brynbiga* eſt in Morganticâ Silurum Regione, ad *Byrdhin* amnem ſita. Antonino corruptè ſcribitur *Burrium* pro *Burnium* vel *Brunnium*, uti ego exiſtimo. Ut ſit idem *Brun* quod *Bryn*; ut & Caledonibus *Brun Alban*, hodie vitioſè Braid Alban, idem ſonat quod *Albaniæ collis*. Neque ſanè aliud videtur flumen *Byrdhin*, quàm *Burnii* vel *Brunnii* urbis flumen. Sic & *Bernicii* dicuntur *Otodini* apud Bedam pro *Brenicii*, qui & Britannis vocantur *Bryneich*. Apud Anonymum etiam *Princaſtellum* legitur in Belgis vitioſè pro *Brincaſtellum*, quod hodie Bern caſſel eſt ad Moſellam. Eſt & in Vaſconibus, & in Helvetiis, nomen *Bernæ* ſatis celebre. Credibile eſt & urbem hodie dictam *Montes*, & *Bergen*, apud Belgas, olim appellatam fuiſſe *Brennas*.

BRENNE-

BRENNETONACIS VETERANORUM: In Antonino vitiosè ſcribitur *Bremetonacis*, in Anonymo monſtroſè ſexto etiam caſu, *Breſnetenati* (in Vaticano MS. *Breſnetenaci) Veteranorum*, & in Libro Notitiæ *Bremetenræcum*, adhuc inquinatiùs; ubi *Cuneus Armaturarum* ſive *Armigerorum Equitum*, qui Græcis dicuntur Ὁπλίται. Arx hæc erat in Segantiis ſive in Segontiacis Brigantum, & de edito loco hodie vocatur **Overborough**, ſive *Superna Arx* (vel *Burgus*) juxta *Tonacim*, vel Durolanim amnem ſita. Eſt autem *Brennetonacis* ſolutè ſcriptum, *Bren ne ton ax*, ſive *Collis tenti amnis*. Hodie *Lan*, *Lon*, vel *Lun* dicitur hic amnis, corruptè omnia pro *Laün* vel *Len*, *Plenus*: unde & Urbi **Lancaſter** nomen. Vide in DUROLANIS, & in LUGANDINUM.

BRENNUS Celtarum ſermone *Rex* dicitur, quaſi *Supremus*, de *Bre* ſcilicet ſive *Bri*, quod veteri Britanniæ tàm *Locus editus* eſt, quàm figuratè etiam *Summus Honos*, *Libertas* & Ἐξουσία. Hinc & Celtoſcythicâ Saxonum Dialecto *Brego* dicitur *Princeps*: Anglis etiam hodiernis **Free**, *Liber* eſt, Francobelgiſque **Urii**. Hodiernis Britannis *Rex* dicitur *Brenin*, & vetuſtiori etiam loquelâ *Breyenin*. Equidem exiſtimaverim veteribus temporibus, quibus plures imperitabant Reguli, *Breon* populari veniſſe ſermone eodem modo quo & apud Hebræos אלהים *Elohim* numero multitudinis, etiam pro *uno DEO*, quòd antiquo vulgo fuerint Dii plures: poſtero verò tempore effictum fuiſſe ſingulare nomen *Brenin*, vel *Breonin*, adjectâ terminatione *in* uſitatâ formâ, quæ *unitatem* ſignificat; quomodò exempli gratiâ, de *Güräidh*, *Radicibus*, *uni radicem* dicimus *Güreidhin*. Ad Græcorum Τύραννον accedit alterum *Regis* nomen *Teyrn*; unde & *Teyrnas* pro *Regno*, quaſi Τυραννίς. *Turnacum* etiam veteribus Belgis dicebatur *Arx* **Tournay**, tanquam *Regia*. Huc etiam referenda videntur Romana nomina *Turnus* & *Saturnus*, appoſito Celtico Articulo *Sa*; ut ſit idem *Saturnus* quod *Moloch* ſive *Rex*. BRI-

BRIGANTES, commune Britannorum, imò & omnium Gallorum, nomen, ante appulſum Belgarum è Germaniâ. Verùm altiùs repetenda eſt hujus nominis origo. Atque ut univerſam rem quampauciſſimis expediam verbis, Gens *Heneta* ſive *Veneta* (quam & *Japeti genus* appello) antiquâ Phrygiâ atque Armeniâ orta (unde & humanum genus originem ducere credimus) in Thraciam trajecta, primis temporibus univerſam penè Europam occupavit. Dicti autem *Heneti*, quòd vetuſtâ Phrygum atque Armeniorum Linguâ, ut & noſtrâ Britannicâ hujus propagine, *Hên* pro *Antiquo* & *Vetuſto* ſit (undè & Græcis etiam ſuum Ἕνος, & Latinis *Senex*) quod numero multitudinis prolatum facit *Heneit*, imò & *Henon* ſive *Senon*. Atque hi quidem *Heneti* jam in Thraciam tranſvecti, de regionis illius frigore Βρίγες, Βρύγες, Φρύγες, & Φρύγες, & corruptè etiam (mutatâ ſcilicet Literâ Φ in Θ) Θρήïκες ſive Θρᾷκες appellati ſunt; noſtris etiam Dialectis *Brigantes*, *Frixi*, *Frigones*, *Friſones*, *Friſii*, *Briſones*, *Britones*, *Britanni*, *Ferguſon*, & *Vergivii*, ſeu *Uergydhon* & *Uerydhon*. Siquidem quod Latinè dicimus *Frigus*, illud Pelaſgicè Φρίγος erat, & Βρίγος, cùm commune Græcum ſit Ρίγος. Redeunte autem poſteris temporibus Coloniâ quâdam de Thraciâ in Aſiam, antiquam Patriam (quod & Strabo & Herodotus monuêre) *Phrygum* nomen etiam illuc tranſiit. Atque hinc quidem factum eſt quòd Gens *Phrygia* ſemper fuerit pro antiquiſſimâ habita. *Phrygas* autem, ſive malles *Thracas*, ad noſtrum mare olim pertendiſſe vel inde patet, quòd tametſi Herodoti ævo Iſter fluvius *Thracas* à Scythis, vel ſaltem à Celtoſcythis, diſterminaret; eodem tamen autore, *Thraces* pro maximâ poſt Indos gente habebantur. Θρηΐκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι μετά γε Ἰνδοὺς πάντων ἀνθρώπων. Tempore verò Furii Camilli, uti ſuperiùs diximus, factâ ingenti Cimbrorum ſive Saxonum in Germaniam de Palude Mæotide irruptione, *Heneti* (qui & alterâ Dialecto *Senones* appellati)

lati ſunt) partim ſeptentrionem verſus, undè *Venedi*, & *Vandali*; partim verò in Galliam, Hiſpaniam atque Italiam, duce Brenno; partim denique, uti probabile eſt, in noſtram Britanniam, jam olim gentis ſuæ Coloniam ſive propaginem, auſugêre. *Phrygicæ* autem Gallorum originis ſubobſcura fama etiam ad Ammiani Marcellini tempora perduravit. "Aiunt "enim quidam (inquit ille) paucos poſt excidium "Trojæ fugitantes Galliam tunc vacuam occupâſſe." "Dicuntur autem non tantùm *Vandali*, ſed & *Venedæ*, "& *Vendi*, & *Veneti*, & *Viniti*, & *Vinuli*, & *Slavi* "denique & *Vali*, ſicut apud Saxonem Grammaticum, Helmoldium, Æneam Sylvium, Crantzium, "Irenicum, Reineccium, Lazium, & complures alios "patet." Verba audis Suffridi Petri in Libello de Friſiorum Antiquitate & Origine, qui quidem & *Oſtüaliæ* & *Weſtüaliæ* nomina *Venedis* tribuit, oppidaque circa Albim fluvium ad hunc uſque diem **Wendeſche ſtedde**, ſive *Venedicas urbes* appellari oſtendit. Quid quod & Tacitus memoriæ prodat *Æſtios* ſive *Boruſſos*, Germanos moribus retuliſſe, ſermone verò Britannos? Appellentibus igitur in Britanniam ſuæ gentis hoſpitibus (quos Germani gentili quodam convicio **Belgiſchen** atque **Welſchen**, hoc eſt *Peregrinos*, appellabant, & Romani etiam Ὀυέλγας, atque *Belgas*) antiqui *Brigantes*, ut veriſimile videtur, ſuis ſedibus pulſi, novas quærebant ſedes in Iberniâ: undè & in illâ Inſulâ celebris *Brigantum* Natio, quam poſtea Dumnoniorum Belgarum Ceangi ſecuti ſunt; Ibernis Scotobrigantibus appellati *Fir Bolg*, ſive *Viri Belgæ*, & *Fir Domnan*, ſive *Viri Dumnonii*. Britannica verò *Brigantia*, propriè dicta, etiam olim in tres diviſa eſt Triarchias, quas hodie vitioſo nomine vocant **Ridings**, pro **Thriddings**. Harum *Primam* Segantii tenuêre, qui Ravennati dicuntur Siguntiaci, qui tandem à Saxone Victore verſus mare pulſi, Ducatum condidêre Lancaſtrenſem, qui videtur initio Præfectura quædam fuiſſe Cumbrorum ſive Aboriginum

Regni. *Secunda Triarchia*, ſive East-Thꝛidding, ſeu *Orientalis Triarchia*, Pariſorum ſedes fuerat, ut & *Tertia* Deirorum, de quâ longè melior portio à Saxonum Regulis, S. Cuthberto & Monachis donata, Epiſcopatum efficit Dunelmenſem. In Weſtmoriâ ſive Occidentalibus Paludibus, fuêre *Brigantum* Æſtivi Ceangi (ſeu Paſtoritia Pubes) qui & ipſi Saxonum ſævitiâ Caledoniam verſus pulſi, Cumbrorum Regnum condidêre. Atque hic quidem obiter notandum venit, *Brigantes* omnes, ſive primos Britannos, à *Belgarum* appulſu ſe *Cumbros* (qui quidem Cæſari ſunt Aborigines, quales viſi ſunt Veteribus nullâ fuiſſe origine) novo nomine appellâſſe. Nam de *Kend*, quod eſt *Caput*, atque etiam *Primum* & *Præcipuum*, & *Bro*, quod *Patria* eſt, fit compoſita vox *Cumbro*, Oſtidamnicè veriùs *Kenbro*, ſive *Prior Patria*. Contrà verò Romanis *Picti* appellati ſunt: nam hi ſunt Eumenii *Picti*; ſicut & Noüantæ Iberni.

BRIGANTIUM: Vide in ISURIUM; neque enim *Eburacum* eſt, quod vulgò exiſtimatum eſt. De *Brigantibus* primâ omnium Celtarum appellatione Allobrogibus eſt urbs *Brigantium*, hodie *Briançon*; uti & Rhætis, hodie Bꝛegentz, & Gallæcis in Hiſpaniâ, hodie *Braganza*: nam & Luſitanos ex parte magnâ Callaicæ ſive Celticæ fuiſſe originis conſtat ex Strabone. Erat & in Hiſpaniâ Tarraconenſi oppidum percelebre, *Flavium Brigantium*, hodie *Corunna*. Apud Pannonios etiam Ptolemæo vitioſè ſcribitur Βεεγαίτιον, pro eo quod debuit eſſe Βεεγάντιον: nam Aurelio Victori *Bergentium* dicitur. Nihil attinet dicere de *Brigantino Lacu*, hodie *Lago di Conſtanza*: ut ſit maxima poſt homines natos *Brigantum* Natio, univerſaque penè Europa *Britannorum* Patria, ut de Aſiâ taceam.

BRITANNI: Prodente Dionyſio Afro hi Germanis proximi Flandriam, ſive Wallonum Patriam occupavêre. Dionyſii Interpres Euſtathius & alios eſſe ſcribit

ſcribit in adverſâ Inſulâ *Britannos*, quos quidem fuiſſe *Belgas* veteres, ſive *Wallones* (corruptè hodie **Waenderen**, pro *Walanwaran* ſive *Gallos Viros*) nullus dubito. Et cùm Plinius ſcribat *Herbam Britannicam* à *Friſiis*, Germanici militibus oſtenſam, pronum eſt credere ipſos *Friſios* dictos fuiſſe *Britannos*, imò & initio *Belgas* univerſos. Certè *Aremoricis Britannis* horum ἀπογόνοις, *Breiz* eorum dicitur *Britannia*; & *Prezec Brizonec*, *Aremoricè loqui* eſt. Cumbris etiam noſtris ſeu Walliſcis, *Siarad Brithonec* proverbiali dicto eſt, pro *Barbarè* vel *Oſcè loqui*. Unde proclive eſt credere, neque *Cumbros* noſtros unquam ſe vocâſſe ſuâ linguâ *Britones*, ſed initio quidem *Brigantes* ſeu *Vergivios*, & deinde *Cumbros* ſive Ἀυλόχθονας. Etſi diſſimulandum non ſit tantundem eſſe, ſive quis dicat *Friſones*, *Briſones*, *Britones*, ſive *Brigantes*, pro Dialectorum ſcilicet diverſitate. Etiam Ravennati Geographo *Friſones* dicuntur *Frixi* & *Frigones*, quod idem ſonat quod & *Brigantes*. Quid quod & Procopio in Libro de Bello Gothico *Friſii* dicantur unà cum Anglis Britanniam noſtram incolere? Plinius etiam *Belgicorum Britannorum* meminit: imò vel Anonymo Ravennati Galliæ Belgicæ, ſive Franciæ Rhinenſis Incolæ *Alobrites* tanquàm *Gallobritones* appellantur. Verùm ſuper hâc materiâ ſatis ſuprà dictum eſt.

BRITANNIA prioribus Romanis *Prima* fuerat, quæ Cantiacis, Cattieuchlanis, Belgis propriè dictis, ſive Segontiacis atque Dumnoniis conſtabat, unà cum horum Clientelis, omnibus Belgicæ originis. Saxonum verò temporibus hæc erant Cantii, & Orientalis, Auſtralis & Occidentalis Saxoniæ Regna, unà cum Oſtidamniæ Ducatu, Britonum proprio. *Britannia* deinde *Secunda*, quæ initio videtur fuiſſe Belgarum quædam Præfectura & Provincia; atque poſtero tempore, ſumptis pro patriâ Libertate armis, in Belgas Dominos rebellâſſe, & Icenorum Regnum condidiſſe. Credideram hanc Provinciam Pauſaniæ

dictam fuisse *Geüicciam*: quid enim Γευευία, quod hodie est in Libris? Constabat autem prioribus temporibus *Geüicciorum*, sive *Uigantum*, sive etiam *Icenorum* Imperium, Ikeneldis, sive Icenis majoribus, Lindanæ scilicet Coloniæ Pago, unà cum horum Clientelis (Icenimagnis scilicet, & Borealibus Girviis) & Icenis etiam Minoribus, sive Coricenis, vel Corigaunis, Ordüicibus, Dobunis, Siluribus, Demetis, Cornaviis, horumque utrisque Canganis. Saxonicis temporibus *Geuiccia* cessit Walliscis, Merciis, & Orientalibus Anglis. Præcipuum inter hæc erat Merciæ Regnum, cui nomen datum non est, quod vulgò fertur, de Walliæ limitibus, verùm de antiquis Limitibus Brigantum atque Belgarum, qui *Britanniam Primam* obsedêre. Hos autem Limites vel nuda camporum facies satis ostendit fuisse antiquitùs ad Borealem Antonianam. Nam notum est Veteres, succensis non tantùm oppidis, verùm etiam sylvis, hostium fines latè vastavisse, juxta notissimum illud Historici, "Ubi solitudinem fecêre, pacem "vocant." De veteribus Germanis ita Cæsar: "Civitatibus maxima laus est quàm latissimas circum "se vastatis finibus solitudines habere: hoc proprium "virtutis existimant, expulsos agris finitimos cedere, "neque quenquam prope se audere consistere." Fuerat igitur *Icenia* initio Marchia quædam Belgarum, & postero tempore potentissimum Britannorum Regnum. *Tertia Britannia* Brigantia fuerat; quam alii de Maximo Clemente Tyranno *Maximam Cæsariensem* appellatam volunt; alii à Constantino Magno: verùm cùm Tacitus *Brigantes maximam Britannorum nationem* dicat (quod hercle vel hodie cernere est) equidem ob eam rem *Maximam* dictam existimaverim hanc Provinciam. In Brigantum etiam Clientelâ fuerant & Ceangi, & Otodini sive Bernicii, imò & Caledonia tota, quæ Brigantici erat sanguinis. Hadriani vallum dividebat Brigantiam à suis Clientelis. Certè Saxonicis temporibus Nordan-

humbrorum

humbrorum Regnum etiam pertendebat in Pictos ad Æthelredi necem. Erat autem Bernicia Nordanhumbrici Regni ferè Caput. Maximè enim hæc arridebat Regibus tàm ob Valli reliquias, quàm ob innumeras Arces atque Castella à Romanis, frænandis Brigantibus atque Caledonibus communita. Erant etiam Britannis sua Regnula, quæ tamen maximâ ex parte parebant Saxoni: quorum præcipua erant Attacottorum, Cumbrorum, Dumnoniorum, atque Pictorum: Erant & Satrapiæ quædam Berniciorum, Gallovidiorum sive Noüantarum, & Scotorum. Constantini tandem tempore, redactis jam in Romanorum potestatem Attacottis sive Walliscis, & Pictis horum sociis, qui ope Saxonum & Scotorum universam Insulam subegêre, & *Quarta Britannia* erecta est de sylvestri parte *Secundæ*; & de Flavio Constantino *Flavia Cæsariensis* appellata est: atque hæc quidem *Wallia* est, Archiepiscopali sede olim decorata. His adjecta est & *Quinta*, quæ de Valentiniani Imperatoris nomine dicta est *Valentia*, quæque totâ constabat Caledoniâ. Danicorum verò bellorum tempestate *Valentiam* rapuêre Scoti, & de suo nomine dixêre *Scotiam*. Nostrâ tandem tempestate ANNÆ Reginæ Providentiâ & hæc civitate olim suâ redonata est.

BRITANNIA IN PALUDIBUS Anonymo nostro dicitur *Britannia Transmarina*, sive *La Basse Bretagne*. Vide in AREMORICI & in NEUSTRIA.

BRITOMARUS, apud Florum atque Livium Gallorum Insubrium Dux, videtur vel ex nomine de Britanniâ nostrâ (vel saltem Belgicâ) accersitus. Castrense viro nomen *Brito maür*, Gallorum linguâ *Brito magnus* fuerat.

BROCARA apud Anonymum videtur dici **Stincar** sive **Ard Stincar** in Noüantis sive Gallovidiis, quasi dicas *Arx in Rupe*: quæ quidem *Rupes* & nomen dedisse videtur Dynastiæ dictæ **Carric**. Nam & *Caer* & *Carrec*, *Rupes* est sive *Saxum*, & *Bro*, *Arx* vel

vel *Burgus.* Et quid **Stincar** eſt, niſi *Es din caer*, ſive *Arx* vel *Oppidum in Rupe?* *Ardh* etiam pro *Excelſo* eſt, Britannorum priſco ſermone.

BROCOLITIA: In Libro Notitiæ malè ſcribitur *Procolitia*, Ravennati alio vitio *Brocoliti*, tanquam *Arx Coliton* ſive *Colidiorum* vel *Caledonum.* Nam & Otodinia olim fuerat *Caledonum*, utpote in Clientelâ potentiſſimi Brigantum populi. Ad Tinnam amnem eſt hoc validiſſimum munimentum, in quo ſecundum Librum Notitiæ *Tribunus* erat *Cohortis Primæ Batavorum.* Hodie vitioſiſſimo vocabulo **Prudlehaw**, ſive *Arx Procolitiana* appellatur. Camdenus in primâ Britanniæ ſuæ Editione putavit eſſe **Colecester**, quem errorem ipſe poſtea correxit.

BROENIACIS: Ita enim in Ravennate legendum cenſeo pro inquinatiſſimo *Praematis*, quod neceſſe eſt nihili eſſe. In Vaticano MS. Codice vitioſiùs ſcribitur *Pinnatis.* Aremoricis *Junci* dicuntur *Broen*, nobis etiam *Brüyn*; de Subſtantivo etiam *Broen* fit & Adjectivum *Broenec*, quod pro *Juncoſo* eſt, nobis autem *Brüyniaüc.* Erit igitur *Broeniacis* ſolutis verbis *Broeniaüc iſc*, ſive *Juncoſa aqua* vel *amnis.* Vide an *Bramton* in Otodinis poſſit vitioſè proferri pro *Broentun* ibridâ compoſitione, quaſi dicas *Juncoſum oppidum.* Græci noſtri temporis *Juncos* vocant Βρύλλια, quod indicio eſt noſtrum *Brüyn* de Græco eſſe Βρύον. Vide in CANIBROIANA.

BROGMALIUS eſt quaſi *Broch* vel *Brych vael* ſive *Rufo Capite.* Clariſſimus hic erat Britannorum Dux à Bedâ memoratus, & erat cognomento *Eſcithraüc*, ſive *Dentatus:* nam *Yſgithr* erat Veteribus pro *Dente.* Vetere etiam Celtarum linguâ *Brog* ſive *Broch*, pro *Rufo* fuerat; undè *Allobrox* antiquo Gloſſatori redditur *Gallus rufus.* *Mael* autem ſeu *Vael* idem fuerat quod & *Bel*, *Caput* ſcilicet, & figuratè etiam *Princeps.* Sic & *Malen* dicimus pro *Balen*, mutatâ de more vetere Labiali literâ; ſic & Græcis denique dicitur Μολγὸς pro *Vulga*, & Latinis etiam

Promul-

Promulgare, pro *Provulgare*. Eſt igitur *Brogmalius*, *Rufus Princeps* ſeu *Capitaneus*.

BROGOMONUM: Ita certè reponendum in Anonymo, pro eo quod vitioſè editum eſt, ſexto etiam caſu, *Brigomono*, quod vel Saxonicum nomen **Burghill** vel **Barhill**, in ulteriore Vallo, arguit. Eſt enim Britannorum *Bro* vel *Brog* idem ferè quod Teutonicum **Burg**, *Arx* ſcilicet, & per hoc quævis *Sedes*. *Mon* etiam idem eſt, ut & *Bon* & *Ban*, & Græcorum Βȣνὸς, quod eſt *Collis*: neque multùm abludit Latinum *Mons*, nec Britannorum Oſtidamniorum *Monedh*. Sit igitur *Brogomonum*, vel ſoluto ſermone *Brog o mon*, *Arx collina*, vel **Burghill**. Urbs etiam Flaviæ *Pennobroga*, & *Penbro* & *Penbrog* promiſcuè dicitur. In Belgicâ etiam Primâ *Bruxellæ* dici videntur, quaſi *Brog iſel*, ſive *Manſio* vel *Urbs humilis*: undè & univerſæ Regioni *Brachbantiæ* nomen in hodiernum adhæſit diem; quod Alobritum antiquo ſermone fuerit *Brogbant*, ſeu *Regio* in *Valle*.

BROGRANDIUM: Ita fidentèr repoſui pro *Bograndium*, quo conſtaret Etymon; cùm in Ravennate Libro *Bograndium* ſit, nullo commodo intellectu. Eſt autem *Brograndium* ſolutè ſcriptum *Bro grant iü*, *Arx* ſcilicet *curvaturæ amnis*. Et videtur fuiſſe Caſtellum aliquod prænobilis familiæ de **Grant**, ad fluvium *Tuæſim*, ſive **Spey**, in Victurionibus.

BROVONACIS: Ita enim ſcribitur Antonino, etſi in Sexto Itinerario vitioſè legatur *Brocovum*. Notitiæ Libro *Braboniacum* eſt, ubi & *Præpoſitus Numeri Defenſorum* fuerat. Hæc Arx ad ripam eſt fluminis *Lugat Dür*, ſive *Lugatrenæ*: illud enim eſt **Lowther**, vel *Low der*, id eſt, *Loyw dür*, vel *Limpida aqua*, in Occidentalibus Paludibus ſive Weſtmoriâ. Hodie corruptiſſimè **Browham** vocatur, cùm plenè ſcribi deberet *Bro avonaüc*, vel *Arx fluminea*. Certè Saxones Britannicarum Originum ignari, ſæpius mutabant *Avon* in finibus Nominum, in ſuum **ham**, veluti in **Grantham** pro *Grant avon*, & ſimilibus aliis.

In

In Libro autem Notitiæ pro *Braboniacum*, legendum censeo *Broaboniacum*, quasi dicatur *Bro avoniaüc*, eodem Etymo. De hoc Loco convenit Camdeno mecum.

BULÆUM: In melioris notæ Ptolemæi Libris Βέλλαιον scribitur, in aliis vitiosè Βέλλεον: & planè assentior Antiquariorum nostrorum Principi Edvardo Luidio, hoc esse vetustissimum Silurum Castellum, modò vitiosè dictum *Caer Phyli*, pro *Caer Falach*. Nos superiùs ostendimus, ad vocem *Banovalum*, quid Veteribus fuerat *Bala* sive *Fala*. Diximus etiam ad vocem *Bêl*, illud figuratè quidem esse *Regem*, propriè autem *Caput*. Tantundem igitur fuerit sive quis scribat veteribus Dialectis *Bâl*, *Bêl*, *Bîl*, *Bôl*, *Bül*; sive *Mâl*, *Mêl*, *Mîl*, *Môl*, *Mül*; sive *Uâl*, *Uêl*, *Uîl*, *Uôl*, *Uül*; sive *Fâl*, *Fêl*, *Fîl*, *Fôl*, *Fül*; sive denique *Gâl*, *Gêl*, *Gîl*, *Gôl*, *Gül*. De *Gôl*, *Cranium*, Scotobriganticè dicitur *Col*, Anglis **Skull**, & Hebræis *Golgoleth*, unde & Syrorum Γολγολθᾶ, imò & Latinorum *Galea*, atque *Galerus*. *Fal* etiam Scotobrigantibus est *Rex*; quod veteribus Siluribus fuisse videtur indifferentèr *Bûl* & *Fûl*: undè nostrum *Bulæum* & *Caer Fyli*, vel *Caer Fala*; cùm deberet esse *Caer Bulach* & *Caer Falach*, quod *Arx* est *Regia*. Certè vel ipsi novimus in Montegomericâ nostrâ Regione Domunculam antiquâ Rhesi filii Theodori progenie nobilem, vel hodie nominatam *Caer Bulach*, tanquam *Principis* dicatur *Domus*. Quis autem nesciat Theodorum cognomento Magnùm Britannorum fuisse Principem? Fuerit igitur *Bulæum* antiquissima Principum nostrorum Regia. In Anonymo etiam legimus *Bulsinis* & *Bulterræ*, pro *Volsiniis* & *Volaterræ*, apud Italos.

BUNDUICCA: Vide in VONDICCA.

BURRIUM, *Burnium*, sive *Brunnium*. Vide in BRENNA: nam vitiosum est apud Antoninum; & est Giraldi *Castrum Oxæ*, nostratibus *Caer Üisc*, sive *Brynbiga*.

BUVINDA apud Ptolemæum celeberrimum Iberniæ Flumen, nuper etiam fugato Rege Jacobo nobile. Hæc Britannis ſolutè diceretur *Bu üen dav*, ſive *Candidæ Juvencæ flumen*, ob neſcio quem ſive caſum, ſive ſuperſtitioſum cultum. Certè Beda *Inis Boüind* in Galliua ſive Naguatâ *Inſulam candidæ Juvencæ* reddit. An & *Io* à Brigantibus noſtris culta eſt?

C.

CADMAGON in Camdeni Inſcriptionibus planè videtur dici *Deus Terminus*, ſive Lapis ſacratus tuendis finibus, qualia & Phœnicum Βαιτύλια, & Carthaginienſium *Abadires* fuerant. Siquidem *Câd*, *Tutela* eſt, de Græco Κᾶδος, & *Magon*, *Agrorum*; qui & Latinis de Celtico ſermone & *Magi* & *Pagi* appellati ſunt. De Termino Deo apud Romanos ita Flaccus Siculus: "Cùm Terminos diſponerent, ipſos "quidem Lapides in proximam terram collocabant, "proximè ea loca quibus foſſis factis defixuri eos "fuerant, & unguento velaminibuſque & coronis "eos coronabant." Crediderim ejuſmodi fuiſſe juxta Cantabrigiam in Gogmagog Hill, uti hodie perverſè appellant, atque etiam in Segontiacis Belgis, & in Dumnoniis, in quibus idem durat vocabulum, cum neſcio quâ Giganteâ fabellâ.

CADUALLA: Nomen inclyti Dumnoniorum ſive Geuiſſorum Regis apud Bedam. Vide in VELLOCATUS: nam idem & illud nomen valet. Eſt & alterum Regium nomen *Cadüaladur*, quod eſt *Imperator Exercitûs*, quo tamen nomine etiam viliſſimus quiſque hodie nominari ſolet.

CÆSAREA apud Antoninum, eſt Inſula hodie dicta Jerſey, corruptè pro *Caeſars ey*, eodem modo quo & *Algezir* ſive *Algiers*, pro *Iöl Cæſarea*, apud Afros. Quin & oppidum eſt in vicino Litore, quod eodem penè vitio *Cherbourg*, pro *Cæſaris burgus*, à Gallis profertur. Incertum tamen cujus *Cæſaris*

 fuerit

fuerit & *Insula* & iste *Burgus*. Vide in GARNIA.

CÆSAROMAGUS apud Antoninum, Ravennati vitiosè *Cæsaromagom*, hodie Dunmaw est, sive Dunmawg, apud Gueppones sive Saxones Orientales; quod me docuit Gibson, Camdeni eruditus Interpres. Forsan etiam *Dunomagus* altero erat nomine, à *Dun* scilicet, quod *Arx* est & *Civitas*, & *Maes* quod, cùm sit *Prædium* & *Campus*, olim etiam prodente Plinio, Celtis & *Urbs* fuerat. Certè ut à *Pagus* fit Gallis *Païs*, ita & Britannis nostris à *Magus*, *Macehes*, & *Maes*, ut & Pannoniis Boici generis Mezeu. Crediderim hìc fuisse *Cæsarum* quædam Prædia, quæ olim forsan fuerant Magni Cunobelini. In Tabulâ etiam Peutingerianâ truncato capite scribitur *Baromagi*, Plurativo etiam numero, cùm deberet esse *Saromagi*: In eâdem Tabulâ & *Riduno* est pro *Moridunum*, & *Ravimago* pro *Soravimagus*. Hispani etiam hodie *Saragossam* vocant *Caesaraugustam* Urbem.

CAGER-VORAN: Ita enim proculdubio reponendum in Anonymo pro *Tagea Voran*, & numerus Literarum, & res ipsa loquitur, & hodiernum etiam nomen *Caer voran*: atque hoc est solutis verbis, *Munimentum üor aun*, sive *Præ amne*. Litera G olim erat liquidiuscula, sicuti nostrum *Y*. *Caer voran* est super fluviolo Tippal, sive *Tüi Bêl* (quod *Amnis caput* est) in Otodinis.

CAIUS BERICUS, quasi dicas *Kei Berig*, sive *Caius Hastatus*: nam *Bâr* vel *Beri* Britannis *Hasta* est. Regulus erat hic Britannus, qui à Civibus suis in exilium actus, Aulum Plautium cum Romanis Legionibus sub Claudio, in patriæ suæ pestem atque exterminium, impiâ & crudeli vindictâ armavit. Frequenter occurrit nomen *Kei* in Britannorum Næniis. Forsan & hinc Anglorum nomen Guy, quod in medio relinquimus. Hujus *Berici* argenteum nummum vidisse se testatur Luidius noster in Archæologiâ,

cujus

cujus capiti circumſcribebatur BIRIC: & in averſâ parte Porci erat Signum. Verùm oportuit Percuſſorem hujus Nummi fuiſſe Romanum.

CALAGUM: Ita enim in melioribus Ptolemæi Libris legimus, cùm in pleriſque vitioſè ſit Κάλατον, ut & in Antonino perverſè ſcribitur *Galacum* pro *Calagum*. Hic locus hodie dictus **Kirkby Thor**, ſive *Vicus Fani Jovis*, eſt in finibus Paludium Occidentalium ſeu Weſtmoriæ, quod me Camdenus docuit, & eruditiſſimus ejus Interpres Gibſon confirmavit. Certe *Cal a Güi*, *Nemus* eſt *Jovis*: nam & *Câl* (Græcis Κᾶλον) & *Lignum* eſt & *Sylva*; & *Üi*, *Düi* & *Güi* (adjectis literis Præpoſitivis) *Jupiter* eſt, antiquâ Linguâ: Britannis hodie *Jau*, & Aremoricis *Jou* & *Gou*, & *Jupiter* eſt & *Juvenis*. Vide in JUPAPANIA.

CALAVA Antonini (quæ vitioſè Camdeno ſcribitur *Galana*, atque etiam ipſi Antonino *Galava*) planè nobis dici videtur *Arx ad Vallum*, ſive **Chester on the Wall**, non autem **Walwick**, quod videtur Camdeno. Atque hoc quidem ſatis oſtendunt ipſius Antonini Milliaria. Siquidem verum eſt, ut nobis videtur, *Alionam* (ſive magis *Alaunam*) fuiſſe Caſtellum **Laton**, correptè prolatum pro *Alaunton*. Neſcio an *Calava* nomen ſuum de vicino Lacu trahat, qui ſcilicet ad ſaltum dictum **Lawes** eſt; ut ſit ſoluto ſermone *Cal a üi*, ſive *Nemus ad Aquam*. Imò forſan & ipſum vocabulum **Lawes** correptè dictum eſt pro *Cal a üiſc*, eodem intellectu; niſi ſit *Laü iſc*, *Ad manum aquæ*, quod ſanè verius videtur.

CALBIUM: Vide in BELERIUM & in CARRIUM.

CALCARIA Antonini, Bedæ dicitur Calcaceaſтeɲ, ſive *Calcaria urbs*, & de coquendâ *calce* ita appellata eſt. Eruditus Camdeni Interpres Gibſon, plurium acerrimi judicii virorum fultus teſtimonio, oſtendit eam non eſſe **Cadcaster**, quod nobis *Verdotalia* eſt, verùm fuiſſe juxta **Newton Kyme**, ſive *Novum Oppidum* dictum **Kyme**, (de nomine puto

 cujuſdam

cujuſdam Viri) ad Verbeiam amnem in Segontiacis Brigantum: ubi & plurimi Romanorum nummuli (vulgò dicti **Langborough Pennyes** ſive *Longoburgenſes Denarii)* quotidie eruuntur. Unde conjecerim *Calcariam* Saxonibus fuiſſe appellatam Langbyrig ſive *Longoburgum.* Facilè equidem conſenſerim egregium illum Nummum, quem Camdeni Interpres Gibſon adducit ſignatum DOMITIANUS CALCAR. AUCI. fuiſſe percuſſum *Calcariæ* ab ipſo Proprætore Agricolâ: crediderim tamen evanuiſſe Anni numerum; nam AUCI videtur eſſe A.U.C. *Anno* ſcilicet *Urbis Conditæ*, unà cum particulâ characteris Arithmetici jam deperditi.

CALEDONIA, hodie de Scotobrigantibus Iberniæ appellata eſt *Scotia*, olim autem Romanis de *Valentiniani* Imperatoris nomine *Valentia*, & hoc ſub titulo fortiſſimi Populi. Erant ſanè *Caledones* Brigantici generis, atque horum perpetui in bellis Socii ſive magis Clientes. Dicti ſunt *Caledones* de *Sylvis* quas incolebant, Britannis noſtris *Kelydhon* ſive *Colydhon*, atque ipſæ eorum *Sylvæ*, *Coit Kelydhon:* neque ſanè aliunde peregrini *Brigantes* audiebant Κέλται, niſi quòd in *Sylvis* agerent (ut ferè antiqui) ſicuti neque *Caletes* Attrebatum *Sylvis* vicinus populus. Scotobrigantibus etiam hodie *Coil* pro *Sylva* eſt; Græcis etiam Κᾶλον *Lignum* eſt, ut & Romanis antiquis *Cala*, unde & *Caliga* & *Calones* deducta ſunt. Neque Bedæ *Colidii* his videntur diverſi. Taciti temporibus *Caledones* ultra Antonini Vallum fuerant, Romanorum armis puto coerciti. Ammiani etiam Marcellini ætate Maiatæ tenebant Laudoniam, Victuriones *Caledones* Pictiam, & *Deucaledones* Scotiam. Poſt occiſum autem Saxonem Æthelredum, Anno ſcilicet à nato Chriſto DCCXCIV. Scoti tenuêre Noüantiam, ſive Galloüidiam, cognatam ſibi gentem, Pictique *Caledones* Laudoniam, exceptis ſolis Alatis Caſtris, quæ & ipſa expugnata ſunt à Scotoſaxone Anno DCCCCLX. Vide in SCOTIA.

CALEVA

CALEVA ATTREBATUM, Ravennati Libro *Caleba Attrebatium*, in Vaticano corruptè *Arbatium*, & monstrosè in plerisque Ptolemæi exemplaribus Ναλκύα pro Καλήυα: Antonino etiam scribitur geminato *L*, *Calleva*. In duplici versatur errore magnus Camdenus; & quòd de *Calevâ*, solâ conjecturâ fecerit *Gallena*, & quòd non viderit **Wallenford** *Trajectum* dici *Gallorum* sive *Attrebatum*. Adde quòd *Attrebatios* suos immisceat Bibrocis, nec Oxoniensium Pagum illis tribuat. *Calevam* dici puto quasi *Calai üa*, sive *Lutosam undam*: nam & *Calai* vel *Clai* Britannis est pro *Luto* (quod & Persis est *Caly*) & Ƿæȝ etiam Anglosaxonibus *Fluctum* sonat, undè & Anglorum **Wave**, & Italorum *Voga*. Britanni dicebant, variantibus Dialectis, *Uag*, *Uig*, & *Uog*: Anglosaxonum verbum erat Ƿæȝan, *Movere*. Existimaverim etiam *Abbandunum*, de *Abbatiâ* postero tempore ita appellatum, fuisse Saxonum inclytum locum Cleoꝼeꞃho, sive *Calevanorum Arcem*; quòd ab his ad tuendos fines munitum fuerit. Inclytum *Oxonium* Romanis temporibus vel viculus vel omninò nihil fuerat, nisi *Rit ochein*, *Ritochion*, Βόσπορος scilicet, sive *Boum* tantùm *Trajectus*. Plerisque celebrioribus urbibus Arcem fuisse in vicino positam aliàs ostendimus.

CALUVIUM: Ita reponendum duxi in Anonymo, cùm in Libro geminato errore legeretur, sexto etiam casu *Calunio* & *Gallunio* de eo quod procul omni dubio in Græco fuerat Exemplari Καλούιον. Nam & in Vaticano MS. *Caluvio* est atque *Galluvio*. Hoc vel nomen dedisse videtur Dynastiæ cuidam hodie dictæ **Cleveland**, sive *Terræ Caluvianæ*, quæ in illâ parte Deirorum est, quæ Borealis Brigantum Triarchia dicitur. Videtur etiam urbs *Caluvium* hodie dici **Gisborough**, sive potiùs **Ghestborough**, quasi dicas *Spiritalis Burgus*. Satis vetustum hoc oppidum & antiquo monasterio celebre; undè & Saxonicum nomen tractum videtur. Britannicum autem nomen

sortitur,

ſortitur, ut ſuprà *Caleva*, de *Lutoſâ undâ*, ac ſi ſolutè ſcribatur *Calai üi.* Quò ſpectat & popularis Nænia, ab erudito Camdeni Interprete huc adducta:

——————Cleaveland *in the* Clay
Brings in two ſoles, and carryes one away.

CAMBODUNUM Antonini, Bedæ mendoſè ſcribitur *Campodunum.* Crediderim in cauſâ fuiſſe Etymologiæ errorem; quòd neſciret Saxo Beda *Cam üog dun* Britannis *Civitatem* dici *ad curvaturam undæ.* Camdeni eruditus Interpres Gibſon docet hunc nobilem Locum ſtetiſſe diverſâ in parte fluminis *Caladurii* ſive **Calder** (quod eſt quaſi *Calai dür*, ſive *Lutoſa aqua*) juxta *Albanoburgum*, vulgò vitioſè dictum **Almondsbury**, in Segontiacis Brigantum, ſive Occidentali horum Triarchiâ, non autem in Arce Montis, in quâ eum Camdenus poſuit, quod ait immanes cineres adhuc demonſtrare. Initio Saxonicorum temporum hæc erat Regum ſedes & Epiſcoporum, uti Camdenus memorat. Magno tamen verſatur in errore quòd non credat Ptolemæi *Camulodunum* alterum (Ravennati dictum *Camulodonum*) huic diverſum; verùm *Camuloduni* nomen ſuppoſitum eſſe *Camboduno.* Certè longè diverſa Ravennatis atque Antonini Itinerum ratio eſt. Hoc enim Eburaco, per Calcariam atque Cambodunum, Mancunium tendit; illud verò Lindo Coloniâ Gabrocentum, per Banovalum, Vainonam, Aquas, Arminexam, Verdotaliam, Mantium, Alaunam, Camulodunum, Caluvium, Medioborgum, Cantuivetrim, atque Tunocenum: ut ſtet *Camulodunum* proximè Caluvium. Neque hercle cuiquam debet mirum videri nullam factam tàm clari loci à Ravennate mentionem, cùm univerſum Antonini Itinerarium Blatumbulgio Rutupias Ravennati ſit omiſſum. Sit igitur nobis *Albanoburgus*, *Cambodunum* novum, quando antiquum in cineribus jacet. Potuerit & in monte fuiſſe Arcem *Camboduni* de more Propugnaculum, ut concilietur Camdenus Gibſoni.

CAMBORITUM, Antonino mendoſè *Camboricum*, in alio ejus Itinere *Combretovium* pro *Cambaretovium*; ut & in Peutingerianâ Tabulâ *Convetom* pro *Camvaretum*. Verùm ſive *Camboritum* dicas, ſive *Cambaretovium* (neque enim diverſa ſunt, quod ſenſit Camdenus) tantundem fuerit. Siquidem Britannorum veteri Sermone *Cam üog rit*, *Curvatura* eſt *fluvialis Trajectûs*, & *Camva ret Tav*, *Curvatura* eſt *Trajectûs Tavi* ſive *Fluvii*. Etſi Antonini Milliaria ſatis convincant hoc eſſe noſtrum Cheſterford, ſive *Caſtrum ad Trajectum Tavi*, juxta Walden ſive *Gallodunum*, ad Guepponiæ ſive Orientalis Saxoniæ fines; Camdenus tamen & *Camboritum* putat eſſe Grantcheſter ſive *Grantam urbem* juxta Cantabrigiam quæ nobis eſt *Ad Tavum*; & *Combretonium* (ita enim ex conjecturâ repoſuerat) Bretenham ſive *Britonum Villam*, in Citerioribus Icenimagnis ſive Sudofolcis; quod hercle nollem factum. Obiter hìc advertendum venit *Icenorum Viam* vulgò appellatam Ikeneld, ſive *Icenorum majorum*, in orbem ferè redire, dum Durolico per Camulodunum, Fauſtini Villam, & Icianos pertendit *Camboritum*: Quod idem ferè & in Flaviâ Provinciâ cernimus, dum Iter Bonio per Mediolanium, Rutunium tendit. Crediderim in cauſâ fuiſſe ingentes ſylvas atque paludes, & quòd Itinera iſta militum uſui magis inſervirent quàm aliorum. Exiſtimaverim & olim *Camborigum* appellatum fuiſſe quod hodie *Cameracum* eſt ſive Camerijk in Belgicâ Secundâ, tanquam *Camva rig*, vel *Flexuræ amnis*.

CAMULODUNUM Antonino ſimpliciter *Colonia* dicitur, Ravennati etiam vitioſè & ſexto caſu, *Camulodulo Coloniâ*, & in Vaticano *Monulodulo Coloniâ*. Etiam in veteri Lapide *Colonia* eſt *Victricenſis*; quòd Veterani XIV. *Legionis Geminæ Martiæ Victricis*, quos Tacitus Domitores Britanniæ dicit, hìc agebant. In Inſcriptione quâdam ſatis luculentâ *Camalodunum* legitur, at in Ptolemæo Καμȣλόδȣνον.

Equidem

Equidem non video cur Camdenus majorem fidem habeat imperito marmorario quàm ipsius Cunobelini nummo, in quo planè signatum est CAMV. Quin & Antoninus & noster Ravennas eodem modo scripsêre. Verùm voluit Vir magnus *Coloniam Camulodunum* esse **Maldon**, parùm advertens Othonam, validissimam Stationem, esse ferè in conspectu tantæ urbis à se ipso positam; quod sanè inutile foret & supervacaneum. Redeat igitur *Camulodunum* quò & Talbottus & magnus Stillingfleta illud posuêre, *Colecestriam* scilicet; cujus vel ipsum nomen, cum cognomine fluvio **Colne**, *Coloniam* sibi vendicat. Sunt etiam ingentia Castrorum vestigia in vico vel hodie de Legione vocato **Lexdon**, circa duo millia Passuum citra *Colecestriam*; parte tamen maximâ in egregio Ericeto dicto **Stany way Heath**, sive *Lapideæ viæ Ericeto*, ubi & ingens Puteus, vulgò dictus *Coili Regis Culina*. Etymon hujus urbis planè Britannicum est: nam si solutè scribatur, *Cam a laün üi dun. Civitas* erit *ad Alauni* sive *Pleni amnis curvaturam*. Atque hoc confirmant cognomina loca, & *Camalan* in Ostidamniis, & *Camalon* apud Damnios in Valentiâ. Atque hinc quidem constat fluvium hodie dictum de loco *Coloniam*, olim fuisse *Alaunum*. Spectabat hæc urbs ad Trinoüantes Ptolemæi ævo; cùm olim sedes fuerit Cunobelini Icenorum Imperatoris. Vide in OTHONA.

CAMULODUNUM alterum (Ptolemæo vitiosè Καμȣνλόδȣνον Νικηφόριον appellatum, atque Ravennati Libro, sexto casu, *Camulodono*) initio Castra quædam fuerat *Legionis Sextæ* Νικηφόρȣ sive *Victricis* quæ Eburaci agebat. Et erat ad Derventionem flumen in Limitibus Brigantiæ, ubi hodie **Old Malton** sive *Vetus Camulodunum* est, antiquâ Arce insigne. Hoc diversum esse à *Camboduno* nos suprà ostendimus. Vide in CAMBODUNUM.

CAMULONESSA: Hoc si solutè scribatur erit *Camva laün isc*, sive *Curvatura pleni amnis*: & est ad

ad ripam Corabonæ fluvii in Damniis juxta ulteriorem Prætenturam. Etiam hodie **Camelon** dicitur; unde & in Ravennate Monacho (qui ſolus hujus meminit) nos levi negotio *Camulone ſſa* fecimus de *Camuloſſeſa*.

CANDIDA CASA apud Bedam, Epiſcoporum Sedes eſt in Noüantis ſive Gallovidiis. Ptolemæo vitioſè ſcribitur Λδυκοπίδια pro Λδυκοικίδιον: Neque ſanè meliùs Ravennati noſtro *Lucotion*, quod in Vaticano eſt *Lucocion*, pro Λδυκοίκιον, vel *Leucœcion* dicitur; quorum utrumque *Candidam Caſam* valet. Saxonicum nomen **Whithern** pleniùs diceretur **Whit heeren huys**, *Candidum* ſcilicet *Prætorium*, ſive *Villa*. Res nota eſt Celtas antiquos, atque Germanos inſigniora tuguria dealbâſſe. Quin & in Legibus Hoüelianis Regia Silurum *Ty güynn*, ſive *Domus Candida* appellatur.

CANGANI: Vide in CEANGI.

CANIBROIANA apud Anonymum videtur dici quod hodie dicitur **Canoby** in Æſicanâ Valle, apud Selgovas; ac ſi dicatur *Cand i broen üi*, vel *Caput juncoſæ undæ*. Vide in BROENIACIS. In Vaticano MS. *Cambroianna* eſt, vitioſè puto ſcriptum.

CANTÆ, Caledoniæ populus in Victurionibus apud Ptolemæum; hodie (uti ego exiſtimo) corruptâ voce **Buchan**, pro *Poü chant*, ſive *Pagus Cantarum*. Sæpiùs modò diximus *Cant* dici Britannis *Rotundam* quamvis *flexuram*; quod (ſicuti Græcorum Κανθὸς, & Latinorum *Canthus*) de Verbo Κάμπτειν eſt, quod eſt *Incurvare* & *Flectere*. *Poü* etiam hodie Oſtidamniis ſive Corinaviis *Pagus* eſt, vel *Regio*. Vide in CANTIUM.

CANTENNIS: Ita enim auſus ſum reponere in Antonino pro vitioſo *Cauſennis* vel *Gauſennis*, ut edidit Simlerus, quod nihili eſſe neceſſe eſt. Solutè quis ſcripſerit *Cant en* (vel *an*) *iſc*, ſive *Ambitus* vel *Flexura aquæ*. Hæc urbs hodie **Grantham** eſt in Majoribus Icenis ſive Lindenſi Conventu. Siqui-

dem idem ſonat Britannis *Grant* quod & *Cant*, ſicuti nos ſupra docuimus in voce *Ad Tavum*: Et **Grantham** etiam ibridâ compoſitione profertur pro *Grant avon*, *Amnis* ſcilicet *curvatura*. Camdeno videtur eſſe **Brig Caſterton**, ſive *Arx ad Pontem*, in Icenorum Dynaſtiâ Rotelandiâ, ſive Regione Putri. Verùm repugnant Antonini Milliaria.

CANTIUM, hodie **Kent**, & Regionis nomen eſt, & Promontorii hodie appellati **The Foreland**, ſive *Prominens Terra*. De *rotundo* Litoris *ambitu Cantium* videtur Veteribus nominatum, ut & Caledonum *Cantæ*. Hodiernis etiam Francobelgis **Kant** pro *Angulo* eſt vel *Extremo*. Quibuſdam Ptolemæi Libris promontorium iſtud Νȣκάντιον dicitur, de *Nucantiis* ſcilicet, ſive *Novis Cantiacis*, Belgici generis; ut & Diodoro Siculo Κάριον, quaſi *Cor üion*, *Vertex* ſcilicet *maris undarum*.

CANTII (ſive *Cantiaci*, uti Ravennati dicuntur) *Cantii* populus, Saxonibus dicti Canꞇ-ꝥaꞃa, ſive *Cantii Viri*; unde & Canꞇ-ꝥaꞃa-bẏꞃiᵹ ſive *Cantiorum virorum Burgus*, pro *Duroverno*. Crediderim Indigenas dictos fuiſſe ἁπλῶς *Cantios*, novoſque Advenas de Belgio poſtero tempore *Nucantios*, quaſi *Novos Cantios*. Vide in TRINOUANTES & in NOVIOMAGUS. Longè ſunt humaniſſimi qui Cantium incolunt. Cæſar Libro V. Cap. IV.

CANTUIVETRIS: Ita enim in Ravennate reponendum duxi pro prodigioſo *Cantiumeti* (quod in Vaticano Libro eſt *Cantamenti*) quod & ſexto caſu dicitur. Eſt autem ſoluto ſermone *Cant üi üetr*, *Curvatura* vel *ora amnis Vedræ*, ſive *cæruleæ*. Hæc videtur eſſe in Deirorum parte, hodiè dictâ *Epiſcopatu*; Caput ſcilicet univerſæ Dynaſtiæ, in ſinuoſo *Vedræ* ſinu poſitum, & à Deiris Incolis ibridâ voce appellatur **Durham**, cùm deberet eſſe *Deirodunum*; ut vel ex alterâ ibridâ voce **Dunholm**, quod eſt *Urbs inſularis*, manifeſtiſſimè patet. Nihil hìc attinet Monachorum offucias referre. Vide plura in VEDRA, & in VIVEDRA.

CANU-

CANUBIUM apud Ravennatem, Antonini *Conovium* eſt, in Cornaviorum Æſtivis Canganis ſive Venedotis, hodie *Aberconŭy*, ſive *Conovii* fluminis *Oſtium*. Britanni veteres variantibus Dialectis *Cand*, *Kend*, *Kind*, & *Cond* dixêre indifferenter: quod & in ſuâ Linguâ fecêre Saxones. Vide in CONOVIUM.

CARATACUS, & vitioſâ ſcripturâ *Caractacus*, & Britannorum vulgo *Cradoc* pro *Caradoc*, quod antiquâ linguâ Ἐράσμιος eſt, ſive *Amabilis*. Hic vetuſto Libro Triadum *Caradaüc vreichvras*, ſive *Caratacus* παχυβραχίων appellatur. Silurum validiſſimo populo præfectus eſt à Cunobelino Patre, totius Inſulæ Ardirago ſive Pendragone, & Uigantum ſive Icenorum Rege, ſub Auguſto Cæſare atque Tiberio. Fruſtrà foret atque inſtituto etiam noſtro alienum, tàm claro lumini facem prætendere, cùm omnibus notum ſit quàm fortiter pro patriâ Libertate per novem annos depugnaverit, & quales Triumphos Oſtorio Scapulæ atque Imperatori Claudio præbuerit, novercæ ſuæ Cartiſmanduæ Brigantum Reginæ perfidiâ proditus. Vir ſiquis alius veræ Britannicæ virtutis, imò & ὑπερο‌ψίας.

CARBANTIUM: Vide in ſequenti.

CARBANTORIGUM: Ita enim Ptolemæo dicitur, cùm ſit apud Ravennatem correptiore vocabulo *Carbantium*; quod tamen ego tantundem eſſe contendo. Nam & *Carbantorigum*, ſoluto ſermone conceptum, erit *Guar vant o rig*, ſive *Super oſtio fluminis*; & *Carbantium* etiam *Guar vant iü*, quod eſt *Super oſtio undæ*; planè συνωνύμως. Hoc etſi Camdenus *Glen Car*, ſive Britannicâ noſtrâ loquelâ *Glyn Gaer* (quod *Vallis* eſt *munimentum*) eſſe exiſtimet; ego contenderim illud eſſe quod hodie dicitur **Mail-roſſe**, pervetuſto Monaſterio celebre. Atque hoc præcipuè ob συνωνυμίαν. Nam & *Mel yr oſc*, *Caput* eſt *aquæ* ſive *fluminis*, quâdam Dialecto, & *Mant*

ſive *Vant iü*, *Undæ oſtium.* Idem autem fuiſſe *Mêl* quod & *Bêl* nos aliàs oſtendimus.

CARDONIUM: Hoc in Ravennate Libro mendoſè, & ſexto caſu, *Sandonio* dicitur, & in Vaticano *Saudonio*, nullâ commodâ notatione; & eſt in Canganis Cornaviorum ſive Venedotiâ. Neque aliud fuiſſe videtur, quàm quod ſagaciſſimo Antiquitatum Indagatori Edvardo Luidio *Caer y Ddynod*, ſive *Arx Collium* dicitur. Quippe Romana erant Caſtra ad flumen *Alüen*, ſive Alaunum, quorum veſtigia vel hodie exſtant. Eſt & ad ripam Moſellæ vicus **Caerden**, qui Ravennati dicitur *Cardena.*

CARINI apud Ptolemæum populus eſt in extremis Caledoniæ partibus, de quibus Camdenus ſatis ingenioſè fecit *Catini*, quòd populi **Suderland** & **Catnes** Caledonum veteri linguâ dicantur *Catii*, quod confirmat & Branda in Orcadum Hiſtoriâ nuper editâ, niſi illum ſecutus eſt. Nobis tamen & *Carini* rectum videtur: neque enim ſolùm *Cad* & *Cand* idem eſt Celtis quod & Pelaſgis Κότλα & Κόνλα, verùm etiam & *Cor* & *Corin* idem eſt quod Κάρα & Κόρυς Græcis, *Vertex* ſcilicet *Capitis.* Sicuti igitur de *Dar*, *Quercus*, & *Eni*, *Naſci*, *Dareni* dicuntur quaſi *Quercigenæ*; & de *Mor*, *Mare*, & *Eni*, *Naſci*, *Morini* dicuntur tanquam Marigenæ; & de *Lug*, *Liquor*, atque eodem verbo dicuntur apud Ibernos *Luceni* quaſi *Liquorigenæ*; atque denique de flumine *Gada* in Citeriore Caledoniâ *Gadeni*, quaſi *Gadigenæ*: Ita & de *Car* vel *Cor*, *Summus vertex*, ſive *Promontorium*, dici poſſint *Carini* quaſi *ad* Britanniæ *verticem geniti*, ſive *omnium ultimi*. Vide in ORCADES plura huc facientia.

CARIUM: Diodoro Siculo Κάριον dicitur *Cantium Promontorium*; tanquam *Car* vel *Cor üion*, quod eſt *Caput* vel *Vertex undarum maris*; ſicuti & Pytheæ Maſſilienſi *Calbion* pro *Belerio* eſt ſive *Antiveſtrio*. Vide in CALBIUM.

CARIXA:

CARIXA: Ita proculdubiò reponendum in Anonymo pro monstro *Canza*; quò sit antiquissimus Portus **Carmouth**, sive *Carixæ Ostium*, ad flumen **Car** sive *Carixam* in Durotrigibus. Est etiam *Carixa* de Britannico *Car isc*, quod *Caput* vel *Ostium* est *fluminis*. Idem autem valet *Car* (sive *Cor)* quod & *Mouth*, sicut & in *Herudford* (vulgò **Hertford**) *Rud* & *Ford*; ut sint ταυτόλογα.

CARNOUACÆ Deucaledoniæ natio est apud Ptolemæum, ad Corabonam fluvium, correptè hodie dictum **Carron**. Pagus iste hodie, de *Russeo* puto graminum colore, **Rossen** dicitur: nam ejusmodi Ericeum pascuum Britannorum vulgo *Rhos* dicitur. Aliàs autem ostendimus *Corabonam* Britannis dici *Brevem amnem*, eâdem scilicet compositione quâ & *Corgi*, *Corbedü*, *Cornant*, & similia alia. Apud Ptolemæum diversâ veniunt scripturâ Καρνουάκαι, Κάρνονες, Κρέονες, & Κέρονες: de quibus Κρέονες certè mendosum est: Κέρονες autem συνωνύμως poni videtur pro Κάρνονες vel Καρνουάκαι. Idem enim *Keron* (vel magis *Coron)* quod & *Coraün* vel *Carron*, ut & *Carnon* quod *Corn* vel *Corryn aün*: nam & *Corn* Aremoricè dicitur pro *Corryn*. Dicuntur igitur *Carnoüacæ* de *Coru üag*, quod *Brevis* est *unda*, atque συνώνυμον τῷ *Coravon*. Quis credat Κρέονας, Κέρονας, Κάρνονας, & Καρνουάκας, uno acervo positos diversas fuisse nationes, tantùm non cognomines? Quid quòd in pluribus Ptolemæi Exemplaribus desint duo istorum nominum; ut non sint diversi *Creones* à *Ceronibus*, neque *Carnones* à *Carnoüacis*? Quin & duplex ejusdem nominis scriptura Ravennati nostro admodum familiaris est; uti cernere est in *Epocessa* & *Ypocessa*, *Mediomano* & *Mediolano*, *Calunio* & *Galunio*, *Sinetria* & *Smetri*, *Velunia* & *Volitanio*, *Pexa* & *Begesse*, & in *Cermo* & *Cermium*. Verùm de istis plùs satis. Dicuntur & *Bellouacæ Belgæ* tanquam *Bel o üag*, vel *Ad caput undæ*, hodie *Beauvois*.

CARTIS-

CARTISMANDUA, famoſa Brigantum Regina, magni Cunobelini vidua, Caratacique noverca & proditrix. Arrogabat hæc ſibi totius Inſulæ Imperium, tàm ob Brigantum ſuorum potentiam atque clientelas Caledonias, quàm ob Cunobelini Pendragonis connubium: Et quòd ipſa vellet, uti prior maritus ejus Cunobelinus, in clientelâ eſſe Romanorum, per quos Barbarorum Reges tunc temporis regnabant. Caratacum igitur privignum contra jus faſque illis prodidit, cùm ille ſumptis pro patriâ Libertate Armis Silurum (imò forſan & univerſæ Geuicciæ ſive Iceniæ) Imperium patris jure ſibi vendicaret. Fuerat igitur *Cartiſmandua* Caſtrenſe mulieris nomen: ſiquidem jactantiùs ſe *Guaretes mandu* ſive *Patriæ ſuæ Cuſtodem* ſive *Procuratricem* appellabat. Ambiebat enim Pendragonis ſive Ἀρχιβασιλίσσης nomen. Quanto meliore jure noſtris tandem temporibus Inclytiſſima Regina ANNA univerſæ Britanniæ, imò & ipſius terrarum orbis Pendragon eſſe meruit? Vide plura in VELLOCATUS, & in VENUTIUS. Vide etiam in MANDUBRATIUS, & in MANDUESSEDUM.

CARVILII: Vide in CARVILIUS.

CARVILIUM, Oppidum *Caer Guiloü*, ſive **Wilton**. Vide in ſequenti.

CARVILIUS: Sicuti *Segonax*, Taximaguli Cantiacorum Regis in Cæſarem ſocius, videtur vel ex nomine *Segontiacis* præfuiſſe; ita & *Carvilius* ſuis *Carviliis*. Veterum Celtarum Ducibus, ſicuti & Græcorum, Caſtrenſia fuiſſe nomina aliàs ſæpiùs diximus. Quin & inter notiſſima eſt etiam hodie Cantiacorum eſſe in acie ſigna ferre, & *Carviliorum* agmen cogere. Quis autem inficiabitur dici poſſe *Wiltunenſes*, *Carvilios* de Principe eorum urbe *Caer guilou* (uti Aſſerio Britanno dictam reperimus) quod quidem, veteri Dumnoniorum Dialecto, *Civitas* dicitur *Salicum?* Etiam communi Britannorum ſermone *Güial* dicuntur *Vimina*. Quis ambigat Anglis etiam inde

inde *Salices* dici **Willows**? Certè *Carvilium* pervetuſtum eſſe oppidum oſtendit Camdenus, etſi non ſit illius *Ællandunum*; quod nec ſenſit Gibſon. Equidem exiſtimaverim *Carvilios* fuiſſe ex parte magnâ Durotrigum Ceangos ſive Paſtoritiam Pubem; cùm vel hodie ob Camporum vaſtitatem, huic uſui maximè inſerviant. Neque minùs apti fuerant bello quòd paſtoritiam vitam agerent. Videmus enim & Dumnonios Ceangos ſive Somerſætas, fortem operam in Oſtorium Scapulam navaviſſe. Imò Campeſtres Britanni Romanorum Legionibus vel præcipuum faceſſebant negotium.

CASSII apud Cæſarem iidem ſunt, qui & Dioni *Cattivellani*, & Ptolemæo *Cattieuchlani*, aliàs *Caſſivellani* appellati; quod vel Regis Caſſivellani Caſtrenſe nomen indicat. *Cattos* ſive *Caſſios* Belgicam eſſe gentem omnibus notum eſt; verùm Friſicæ ſive Britannicæ originis. **Katten**, *Viri inſignes* & *Proceres*, inquit Hadrianus Junius in Hiſtoriâ Batavicâ. Certè Κόππα & Κότlα & Κότlυς veteri Græciæ *Vertex* fuerat, & per hoc quodvis *Summum*. Sunt autem *Cattivellani*, quaſi ſoluto ſermone dicas *Cattieu vêl lan iü*, ſive *Catti ad Caput flumineæ ripæ*, Aventionis ſcilicet, ad cujus caput eſt Verolanium præcipua *Caſſiorum* ſedes. Siquidem hi Herudfordiæ Pagum tenuêre, plurimaſque gentes, prodente Tacito, Dobunos uſque in clientelâ tenuêre, Trinoüantes ſcilicet, Ancalites, Bibrocos, & Attrebates, unà cum Auſtralibus Girviis horum Pecuariis. Saxonicis tandem temporibus hoc regnum Occidentalibus Saxonibus, Merciis, & Orientalibus Saxonibus, in membra conſciſſum ceſſit. Unde & bellicoſam *Cattivellanorum* gentem à Romanis fuiſſe deletam conſtat. *Herudford* ſive **Hertford**, hodie Pagi caput eſt: ita enim Compoſitione ibridâ *Trajectus* dicitur. Siquidem idem Britannis *Rit*, quod & Angloſaxonibus **Ford**, & *He* pro Articulo eſt vetuſto. Fuerit igitur noſtrum *Herudſord* temporibus Romanorum *Trajectus*

jectus ad Leucam. Princeps hujus Civitatis Caſſivellanus Cæſaris terga vidit : nam quod ait Lucanus in Pharſaliâ,

Territa quæſitis oſtendit terga Britannis.

Vide in SUELLANIACIS.

CASSITERIDES ſive *Stannariæ Inſulæ.* Vide in SIGDELES, atque in VICTIS. De *Albi Plumbi* fodinis appellatæ ſunt *Caſſiterides.*

CASSIVELLANUS: Vide ſuprà in CASSII. Vide in SUELLAN.

CASTRA EXPLORATORUM, hodie Camdeno mecum *Vetus* eſt *Lugubalum* ſive **Old Carliſle**, in Brigantum Ceangis, ubi hodie Cumbrorum Dynaſtia. Certè plurimæ hìc erutæ ſunt Inſcriptiones, ex quibus conſtat *Alam Auguſtam Gordianam* aliquando hìc fuiſſe. Hujus Stationis ſolus meminit Antoninus. Hoc fuiſſe videtur Propugnaculum quoddam Luguvali.

CATARRACTONIUM Ptolemæi, Bedæ dicitur *Vicus ad Catarractam.* Nam juxta *Catarractam* eſt fluminis *Vabalis* ſive *Süael iü*, quod Britannis *Humilem undam* ſonat. Atque hujus ſitus eſt in illâ Deirorum parte quæ *Ægmundi Dynaſtia* (ſive **Richmond**) appellatur. Nam, prodente eruditiſſimo Britanniæ Enarratore Gibſone, juxta viculum de memoratâ *Catarractâ* dictum hodie **Cateric**, villa quædam eſt nomine **Thornburgh**, ſive Διόσπολις, ubi ingentia ſunt veteris *Catarractonii* rudera. Ptolemæus Parallelum XXIV per *Catarractonium* deſcribit. Antoninus *Catarractonem* appellat, atque etiam Saxo Beda; Ptolemæus autem Deminutivâ formâ Καταῤῥακτόνιον. Prodigioſè ſcribitur in Vaticano ſcripto Codice *Cactabactonion.*

CATTIEUCHLANI: Ita Ptolemæo dicuntur *Cattivellani*, tanquam *Cattieu uch lan iii*, ſive *Catti ſupra flumineam ripam.* Vide ſuperiùs in CASSII.

CATTIVELLANI: Vide itidem in CASSII.

CAVATA,

Cavata, flumen Caud in Cumbris. Vide in Congavata.

Cauci, Iberniæ quædam natio apud Ptolemæum. Fuerant & gemini *Chauci* apud Germanos, Majores & Minores; de corporum puto ſtaturâ ita appellati. Idem autem Britannis *Caüc* vel *Coc*, quod & Germanis Hauch vel Hoch. Vide plura in Voce Cocidis.

Caunonium: Ita enim planè reponendum in Antonino, pro eo quod in Libris eſt *Canonium*: Nam & in Peutingerianâ Tabulâ ſexto caſu *Caunonio* eſt. Deductum hoc nomen videtur de *Caün* ſive *Caünon*, *Arundines*, & *Iü*, *Unda* vel *Flumen*, ut ſit ſolutè ſcriptum vel *Caünon iü*, vel certè *Caün an iü*, *Cannæ* ſcilicet ſive *Arundines fluminis*. Quod Græcis eſt Κάννη, illud Hebræis etiam קנה *Kanneh* dicitur, & nobis etiam altero numero *Caün*. Antonini Milliaria oſtendunt hoc eſſe Coggeſhall, apud Orientales Saxones ſive Gueppones. Suſpicor etiam olim alio nomine veniſſe *Coccilii Villam*, undè & Angloſaxonibus appellari poſſit Coggeſhall. Hoc videtur innuere Inſcriptio à doctiſſimo Camdeni Interprete Gibſone huc adducta, Coccili M. ſive *Coccilii Manibus*. De Camdeni Canonden nihil attinet dicere, cùm non ſit hujus Loci.

Ceangi: Ita enim in Lapide ſcribuntur, etſi Tacito dicantur *Cangi*. Sicuti autem de Singulari *Ceang* fit Latinis *Ceangus*, ita & de Plurali *Ceangon* fit illis *Canganus*. Fuêre autem ſingulis ferè Civitatibus ſui *Ceangi*, qui quidem Minorum erant coloniæ ſive Paſtoritia pubes, quique nunc in montanis, nunc in paludoſis locis Pecuariam exercebant. Sic legimus & veteribus Romanis fuiſſe apud Calabros & Lucanos Æſtiva & Hyberna quædam Paſtorum. "Pecora Paſtores nunc in hybernos, nunc in æſtivos ſaltus trajiciunt," inquit Juſtinus, Hiſtoriarum Lib. VIII. Cap. V. Derivatur autem vox *Ceangus* ſive *Canganus*, de Britannorum *Ceang* ſive *Cang*;

quod illis *Ramum* ſignificat, ſimili figurâ quâ & apud Græcos *Adoleſcentes* Poëtis dicuntur Ὄζοι Ἄρηος ſive *Rami Martis*. Videtur etiam huc referri & Saxonicum Geonȝ, quod *Juvenem* ſignificat; imò & Hebræorum חנך *Chanoch* vel חניך *Chanich*, quod *Vernam* ſonat, & per hoc etiam *Scurram*, vel Ἀνθρωπάρεσκον, *Rom.* ʒ2. *verſ.* 6. Dumnoniis ſive Domniis fuêre ſui *Ceangi* in Regione de Paſtorum Æſtivis appellatâ *Somerſæten*, ſive *Seſſores Æſtivi*; & Britannis etiam eodem intellectu *Gülâd yr hâv*, ſive *Regio Æſtiva*: in quâ & **Somerton** ſive *Æſtivale oppidum*, ſatis vetuſtum; quod equidem crediderim nominatam fuiſſe Britannis *Habodan*, ſive *Manſionem Æſtivam*. Conſtabat olim hic Pagus Paludibus, & ingenti Sylvâ Britannis appellatâ *Coit maür*, quæ Saxonibus eodem ſenſu fuerat Selpuðe, ſive *Sylva magna*: unde & univerſo Conventui antiquum nomen Selpuð-ſcipe. Atque ex his quidem Iberni *Cangani*, qui Ptolemæo mendoſè ſcribuntur Γάγγανοι, originem ſuam trahunt. Unde & *Fir Domnon*, ſive *Viri Domnii* vel *Dumnonii*, incolis appellati videntur. Ptolemæi tamen ævo *Ceangi* iſti parebant Belgis. Crediderim etiam Oſtidamnios ſive Corinavios fuiſſe Dumnoniis pro Paſtorum Hybernis; cùm horum proprius ſit Pagus, & Ocrinum dicatur Ptolemæo Dumnoniorum Promontorium. Fuêre etiam Cornaviis meis gemini *Cangani* ſive malles *Ceangi*; nam & in his Lapis eſt repertus, autore Camdeno, ſub titulo CEANGI. Hyberni Cornaviorum *Ceangi* videntur fuiſſe in Devano Pago, hodie **Cheſhire**, correptè pro *Cheſterſcire* ſive Caſtrenſi Pago, ubi Ptolemæo eſt *Canganorum* Promontorium, ad Peninſulam **Wirral**, ſive *Uidr hal*, quod *Aqua* eſt *cærulea ſalſa*. Fuêre etiam Æſtivi *Ceangi* in Venedotiâ, ubi & eidem Ptolemæo eſt *Canganorum* Promontorium, hodie dictum *Llyn*, ſive *Stagnum*, ut adverterat Camdenus; quod tamen in nonnullis exemplaribus pravè ſcribitur Λαγγάνων Ἄκρον, pro eo quod deberet eſſe Καγγάνων. Neque aliunde

aliunde ſanè ipſum *Venedotiæ* nomen. Quid enim nomen *Güinedh* niſi *Servilis Regio*; cùm & hodie *Gueini*, *Servire* ſit, & *Gueinidh* ſive *Gueinidaüc*, *Servus* ſive *Miniſter?* Veteri Bardo Lomarcho dicto Seni Venedoti dicuntur *Wynnion*, corruptè pro *Weinion*, quod eòdem redit; atque etiam magis montani *Mæriones* ſive *Pecorum Cuſtodes*, *Gorwynnion*, *Ceangi* ſcilicet *ſuperiores*. Quin & inclyta Dynaſtia *Poüys* appellata τῇ τῶν *βȣκόλων γλῶ* videtur ſignificare. Idem enim veteribus Britannis *Boü* & *Beu*, quod & Saxonibus *Koü* & *Keu*; *Uys* etiam antiquis dicebantur *Viri*, nam *Britanni* & *Saxones* veteribus Bardis *Argoetüys* dicuntur & *Lloegyrüys*. Eſt igitur *Boüys* vel *Poüys* idem quod Anglis dicitur **Cowmen**. Exiſtimaverim etiam Orduicibus fuiſſe Hybernos *Ceangos* in Anonymo Pago, hodie de *Stavano* ſeu Flumineo *Trajectu* dicto *Staveford* ſive **Stafford**; unde & immenſo Ericeto nomen **Cank-heath**, quod *Ceangorum* eſt *Ericetum*. Æſtiva forſan fuerant in immenſâ Arduennâ Sylvâ, quâ ferè Præſidiarius Conventus ſive Warwiccanus hodie conſtat. Nam & iſte Pagus Ptolemæo eſt ἀνώνυμος; atque ipſum nomen **Warwick**, quod *Præſidium* dicitur *Huicciorum*, ſatis indicio eſt illum fuiſſe Orduicum, ſive Huicciorum. Fuerint & Coriis ſive Coricenis Æſtiva verſus montem Beccum in Derventionenſi Regione; Hyberna autem in Borealis Antonianæ vaſtatis à Gallis campis; nam & iſti Pagi Romanæ Geographiæ ſunt anonymi. Cattieuchlanis Hyberna videntur fuiſſe in *Bedfordiano* Conventu, de *Tabulato Oxæ Trajectu* ita Saxonibus appellato; Æſtiva autem in Auſtralibus Girviis, qui quidem hodie Huntedunenſis Conventus dicitur. Salenæ certè ad Cattieuchlanos ſpectabant Ptolemæi temporibus. Fuerint & Ancalitium immenſæ Sylvæ Attrebatibus pro Hybernis, ut & Bibrocorum pro Æſtivis, cùm harum etiam gentium nulla ſit apud Ptolemæum mentio, qui imperitantium Civitatum tantùm meminit. Icenis majo-

ribus Hyberna fuerunt apud Icenimagnos, Nordofolcienſes ſcilicet Paſtores, & Sudofolcienſes Bubulcos; Æſtiva verò apud Boreales Girvios, ubi hodie Cantabrigiæ Pagus eſt, & Anguillaria Inſula. Siquidem *Gyrüys* appellabantur veteribus Britannis *Actores pecorum*. Fuerint etiam Orientalis Saxoniæ ſive Guepponiæ Saltus atque Paludes Trinoüantum Æſtiva, Regioque Tranſtameſina (Saxonicè dicta Suðrige, ſive *ad Auſtrum fluminis*) Hyberna. In quâ regione & Gætetun ſive Gatton forſan fuerat *Caprile Septum*, quod poſſit Britannis dici *Gabrodunum*; certè vel Romanorum nummuli Antiquitatem Loco aſſerunt. Segontiacis ſive Belgis propriè dictis ſufficiebat Anderidæ immenſa Sylva: Durotrigibus etiam Carviliorum campi, qui forſan ob eam rem anonymi ſunt Ptolemæo. Cantiis fuêre ſui Saltus & Solitudines in mediterraneis ſui partibus, hodie The Woulds, ſive *Nemoribus*: quod idem & de Dobunis affirmare licet in ſuo Coteſwould; quod ibridâ voce proferri videtur de Britannico *Coit*, Teutonicoque Wold vel Wald, quod idem ſonat. Neque enim aliud Wolds quàm Woods, etſi nullæ hodie compareant illis locis *Sylvæ*. Quin & *Nemus* à *Sylvâ* diverſum eſſe oſtendit in Metamorphoſi ſuâ Ovidius hiſce verbis:

Eſt nemus *Æmoniæ prærupta quod undique claudit*
Sylva, *vocant Tempe* ———

Neque tamen minùs *Nemus* pro *Sylvâ* habendum eſt. Siluribus erant ſui Demetæ ſive Pecorarii, de quibus ſuo loco. Denique Brigantibus fuiſſe *Ceangos* Hybernos in Weſtmoriæ ſive Occidentalium Paludium Regione atque Cumbriâ, vel *Concangiorum* nomen in Imperii Notitiâ ſatis manifeſtum reddit; ut taceam de Deo *Ceango*, Cumbrorum Genio, de quo nos inferiùs dicturi ſumus in voce CONCANGII. Fuêre & Æſtivi Brigantum *Ceangi* in Pariſis. De Caledoniâ nihil attinet dicere, cùm tota eſſet Sylva, quod & nomen indicat.

CEANGUS

CEANGUS, Cumbrorum Genius. Vide in CONCANGII.

CELNIUS fluvius eſt in Cantis Caledoniæ, in partibus Victurionum, à Ptolemæo memoratus. Videtur ſolutè ſcriptus fuiſſe *Kil ne iü*, quod eſt *Sinuoſus undæ* vel *maris Receſſus*. Et videtur oſtium Dabrianæ amnis ita appellatum; ut ſit magis Æſtuarium quàm Fluvius. Camdeno videtur dici **Killian** flumen in Mergis (etſi contradicat Ptolemæi ordo) tantùm ob ſonum nominis. Nihil obſtat tamen & alterum flumen huic eſſe cognomine, cùm Κέλνιος, ſive *Kil ne iü*, nihil ſit niſi *Aquæ ſeceſſus*, & per hoc *Sinus*. Fruſtra fuerit hìc admonere & *Abrianam* & *Sabrianam* & *Dabrianam* Britannorum vetuſtis Dialectis idem valere.

CENA: Vide in CENIO.

CENIMAGNI: Vide in ICENIMAGNI; nam curtatè ſcribitur vel ab ipſo Cæſare, vel certè ab ejus exſcriptoribus. Diverſi ſunt ab his Gallorum *Cenimanni*.

CENIO, Ptolemæo Κενίων, flumen **Geney** eſt in Oſtidamniis: Ravennati Monacho ſcribitur mendoſè *Senua*, cùm deberet eſſe *Genua*, tanquam *Geneu üag*, ſive *Fauces fluctûs*. Eidem Scriptori etiam eſt oppidum *Giano*, corruptè ſcriptum pro *Ganio*; atque illud Corinaviorum Dialecto (quibus *Geneu* dicitur *Ganou*) pro *Cenio*, vel magis *Genio*; hodie **Tregeney** ſive *Tre Geneu*, vel *Oppidum Genevæ*. Nam & *Geneva* & *Genua* ejuſdem ſunt Etymologiæ, cujus & noſtrum *Genio* vel *Ganio*. *Cenio* autem *Kend iu* eſt, ſive *Caput undæ*. Eodem eſt Etymo & *Genabon*, hodie *Orleans*; tanquam *Geneu Avon*, ſicuti & in Belgicâ Provinciâ inclyta urbs *Gandavum*, vetuſtâ Belgarum Dialecto *Ganau Dav*, ſive *Fauces Amnis*.

CENIO, apud Ravennatem *Giano*, Oppidum **Tregeney** eſt. Vide in ſuperiore.

CENIO: Eſt & in Noüantis Caledoniæ aliud flumen *Cenio*, quod Ptolemæo vitioſè dicitur Ἰῆνα pro

pro Κῆνα, vernaculè autem **Ken**, quod est *Caput*.

CENIO: Ad ostium *Cenionis* fluminis est & oppidum cognomine flumini, dictum *Cenio*; quod Ravennati nescio quâ Dialecto scribitur *Jano*; verùm voluit dicere *Ganio* (ut suprà in Ostidamniis) quod est *Ganeu* vel *Geneu iü*, hoc est, *Fauces undæ*. Hoc videtur esse oppidum **Wigton**, quod ibridâ compositione *Fluctûs oppidum* est. Idem enim *Uæg*, *Uig*, & *Ui*, quorum Thema occurrit in Saxonico verbo Ƿæȝan, *Movere*; quod de Æolico videtur esse Ϝάγειν pro Ἄγειν.

CERDANTONA: Ita ausus sum reponere pro eo quod in Ravennate monstrosè scribitur *Termonin*, cùm deberet esse *Cerdonnin*, correptâ & veteri prolatione pro *Cerdantonâ*. Primi Britanni plenis verbis dicerent *Cerdh avon ton*, sive *Cursus amnis tenti*. Etiam *Antona* in Segontiacis Belgis Ravennati nostro recentiori loquelâ dicitur *Onna* pro *Annona*, quod est *Antona* prolatione illorum temporum. Oppidum autem *Cerdantona* Saxonibus dictum est Cꞃıðıantune, hodiernoque vulgo **Crediton**. Satis hic vetustus locus in Dumnoniis.

CEROMORUM: Ita enim duxi reponendum pro eo quod apud Ravennatem duplici scripturâ venit, diversâque etiam sede. Nam & in recto casu dicitur *Cermium*, & in sexto *Ceromo*, & in Vaticano *Cermo*. Equidem hunc locum **Chirmers** esse sentio ad ripam **Loch cur** in Noüantis, unde flumen Deva oritur, ut sit solutè scriptum *Cür o mor*, sive *Ora lacûs*: Neque aliud sanè est **Loch cur** Linguâ Scotobriganticâ veterum Novantarum sive Gallovidiorum; & Scotosaxonicum **Chirmers** corruptâ dicitur prolatione. *Ker* etiam Dialecto dici videtur pro *Cürr*, *Limbus* vel *ora*.

CERONES, sive *Creones*, sive *Carnones*: Ita enim in Ptolemæi Libris variè scribuntur, cùm non videantur esse diversa à *Carnovacis*. Vide in CARNOVACÆ.

CEROTI INSULA apud Bedam ea dicitur, quæ hodie nobis eſt **Chertſey**, in Tranſtameſinâ noſtrorum Trinoüantum regione. Quis fuerit ille *Cerotus* neceſſe eſt hodie ignorari. Ejus nomen certè non videtur abſimile Britannico *Carataco*. Verùm Dumnoniorum veteri Dialecto *Kêr*, *Carus* eſt; *Ot* etiam ſive *Got* Veteribus erat pro *Adultero*. *Car* etiam Armeniis *Carus* eſt, de Κέαρ vel Κῆρ *Cor*. Videtur & hæc Inſula Ravennati Libro dici, pro *Cerotinas*, vitioſè *Certiſnaſſa*. Nam illud nomen in Vaticano Libro comparet in fluminum Catalogo.

CICUTIO apud Anonymum videtur dici **Stretham Grantham**, ſive magis *Grantavon*, hoc eſt, *Villa Stratæ ad amnis flexuram*; atque hæc eſt in Silurum Dynaſtiâ dictâ **Hereford** ſive Ariconienſi, ad confluentiam duorum fluviorum **Lodden** (ſive *Magnis* vel *Main-iſc*) atque **Frome**, ſive *Fraumæ*. Eſt autem Britannis *Main iſc*, *Tenuis amnis*, quod Saxoni eſt *Lod* vel *Lodden*, & *Frauma*, *Fluor*, à *Freu*, quod eſt *Leniter fluere*. Æoles etiam dicerent Ϝρέειν pro Ῥέειν. Eſt etiam Britannis nomen *Cicutio* tanquam *Keg u Tiü*, quod *Guttur* eſt *undæ* ſive *amnis*. Erat cùm crederem de verbo eſſe *Kydgydio*, *Copulari*. Idem autem erat antiquâ Brigantum Dialecto *Keg* ſive *Kic*, quod poſterâ Belgarum *Pîp*: Siquidem Brigantibus, Æolibus, & antiquis Ibernis nullum erat *P*. Eſt etiam natio quædam Hyperborea ſive Americana quæ nullâ utitur Labiali literâ; de quâ videſis Hontani nuperum Itinerarium apud Canadenſes. Certè Articulatio omnis Linguâ fit, cùm de Gutture prodeant ferarum voces atque volatilium: Labiales Literæ tentamina ſunt rudiuſcula, ſive magis infantilia, voce utendi. Vide in DURNOVARIA, & in RIGODUNUM.

CILURNUM in Libro Notitiæ Statio eſt *Præpoſiti Alæ Secundæ Aſtorum*. Ravennati Geographo *Celunno* dicitur vitioſè, & ſexto caſu; in Vaticano etiam *Celunno*. *Cilurnum* iſtud Camdeno mecum videtur

videtur *Fanum* esse *Sancti Osüaldi*, sive **Tilchester**, vel *Arx Cilurnum*, ad citerius Vallum, non ita longè ab utriusque Tinnæ confluentiâ. Si solutis verbis Britannicè scribatur, *Kil Evron* erit, quod *Sinus* est *Aquarum* sive *Fluminum*.

CINDENISCA: Ita enim fidentèr lego in Ravennate pro monstro *Ejudensca*; & numerus literarum, & res ipsa loquitur. Nam *Cindeniscam* **Kinkarden** esse censeo ad Iscam amnem, in partibus Victurionum. Britannis certè *Kind en isc*, Dialecto quâdam *Caput* est *Iscæ* sive *Fluminis*. *Isca* ista Ptolemæo *Tuæsis* dicitur; atque urbs etiam συωονύμως *Tuæsis*. Verùm & *Uisc*, & *Tüisc* cum Præpositivo *T*, idem valent. Hodiernum nomen **Kincarden** compositum videtur de *Kind*, *Caput*, & *Caer din*, *Arx urbica*; ut sit quasi *Princeps Arx* sive *Munimentum*. Vide in TÆXALI, & in TUÆSIS.

CINDOCELLUM in Ravennate Libro videtur esse Scotosaxonum **Elsbury-head**, quod est *Antiquæ Arcis Caput*; in eâ Noüantarum sive Galloüidiorum Dynastiâ, quæ de Sylvâ dicitur **Kyle**, mendosè puto pro Scotobriganticâ voce *Coil*. Quid autem *Cindocellum*, nisi *Kind uchel* sive *Caput altum*? Vide in OCELLUM, & in UANDOGARA.

CINDOUIGLA: Ita enim audactèr reposui in Anonymo pro monstroso *Lineojugla*; quod quidem necesse est esse nihili. Atque hoc est quasi dicas *Kind üi üegil*, sive *Principis aquæ* (*Vedræ* scilicet fluminis) *cervix*. Et *Cindoüigla* planè videtur esse quod nobis est **Chester on the Street**, sive *Urbs ad Stratam*, in Deirorum Episcopatu. Saxonibus antiquis ibridâ compositione Concerten appellatur: nam *Cand*, *Kend*, *Kind* & *Cond* variantibus Dialectis efferebant Veteres. Camdeno hæc statio *Condercum* putatur, ob primam puto syllabam. Vide in CONDERCUM.

CINGETORIX, quasi dicas Britannicè *Kenta Rig*, quod *Primus* est *Rex* sive *Ductor*, Germanis

Celto-

Celtoſcythis *Hendric*, Britanniſque *Kendric*, & vitiosè *Kynnhürig*. Hic erat Cantiacorum atque Sociorum (Segontiacorum ſcilicet & Carviliorum) in bello adverſus Cæſarem atque Romanos Imperator ſummus ſive Ardiragus. Erat etiam ejuſdem nominis inclytus Rex *Vercingetorix* apud Gallos tempeſtate Cæſaris. Quid enim Ὀυεϱκιγ⌈ετώϱιξ (uti Straboni ſcribitur) niſi ſermone Celtarum veteri *Ur kenta rig* cum Articulo Britannico? Cùm autem veteribus Britannis, variantibus Dialectis, idem fuerit *Kend* quod & *Pend*, quid vetat & Ἀϱχιβασιλέα Britannorum, ſive Ardiragum, nominatum fuiſſe modò *Pend Ragon*, modò etiam *Kend Rig* vel *Kend Ragon*, quod *Caput* eſt *Regum* & *Rex Princeps*, qualis & Βασιλεὺς μέγας apud Perſas? Etiam *Rag* Dialecto quâdam dici poſſe pro *Rig*, vel *Ardiragi* nomen indicat. Imò & hodiernorum Gallorum *Roy*, magis de Celtico *Rag* eſt quàm de Latino *Rex*, ut & *Loy* de Saxonico Laȝa, quod ab *imponendo* nomen habet. Vide in ARVIRAGUS.

CINNOLSA: Apud Anonymum immani vitio ſcribitur *Linnonſa*, & in Vaticano MS. *Linonſa*. Eſt enim **Collonſay** Inſula ex Ebudis; quæ veteribus Brigantibus dicta videtur *Kinnol ſüi*, Dialecto quâdam pro *Canol ſüi*, ſive *Medium Maris*: imò etiam συνωνύμως *Colan ſüi*, ſive *Cor maris*. Oſtidamniis etiam hodie *Colan* dicitur pro Britannico noſtro *Calon*, quod pro *Corde* eſt.

CLAUANIS: Ita enim certè in Anonymo legendum pro vitioſo *Elaviani*. Ille ſcripſerat geminato *N*, *Clauinnis*. Maxima hæc eſt Ebudarum, in *manûs* ſive *brachii* formam protenſa, hodieque **Lewes** appellata. Quid autem Britannis *Clauanis* niſi *Claü inis*, ſive *Brachialis Inſula*? Idem enim Britannis *Lhaü*, quod & Francobelgis **Klauwe**. Hæc olim continebat puto & **Haries** & **Euſt** Inſulas. *Ar ais* Ibernorum hodierno ſermone *Retrò* ſonat: atque *Euſt* forſan *Orientalis* eſt, de voce Teutonicâ **Ooſt**. Crediderim hanc dici Ptolemæo κατ' ἐξοχὴν *Ebudam*.

CLAVINIUM apud Ravennatem mihi videtur dictum quod hodie *Portus* **Weymouth** est, sive *Fluctûs Ostium*; nam **Wey** sive *Ui* fluviolo nomen est. Equidem existimaverim datum *Clavinio* nomen de Insulâ *Vindeni* sive **Portland**, de *Clavinio Portu* ita nominatâ. Poterat & hæc Insula de curvati *brachii* figura *Claüinis* nomen mereri. Vide in CLAUANIS, & in VINDENIS. In Vaticano scripto Codice vitiosè dicitur *Clauimo*.

CLAUSENTUM: Vide in ANTONA.

CLED in Ravennate Libro flumen est Iberniæ nobis ignotum, nisi sit (quod sanè videtur) *Deblanensis Amnis*. Siquidem urbs ista dici videtur *Balæ Cleach*, correptè pro *Cledach*; ut sit quasi *Ostium Clotæ*. *Cled* autem sive *Clüyd* Britannis dici videtur de *Crate vimineâ*, quâ pisces prehendi consuevêre: nam & *Clüyd* Britannis ejusmodi *Claustrum* est (uti & Scotobrigantibus Iberniæ quivis *Sinus* sive *Angulus*) de verbo *Cloi*, quod & Græcis κλείειν est. Vide in DEBLANA.

CLOTA: Ita enim Ptolemæo scribitur rectiùs quàm Tacito *Glotta*; crediderim eum cogitâsse de Græco γλῶττα pro *Lingua*. Nomen hoc insignis fluminis est in Valentiâ, quod vulgò dicitur **Clyde**, cujus Etymon est in priore. Est & altera *Clota* in Venedotis, Veteribus omissa.

CLOTA, Antonino *Glotta*, Insula est *Iberran*; quam vide.

COCCIUM apud Antoninum mihi videtur fuisse in Viâ vicinali, sive in anfractu Itineris, quod à Brennetonaci tendit ad Mancunium, in Seguntiis sive Segontiacis Brigantum, in loco ubi hodie **Adel Mill** est, sive *Vetus Molendinum*. De *Coccio* isto & vicinus locus dictus videtur **Cookridge**, sive antiquiore scripturâ *Cuceryge*, quod *Dorsum* sonat *Coccianum*. Illic sanè plurima rerum vetustarum vestigia dudum reperta sunt; inter quæ & sepulchralia quædam monumenta. Vide *Acta Philosophica* N° 282.

Forsan

Forſan & *Coccium* idem valet quod & *Cuceryge*; poſſit enim Veteribus dici *Coc cevn*, *Conſpicuum dorſum*. In Scotobrigantum Gloſſis etiam adhuc *Coc* reperitur pro *Conſpicuo*. Vide in ſequenti.

COCIDIS: Vetus Inſcriptio apud Cumbros Brigantum Ceangos reperta ſub Titulo DEO COCIDI videtur fuiſſe ex voto facta Genio fluminis, hodie **Coqued**, in Otodinis, quod quidem nomen correptè prolatum videtur de *Coc*, & *Neidio*, *Subſilire*, quod de fluminis fonte poſſit eſſe verum. Idem potuit valuiſſe Brigantum Linguâ *Coc*, quod & antiquis Gothis **Hauh**, & Teutonibus hodiernis **Hoch**: quò referendum & Anglorum **Cock-horse** & **Cock-loft**. Certè vel Hebræis גג *Gag* dicitur *Tectum*. Vide in FANUM COCIDIS.

COCUNEDA apud Ravennatem videtur dici **Cocburn** in Gadenis Valentiæ; de *Cocneidio*, quod eſt, *In altum ſubſilire*. Vide in prioribus. In Vaticano dicitur *Cocenneda*.

COGIDUMNUS: Ita enim legendum cenſeo apud Tacitum pro vitioſo *Cogidunus*. Hic erat cui Oſtorius Scapula tanquam inſtrumento patriæ ſervitutis Civitates quaſdam permiſit, ut autor eſt Tacitus. Videtur vel ex nomine fuiſſe Dumnonius, & dictus veteri linguâ *Coc o Dumn*, quod eſt, *Altus Dumnoniæ*, **His Highness of Devon**. Vide in ſuperioribus. Fuerant autem Dumnonii (utpote Belgæ & Brigantum hoſtes) perpetui Romanorum ſocii.

COLANICA Ptolemæi & Ravennatis, hodie **Colecester** eſt ad Tinnam amnem in Otodinis, ut rectè advertit Camdenus; neque ita longè à Curiâ eſt. In quibuſdam Ptolemæi Codicibus legimus etiam Κολανία. Dici autem videtur *Colanica* quaſi *Col an ïig*, ſive *Punctum* vel *Crepido fluctûs* ſive *amnis*. Extant illic & ingentia Antiquitatum rudera.

COLDANA, ſive *Coludi urbs* ut vocatur Bedæ, hodie **Coldenham** ſive *Coldana Villa* eſt. Et eſt in

Gadenis, nomenque ſuum traxiſſe videtur à *Colidiis* ſive *Caledonibus*.

COLIDII: Vide in CALEDONIA. Fuerant etiam Boïci generis Κόλδουοι in Hercynio Saltu, prodente Strabone.

COLOMEÆ: Apud Ravennatem vitioſè legitur *Coloneas*, & in quarto caſu. Nullus dubito quin hoc ſit Anglorum **Camalet**, Nenniique noſtri *Caer Calemion*, juxta flumen **Ivel**, quod plenis verbis eſt *Ui vel*, ſive *Undæ caput*, cui συνώνυμον eſt & Anonymi noſtri *Velox* ſive *Belox*. Hoc flumen eſt in Ceangis Dumnoniorum ſive Somerſætis. Quid autem veteri Brigantum ſermone *Coil Omion*, ſive alterâ Dialecto *Cal Emion*, niſi *Paſtorum Sylva?* Nam Francobelgis antiquis *Am* pro *Nutritio* eſt, ſicuti & Græcis Ἄμμα, *Mater Nutritia*, Hebræiſque & Ægyptiis Ἀμμοῦν, *Nutritius Pater*, quæ omnia ab Ἀρμὸς deducta videntur: Siquidem & Hebræis אמה *Ammah* dicitur *Cubitus*. Erat autem univerſus iſte Pagus de ingenti Nemore dictus *Coit maür*, Saxonibus olim appellatus Selpuδſcipe; quod Νόμος eſt vel *Pagus Magni Nemoris*. **Camalet** igitur prolatione inverſâ dicitur pro *Calamet*. Vulgus etiam fabuloſi Arthurii Caſtra hìc fuiſſe crepat. Forſan Arx iſta ab Ambroſio Aureliano communita eſt. Erant autem Dumnonii fidiſſimi Romanorum ſocii, utpote tranſmarinæ originis.

COLONIA: Vide in CAMULODUNUM; neque enim ab illâ diverſa eſt, quod nonnulli ſenſerunt.

COMBRETOVIUM apud Antoninum vel συνώνυμον vel vitioſum eſt: Vide in CAMBORITUM. In Voſſiano Codice dicitur *Compretonium*.

CONCANGII apud Imperii Notitiam, Ravennati turpiſſimè ſcribuntur *Coganges*, & in Vaticano *Ceganges*. In his erat *Præpoſitus Numeri Vigilum*. Solutè ſcriberent Britanni *Cüm Cangon* ſive *Ceangon*, quod *Convallis* eſt *Juvenum Paſtorum*. Siquidem *Cüm* Συνάγκιον eſt, ſive *anguſta* & *profunda vallis*, idemque

idemque penè significat quod & *Cam*, *Incurvum*: nam & Scotobrigantum sermone & *Cümadh* & *Cammadh* promiscuè *Recurvum* sonant. Saxonum **Kendale** vitiosè profertur *Ceang dale*, sive *Ceangorum Vallis*: Juxta hoc, in viculo dicto **Waterbrook** Britanniæ Enarrator Gibson vestigia reperit hujus Arcis. Sit igitur **Kendale** in Westmoriâ sive Occidentali Palude *Concangii* novi. Fuisse autem Brigantibus suos *Ceangos* constat & ex ipso præmemorato nomine, & ex Votivâ Arâ, quam in Camdeni Cumbriâ reperimus pessimè exceptam. Nos tandem ita reposuimus;

DEO.
CEANGO. AVRELIVS. DIOTOVA.
MARTI. ET. MATRI. SVAE. ET.
EBVRACIO. PRO. SE. ET.
SVIS. VOTUM.
LIBENTER. MERITO.

Vide plura in voce CEANGI.

CONDATE Antonini est in Ceangis Devanis, hodieque vocatur **Northwiche**, sive *Borealis Salina*. Hoc & Militaris via illuc tendens & Antonini ipsius Milliaria satis declarant, etsi Camdenus ejusque sequaces, ducti nominis sono, stent pro **Congleton**. Græcis Ἀλυκίδες dicuntur ejusmodi Salinæ.

CONDATE Ravennatis Monachi videtur esse **Loughborough** sive *Ligaroburgus* in Coricenis vel Minoribus Icenis, Saxonibus olim dictus Lıᵹaꞃbẏꞃıᵹ. Hanc urbem olim fuisse Regiam Villam, & à Britannis primis Saxonum temporibus direptam, autor est Camdenus. Atque hinc equidem conjicere licet *Condate* dictum fuisse Britannorum solutis verbis *Condate*, sive nostri temporis scripturâ *Kynta ty*, *Prima* scilicet *Domus*, *Regia* sive *Prætorium*.

CONDATE etiam in Arâ quâdam occurrit apud vicum quendam nomine **Consby** effossâ, juxta **Piers Brigg**, sive *Petri Pontem*, ad flumen Tuæsin in Deiris, quod me docuit eruditus Camdeni Interpres Gibson.

Gibſon. Atque hujus quidem nominis veſtigium etiam hodie eſt in voce **Consby**, quod correptè profertur pro *Condatesby*, ſive *Condatis vicus*. Eſt quartum *Condate* apud Gallos non longè à Rhodano fluvio, quod nunc *Chana* dicitur, teſte Valeſio. Erat etiam & quintum non ita longè ab altero ſitum; quorum utriuſque & Peutingerianæ Tabulæ, & Ravennas noſter meminêre. Denique & ſextum etiam fuerat in Aremoricâ, Rhedonum Caput ſcilicet, hodie *Rennes*, cujus meminit Antoninus; quod & Surita putat *Condati* noſtro dediſſe nomen. Verùm nihil fuit neceſſe, cùm nomina iſta de communi ſermone Brigantum deſumpta ſint. Fuerit forſan & *Condate* oppidum *Condé* apud Belgas.

CONDERCUM in Imperii Notitiâ eſt; cùm Ravennati ſexto caſu ſit *Conderco*, & in Vaticano *Condecor*. Proximus hic Segeduno locus eſt, & prodente Notitiâ, ad Lineam Valli poſitus. Unde conjecerim eum eſſe Arcem **Bolſey**. Certè *Condercum* & **Bolſey** ſynonyma videntur vocabula. Nam & *Bol ſüi* Britannis *Vertex* dicitur *Undæ* ſive *Fluvii*, & *Cond er güi*, *Caput undæ*. Camdeno videtur eſſe **Cheſter on the Street**, ſive *Arx ad Stratam*; quæ tamen non eſt Ad Lineam Valli. Hìc erat *Præpoſitus Alæ Primæ Aſtorum* juxta Notitiam.

CONGAVATA: Hæc in Notitiæ Libro tantùm invenitur. Ingenioſiſſimè conjecit Camdenus hanc eſſe Caſtellum hodie dictum **Roſe-Caſtle**, ad *Cavatam* amnem in Cumbris ſive Brigantum Ceangis. Dicitur enim quaſi *Cüm cavaüt*, ſive recentiori loquelâ *Kyvodi*, quod eſt *Surgere*; quaſi dicas *Roſendale*, ſive *Surgens convallis*: unde & *Cavata* (hodie correptè **Caud**) flumini nomen eſt. Hæc erat Statio *Tribuni Cohortis ſecundæ Lergorum*, prodente Notitiâ. Vide in CONCANGII.

CONOVIUM Antonini hodie **Conwey** eſt ſive *Aberconüy*, in Canganis Venedotiæ. Eſt enim *Cond üi*, *Princeps fluvius* Brigantum Linguâ. Hæc urbs

Ano-

Anonymo nostro *Canubio* scribitur sexto casu : nam & *Cand* aliâ Dialecto dicitur pro *Cond.* Vide in CANUBIUM.

CONOVIUS fluvius exscribentium errore apud Ptolemæum Τοισόβιος dicitur, cùm ipse Ptolemæus fecisset *Conobius.* Hoc adverterat ante me in Britanniâ suâ Camdenus.

CONSTANTINUS, Dumnoniorum Regulus, antiquo Gildæ memoratus. Crediderim Romanæ fuisse originis.

CORABONA, flumen **Carron** in Valentiâ. Vide in ABERCORN, & in CARNOVACÆ : nam duæ sunt *Corabonæ.*

CORDA Ptolemæo & Ravennati Libro eodem modo scribitur ; & videtur dici quasi *Cor Dav,* sive aliâ Dialecto *Div,* ut sit *Vertex Divæ* amnis. *Dav* autem & *Div,* adjecto Præpositivo *D, Aquam* sonat. Unde suspicari licet eam fuisse ipsum Lacum, dictum vulgò **Loch cur,** apud Selgovas, ad *Devæ* sive *Divæ* Caput. Vide simile exemplum in LEVINOXANA. Vide etiam in CEROMORUM.

CORGUBA: Ita sanè legendum in Ravennate pro vitioso *Corsula.* Monæ appenditur hæc Insula, quæ vel hodie vetusto nomine *Caer Gybi,* sive Scotobriganticâ Dialecto *Caer Coib* appellatur. Atque hoc *Munimentum* est *Cohortis :* De Latino enim *Copiæ* Ibernorum *Coib* pro *Turmâ* vel *Cohorte* est. Sunt etiam hodie in Arce Montis veterum Castrorum vestigia. *Caer Gybi* autem modò *Sacrum* dicitur *Caput* sive *Promontorium.* Græci Ἱερὸν ἄκρον dicerent ; sicuti & hodiernum vulgus **Holy Head**. Quæ de nescio quo minorum Gentium Sanctulo crepant superstitiosi quisquiliæ sunt.

CORIGAUNI, sive malles *Coriceni,* Ptolemæo vitiosè scribuntur Κοριταῦοι pro Κοριγαῦνοι, de quo ex Latino Interprete Camdenus fecit Coritani. Hi *Minores* erant *Iceni* sive *Igauni* sive etiam *Uigantes :* nam ejusmodi composita in hunc diem Britannis sunt fami-

familiaria, uti cernere eſt in *Cornant*, *Corgi*, *Corbedü*, atque his ſimilibus. In Ravennati Libro dicuntur *Corii:* In Græco certè Exemplari Ῥᾶται Κορίων fuerat; unde & Latina Verſio ſuum *Ratæ Corion* traxit. Plurima Ptolemæi Exemplaria habent etiam Ῥάγαι pro Ῥάται, ſimili planè errore quo & Κοριταῦοι pro Κοριγαῦνοι, quod & emendationem noſtram præcipuè firmat. Crediderim horum Parentes, *Icenos* ſcilicet *Majores* vel *Lindenſes*, Saxonicis temporibus vocatos fuiſſe **Ikeneld**, cùm & Via quæ Londinio Auguſtâ per Durolicum & Cæſaromagum ad Ventam Icenorum pertendit, illud nomen repræſentet: nam **Ikeneldſtreete**, ſive *Icenorum Majorum Strata* in hunc diem appellatur. Nomen etiam Stratæ (ut & hoc obiter moneam) per omnes penè vicos à Londinio per Durolicum ſive **Waltham**, uſque ad **Stratford** quod dicitur *Epiſcopi*, etiam nunc vulgo in ore eſt. Hodie *Coriorum* Pagus Leïrceſtriæ dicitur Conventus. Suſpicor etiam Praſutagum omnium Britannicorum Regum Theſauris locupletiſſimum, in his Regni ſui ſedem habuiſſe, quòd Lindenſes jam coloni eſſent Romani. Ad horum Ceangos ſive Paſtores ſpectâſſe videntur & lati Antoniani Campi, & Derventionenſis etiam Conventus. Quâ de re vide plura in voce CEANGI. Neque prætereundum hoc loco cenſeo *Icenos* in Taciti Libris mendoſè dici *Jugantes*, exſcriptorum vitio pro *Uigantes:* ut ſint *Corigauni* Britannis antiquis *Corüigon*, ſive *Corüigantes*, hodiernâ prolatione *Corüychon*, ſive *Corüychont:* nam & Pluralia in *on* antiquitùs etiam deſinebant in *ont*, quod vel Latinizata nomina oſtendunt. Vide in ICENI.

CORINAVII: Ita puto vocatos fuiſſe Veteribus quos hodie ibridâ voce *Cornüallos* ſive *Corinavios Gallos* dicimus. Video enim de *Corin*, *Vertex*, neſcio cujus *Corinæi* Phrygis fabellam fuiſſe Monachis conſarcinatam; atque oppidum quoddam ad hujus Pagi terminos Ravennati Geographo *Durocoronavim* appellatum;

pellatum; de quo nos quidem levi negotio *Durocorinavim* fecimus, quò omnia quadrarent Etymologiæ. Conſtat autem ex Ptolemæi Tabulis fuiſſe Pagum iſtum in partibus Dumnoniorum; cùm ille Ocrinum Promontorium dicat Dumnonium. Imò Pytheæ Maſſilienſi Græco Scriptori & Ὠστιδάμνιοι dicti videntur, tanquam *Ueis ti Duvnon*, ſive *Vernæ Dumnoniorum*. Quâ de re vide plura ad vocem OSTIDAMNII. Et forſan hìc fuerant Ceangorum Hyberna, uti nos ſuprà retulimus ad vocem CEANGI. Utcunque illud fuerit, ſatis conſtat, Britannis jam ab Occiduis Saxonibus ultra Tamarum fluvium actis, ortum hìc fuiſſe novum *Corinaviæ* ſive Oſtidamniæ Regnum, Latinizantibus Monachis *Cornubiam* appellatum; in quo Lingua Belgica antiqua, quæ & Aremorica, nondum ex toto extincta eſt. *Corinavia* autem, ſi ſolutè ſcribatur, erit Britannis *Corin aü*, vel hodiernâ Britonum loquelâ *Kern aü* ſive *Kern iü*, quod & *Vertex* eſt, & *Cornu Maris*. Vide in DUROCORINAVIS.

CORINIUM: Ita enim Ptolemæo dicitur, cum Antonino ſit *Durocornovium*; quod quidem ſolutè ſcriberent Britanni *Dür o corn o üi*, quod *Profluens* eſt *principis undæ* ſive *amnis*; ut ſit *Corinium* idem quod *Corn iü*, ſive *Princeps unda* vel *amnis*. Siquidem *Corn o üi*, & *Corn aü*, & *Corn iü*, idem ferè ſonat quod & *Sav Rian*, ſive *Amnis Regina*. Dicitur enim *Corn iü*, *Princeps unda* vel *amnis*, eodem modo quo & *Carn lheidr*, & *Carn buttain*, *Latro* eſt *princeps*, & *Scortum princeps*. Imò & Hebræis ipſis קרן הפוך *Keren happuch*, quod *Cornu* eſt *Stibii*, & קרן עמו *Keren gnammo*, quod *Cornu* eſt *populi ejus*, *Princeps* eſt *Stibium*, & *Princeps Populus ejus*; accepto ſcilicet *Cornu* μετωνυμικῶς pro *Capite*. De flumine igitur, quod & *Corinius* erat Veteribus & *Durocornovius*, hodie verò correptè **Churn**, nomina ſua traxit Civitas. Saxonibus antiquis hæc urbs dicta eſt Cyrен-ceaſteр, quod *Urbs* eſt *Corinium*. Fuiſſe autem

Romanorum temporibus hanc principem Glevani Conventûs urbem vel inde patet, quòd in Ravennate Libro ſcribatur *Corinium Dobunorum*, & in Vaticano MS. vitioſè *Ciromum*. Principem autem modò dico Britannici generis, non Romani. Diverſi enim habitabant initio Britanni atque Romani, quòd minimè inter ſe fiderent.

CORINIUS, ſive *Durocornovius*, Churn flumen in Dobunis. Vide in ſuperiori voce.

CORIONDI, gens Ibernica apud Ptolemæum, qui Camdeno ſatis probabili ratione videntur eſſe *Corcagienſes*. Cùm autem veterum Britannorum *Coriaceæ naves* dicantur *Curucæ*, ſatis veriſimile eſt oppidum *Corcach* dici quaſi *Navale*, incolaſque Regionis de *Curucis* iſtis appellatos *Coriondos*, quaſi *Navigatores*. Dici potuerat & ipſum oppidum *Coriondium*, de *Corion Diü*; quod Dialecto quâdam poſſit eſſe pro *Coria Marina*. Certè *Pelles* etiam hodie Britannis dicuntur *Crüyn* de Græco Χρῶς, quò ſpectat & Latinum *Corium*. Vide in CURUCA.

CORNAVII apud Ptolemæum Scrobesburgenſem Pagum, unà cum utriſque eorum Canganis ſive Ceangis, Devanis ſcilicet & Venedotianis, tenuêre. Et videntur hi fuiſſe primis temporibus unà cum Siluribus cognatis ſuis in Icenorum Clientelâ, quòd hi omnes Geüicciâ Provinciâ ſive Britanniâ Secundâ continerentur. Verſimile eſt etiam univerſam iſtam Provinciam quondam paruiſſe Belgis, armis eorum ſub primum eorum adventum ſubactam; poſtero autem tempore, receptâ patriâ Libertate, potentiſſimum Iceniæ Regnum condidiſſe. Linguâ certè quâ hodie loquuntur Britanni Belgobriganticam ſapit originem; nam Literâ *P* utuntur, quâ vetuſtiſſimi Brigantes abſtinebant. Ævo tandem Magni Conſtantini Attacottia noſtra Præſidialis facta eſt Provincia, & Flavia Cæſarienſis de Conſtantino Flavio appellata, ſicuti nos ſuperiùs retulimus in voce BRITANNIA. Validiſſimam autem fuiſſe *Cornaviorum* gentem,

gentem, præterquam quòd *Legio XX Valeria Victrix* huic frænandæ opposita est, vel inde patet, quòd eâ uterentur Romani in Legionibus. Siquidem legimus in Imperii Notitiâ *Tribunum Cohortis Cornoviorum* fuisse *Ponte Ælii* in Otodinis. De flumine autem *Sabrianâ* nomen suum sortiti videntur. Siquidem, uti superiùs diximus ad vocem CORINIUM, & *Corn aü*, & *Corn o üi* idem ferè sonabat, quod & *Sav Rian.* Fuisse autem & *Sabrianæ* fluvio nomen *Cornavio* sive *Carnovio*, satis indicio est *Carnaü*, sive *Carnovius*, insignis *Sabrianæ* ramus in Dynastiâ Montegomericâ; ubi & viculus est cognomento *Carnaü*. In Anonymo autem Ravennati *Cornovinorum* legendum censeo, pro eo quod in edito Libro est *Cornoninorum*, & in Vaticano *Cornoviorum*. Unde novimus eos & *Cornavios*, & *Cornovios*, & *Cornovinos* fuisse indifferenter appellatos.

CORNAVII: Erant & in Valentiâ Provinciâ *Cornavii* alteri, quos Ptolemæi Libri & Κορναυίους & Κορναβίους diversâ scripturâ appellant. Fuerant isti in **Strathnavern**, quod quidem correptè dicitur pro *Strath na av Rian*, quod *Strata* est (& per hoc etiam *Vallis*) *Amnis Reginæ*, *Abrianæ* scilicet sive *Sabrianæ*. De cognomine igitur flumine & Populus etiam cognominis est. Vide in NABRIANUS.

CORNOVINI: Vide in CORNAVII.

CORSTOPITUM: Vide in CURIA OTODINORUM.

COUNENNOS, Ptolemæo Κωυνήννος, & plurimis ejus Libris nimis correptè *Counos*: Tamesina hæc Insula est, modò continenti ripæ juncta, vulgoque Anglorum dicta **The Isle of Dogs**, id est, *Canum Insula*. Idem sanè Veteribus *Cün inis* sive *enis*, quod & Græcis Κυνῶν νῆσος. Antonino hæc Insula mendosè dicitur *Conuennos*; ut & Ravennati inversâ compositione *Insenos* nimis correptè pro *Inisecounos*; Britanni dicerent *Inis e cün*, eodem intellectu quo & *Cün inis*. Quid apertius? Facessat igitur Camdeni Insula

Canvey, ſive *Canubia*, quæ & ipſa dici poterat Britannis de *Cand* & *Ui*, *Fluctûs* ſcilicet *Capite*.

CREGIDONA: In Ravennate Libro perverſè ſcribitur *Credigone*, Græco etiam caſu, ſicuti aliàs *Navione* pro *Vainona*. Eſt autem *Cregidon* ſolutè ſcriptum *Cregin don*, *Teſtaceorum* ſcilicet ſive *Cochlearum oppidum*: & videtur eſſe **Creighton** in Maiatiâ ſive Citeriore Caledoniâ. In noſtro etiam Cantio *Cregandunum* ſive *Cregidona* eſt, quæ hodie correptè dicitur **Croydon**.

CROCOLANUM, aliàs mendoſè Antonino dictum *Crocolana*, hodie **Antcaſter-heath** eſt apud Icenos Majores ſive Lindenſes; quaſi dicat quis *Y Grug lân*, ſive *Ericetum ſpecioſum*: quomodo & in Stadfordienſi Pago *Pennocrucium* eſt *Pen o grug*, ſive *Caput Ericeti*, Anglis vitioſè **Penkridge**. Vide in VENTA ICENORUM.

CROTA, Britannorum Inventum; nam Venantio Poëtæ *Crota Britanna* dicitur: vulgò hæc *Violina* appellatur. *Crôth* ſive *Crüth* Britannis pro *Utero* eſt & quolibet *Ventre*; uti etiam Syris כרת *Crath*. Græcis etiam Κρωσσὸς *Uter* eſt ſive *Hydria*. Dicta videtur etiam Veteribus *Telon*, quæ vox noſtratibus *Citharam* ſonat; cùm contrà Deucaledoniis Scotis *Crüth* hodie *Cithara* ſit. Certè Straboni Κιθαριστής dicitur *Telonis* quoddam Promontorium de formâ puto Portûs; qui tamen *Crotæ* magis quàm *Citharæ* figuram refert. Neſcio an Græcum Κιθάρα de voce *Crüth* ſit; certè *Tâl* Armeniis pro *Hymno* & *Cantico* eſt, unde Deminutivâ formâ *Telyn* ſive *Telon* pro *Citharâ* noſtris Britannis.

CROUCINDUM: Malè ſcribitur Anonymo *Croucingo* ſexto etiam caſu. Hodie ibridâ compoſitione Scotoſaxonicè dici videtur **Craghead**. Veteribus autem Britannis *Crug*, *Saxeus tumulus* erat, & *Kind*, *Caput*. Eſt autem **Craghead** in Clotanâ Valle ſive **Clydesdale**.

CRU-

CRUMON: Vitiosè in Ravennate dicitur *Cirimon*, & in Vaticano *Eirimon:* nam **Crumstone** hodie dicitur Insula quædam Lindisfarnensis. *Crüm man* Britannicè loquentibus *Curvatus* est *locus:* verùm cùm Insula Anglis dicatur ibridâ voce **Crumstone**, equidem crediderim illam Britannis vocatam *Crüm maen*, quod *Incurvum* est *Saxum*.

CUNETIO apud Antoninum, Ravennati vitiosissimè scribitur sexto casu *Cimetzione*, prò *Cunetzione*. Notissimum est sequiori tempore *tzio* scribi solitum pro *tio*, de corrupto scilicet oris sono; quòd etiam Vocalis *I* haberetur pro Consonâ. Hodie **Marlborough** (sive *Marlburgus* vel *Marlberga)* dicitur; & est in Carviliis sive Wiltunensium Pago, ad cognominem fluvium *Cunetionem* sive **Kennet**, Saxonibus Cẏnetan appellatum, quasi *Kynnyt avon*. Verisimile est tamen factum ab urbe flumini nomen de more sequioris ævi. Est autem urbs *Cunetio* de Plurativo *Kynnytion*; quo nomine Britannis veteribus *Focalia ligna* appellantur, de *Kynneu* quod *Accendere* est, & *Uydion*, *Ligna*. Videtur hic Locus antiquissimo Bardo Lomarcho Seni, qui sexto sæculo floruisse fertur, in Threnodiâ quâdam quam in amissos filios composuerat, appellatum fuisse duplici vocabulo, *Rhyt Kynnyt* scilicet sive *Trajectus Cunetionensis*, & *Rhyt Vorlas* sive *Morlais*; unde conjicere licet *Morlais* vetustum fuisse flumini nomen (de *magnâ* scilicet *voce* sive *sonitu undarum* ita dictum) quasi *Grandisonum*, cùm sint in Flaviâ nostrâ alia etiam duo huic cognomina flumina. Equidem existimaverim & de *Morlais* flumine tractum fuisse hodiernum urbis nomen *Marlburgum*. Est & in Britanniâ Transmarinâ oppidum *Morlaix* sive *Morlais*. Ponitur etiam in veteribus Britannorum Genealogiis nescio quis *Kynyd Kynüidion*, qui forsan *Cunetus* dicendus est *Cunetionensium*, de Loci nomine. Longè latéque temporibus nostris per totum terrarum orbem inclarescit *Cunetionis* nomen cognomento sui Ducis, Gallorum Triumphatoris.

CUNINIS:

CUNINIS: Ravennati correptè extritâ mediâ syllabâ *Cunis* dicitur; & est Insula **Kanney** in Ebudis. Idem habet Etymon quod & suprà *Counennos*. Quin & ibridâ compositione **Kanney** dicitur pro *Cün ey*, quod *Canum* est *Insula*.

CUNOBELINUS, hoc est, *Cond velin*, *Capite flavo* sive Ἡλιῶντι: nam de *Bêl* sive *Belin*, *Sole*, *flavus* color & *Melin* & *Velin* dicitur. Hic sub Augusto atque Tiberio totius Insulæ Ardiragus sive Pendragon fuit, Cartismanduæ Brigantis connubio potens: Portoria tamen, prodente Strabone, Romanis pendebat; unde & vox *Tascia* in nummis ejus vel hodie comparet. Crediderim etiam Icenorum fuisse Regem, adeoque Brigantici generis, quòd Caratacum filium præfecerit Siluribus, & Togodumnum (uti ex nomine conjicio) Dobunis; ut sit antiquissimus Glevanorum Ducatus. Quinetiam, autore Dione, Camulodunum Regni ejus caput fuerat; quod cùm in finibus Icenimagnorum fuerit, illorum juris initio fuisse censendum est, cùm in Ptolemæo sit Trinoüantum. Credibile est Icenos veteris Britanniæ populos, amicitiâ usos Romanorum frænandis Belgis Primæ Britanniæ populis, quibuscum solis Cæsar bellum gesserat. Belgobrigantes isti, ut verisimile videtur, dudum Belgarum jugum excusserant, creato sibi Silure Pendragone. Siquidem gens Silurum, prodente Tacito, omnium Britannorum fortissima habita est, quod & inclyti Carataci gesta satis probant. Erat autem Camulodunum satis opportunè situm, cùm ingens possit esse metus Icenimagnis, Icenorum Pecuariis, à Trinoüantum Ceangis, qui nemora & paludes Orientalis nostræ Saxoniæ seu Guepponiæ obsedêre. Certè Campestres Britanni omnium erant bellicosissimi. Vide in TASCIA.

CUNOGLASUS apud Gildam, Brigantibus dici videtur quasi *Cond glâs*, quod est, *Capite subcano*. Ipse tamen Gildas *Leonem fulvum* reddidit; quod *Keneu* sit Britannis *Catulus* vel Leonis vel cujuslibet alius

alius feri animalis, & *glâs* etiam quivis *medius color*. Verùm magis Deriſor erat Gildas quàm Grammaticus. Credibile eſt hunc Cumbrorum ſive Brigantum fuiſſe Regem; quod & ante me conjecerat Stillingfleta.

CURIA DAMNIORUM Ptolemæi, Ravennati noſtro monſtroſâ planè ſcripturâ *Coritiotarcelerion* (in Vaticano MS. *Coriotarcelouion*) dicitur; de quo nos fælici, uti quidem fidimus, conjecturâ, Græcis Literis (nam & de Græco eſt Ravennate Itinerarium) Κοϱία τῶν Ἀϱκελεδίων fecimus, quod quidem Latinè proferendum foret *Curia Arcelediorum*; ut ſint *Arceledii* ſive *Ardcaledones* iidem qui & Ptolemæo *Damnii*, correptè puto pro *Daneu müieu*, vel *Montes maximi*. Quin & *Arceledii* iidem planè videntur (ſi ſedes ſpectes) qui hodiè *Albani* & *Ardguideli*, *Alti* ſcilicet ſeu *Montani Scoti* appellantur. Eſt autem *Curia* iſta ad ulterius vallum poſita, hodieque corruptè **Caer-pent-alloch** dicitur, cùm deberet dici Pictorum veteri Dialecto *Caer-bein-taloch*, quod eſt *Arx* vel *Curia montium ſublimium*. Unde conſtat etiam Deucaledoniæ Monticolas Romani fuiſſe juris. Conſtabat *Curia* iſta Cohorte ſive Comitatu Præfecti illius Alæ quæ Alatis Caſtris agebat. Atque hinc quidem luce meridianâ clariùs patet Scotos, exeunte jam ſeptimo ſæculo, admodum obſcuri fuiſſe nominis in Valentiâ, cùm neque nomen eorum compareat in Geographiâ: Contrà *Arceledii* ſeu *Deucaledonii Picti* toti *Arguideliæ* nomen dabant. Caroli Magni tandem temporibus Nordanhumbrani Saxones, metu Danorum atque Pictorum, Scotobrigantes (veteres ſcilicet ſocios) de Iberniâ accerſivêre; cùm antehàc admodùm anguſta eſſet Dalreudinorum portio, neque publicâ memoriâ ſatis digna. Caledonum igitur Triarchia eâdem ferè tempeſtate migravit in Monarchiam, quâ & Saxonum Heptarchia, eâdemque de cauſâ, Danorum, ſeu Vandalorum metu. Vide in DALREUDINI.

CURIA

CURIA OTODINORUM, quæ apud eundem Ptolemæum eſt, non minori prodigio Ravennati dicitur *Corielopocarium*, de quo nos pari fiduciâ fecimus Græcè Κορίας Ὀτοδανίων, ſervato Literarum numero; ut ſit & Latinis Literis *Curiæ Otodaniorum*. Iidem enim *Otodanii* diverſâ Dialecto qui & *Otodini* & *Bernicii*. *Curia* iſta certè poſteris temporibus *Cohorte* conſtabat ſive Comitatu *Ducis Britanniarum*, quæ jura reddebat Brigantibus atque Otodinis: Dux ipſe forſan Prætorii agebat apud Pariſos. In Anonymo videtur *Curiæ* dici in Genitivo, omiſſo generalitatis nomine, quod idem factum eſt & in *Minervæ*; quâ de re nos inferiùs dicturi ſumus. Hodie, ut oſtendit Camdenus, ibridâ voce **Corbrig** ſive *Curiæ Pons* dicitur: etſi crediderim & **Corbrig** corruptè ſcribi pro *Corbyrig*, ut ſit *Curiæ burgus* ſive *Caſtellum*, adjecto generalitatis nomine. Hic locus ad ripam Tinnæ eſt, Henricoque Huntendunenſi **Cure** dicitur. Unde & pronum eſt credere Antonini *Corſtopitum* vitioſè ſcriptum eſſe pro *Cohortis Oppidum*; præſertim cùm aliàs nulla ſit tàm clari loci apud Antoninum mentio. *Cohortem* autem modò dico non militarem, verùm *Curialium gregem*, quam & nos hodie corruptè **Court** appellamus. De Ravennatis etiam *Corie* nos ideò fecimus Κορίας, quòd crediderimus & Græcum hujus Itinerarii Exemplar retuliſſe Græcis literis Latinum Genitivum *Curiæ*. Neque illud mirum videri debet, cùm & Latini Caſus in ipſo Ptolemæo reperiantur, ut in Ὀυερȣ́βιȣμ, Ὀυιρȣέδρȣμ, & ſimilibus. Nam de Latino quodam Codice multa hauſit Ptolemæus. Crediderim & in Belgio olim fuiſſe *Cohortis Oppidum*, quod hodie appellatur **Kortrijk.**

CURUCA, navis Celtica *coriacea*, & penè *rotunda*, quales & veterum Saxonum *Giulæ* (ſive **Pawles**) & Italorum *Liburnicæ*. Romanorum Naves à figurâ *Longæ* vocatæ ſunt: quò referendum Britannorum noſtrorum *Lhong* pro quâvis *Nave*. Vide in BASCAUDA.

CAUDA. Plinio *Curucæ* dicuntur *Vitilia navigia corio circumſuta.* Talibus enim Silures navigâſſe ſcribit ad Caſſiteridem Inſulam Victim. Quin & Cantabros reliquoſque Boreales Hiſpanos διφθερινοῖς πλοίοις fuiſſe uſos ex Strabone conſtat; imò & Babylonios ipſos ex Herodoto.

D.

DALREUDINI SCOTI: Hi conſedêre in Deucaledoniâ circa annum à nato Chriſto DIII. & Arguideliam & Drumalbaniam ſive Dorſum Albanicum tenuêre. Verùm fuerant adeo obſcuri nominis, ut jam ſeptimo exeunte ſæculo Ravennati Monacho vel ignoti fuerint vel neglecti: nam Arcelediorum ſive Ardcaledonum Pictorum tantùm meminit. Neque eſt ut quis dicat eum Veterum Geographiam deſcripſiſſe, cùm Orcadum vera nomina ignorare ſe prodat, quòd à Barbaris occupatæ ſint. Conſtat etiam eum neque Ptolemæum neque Antoninum unquam legiſſe; vel ſi legerit eorum ſcripta, neglexiſſe. Eſt autem *Dal Reuda*, Scotorum antiquâ linguâ *Portio Reudæ* Ducis, ut prodit Beda. Verùm huic contradicit ingenioſiſſimus Flahertius, qui oſtendit Ibernis *Dal Riota* dici Familiam quandam è *Riotâ*, Regiunculâ Septentrionalis Iberniæ. Nam & *Dal* illis tàm *Portio* eſt quàm *Familia*; & poſſit etiam *Riotæ* nomen idem ſonare quod hodie *Riogbachd* ſive *Regnum*; unde etiam Anglis noſtris **Riot** *Inſana* dicitur *laſcivientium turba*, & *comeſſatio.* Britannis etiam noſtris *Rhiolty* dicitur opiparus epularum in magnatum prætoriis apparatus: nam *Rhiolty*, *Regia domus* eſt. Etiam Flahertius cœpiſſe putat Scotorum Regnum ſæculo ſeptimo.

DAMNII: Hi quibuſdam Ptolemæi Exemplaribus vitioſè ſcribuntur Δαμνόνιοι. Deucaledoniæ populus hi fuerant, de quibus nos ſuprà ad CURIAM DAMNONIORUM retulimus. Pro diverſis autem

Britannorum Dialectis, *Dan*, *Den*, *Din*, *Don* atque *Dun* indifferenter efferebantur. Quin & ipsis Græcis Δίνη & Δόνος vel Δȣ̃νος, *Vertigo* quædam dicitur.

DANMONII: Vide in DUMNONII.

DANNAVANTRIA, hodie Daventry, quasi dicas *Dan avon tre*, quod est *Oppidum intra amnem.* In Antonini Codicibus mirâ errorum varietate *Bannavantum*, *Bennaventa*, *Bennavenna*, *Isannavaria* & *Isannavantia* leguntur; de quibus omnibus nos *Dannavantriam* expiscati sumus. Etenim pronum fuerat scribere *IS* pro *B*; reliquæ verò literæ vel in hâc vel in illâ comparent lectione. Adde quod maxima sint *Dannavantriæ* Romanorum Castrorum vestigia, quod vel ipse advertit Camdenus; etsi in primâ Britanniæ suæ Editione Jovem Lapidem juret *Bennavennam* (quam & ex ingenio *Pennavennam* appellavit) esse *Borealem Antonam*, quæ Ravennati *Eltabon* dicitur; & in novissimâ *Uidunum* sive Weedon, etsi nulla Antiquitatum vestigia illud confirment. Verùm in illo falsus est Vir alioquin sagacissimus, quòd crediderit Antoniniani Itinerarii tempore militarem viam processisse per Stony-Stratford sive *Lapideum ad Stratam Trajectum*; & quòd non adverterit desertam fuisse ex parte magnâ eam viam, postquam Legiones à Flaviâ nostrâ revocatæ sunt. Unde factum esse existimo quòd Ravennati nulla sit hujus *Stratæ* mentio. Nam per Tamesam, Branavim & Alaunam, Londinio Veroconium tendit. Nobis certè *Durocobrivis* ad Abbatiam Woburn est, & *Lactorodum* sive *Lectoretum* ad viculum appellatum Lathbury, sive *Lactoburgum* in Ancalitum Agri Limitibus. Certè Antonini Milliaria non multùm abludunt, etsi sint vitiosa. Existimaverim etiam, ob Itinerarii intervalla, militarem viam processisse anfractu quodam *Dannavantriâ* Bennonim per *Dunomorum*; ita enim crediderim Romanis appellatum fuisse Stretton, sive *Oppidum ad Stratam* in Pago Præsidiario sive Warwick, ob vicinum Ericetum nomine Dunsmore.

DANUM

DANUM (ſive magis *Daunum*) ab Antonino memoratum, hodie **Doncaſter** eſt ſive *urbs Daunum*, ad *Daunum* fluvium, qui Britannis, adjectâ Præpoſitivâ, *Davon* eſt, & correptè *Daun*; quod quidem antiquâ Linguâ *Amnem* tantùm ſignificat. Ravennati Monacho hoc flumen corruptè *Naurum* dicitur. Urbs ipſa Nennio Britanno *Caer Daun*, ſive *Arx Dauni* appellatur; & eſt in Segantiis ſive Occidentali Brigantum Triarchiâ. Statio hæc fuerat *Equitum Criſpianorum*, prodente Notitiâ.

DARENI (in quibuſdam Ptolemæi Codicibus vitioſè Δάρλνοι, & in pluribus Δάρνιοι) dici videntur quaſi *Quercigenæ*. Nam *Dâr* Britannis pro *Quercu* eſt, & *Geni* vel *Eni*, pro *Naſci*. Populus hic Iberniæ eſt in *Voluntiâ* ſive **Ulſter**, de quo forſan & Urbs **Derry**, ut & *Duirmach* ſive *Quercea Civitas*, quæ & **Ardmach** ſive *Alta Civitas*, nomina ſua ſortita ſunt. Veteres Romani *Daromagum* & *Ardimagum* dicerent, urbemque **Derry**, *Darouam*. Vide in ſequenti.

DAREOGLAS: Ita planè reponendum in Anonymo pro truncato *Daroecla* (quod in Vaticano vitioſè *Darœda* eſt) quò ſit ſolutè *Dareo glas*, ſive *Quercus virides*. Nobis ignoratum hujus Acmodicæ Inſulæ hodiernum nomen: Sed forſan abſorpta eſt. Etiam hodie Oſtidamniorum Dialecto *Glaſtan* dicitur *Quercus*.

DAREOGLASSIS, Anonymo vitioſiſſimè *Porco claſſis*, Britannis ſolutè poſitum *Dareoü glas*, ſeu *Quercus virides*. Hodiernis Scotoſaxonibus urbs iſta dicitur **Glaſco**, ſive potiùs *Glas coit* ſive *Sylva viridis*.

DAUNUS, flumen **Daun** ſive **Don**. Vide in DANUM.

DAURONA ſive *Dabrona*, fluvius eſt Iberniæ ſatis notus. Ita enim Ptolemæo ſcribitur, cùm Giraldo noſtro ſit *Saverenus*, cùm deberet eſſe *Sabriana*. Idem enim Veteribus noſtris *Dav Rian* quod & *Sav Rian*, & utrumque *Amnem Reginam* ſonat. Ibernis

eodem intellectu *Avon Mor*, ſive *Fluvius Magnus* appellatur, Brigantico ſcilicet ſermone. Ravennati Libro *Sodiſmam* dicitur, ac ſi dicatur Scotobriganticè *Süi Diſman* ſive *Fluctus Diſmond*. Quid autem *Dis mam*, vel *Düiſc mam*, niſi *Aqua matrix?* Forſan etiam & Regioni *Momoniæ* nomen à *Moü mam* vel *Poü mam*, quod eſt *Regio mater*. Erant autem *Moü* & *Poü*, eadem quæ & *Magus* & *Pagus*, *Maes* & *Païs*.

DEBLANA: Ita enim planè reponendum in Ptolemæo pro truncato *Eblana*. Siquidem princeps iſta Iberniæ urbs flumini Brigantibus appellato *Avon Lif*, ſive *Flumineo profluenti* (quod alio nomine *Duv lun* fuerat) nomen ſuum debet. Unde & de vitioſo *Eblani* & *Blani*, nos levi negotio fecimus *Deblani*. Eſt autem veteri Britannorum ſermone *Duv lun*, *Niger liquor*: atque ipſum *Lun* correptum eſt de *Lugan*, *Lugaün* & *Lugavon*; quo nomine *Limpidus* dicitur *Amnis*. Literæ initiales frequentiſſimè in Locorum Nominibus apud Geographos deperduntur. Sic & *Epiacum* & *Epidii* in Ptolemæo legimus pro *Pepiacum* & *Pepidii*, in noſtrâ Britanniâ; atque etiam apud Dalmatas *Ulcinium* pro *Dulcinium*, hodie *Dulcinio*; ut nihil dicam de Antonini *Etocetum* de quo nos fecimus *Letocerum*.

DEBLANI, Iberniæ populus: Vide in ſuperiore.

DECHA apud Anonymum Arx quædam eſt ad flumen *Decham* hodie vitioſè appellatum **Teith** ſive **Teich**, in Regiunculâ Deucaledoniæ hodie dictâ **Menteith**; quæ poſſit eſſe quod hodie dicitur **Doun-Caſtle** ſive *Duni Caſtellum*. Britannorum veterum verbis *Ment* vel *Mant Tech av*, *Oſtium* eſt *Techæ* ſive *Dechæ* vel *Fugacis aquæ*. *Techu* enim Britannis *Fugere* eſt, de Græco puto Τήκειν, *Colliqueſcere*, ſatis vicino ſono. Ejuſdem notationis videtur eſſe & Luſitanorum flumen *Tagus*: nam & hi, prodente Strabone, Celtici erant generis ſeu Brigantici. Imò &

& Pariſiorum nobile Caput *Lucotecia* appellatum videtur (tanquam de altero Secuanæ fluminis nomine) *Lug o Tech iü*, quod eſt *Liquor Amnis Fugacis*.

DEIRI apud Bedam, totam Brigantiæ Borealem Triarchiam, unà cum Epiſcopatu, complectebantur. Qui quidem *Deiri*, unà cum Berniciis ſive Otodinis, Saxonibus pro Nordanhumbranis fuerant; etſi Nordanhumbranorum Regnum univerſam ferè Brigantiam, unà cum Romanorum in Valentiâ caſtellis ſequentibus temporibus contineret. Latinum nomen *Deiri* (ut & noſtrum Britannicum *Deivir)* Dialecto quâdam dici videtur pro *Duvn üyr*, *Profundi* vel *Vallici viri*; ſicut è contrario *Bernicii* ſive *Otodini*, quaſi *Collini* appellati ſunt. Scotobrigantes Iberniæ *Dumnan Fir*, & *Dovain Fear* appellarent. Brigantes autem noſtri alio forſan prolatu *Deiv üyr*.

DELGOVICIA Antonini, Camdeno videtur vicus eſſe hodie vocatus **Wighton**, juxta fluviolum **Foulneſſe** ſive potiùs *Vol inis*, id eſt, *Caput Inſulæ:* Inſulam enim efficit verſus Abontri Æſtuarium, in Pariſis. Hoc nomen, ſi ſolutè ſcribatur, Britannicè efficiet *Delgüe* ſive *Delüe üicion*, quod eſt *Simulacra ſacra*. Quid enim vetat *Uic* ſive *Uych* Britannis dici etiam *Sacrum*, cùm illud ſonet Gothis, Saxonibus, & Francis? *Delgü* autem ſive *Delü* Britannis dici *Imaginem* inter notiſſima eſt. Imò vel ipſi Servio *Delubrum*, *Simulacrum ligneum* eſt ſive ξόανον. Fuit autem inſigne Idoli cujuſdam Templum in vico quodam inde dicto **Godmundham**, ut oſtendit ex Bedâ Camdenus. Poſſit igitur videri iſtud **Godmundham**, ſive *Divini oris villam*, eſſe veterem *Delgoviciam*. Poſſit & apud Ravennatem *Deuouicia* (quod in Vaticano libro vitioſè ſcribitur *Deuovitia)* non minùs rectè ſcribi; ac ſi planè dicendum foret *Deüioü Uicioü*, ſive *Dii Sancti*, antiquâ Britannorum Declinatione, quibus Pluralia exibant in *oü*, ut & hodie noſtris Oſtidamniis atque Aremoricis Britannis. Atque ex eodem Ravennate didicimus imperitè ſcribi in Anto-

Antonino *Delgovitia* per *T*. Quid autem in Ibernis **Wexford** nisi *Sacer Trajectus* (Scotobriganticè forsan *Rit üic)* cùm juxta fuerit Ptolemæi Ἱερὸν ἄκρον sive *Sacrum Promontorium.*

DEMETÆ, Ptolemæo Δημῆται (& in quibusdam libris vitiosè Διμῆται) gens est Britannica Pennobrogensem, Muridunensem & Kereticanam Dynastiam complectens; imò etiam, ut mea fert sententia, & Brechiniacam & Radnorianam, cùm in his vix ulla sint Romanorum Arcium vestigia: unde constat eas Pecuarias fuisse Silurum. Certè res nota est Historias nostras legentibus, vel ipsum Pennobroganum Agrum ad Henrici Primi tempora mansisse incultum, atque eum fuisse peregrinis de Belgio Francis à Rege permissum; qui de sylvis & paludibus exiguo temporis spatio cultissima prædia effecêre. Vel ipse Plinius universam hanc Regionem Siluribus tribuit, quod videtur & à Tacito confirmari. Huc facit vel maximè quòd *Oves* dicantur Britannis *Deveit*, quódque ipsi *Demetæ* hodie dicantur *Dyveit*: *Damh* etiam sive *Dav* Ibernis pro *Bove* est. Quid quod vel ipsum gentis caput *Muridunum* sive *Murdhin* dicatur? quæ quidem vox etiam hodie ad *Havodas* sive *Æstiva Pastorum* spectat; quibus castellula quædam esse solent, tumultuario opere congestis lapidibus munita; atque illud quidem & nomen *Murdhin* significat. Vide in MURIDUNUM.

DERVENTIO: De verbo Britannico *Derüent* (præsenti Dialecto effertur *Dirüyn*, ut & Francobelgis **Deur-winden**, quod Latinè est *Pervolvere)* quivis *Volubilis Amnis* Britannis *Derüent iü* (atque aliâ etiam Dialecto *Gerüynt iü*) appellatur; quorum magnus in Britanniâ cùm sit numerus, quatuor cum cognominibus oppidis in Romanâ Geographiâ hodie comparent. Anonymo autem Ravennati, in Fluviorum Catalogo, *Dorvatium* mendosè legitur pro Δορȣαντίων sive *Doruantio* aliâ quâdam Britannicæ Linguæ Dialecto. Imo verò existimaverim vitiosè fuisse exscrip-

tum,

tum, & pro *Dorvatium antrum* legendum esse *Dor-uantio Mantium*, duabus vocibus. Quin & *Coantia* scriptum puto turpissimo errore pro *Trovantio*, atque illud etiam Dialecto quâdam dici pro *Troventio*, quod nobis nimis correptè dicitur **Trent**.

DERVENTIO STATIO (nam Anonymo falsò scribitur *Statio Deventia*, & in Vaticano *Stadio Deventia*) Portus **Dertmouth** est sive *Derventionis Ostium* in Dumnoniis, satis vetustum oppidum.

DERVENTIO itidem Ravennati ponitur ad amnem *Derventionem*, in Agro *Derventionensi*, juxta urbem **Derby**, in viculo dicto **Little-Chester**, sive *Parvâ Urbe*; ut sit etiam **Derby**, *Derventio* nova.

DERVENTIO eidem Scriptori ponitur ad *Derventionem* amnem, in Deirorum Episcopatu; quam equidem crediderim esse *Urbem Sanctæ Ebbæ* sive **Eb-chester**, satis antiqui nominis. Hìc erat *Præpositus Numeri Derventionensis*, juxta Notitiam. Vide in VINDOMORA.

DERVENTIO Antonini est in Parisis sive Orientali Brigantum Triarchiâ, ad *Derventionem* itidem fluvium, ut adverterat Camdenus. Hodie vocatur **Auldby**, sive *Antiqua Statio*. Est & in Allobrogibus flumen *Druentia*, eâdem puto Etymologiâ; ut & in Piceno *Druentinus* amnis. Ad Cantiacum *Derventionem*, hodie **Darent**, oppidum est **Dartford**, sive *Trajectus ad Derventionem*.

DEVA, nomen est nobilissimi fluminis, quod Venedotiæ Canganos sive Ceangos perfluit Coloniam *Devanam* usque; quæ cum Ptolemæo sit Δηȣάνα, tamen in Septimii Getæ Nummo DIVANA est. Antonino dicitur *Deva XX. Legio Victrix*; & Anonymo Ravennati vitiosè *Dena Victrix*; & in Vaticano *Deua uictris*; verùm error est exscribentis. Fluvius ipsi Ptolemæo in cognomine loco Δηȣα est, & Civitas vulgo Britannorum *Caer Leon Vaür* sive *Civitas Legionis Magnæ*; atque etiam *Caer Leon ar dhür Düi*, sive *Civitas Legionis ad profluentem Düi*, *Aquæ* scilicet

sive

sive *Amnis*, adjectâ Præpositivâ *D*. Dicitur & alio nomine Veteribus *Dûr Donüi*, sive *Profluens Tinuæ* sive *Tinnæ* sive *Tenti Amnis*. Fuisse & *XX*. huic *Legioni Aureliæ* nomen ostendit Vir doctus ad Camdenum. Romanum hoc erat Cornaviorum Caput, sicuti & Vereconium Britannorum.

DEVA sive *Dea*, ab eodem Ptolemæo in Selgovis posita: etiam hodie dicitur **Dee**.

DEVA, Ptolemæo (uti suprà monuimus) Δηȣα, fluvius est apud Victuriones Caledones, in eâ Cantarum parte, quæ hodie de *Mor* puto sive *Mari*, *Magno*, & *Marria* & *Morria* dicitur. In confluentiâ hujus fluvii, atque Dauni, urbs erat Ptolemæo dicta Δηȣάνα, hodie **Old Aberdeen**. 'Quid autem Britannicum (sive malles Picticum) **Aberdeen** nisi solutis verbis *Aber deu aün*, sive *Ostium duorum fluviorum*? Ravennati nostro inquinatissimè scribitur *Devonimemanturum*, pro *Devanina*, *Manturum*; ut sit & *Devana* & *Devanina* urbis antiquum nomen.

DEVANA vel DEVANINA: Vide in superiore voce.

DEUCALEDONES: Ita enim in Ammiano Marcellino reponendum pro *Dicaledones*, cùm in Ptolemæo de eodem Populo *Virgivium Mare* sit *Deucaledonium*. Erant autem *Deucaledones* ad Libonotum positi, ubi Ravennatis ævo Arceledii fuerant, hodieque Scotobrigantes Iberni, qui & veri Scoti. Nam Britannorum veterum sermone *Dehoü* sive *Deheu*, & *Dextra* est & *Auster*, sicuti & Hebræis ימין *Jamin*. Vide plura in CURIA DAMNIORUM, & in VICTURIONES.

DEUTIONISSUM: Ita planè restituendum in Anonymo, pro eo quod sexto casu *Devionisso* dicitur; quò sit **Totenes** in Dumnoniis, pervetustum atque inclytum Oppidum. Interamnia est Urbs ista; unde & *Deutionissum* dictum censeo, quasi *Deu ti an isc*, sive *Utrinque flumini*. De *Deutionissum* Barbari fecêre suum **Totenes**.

DICTIS

DICTIS apud Notitiam, Ravennati corruptè *Dixio* est, & Camdeno falsò *Dictum* scribitur, & ad Canganorum Venedotiæ oppidum *Diganwy* indictâ causâ relegatur, etsi constet Notitiæ ævo Legiones ab Iscanâ & Devanâ Coloniâ ad Antonini Pii Vallum, & Saxonicum Limitem tuendum fuisse amandatas. Videmus enim *Præpositum Legionis Secundæ Augustæ* apud Notitiam esse Rutupiis; constatque ex Lapide antiquo, ab erudito Equite Sibbaldo adducto, *Vexillationem Legionis XX. Valeriæ Victricis* fuisse Victoriæ, ultra Antonini Vallum. Unde existimaverim & occasionem Attacottis nostris, unà cum Saxonibus, Pictis & Scotis datam, Provinciam immaniter devastandi, quod apud Marcellinum legere est. Verùm ad *Dictim* revertendum est. In eâ Brigantiacorum Ceangorum parte quæ hodie de Paludibus Westmoria dicitur, prægrandis est Lacus, hodie **Winander-Mere**, vitiosè puto pro *Üion üedr môr* appellatus, quod Britannis quidem valet *Undarum cœrulearum* sive *marinarum*, *lacum*. Ad fauces hujus Lacûs præclaræ Stationis vestigia, prodente Camdeno, vel hodie comparent. Vernaculum Loci nomen est **Amblesìde**, quod nequeo satis mirari Virum doctum pro *Amboglannâ* habuisse, cùm illa ad Lineam Valli fuerit, cúmque vel ipsi alio in loco sui immemori **The Bank-End** sive *Ad finem Valli* putetur. In Lacu autem præmemorato *Ictis* est sive *Parva Insula*, quæ appositâ Præpositivâ consonâ, & *Dictis* & *Sictis* appellari possit. Forsan etiam Ravennatis *Dixio* sive *Dizio* sexto casu est pro *Dictio*, quod possit de vitiosâ vulgi prolatione ita scribi, quomodò & superiùs *Cunetzione* pro *Cunetione*. Neque sanè nostrum **Amble-side** quicquam aliud videtur quàm *An bêl sict*, sive *Caput parvæ insulæ*, vel Νησιδίȣ· ut nihil sit in hâc re negotii. In hâc Arce fuit Notitiæ tempore *Præpositus Numeri Nerviorum*. Vide in SIGDELES.

DOBIA sive DOVIA, in Ravennate malè scribitur *Rovia*, & in Vaticano *Novia*, nullâ commodâ

P Etymo-

Etymologiâ. Videtur dicta veteri linguâ *Dov iü*, *Profunda aqua*: nam veteri Scotobrigantum linguâ *Dovain* hodie pro *Profundo* est, quod nobis est *Duvn*. In Demetiâ est *Aber Dyvi* sive *Dov üi*, id est, *Ostium Dobiæ* vel *profundæ aquæ*. Huic cognomine est & flumen *Dobia* in Agro Stavefordiensi sive Ordüicum Hybernis Ceangis. Est & in Burgundiâ flumen *Duba* apud Ravennatem. Fuisse etiam *Scharpæ* flumini in Belgio nomen *Dobia* sive *Dovia*, ostendit vicina Urbs *Doüay*, Latinizantibus appellatum *Duacum*, pro *Dobium*.

DOBUNI apud Ptolemæum hodie dicuntur *Glevani*; & cùm *Duvn* (quod Aremoricis est *Doün*) Britannis sit *Profundum*, credibile est *Dobunos* de *Vallibus* quas incolunt fuisse nominatos, quod & ab altero nomine *Bodunni* (quod vide suo loco) videtur confirmari. *Dobuni* videntur in Clientelâ fuisse Icenorum, quòd ad Britanniam Secundam spectent. Nonnunquam etiam, florente scilicet illâ Civitate, Cattieuchlani *Dobunos* usque imperitavêre. Forsan etiam *Togodumnus*, inclyti Cunobelini alter filius, illis fuerat à Patre præfectus. Quid enim *Togodumnus* nisi *Tog o Duvn* vel *Dubn* sive *Dux Dobunorum?* Etiam hodie Celtoscythis Germaniæ **Tog** pro *Duce* est; quò spectare videtur & Britannorum *Togüis*, vel hodiernâ scripturâ *Tyüys*, quod est *Ducere*, ut & *Tyüysaüc*, *Ductor*.

DOLA Nennio Britanno dicitur nostrum **Deal**, de *Curvatura* puto litoris: illud enim Britannis est *Dôl*, ut ferè Græcorum Δόλος. Est & altera *Dola* apud Aremoricos Britannos, quò Galfridus noster prodit Archiepiscopalem Iscaniæ Coloniæ Sedem à Sampsone Episcopo fuisse translatam, ob quandam pestem Britannis dictam *Y Vâd Velen*, Deæ puto *Andrastæ* Nemesin, de quâ nos suprà retulimus.

DOLOCINDO: Vide in DUNOCINDUM.

DOMNII: Vide in DUMNONII.

DORCADES: Vide in ORCADES.

DRUIDES

DRUIDES sive *Druidæ*, veterum Gallorum atque Britannorum *Theologi* sive *Aruspices* & *Magi*, atque etiam pro veteri more *Magistratus*. Britannicâ linguâ appellati sunt *Derüidhon*, quasi dicas *Persapientes*. Idem enim Celtis *Der* vel *Dre*, quod & Germanis Celtoscythis **Deur** vel **Door**; ut sint & illis *Druides*, **Deurwitten**. Altera notatio de *Quercuum* Cultu, etsi ferri possit, minùs tamen videtur probabilis. Hi tradidêre Chaldæis atque Persis Magiam, prodente Plinio. Certè Orpheus, qui & ipse Thrax erat sive Phryx vel Brigas (& per hoc de numero *Druidum* atque Bardorum) & Musicam & Theologiam Græcos docuit. Ex Athenagorâ etiam didicimus hunc mundi Ὠογονίαν tradidisse; quod vel præcipuum erat Magorum atque Ægyptiorum Dogma. Σαρωνίδες veteri convicio Græcis dicuntur de veterum *Quercuum* Cultu, ob vulgarem puto τῶν Δρυΐδων notationem.

DRUMABON: Ita censéo legendum in Anonymo, pro vitioso *Rumabo* sexto casu; quò sit Arx **Drummond** in Abrianâ valle, seu **Strathern**. Est autem *Drum Avon* antiquâ Britannorum atque Pictorum linguâ *Dorsum Amnis*: hodierni Scotobrigantes *Druim Avan* dicerent. **Drummond** igitur ibridâ voce profertur pro *Drum Avon*: Certè *Rumabo* nihil est.

DUBRIS, Antonino *Portus Dubris*, ut & Anglis hodie **Dover**. Hic est satis notus locus in Cantio; & est de Britannico *Duvr isc*, sive *Aquæ tractus*: Siquidem antiquis temporibus valdè portuosum fuisse illic mare ostendit Camdenus ex Eadmero. Tempore Notitiæ *Præpositus Militum Tungricanorum* hìc agebat, qui *sub Comite* erat *Saxonici Limitis*.

DUI in quâdam Camdeni Inscriptione *Jupiter* est. Etiam adhuc Dialecto quâdam *Deus* Britannis dicitur *Dyü*, ut & Aremoricis *Dûe*. Vide plura in JUPAPANIA.

DUMNA apud Ptolemæum ex Orcadum numero est, quod quidem vocabulum videtur correptè prolatum pro *Deumona*; ut sit & Hey truncatè dictum pro *Deheu*, *Dextra* sive *Australis*: quod de Pomonâ sit versus *Austrum*. Vide in MENAVIA, & in POMONA.

DUMNANI Solino dicuntur *Dumnonii* sive *Domnii*. Vide in sequenti.

DUMNONII: Ita enim Antonino scribuntur, cùm Ptolemæo vitiosè dicantur Δαυμόνιοι, Librariorum puto incuriâ; nam ipse levi vitio fecerat Δαμνόνιοι. Solino dicuntur *Dumnani*, Ravennati nostro *Domnii*; Monachisque eorum Regio, *Dompnonia*. Verùm *Domnii* de Singulari tractum est *Dumn* vel *Duvn*, & *Dumnonii* de Plurali *Dumnon* sive *Duvnon*, vel etiam antiquiori Declinatione *Duvnont*, unde & Britannis dicuntur *Dyvneint*. Crediderim eâ voce Veteribus dictos fuisse *Geüissos* sive *Occidentales*; tàm quòd Saxonia *Occidentalis* originem suam illis videatur debere, quàm quòd Δύσις sive Δύμη, Græcis etiam *Occidentem* vel *Solis Occasum* significet, de verbo scilicet Δύειν, quod illis *Mergi* est. Neque aliunde sanè est Britannorum *Duvn*, quod pro *Profundo* est; unde & altera gens, *Dobunorum* scilicet, nominata est. Gens ista Saxonici belli tempestate (Ambrosio Aureliano Romano Duce, in Pendragonem sive Ardiragum erecto) patriam libertatem strenuè tuebatur. Horum Hyberni Ceangi sive Corinavii Pytheæ Massiliensi apud Strabonem dicuntur *Ostidamnii*. Vide in CORINAVII & OSTIDAMNII.

DUNBLISSIS: Anonymo levi vitio dicitur *Duablisis*, uti & hodie Dunbasse ibridâ pronuntiatione. Arx quædam hæc erat ad Antonini Pii Vallum in Valentiâ. Est autem *Dunblissis* Britannico sermone, *Dun bêl isc*, quod est, *Arx ad caput aquæ*. In Vaticano Codice scribitur *Duabsissis*.

DUNCLIDUM: Anonymi Exscriptor de *Simetria* atque *Dunclidum* monstrosè fecerat *Sinetriadum*,

Clidum

Clidum (& in Vaticano Libro *Clindum*.) *Dunclidum* autem nobis eſt **Dunbriton**, ſive *Arx Britonum*, ad ulteriorem Prætenturam. Atque illud erat Saxonicis temporibus validiſſimum Noüantarum contra Scotos munimentum. Veteri ſcriptori Bedæ *Alt cluid* Britannicè dicitur, tanquam *Clotanus clivus*; ut ſint *Albt* & *Dun* συνωνύμως dicta. Idem autem Celtarum linguâ *Dun*, quod & Teutonicum **Berg** ſive *Burgus*, *Collis* ſcilicet *Arce munitus*.

DUNIUM: Ita enim in Ptolemæi Libris ſcribitur, de quo Camdenus fecit *Durnium*, quò conveniret hic Locus cum *Durnovaria*. Verùm *Durnovaria* urbs erat quæ hodie dicitur **Dorchester**; & Δούνιον (cujus ſolius meminêre Ptolemæus atque Ravennas) Arx in excelſo monte poſita, ad mille ferè Paſſuum à *Durnoviariâ*. Hodiernum Loci nomen eſt **Maiden-Castle**, quod Caſtellum eſt *Mai dun*, ſive *Ingentis collis*, & per hoc *Arcis* etiam ſive *Burgi*. Confirmant ſententiam meam inſignia Caſtrorum veſtigia in hunc diem ibi comparentia. Anonymi Exſcriptoribus mendoſè *Dolocindo*, etiam in ſexto caſu, pro *Dunocindum* dicitur: Erat autem *Dun kind* veteribus Britannis *Montis caput*. De mendoſo autem *Dolocindo* facilè conjecerim Itinerarium iſtud initio conſcriptum fuiſſe majuſculis Græcorum Literis. Siquidem tàm proclive erat ΔΟΛΟΚΙΝΔΟΝ legere pro eo quod erat ſcriptum ΔΟΥΝΟΚΙΝΔΟΝ, quàm alibi ΚΑΜΟΥΛΟΔΟΥΛΟΝ ΚΟΛΩΝΙΑ pro ΚΑΜΟΥΛΟΔΟΥΝΟΝ ΚΟΛΩΝΙΑ, fallente Literarum ductu. Vide in CAMULODUNUM. Hujuſmodi Arces extra urbes poſitæ etiam veteribus Hebræis appellatæ ſunt מגדלי נוצרים *Migiddelei notzerim*, ſive *Vigilum turres*. Vide 4 Reg. xvii. 9.

DUNOCINDUM: Vide in Voce ſuperiore.

DUNOMORUM: Vide in DANNAVANTRIA.

DUNUM Sinus eſt Ptolemæo ad Iſcam fluvium in Deirorum Triarchiâ, ubi vel hodie **Dunsby** ſive *Duni vicus* eſt, Saxonibus Sτꝑeoneꞅ-healh, & poſtero tempore

tempore Strenshald appellatus: Beda *Phari Sinum* interpretatur. Certè Stein etiam hodie Thulensium Dialecto dicitur *Lapis*, & *Hale* vel *Heale* pro *Cavitate* est *valleculæ* & pro *Curvaturâ sinûs*; ut possit dici figuratè Streoneſ-heale, *Titulus* vel *Phari sinus*. Veteribus etiam Francobelgis Hael pro *Furno* fuerat, ob formam puto excavatam: sicuti & Germaniæ Saxonibus Hale hand pro *Vola manûs* est. Hic Locus nobilitatus est vetustissimo *Strenshaldano* Cœnobio atque inclytâ Abbatissâ Hildâ, de quâ vide Historicorum nostrorum Principem Bedam. Pro Streoneſheale hodie dicitur Whitby, quod est *Candidus vicus*. Vide in AD LAPIDEM TITULI. Fuisse videtur & huic cognominis Locus in Morinis, qui hodie Duynkerck dicitur.

DUNUM eidem Ptolemæo Urbs est Iberniæ, in Voluntiis, etiam hodie Down appellata, eodem penè sono.

DUR apud Ptolemæum fluvius est Iberniæ in Momoniâ: etiam hodie caret proprio nomine. Nam & *Dür* Britannis *Aqua* tantùm est: Est autem idem illis *Doür* quod & Græcis Ὄυρον, apposito Præpositivo *D*: unde & Romanis *Urina* & *Urinator* deducta sunt. Sunt & in nostrâ Britanniâ plurima flumina appellata *Es dür* sive *Sturæ*, Anglorum sermone Stour. Dordrecht in Belgio videtur fuisse *Trajectus ad Dür*. Et in Gallæciâ & in Subalpinâ Galliâ flumen *Duria* est.

DURBIS apud Antoninum fluvius est, quem de nomine conjecerim esse *Dür Güi*, sive flumen vulgò dictum Wy, in Siluribus. Quid autem *Dür Üi*, nisi *Profluens Aquæ*?

DURNIUM: Vide in DUNIUM.

DURNOVARIA apud Antoninum hodie urbs est Dorchester, in Durotrigibus, Pagique universi Caput, ad quam spectabat & Arx *Dunium*, vitiosè Camdeno *Durnium*. Britanni solutè dicerent *Dür na Üar üi*, quod est *Profluens Varii* sive *mansuetæ undæ*.

undæ. Qui quidem fluvius & συνωνύμως Fɲau dicitur & **Frome**, de antiquâ Scotobrigantum Dialecto, quibus *Freuv*, & *Freum* eſt pro *Fluento* & *Rivo.* Britannis noſtris etiam *Fraü* dicitur eodem intellectu, atque etiam quâdam aliâ Dialecto *Rhig* & *Rhiü*; quibuſcum convenit & Latinorum *Rivus*, de Græco Ῥέειν, quod Æolicè foret Fϱέειν, pro *Fluere.* Fuiſſe autem & *Fraü* flumini nomen oſtendit Camdenus ex Aſſerio. Eſt etiam *Freu* Britannis pro *Fluere*; unde & antiqua Principum noſtrorum Regia apud Monam Inſulam, appellata eſt de vicino fluento *Aber-Fraü*, tanquam *Fraumæ Oſtium.* Fuiſſe etiam *Fraumæ* Durotrigum, nomen *Vario* oſtendit *Moriconii* vernaculum nomen **Warham**, quod eſt tanquam *Ad Varium.* Eſt & flumen *Varus* in Allobrogibus Gallorum. *Durnovariæ* autem vel præcipuam Antiquitatem aſſerunt plurimi Romanorum nummuli illic effoſſi, qui Regis *Dorni* vulgò feruntur. Conditor hic fuit *Durnovariæ*, quo tempore Ludus regnabat Londini, Ebraucus Eboraci, & Coilus Coloniæ Camuloduni, imò & Brutus Britanniæ. Sunt autem ejuſmodi ſomnia omnium vetuſtiſſima & miſerrima ignoratæ Antiquitatis ſubſidia. Vide in RIGODUNUM.

DUROBIUS: Ptolemæo excuſabili linguæ noſtræ imperitiâ *Tuerobius* dicitur. Demetiæ hoc flumen eſt, & in Dynaſtiâ Kereticanâ. Britannis ſolutè dici potuit *Dür ov iü*, vel *av iü*, vel *ev iü*, quod eſt *Profluens avidæ undæ:* hodie eodem intellectu dicitur *Teivi*, *Deivüi*, vel *Teivüi.* Vide in EBIUM.

DUROBRIVÆ apud Antoninum Ravennati mendoſè ſcribuntur *Durobriſin*, exſcribentium certè errore; nam ipſe fecerat *Durobriga*, quod *Urbs* eſt *ad profluentem.* Saxones dicebant Duɲmunð-ceaſteɲ, *Caſtra* ſcilicet ſive *Urbs ad Durmant*, quod Britannis *Aquæ profluentis os* eſt ſive *ora.* Hic Locus ſequioris ævi Britannis correptè *Caer Dorm* appellatus eſt, Angliſque hodie ἁπλῶς **Caſter** ſive *Urbs:* & eſt juxta

juxta **Dormford** five *Trajectum Durmant*, ad flumen Antonam, Antinam vel Anninam (Ravennati *Nainam*) in Auftralium Girviorum finibus atque Antonenfium. Superiùs oftendimus quid Britannis fit *Dûr*: eft etiam idem illis *Bre*, *Bri*, *Bro*, five pleniore fono *Breg*, *Brig* & *Brog*, quod & Celtofcythis Germanis **Berg, Brig, Borg** & **Burg**, Phrygibufque antiquis Πέργα & Πέργαμος, *Arx* fcilicet & *Montis* & *Urbis*; figuratè etiam *Civitas*, & quivis *Habitandi locus*, five *Sedes*: neque abludit Græcorum Πύργος. Fuiffe etiam Βρία veteribus Thracibus pro *Urbe*, ifta Strabonis verba fatis declarant: Τῆς δὲ πόλεως Βρίας καλουμένης Θρᾳκιστὶ, ὡς καὶ ἡ Σήλυος πόλις Σηλυμβρία προσηγόρευται. Idem igitur *Bria* quod & *Briva* & *Briga* & *Bro*, variantibus fcilicet Dialectis.

Durobrovis, pro variantibus Dialectis Antonino dicitur *Durobrivis*, Bedæ *Durobrevis*, Ravennati Libro *Durobrabis*, & Peutingerianæ Tabulæ corruptiffimè *Rarabis* pro *Brabis*. Hoc inter omnes conftat Cantiorum effe urbem, ad fluvium Madum five Maduiacim fitam; quam Saxones truncato nomine Hrofe-ceaster appellavêre: unde & Latinizantes Epifcopum hujus urbis *Roffenfem* nominavêre. Siquidem fequiori tempore & *Rabis* & *Reibis* & *Robis* dicebatur. Vide in fuperiore quod ad Etymon fpectat.

Durocindum: Ita enim repofui, ad nominum Analogiam, cùm in Bedâ noftro vitiofè fcribatur *Dorcinca* pro *Dorcinta*: Urbs hæc in Attrebatibus fuerat, olim Epifcoporum Sedes; hodie verò Viculus antiquo nomine **Dorchester**; quod de Britannico *Dür* eft, & Latino *Caftra*. Eft autem *Durocindum* de *Dür* & *Kind*, quod *Caput* eft *Aquæ*.

Durocindum alterum: Vide in fequenti.

Durocinonte: Antonini Libris turpi vitio fcribitur *Duroliponte*, & Ravennati etiam Monacho correptè *Durcinate*, vel forfan *Durcinante*. Oppidum hoc eft Saxonibus ibridâ voce Duntandun appel-

appellatum; cùm si plenè scriberetur deberet esse *Durocinontedun*. Siquidem ipsum vetus *Durocindum* possit esse *Garmonceaster*, de Germanis Incolis ita appellatum; *Durocinonte* autem, quod Girviis Britannis cesserat, *Huntedun*, sive magis *Ontedun*. Idem enim *Hunte* vel *Onte* (quod & Britannis *Ante*, *Unte*, & *Hünt*) quod Saxonibus etiam Geond est, Anglisque **Yond**, sive *Ultra* & *Ulterior*. Sit igitur *Durocindum* nostrum **Gormanchester**, & *Durocinonte*, *Huntendun*, sive **Huntington**. De Gormundo sive Guthruno Dano, quærant quibus fabellæ placituræ sunt.

DUROCOBRIVIS: In sexto Antonini Itinere *Durocobrium* exscribentium vitio dicitur; cùm in secundo & octavo sit *Durocobrivis*. Equidem existimaverim urbem istam fuisse in Pecuariâ Cattieuchlanorum, quæ hodie de *Tabulato* Oxæ *Trajectu*, **Bedfordshire** appellatur; Oppidum scilicet **Woburn**, nobili Abbatiâ insigne. Turbatum autem esse Antonini ordinem Itineris vel inde patet, quòd secundo ejus Itinere Magiovinium distet Lactorodo M. P. XVII; sexto verò Lactorodum *Durocobrivi* XVI: ut non intersit inter Magiovinium atque *Durocobrivim* nisi Milliare unum, quod nemini probabile videbitur. Quin & Saxonicum **Woburn** convenire videtur cum Britannico *Dür o güog*, quod *Aqua* est *motitantis paludis*. Quid enim **Woburn** nisi ƿæȝ buȷn, quod idem sonat? Quid quod & Ibernorum *Bog* convenire videtur cum Anglorum **Quagg**, sive magis *Gewæg*, cum & Aremoricis Britannis *Güac*, *Tenerum* sit & *Molle*. Ipsis etiam *Woburni* Indigenis **Guogs** dicuntur *Woburnici* fluvioli *paludosi fontes*. *Güogr* etiam Britannis nostris idem ferè est cum Thulensium **Vo gur**, *Salum* scilicet sive Σεισμὸν undarum: quin & ipsis Aremoricis *Goagüen* & *Guagren* *Unda* est, altero etiam numero *Goagoü*; unde & Italis *Voga* pro *Fluctu* est. Certè Æoles facilè dicerent Γάγειν pro Ἄγειν, quò referendum & Anglosaxonicum

Verbum Ƿæȝan, *Movere*, quod Anglis hodie eſt, **To wagg**. Adjecto igitur *Briva* (de quo nos modò retulimus) *Dür o güog bria* vel *briva*, *Civitas* erit *paludoſi profluentis*. Conſtat etiam ex ipſo Ravennate Viam militarem vulgò appellatam **Watling-ſtreet**, poſteris Imperii temporibus fuiſſe neglectam (ſicuti ſanè hodie ex parte magnâ) ſubductâ jam de Devanâ Coloniâ Legione; ut non ſuppeterent militum manus, quibus poſſet refici. Ravennatis enim Iter Londinio Veroconium Cornaviorum tendit per Tameſam, Branavim, & Alaunam, hodie **Thame**, **Banbury** & **Alceſter**. Antonini verò temporibus Iter tendebat Magiovinio Vennonim per noſtram *Durocobrivim*, Lectoretum ſive Lactorodum, Tripontium, Dannavantriam atque Dunomorum. Wetelinga autem Strata (ut & hoc ex occaſione moneam) videtur ab ipſis Britannis adornata, quâ tenderetur à Galliâ verſus Iberniam: nam à Portu Dubri Devam uſque proceſſerat. Neque quicquam aliud ſanè Anglorum ore *Weteling* quàm *Oedeling*, *Originarius* ſcilicet *Civis* vel *Ingenuus*. Eſt & in Cornaviis noſtris Viculus quidam nomine **Wattleſburgh** vulgò appellatus pro *Oedelsburgh* (quomodò & *Avenæ*, *Wats* dicuntur pro **Oats**.) Hic idem Vicus Britannis dicitur eodem planè intellectu *Trev rydh*, ſive *Oppidum liberum* & *ingenuum*: cùm fuerint Britannis noſtris (quod ex Hoüeli Regis Legibus conſtat) diverſi generis Vici; *Trev rydh* ſcilicet ſive *Manſum ingenuum*, *Trev gordh* ſive *gorydh*, ſive *Manſum libertinum*, & *Trev gaeth*, ſive *Manſum vernile*: imò atque ipſis Saxonibus & *Oedelenmentun* fuerat, & *Horentun* diverſis in locis. Verùm hæc in mantiſſam adjecta ſunt.

DUROCOGIS, fluviolus **Woburn**: Vide in ſuperiore. Videtur alterum fuiſſe & *Durocogim* & *Durocobrivim* in Cumbris ſive Brigantum Ceangis, ubi & flumen **Cocker** & oppidum **Cockermouth**. Quid ſi & Gallorum flumen *Sequana*, Ravennati

Sigugna,

Sigugna, eodem veniat Etymo, tanquam *Si güog Avon*, de paludoſis fontibus apud *Sequanos?*

DUROCORINAVIS: Videtur fuiſſe vetuſtiſſimum Caſtellum hodie dictum **Tre-maton**, ſive *Manſum virorum bonorum* vel *nobilium*, ad fluviolum **Liver** (ſeu *Profluentem brevem)* in finibus Oſtidamniorum ſive Corinaviorum: Quem quidem Rivum conjecerim initio fuiſſe appellatum *Dür o Corinaüon*, ſive *Fluvium Corinaviorum*, cui & Arx iſta, ut videtur, limitanea cognominis fuerat. Atque hoc quidem in cauſâ fuit, quòd de Ravennatis *Durocoronavis*, permutatâ unâ literulâ, fecerim *Durocorinavis*. Vide in CORINAVII. Vaticano dicitur *Purocoronavis*.

DUROCORNOVIUM: Vide in CORINIUM.

DUROLANIS: In Ravennati ſexto caſu *Durolani* dicitur (in Vaticano *Durolam* vitioſè) cùm plenis Britannorum verbis *Dür o lân iſc*, ſive *Profluens plenæ aquæ* dicendum foret. Neque aliud nobis videtur quàm flumen **Lan** ſive **Lon**, ad *Lugandinum* ſive *Lancaſtrum*, Segontiorum caput. Vide plura in BRENNETONACIS, & in LUGANDINUM.

DUROLEUCA: Vide in LEUCA.

DUROLEVUM Antonini, malè Camdeno ſcribitur ex ingenio ſuo *Durolenum*, quo ſit **Lenham**, ſive *Prædii villa* in Cantiis, cùm reverà ſit vetuſtum oppidum **Sittingbourn** ſive *Sittenburn* appellatum, quod *Indigenarum fontem* ſignificat. In Alfredi Regis Vitâ *Cantiani fontes* appellati ſunt. Mirè huc facit de Britannicâ Linguâ petitum Etymon. Siquidem *Dür o leü üi*, ſive hodiernâ Linguâ *Dür y gloyü üi*, *Profluens* eſt *Aquæ limpidæ:* idem enim *Glevum* quod *Durolevum*, ſicuti & *Leuca* & *Duroleuca*, de quo & oppidum *Durolicum*. Vide in GLEVUM.

DUROLICUM: Levi errore in Antonino legitur *Durolitum*; ſicuti vice verſâ aliàs *Camboricum* pro *Camboritum*. Poſſet & *Duroleuca* nominari, cùm poſitum ſit ad amnem *Leucam*. Verùm crediderim *Durolicum* Romanis dictum, cùm plenè

Britannis diceretur *Dür o lugaün*, ſive *Profluens limpidi amnis*. Hoc flumen etiam Saxonibus appellatum eſt Lıȝean, de Britannico *Lugaün*, vel *Lugavon*. *Durolicum* autem in finibus erat Trinoüantum ad ſpatium XII. M.P. à Londinio: nam in Antonino levi admodum mendo legimus XV. M.P. pro XII. ut ſit Oppidum **Waltham**; quod quidem veterum Saxonicorum Regum *Nemorenſem* fuiſſe *Villam*, non tàm ex nomine **Waltham** conjecerim, quàm quòd Haraldus Rex de Prædio ſuo, ante commiſſum cum Normannis prœlium Abbatiam ibi dedicaverit in ſpem futuræ victoriæ. Peccatum autem fuiſſe à Librariis in Antonini numeris vel inde patet, quòd cùm in Itinere à Londinio ad Luguvalum Cæſaromagus diſtet Londinio M.P. XXVIII. cúmque in alio à Ventâ Icenorum ad Londinium *Durolicum* diſtet Cæſaromago M.P.XVI. & Londinio M.P.XV. (unde conficitur ſumma Milliarium XXXI. à Cæſaromago ad Londinium) ſuperſint tamen primo numero M.P.III. unde manifeſtum eſt illud quod modò diximus, pro M.P.XV. legendum eſſe M.P.XII. Camdenus igitur noſter magno verſatur in errore; cùm *Durolicum* habeat pro viculo **Leighton** ſive *Leucoduno*, & M.P.V. reponat pro XV. deleto ſcilicet charactere X. Quid quòd manifeſta ſint Icenianæ Viæ veſtigia, cùm per omnes penè vicos Londinio Cæſaromagum uſque Stratæ nomen adhuc perduret?

DUROTRIGES: Britannorum Civitas eſt apud Ptolemæum, etiam Saxonibus ibridâ compoſitione Doṗ-ſæτen ſive *Aquatici Seſſores* appellata. Certè *Trigo* Britannis *Habitare* & *Morari* eſt, & *Dür* etiam *Aqua* & *Fretum*. Credibile eſt hos olim fuiſſe in Dumnoniorum Clientelâ,& Pecuarias habuiſſe in Carviliis, quòd hi omnes poſtero tempore ad Occidentales Saxones ſive Geüiſſos pertinuerint. Elegantiſſimus iſte Pagus plurimis Romanorum Caſtellis communitus eſt.

DURO-

DUROTUOBRIGA: De monſtroſo *Punctuobice* apud Anonymum ita ex ingenio repoſui: quid enim non audendum in tali monſtro? Antonino hic Locus *Trajectus* dicitur: & quando *Trajectus* iſte diſtet Abonâ ſive Alabo in Dobunis M.P.IX. non potuit eſſe Camdeni **Oldburgh** ſive *Antiquus Burgus*; ſed oportet (niſi me graviter fallit ariolatio) è regione fuiſſe **Newenham** ſive *Villæ Novæ*, ubi hodie **Framelod-Paſſage** ſive *Parvæ Fraumæ Trajectus* eſt, ad confluentiam Sabrianæ atque **Stroud**: quod quidem **Stroud** de nomine *Trajectûs* Britannis videtur dici *Es traud*, quod idem ſonat. *Dür dou briga* autem veterum Britannorum ſolutis verbis *Duarum Aquarum* erit *Civitas*. Quin & ipſum nomen **Newenham** indicio eſt fuiſſe etiam alium locum in viciniâ ſe vetuſtiorem. Equidem exiſtimaverim in ipſo Ravennati Autographo fuiſſe ΔΟΥΡΟΤΟΥΟΒΡΙΓΗ. Si cui conjectura noſtra minùs arriſura eſt, licet per me ut commodiorem inveniat.

DUROVERNUM Antonini, vitioſè ſcribitur Ptolemæo Δαρέερνον, Bedæque aliquantò meliùs *Dorobernum* & *Dorobernia*; apud Anonymum autem noſtrum ſexto caſu *Duroverno* (& in Vaticano *Duroaverno*) *Cantiacorum*. De Peutingeriano autem monſtro *Duroaverus* nihil attinet dicere. Saxonicis tandem temporibus Cantuapa-byрiг, quod eſt ſolutis verbis *Cantiacorum virorum burgus* vel *caſtellum*, appellatum eſt: nam hoc ſemper fuit genti Caput. Cùm autem veteri Brigantum ſive Celtarum ſermone *Vern*, *Sanctuarium* fuerit (de Pelaſgico antiquo Fιερὸν pro Ἱερὸν) & cùm *Dür* etiam ſit Ὄυρον ſive *Aqua*; quid vetat ſacram iſtam Sedem Latinè reddi *Fanum profluentis amnis* ſive (ſicuti Fluvius iſte vulgò appellatur) *Sturæ*, de Britannico ſcilicet *Es dür* ſive Τὸ ὕδωρ? Vide in VERNOMETUM.

DUROVERNUM etiam Anonymo eſt in Dumnoniis; quod in edito Libro mendoſè concipitur *Duriarno*, ſexto etiam caſu, cùm ille fecerit Dialecto

quâdam

quâdam *Duruarno*. Suspicor hoc esse **Dulyshe**, inter Stenam atque Uxelim situm, quòd à *Dür*, *Aqua* vel *Fretum*, & *Lis*, *Curia* nominatum videatur. Possit etiam *Lis* idem dici quod & *Vern*, cùm Veteribus omnes *Curiæ* dedicatæ fuerint in *Templa*. Est autem Britannicum *Lis* idem ferè quod & Græcum Λεὼς sive Λαὸς, Saxonicumque Leoð, de quo & Anglorum nostrorum **Leet**, quod *Conventum populi* sonat, sive *Mallum*. Quid quod & Latinorum *Lis* huc videatur pertinere ?

DUROVIGUTUM Anonymo soli notum, sexto casu *Duroviguto* dicitur. Idem tamen hic Locus Antonino nomine Latino *Ad Pontem* nominatur ; & est hodie **Paunton** *Magna* ad flumen *Victium* sive *Vigutium* (hodie **Witham**) in Majorum Icenorum Pago seu Lindano. Quid autem *Vigutum* nisi *Üigot Avon* sive *Üigantum flumen?* Nam & *Üigot* & *Üigont* Plurali numero dicebant Veteres. Erit igitur *Dür o Üigont*, *Aqua Vigantium* sive *Icenorum*. Etiam *Venta* Icenorum dicitur Nennio *Caer Went Güic*, quod est *Civitas Ventæ Huicciorum*, ut Bedano utar vocabulo. Denique advertendum in Ravennate Geographo Durobrigam occupare locum *Duroviguti*, manifesto exscriptoris errore.

DUROVIGUTUS, fluvius *Vigutus*, Anonymo nostro correptè *Victius*. Vide in superiore.

E.

EBIUM: *Ebio* Anonymo sexto dicitur casu : in Græco Libro forsan fuerat Ἥβιον. Arx hæc ad Antonini Pii Vallum erat, loco scilicet qui vitiosè dicitur vulgò **Achindevy**, de Britannico *Aüch an düi*, quod *Acritudo* est *undæ* sive *amnis*. Tantundem autem fuerit sive *Ebium* dicas sive *Debium*, sublatâ scilicet vel adjectâ Præpositivâ. Certè Britannorum verbum *Deivio*, *Avidissimè absumere* est tàm *radendo* quàm *ustulando* ; quin & *Aüch* (sive productiùs *Avüch*)

Acri-

Acritudo eſt & *Celeritas.* Eſt & Latinis *Avidus* & *Aviditas*, de noſtro *Aüydh.* Crediderim etiam antiquis Belgis *Deviam* ſive *Doviam* fuiſſe fluvium qui hodie Francobelgis dicitur **Scharp**, eodem planè intellectu, quod vel confirmat nomen Urbis *Douay* ſive *Dobium.*

EBLANA: Vide in DEBLANA.

EBUDA: Vide in CLAVANIS. Ravennati dicitur *Evania* pro *Ebonia.*

EBUDÆ vel *Ebudes*, vulgóque vitioſè *Hebrides* (ſicut & Jordani *Mevaniæ)* Inſulæ ſunt ignoto numero in Deucaledonio Mari ſitæ. Hodie Scotobrigantibus Ibernis *Inſeu Gal*, ſive *Briganticæ Inſulæ*, appellantur: nam & *Brigantes* Iberniæ pro *Gallis* ſive *Peregrinis* fuêrunt antiquis Eriis ſive Scotis. Neque ſanè *Evaüd* vel *Evon* (nam & *Eboniæ* & *Evones* nonnullis dicuntur *Ebudæ*) quicquam aliud ſignificat quàm *Inſulas:* Nam *Aü* vel *Eü* Veteribus tàm *Mare* quàm *Inſula* fuerat, ut & Saxonum Æᵹe vel Eẏ. Hodiernis autem Ebudarum incolis **Au** eſſe pro *Oceano* oſtendit harum Inſularum diligentiſſimus deſcriptor Martinus. Plinio hæ dicuntur *Hæbudes*, & Marciano apud Stephanum Byzantinum Ἀιβȣ̃δαι, Ptolemæo verò rectiùs Ἔβȣδαι.

EBURA flumen *Eura:* Vide in EBURACUM.

EBURACIUS, in veteri Inſcriptione apud Brigantum Ceangos ſive Cumbros repertâ, pro *Genio* eſt *Eburacenſium.* Veteres noſtri & Genios & Deos ſibi finxêre de Locorum nominibus, ut & Monachi, longè his inſulſiores, Sanctulos. Vide in CONCANGII.

EBURACUM: Ita enim & Antonino & Anonymo ſcriptum reperio, cùm Ptolemæo ſit *Eboracum*, quod tamen tantundem eſſe ſcio. De Britannico *Eur* vel *Ebr*, quod ipſis Græcis eſt Ὄυϱον (unde adjectâ Præpoſitivâ de more noſtro fit *Dür* & *Dovr)* Adjectivâ formâ fit *Evraüc*, *Aquoſum*, unde & urbi Britannicum nomen *Caer Evraüc*, ſive *Aquoſa Civitas.*

Quin

Quin & ipsis Romanis *Ebrius* est *Benè madidus*. Vicinum etiam flumen *Eura* (sive *Ebura*) dicitur; cujus nominis & fluvius est in Galliis, ut & populus *Eburones*; de quibus & insigne cognomentum D'Ev-reux, atque oppidum etiam *Eburodunum*, hodie vitiosè *Embrun*. Videtur etiam Belgarum *Ypres* vel Yper eodem esse Etymo tanquam *Ebura*, atque etiam flumen hodie *Yper Le*, *Eburoleuca*, ac *Ebura*, atque *Lega* vel *Leuca*. Vide in LEUCA. Hæc Statio fuerat *VI. Legionis*, nomine *Victricis*, frænandæ Brigantiæ atque Valentiæ positæ. Nequeo sanè mirari unam Legionem suffecisse, cùm duæ opponerentur Siluribus & Cornaviis nostris. In veteri quâdam Inscriptione Urbi nomen est COLONIA EBORACUM, cùm in Aurelio Victore dicatur *Municipium*; verùm impropriè hoc, quo sensu scilicet *Coloniæ* omnes dici solent *Municipia*.

EBUROCASSUM: Hoc in uno Ravennate hodie occurrit, estque ad *Alauni* ostium in Otodinis, & de flumine *Alauno* nomen habet Alnwick; juxta quod & viculus est etiam hodie dictus Eberwick, quo nomine Saxones dixêre nostrum *Eburacum*, ibridâ scilicet compositione. Nomen autem *Eburocassum*, sive *Evraüc Assü*, *Sinistrum* sonat *Eburacum*, & per hoc *Septentrionale*. Siquidem veteribus Britannis *Dehou*, *Dextrum*, & *Assü* sive *Chüîth*, *Sinistrum*, pro *Australi* fuerant atque *Boreali* mundi *parte*. Hinc constat moris fuisse primis temporibus *Orientem Solem* præcipuè adorare. Hebræis etiam cæterisque Orientis incolis ימין *Jamin* sive *Dextra* pro *Austro* est. Contrà Græcis, quorum Auguracula spectabant Austrum, *Oriens* erat pro *Manu sinistrâ*, atque *Occasus Solis* pro *Dextrâ*; quæ omnia contrà erant Romanis, quorum scilicet augurandi loca spectabant *Boream*: nam illis *Dextra* fælicis erat Augurii, ad quam fuerat mundi *Latus orientale*; & contrà *Sinistra* infausti, quòd à partibus esset *Syderum occasûs* sive *Inferorum*. Græcis verò *Sinistra manus*, quòd boni esset Auspicii Ἐυώνυμος appel-

appellata eſt, & *Dextra* contrà infauſta, quòd Dii Manes ab illâ eſſe ferrentur. Rudioribus autem populis, cùm nullæ eſſent Deorum Imagines, vel ſanè Templa, his *orientia Sydera* ſummis excipiebantur honoribus, cultibus, atque poppyſmis. Scitè igitur Virgilianus ille Paſtor ut agreſtis loquitur;

Daphni, quid antiquos Aſtrorum *ſuſpicis* ortus?
Ecce Dionæi proceſſit Cæſaris Aſtrum.

EDROS: Vide in ADROS; nam vitioſè in quibuſdam Ptolemæi Exemplaribus legimus Ἔδρȣ ἔρημ☉.

ELAVIANI: Vide in CLAUANIS.

ELCONIUM: Sexto caſu in Ravennate legimus *Elconio*, & videtur ex ordine Itinerarii antiquiſſimus eſſe locus in Corinaviis, ad Alauni amnis caput ſitus, hodie **Camelford** appellatus, ibridâ compoſitione; olim autem *Camalan*, tanquam *Cam a laün üi*, quod eſt *Pleni amnis flexura*. *Elconium* autem ſolutis verbis dici potuit *Ael cond iü*, ſive *Supercilium principis amnis*. Nihil attinet quicquam mutire de fabuloſi Regis Arthurii prœlio apud *Camalaunam* commiſſo; niſi idem ille fuerit qui & Ambroſius Aurelianus, de quo nos ſuprà retulimus.

ELETA: Anonymo hæc Græco caſu *Elete* ſcribitur, & videtur eſſe Inſula **Bransman** (ſive veriore ſcripturâ, *Brads man)* in Lindisfarnenſibus ſive Acmodis. Dicta autem videtur Britannis *Eü letan*, ſive *Lata Inſula*. Neſcio an & vernaculum nomen ibridâ ſit compoſitione de **Brad**, quod *Latum* eſt, & *Maen*, *Saxum*.

ELTABON: Hoc eidem Anonymo truncatè & ſexto caſu eſt *Eltabo*, & videtur eſſe *Petroci oppidum*, vulgò correpto vocabulo **Padstow** pro *Petrocſtow*, in Oſtidamniis ſive Corinaviis. Arx hæc olim erat munitiſſima, & ad Alauni oſtium poſita. Erit autem *Eltabon* ſolutè ſcriptum *Ael tavon*, ſive *Amnis ſupercilium*. Idem enim *Avon*, *Davon*, & *Tavon*, uti ſæpiùs memoravimus.

ELTABON sive *Eltavon*: Ita enim planè reponendum in Anonymo pro vitioso *Eltanuri* (in Vaticano *Eltauori*) nullâ omninò Etymologiâ. Hoc vel ex Itinerarii ordine dici videtur hodie *Borealis Antona*. Saxonicè dicitur *Northaventun*, unde facile est colligere & *Avontonam* sive *Antonam* fuisse alio nomine vocatam. Flumen etiam quod præterfluit urbem, *Antina*, *Annina* & *Nina* appellatum videtur, cùm & Ravennati sit *Naina*. Vide in ANTONA & in NAINA.

EPIACUM: Vide in PEPIACUM.

EPIDII: Vide in PEPIDII. Utrumque truncato capite est.

ERDINI apud Ptolemæum Iberniæ populus, & dici videntur solutè *Eri dineu*, sive *Erigenæ montium*.

ESSEGRADENAS: In Anonymo, deperditâ unâ literâ, dicitur *Essegradena*. Hæc videtur esse Holy-Island, sive *Sacra Insula* in Lindisfarnensibus sive Acmodis. Quid enim aliud *Essegrad Enas* nisi Dialecto quâdam veteris Linguæ, *Sacrata Insula*? In Vaticano scripto Codice geminatâ voce dicitur *Esse, Grandena*.

ETOCESSA: Ita proculdubiò corrigendus est Anonymus, cùm duplici errore & *Epocessa* & *Ypocessa* repræsentet. Hæc urbs in Dobunis est ad confluentiam Sabrianæ atque Abonæ, unde & *Etocessa* nominata est, tanquam *Etoc isceu*, sive *Faux aquarum* sive *fluminum*. Possit enim Antiquis dici *Etoc*, pro eo quod hodie Britannis est *Uthüc* vel *Güthuc*, & Novæ Angliæ Barbaris, *Cuttuc*. Hic locus Saxonibus dicebatur Theocꞅbẏꞃıᵹ, hodieque Tewksbury, tanquam *Etocessæ Arx* vel *Burgus*. Quæ de nescio quo minorum gentium Sancto *Theoco* crepatur vulgò minus nihilo sunt. Crediderim etiam alteram fuisse *Etocessam* in Ceangis Ordüicum sive Stavefordiano Pago, quæ hodie Uttoreter est. Vide in ANITOCIS. Haud absimili Etymo dici videtur *Eburonum Castellum* apud Belgas nomine *Atuatuca*, tanquam

At

At ütüc av ſive *Ad fauces undæ*, quod modò eſt *Leodium* ſive *Leodicum*. Ptolemæo vitioſè hoc ſcribitur Ἀτȣάκȣλον.

ETOCETUM Antonini vitioſè ſcriptum puto pro *Letocerum*, quod vide ſuo loco. Cauſa erroris quòd non ita longè abeſſet *Etoceſſa* ſive Uᵹoc-ceaꞃᵹeꞃ, hodie **Uttoreter**, in confluentiâ duorum fluminum, Dobiæ ſcilicet atque alius cujus nomen modò non occurrit. Si quis tamen mallet & illud magis *Etocetum* fuiſſe nominatum quàm *Etoceſſam*, non me repugnantem invenerit: Potuit enim *Letoceri* nomen altero *Etoceti* obſcurari. Sit igitur & *Etocetum* Britannicè *Etoc e Tüi* ſive *Düi*, quod *Faux* eſt *Amnis* ſive *Dobiæ*. Antonini Milliaria, ipſiuſque Itinerarii ratio nunquam ſinent aliud judicium ferri, niſi me multùm fallit ariolatio.

EXOBANES: Penè jurarem ita ſcripſiſſe ipſum Anonymum, etſi in edito Libro ſit *Exoſades* prorſus nullo cum Etymo. Idem enim veteri ſcripturâ *Exob* quod & *Eſcob*, quod Britannis dicitur *Epiſcopus*, ut & *Anes* ſive *Inis* ſit *Inſula*: Ut planè ſit ipſa **Farn** ſive **Fern** Inſula, veteribus Britannis *Medicante*, quod me docuit Camdenus primúm. Nam & *Fern* vel *Vern* Brigantum veterum linguâ fuiſſe *Sacrum*, nos in DUROVERNUM & in VERNOMETUM oſtendimus. **Lindisfarn** autem de *Lindiſſâ* Amne appellata eſt. Sanctæ iſtæ Inſulæ Monachis illorum temporum ſatis erant accommodæ, neque enim longè aberant Bannâ Nordanhumbranorum Regiâ; & opportuno fuerant perfugio, ſi quid à litore incommodi ſuboriretur. Videtur autem Britannicum nomen *Inis Medic Ante* ſive *Unte*, interpretari poſſe *Inſula Regis Ulterioris*: Siquidem Regulus Berniciorum (cujus mentio eſt apud Stephanum Heddium Bedæ coævum, in Vitâ Epiſcopi Wilfridi) potuit dici Briganticè *Medic Ante*, ſeu *Rex Ulterior*. Certè Oſcè ſive Celticè loquentibus Italiæ populis *Meddix* fuerat pro *Magiſtratu ſummo*, qualis & veteri Græciæ dicebatur Μέδων.

Ita enim Pompeius Festus; " *Meddix* apud Oscos " nomen *Magistratûs* est." Ennius etiam,

Summus ibi capitur Meddix, *occiditur alter.*

Sin autem hoc longiùs videatur petitum, proclive foret reponere *Medhic Anse* seu *Pratenses Insulæ*, quod vel nomen *Acmodarum* aliquatenùs confirmat. Verùm *Inis Medicante* priori adstipulatur Ἐτυμύτητι, cùm Singulari dicatur numero. Hæc Insula fuerat è regione Bannæ, sicuti modò retulimus. Vide in LINDISFARNE & in ACMODÆ.

F.

FANUM COCIDIS: In MS. Regis Galliarum curtatè scribitur *Fanocodi*, & in Edito vitiosiùs *Fanocedi*, cùm in Vaticano Codice plenè scribatur sexto casu *Fanococidi*. Possit hoc videri locus ille celebris ad Amnem *Cocidem* in Otodinis, ubi Paulinus ille tot millia baptizâsse fertur, nomine **Halyston** sive *Sacer lapis*, forsan ob Στήλην aliquam Amni *Cocidi* sacram. Vide in COCIDIS.

FRAXULA: Fluvii nomen apud Ravennatem (in Vaticano vitiosè *Traxula)* hodie correptè **Froshwell.** Et est in Orientali nostrâ Saxoniâ sive Guepponiâ. Britanni solutis verbis dicerent *Fraü süael*, sive *Fluctus brevis:* Siquidem *Fraü* Britannis *Fluor* est, & *Üael*, *Güael* & *Süael*, *Vilis* & *Bassus*. Sunt autem in Britanniâ plurima flumina nomine **Swale** sive *Vahalis*, sive etiam malles *Fraxulæ*. Vide in IDUMANTIUS & in MANTIUM.

G.

GABRANTUICON PORTUS, de commoditate suâ Ptolemæo Ἐυλίμενος Κόλπος appellatus, Latinoque Interpreti *Portuosus Sinus*; unde, prodente Camdeno & vicinus Viculus hodie dictus est de securitate loci **Sureby** sive *Securus vicus*, qui in sinu

ſinu eſt **Burlington**; quem quidem Sinum ille mecum habet pro *Grabrantuicon Portu*. Quid autem *Gabrantuicon* Britannis niſi *Gavr ant* (vel *gant*) *üigon*, quod *Capella* eſt *exadversùm maris fluctibus?* *Fluctus* enim *maris* veteribus Britannis & *Uigon* erat & *Uion*, uti & Saxonibus de *motu* Ƿæȝen, Angliſque **Waves** vel **Waven.** *Kent* etiam hodie Corinaviis & Aremoricis pro *Ante* eſt, de *Kent*, *Caput*; ſicuti & noſtratibus *Gan* vel *Gant*, *Apud* eſt: *Gavr* etiam *Capra* eſt. Fuerit igitur *Gavr ant üigon* Inſigne alicujus ad hunc Portum noti Hoſpitii publici, ſicuti & ſequens *Gabrocentum* etiam hodie **Gateshead**, ſive *Ad caprina capita*. Falſus eſt igitur Camdenus cùm de *Gabrantuicon* Genitivum fecerit Pluralem, cùm nullus fuerit ejus nominis Popellus. Adde quod in nonnullis melioris notæ Ptolemæi Libris Γαβϱαντȣίκον legatur, non verò Γαβϱαντȣίκων. Quid quod vel ipſum nomen *Burlintun* (nonnullis vitioſè **Bridlington**) ibridâ dicatur compoſitione pro *Büch ar lin*, quod *Caper* eſt *ad marinum liquorem?* Quid apertiús?

GABROCENTUM: In Anonymo ſexto caſu legitur *Gabrocentio*, & in Notitiæ Libro *Gabroſentum*, levi vitio; quod & nobis jam olim deprehenſum eſt, cùm nondum ederetur Ravennas qui *Gabrocentium* ſcripſit, quòd videremus *Gabr cent* Anglorum vernaculâ dici **Gateshead**, uti ſuperiùs monuimus. *Tribunum Cohortis Secundæ Thracum* Stationem habuiſſe *Gabrocenti* ex Notitiâ didicimus. De ruderibus autem tam antiquæ urbis nobis *Novum Caſtellum* in viciniâ ortum eſt, meliori quidem, uti ſperamus, auſpicio; atque hoc nobis *Gabrocentum novum* ſit.

GADA, flumen **Jed** in Citeriore Valentiâ. Vide in ſequenti.

GADENI: Ptolemæo ita dicuntur Maiatæ in Valentiâ. Hi orientale Valentiæ latus tenuêre, de Bodotriâ Sinu Otodinos uſque. Veſtigia hujus gentis etiam hodie exſtant in **Reddonbourn**, atque etiam in flumine **Jed**, & in urbe **Jedburgh** ſive *Gadoburgo*.

Quid

Quid enim *Gadeni* niſi ad *Gadam* amnem *geniti?* Ejuſdem formæ occurrunt *Carini*, *Morini*, *Dareni*, & *Luceni*, uti nos priùs monuimus. Ignotum non erat Britannis *Gadæ* nomen; nam *Gadam* ſive *Gadeſſam* fuiſſe illis fluvioli nomen oſtendit vicus **Gades-den**, ſive *Gadeſſodunum*, ad fluviolum *Gadam* in Cattieuchlanis. Eſt & flumen **Gheete** in Belgicâ Primâ ſeu Brachbantiâ, quod & *Gadam* Veteribus appellatum equidem exiſtimaverim. Ravennati forſan erat *Gata*: Nam de vitioſo *Calatumis* feci *Gata*, *Lumis*; quò *Lumis* ſit alterum nomen fluminis *Dilæ*, quod ita dicitur à *Dilin*, *Inſequi*. Vide in LIMIA. Certè *Gadaü* Britannis *Relinquere* eſt, & per hoc etiam *Fugere*; unde & Aremoricis *Gadoü* dicuntur *Lepores*, tanquam *fugaces*. Quid quod & Sarmatis & hodiernis Perſis *Chod* dicatur *Profectio*, quò referri poſſit & Græcum Ὁδὸς, *Via*, & Borealium noſtrorum **Gate**. Perſis etiam *Choda* pro *Summo Numine* eſt, quod Veteribus *Sol* erat, tanquam Ὑπερίων; nam pro *Aurigâ* habebatur. Vide plura in MAIATÆ.

GALGACUS: Caledonum hic erat Ardiragus, Argetotoxus, ſive Imperator ſummus, temporibus Proprætoris Agricolæ. Videtur autem vel ex nomine fuiſſe Noüanta ſive Gallovidius. In vetuſto Libro Triadum *Galaüc ap Llienaüc* dicitur. Eſt autem *Llienaüc* Britannis *Parthenius*, ſive *furtivo toro genitus*; nam *Lhian*, *Puella* eſt vel *Virgo*. Unde conjecerim eum notho fuiſſe patre. Eſt autem *Galaüc* tanquam *Peregrinus*, *Gallicus*, vel *Scotobrigas*.

GAMBOGLANDA: Ita conjicio legendum pro *Amboglanna*, quod vide.

GANGANI: Gens hæc Ibernica eſt apud Ptolemæum. Vide in CEANGI.

GANIO: Vide in CENIO.

GARIENUS apud Ptolemæum, fluvius eſt in Icenimagnis ulterioribus ſive Nordofolcis, hodie correptè **Pare** appellatus. Videtur mihi oſtium hujus amnis *Garienum* tanquam *Garü üi ençu* ſive *Aſperæ*

undæ

undæ os appellatum. In Vaticano Ravennatis Exemplari hoc flumen vitiosè scribitur *Anava*.

GARIONENUM: In Libro Notitiæ mendosè scribi videtur *Garionnonum*: atque hæc quidem Statio fuerat *Præpositi Equitum Stablesianorum sub Comite Limitis Saxonici*. Et planè videtur fuisse nostrum **Yaremouth** sive *Garieni ostium*. Ipsi Camdeno visum est in primâ Britanniæ suæ Editione fuisse **Caster** sive *Castra*, non longè à nostro **Yaremouth**. Verùm **Caster** illud nihil aliud fuerat quàm *Castrorum locus* extra urbem positorum, qualis & **Lexdon** est extra Camulodunum. In alterâ Britanniæ suæ Editione Arx quædam insignis, Bedæ (de Tuberculo puto in quo sita est) dicta Cnobheresburg, Camdeno habita est pro *Garioneno*: Hodiernum loci nomen **Burgh-Castle** est sive *Castellum collinum*. Sunt autem illic immanes vetusti operis reliquiæ. Erant sanè hujusmodi Arces veteribus Romanis frequenter commodioribus locis extra urbes positæ, qualis & suprà Dunocindum extra Durnovariam. Dicatur igitur Arx ista in præsentiarum Arx *Garionena*, atque ipsum **Yaremouth**, *Garionenum*; quod quidem solutis verbis Britannicè dicatur *Garü aün eneu*, sive *Garumnæ* vel *asperi amnis ostium*. Aquitanorum flumen *Garumna* Straboni dicitur Γαρȣνᾶς: Siquidem Literæ *mn* Veteribus proferebantur ut *nn*.

GARNIA: Hæc Insula in Antonino turpi vitio *Sarnia* dicitur, cùm nobis hodie sit **Garnsey**, quasi *Guaronum* sive *Baronum Insula*: Siquidem Celtis sive veteribus Brigantibus & *Uaron*, & *Baron* & *Güaron* dicebantur *bellici* Gallorum *Clientes* sive *Soldurii*. Sit igitur **Garnsey** Britannorum plenis verbis *Güaron inis*, vel etiam *Güaron iü*, quod idem valet: Ut sit probabile Insulam istam datam fuisse quibusdam Militibus, qualiter hodie Melita.

GAUSENNIS: Vide in CANTENNIS.

GEBANNIUM: Antonino vitiosè scriptum esse *Gobannium* ostendit hodiernum urbis nomen **Abergevenny**,

Bennp, seu potiùs *Aber geban iü*, quod est *Alti fluminis ostium:* Ostendit etiam mons *Gebenna* (Straboni Κέμμενον) in Galliis, hodie *Les Cevennes* sive *Montes præalti.* Erat autem Syllaba *Ge* Veteribus (uti & hodie Germanis) Articulare quid sive Augmenti loco, quod & vitiosè scribitur nostratibus *Y*; sicuti & priori sæculo Anglis dicebatur Yborn pro Geborn, & similia multa. Est autem hic locus in Siluribus ad cognominem fluvium *Gebannium.* In Ravennati nostro sexto casu & truncatè dicitur *Bannio*, quod tamen tantundem esse scio. Idem enim Britannis *Ban iü* sive *Altum flumen*, quod & præmisso Articulo *Geban iü.* Vide in BANOVALUM.

GEBANNIUS: Vide in voce superiore.

GENUA: Vide in CENIO.

GEUICCIA: Apud Pausaniam monstroso verbo dicitur ΓΕΝΟΥΝΊΑ, vitio certè exscribentium, pro eo quod ipse fecerat ΓΕΥΟΥΙΚΊΑ, oculos fallente literarum ductu, ut ferè fit in ignotis nominibus. Hæc fuerat olim Icenorum, Uicciorum sive Uigantum latum Imperium; ut & Britannia Secunda Romanorum. Incolæ Belgobriganticæ fuêre originis, uti nos superiùs memoravimus. Camdenus inscitè pro *Genunia* reposuit *Guinethia*, quod barbarum nomen est Venedotiæ, & nuperrimè ad aurem tantùm ab imperitis confictum; quod quidem nollem à tanto Viro factum. Vide in BRITANNIA & in ICENI.

GIRVII, Britanniæ quædam natio apud Bedam; sive potiùs Icenorum Majorum non tàm Ceangi quàm Vernæ. Australes tamen *Girvii* sive Huntedunenses videntur fuisse Æstiva Cattieuchlanorum; & Boreales tantùm seu Cantabrigienses, Icenorum. Tandem verò, Saxonum puto temporibus, de immanibus istis paludibus & sylvis erecti sunt duo Pagi seu Conventus, qui tamen uni parent Vicecomiti. Certè instructissimus Camdeni enarrator Gibson ostendit non nisi sub Henrico Tertio Huntedunenses servilem conditionem exuisse. Credibile est igitur *Girvios* istos

iſtos fuiſſe Icenorum & Cattieuchlanorum Civitatibus pro Helotis, atque tales etiam in Saxonum jus tranſiiſſe, adeóque Britannici fuiſſe generis. Certè vel *Ivonis* nomen, cujus in tutelâ eſt oppidum *Sleppa* ſive *Nova Ritomagus* (ut de Neoto Ainulphoburgi Numine nihil dicam) indicio eſt eos eſſe Britannos. Hi enim *S. Joannem* etiam hodie *Ivanem* dicunt. Fabella de *Ivone* Perſâ de Monachorum venit cerebellis. Quin & Oſtidamniorum Britannico populo eſt etiam alterum oppidum *Ivoni* dedicatum. Videtur & Urbs *Sleppa* Britannicæ planè originis. Siquidem in Hoüeli noſtri Legibus *Yſleppan* dicitur Britannicè Παγὶς ſive *Decipula*. Quod ad *Girviorum* nomen attinet, planè de Britannico *Gyrwys* eſt, quod veteri linguâ eſt *Pecorum Actores*; vetuſtiori etiam ſcripturâ *Girüis* atque *Girüir*. Vide in RITOMAGUS.

GLANNOBANTA: In Imperii Notitiâ legitur *Glannibanta*, & in Antonino pejus *Glannoventa*, de quibus nos levi negotio fecimus *Glannobanta*. Britanni vetere linguâ ſolutè dicerent *Glen* ſive *Glyn o bant*, quod eſt *Vallicula loci pandi* vel *ſubſidentis*. Hæc Statio fuerat *Tribuni Cohortis Primæ Morinorum*; quod oſtendit Notitia. Et cùm hæc Arx fuerit ad Lineam Valli (quod nos docet Notitia) neque potuit eſſe Bainbridg in Agro Brigantico, quod primò viſum eſt Camdeno; neque ad flumen Wensbeck, ut idem Vir magnus poſteà conjecerat; neque denique *Caer Voran*, quod eruditiſſimo Camdeni Enarratori placuit, cùm *Caer Voran* ſuo ſub nomine compareat in Anonymo: Equidem exiſtimaverim *Glannobantam* fuiſſe Routchester ad Vallum, quòd & Antonini intervalla hoc confirment, & quòd in Notitiâ hæc Statio proxima ſtet à Tunoceno. Quid quòd nomen Route etiam *Iter* ſignificet? Nam & hodiernis Gallis ea vox in uſu eſt, & Britannis etiam *Rhodio* pro *Ambulare* eſt. Antonini etiam XI. Iter ab hâc Statione orditur. Eſt igitur Routchester tanquam *Caſtra Itineris*.

GLEVUM Antonini, Ravennati Libro *Glebon Colonia* eſt: Britannis hodie *Caer Gloyü*, correptè puto pro *Caer gloyü üi*, vel *Civitas amnis limpidi*. Græcè ſcribebatur Γλῆβον, unde & Anonymo dicitur *Glebon*. Confirmat etiam Camdeni Inſcriptio Aquis Calidis reperta *Glevum* fuiſſe *Coloniam*. Vide in DUROLEVUM.

GLOTTA apud Tacitum, Ptolemæo veriùs ſcribitur Κλῶτα. Vide in CLOTA.

GRAMPIUS Caledoniæ mons Tacito memoratus, hodie dicitur Grantz-Bein ſive *Granni Colles*, Γρυναίȣ βȣνοὶ, de antiquo ſcilicet Beli ſive Beleni vel Apollinis *Granni* cultu. Notiſſimum eſt antiquiſſima Sacra in *Montium* apicibus fuiſſe celebrata, quò ſcilicet Dii immortales faciliùs exaudirent precantes.

GRANNUS: *Beleni* vel *Apollinis* cognomentum hoc fuiſſe apud antiquos Brigantes ſive Celtas ex pluribus Velſeri Inſcriptionibus conſtat. Atque inde novimus Caledones noſtros fuiſſe eâdem origine quâ & Galli veteres, quòd Mantovii ſive Muſſelburgi reperta ſit Ara ſub hoc Titulo, APPOLLINI. GRANNO. Q. LUCIUS. SABINIANUS. PROCOS. AUG. Atque hic etiam antiquis Doribus Κάρνειος, Phrygibuſque Γρυναῖος appellatus eſt, de Γρυνὸς ſcilicet ſive Γρȣνὸς, quod Veteribus idem fuerat quod & Κορμὸς, nempe *Truncus arboris*. Sub eâ enim formâ Veteres colebant ſumma Numina, ante inventum Statuarum uſum. *Aquæ Granni* dicuntur Belgarum Fontes, hodiernis Gallis *Aix la Chapelle*, & Francobelgis Aken. Atque hinc eſt quòd etiam hodie *Grein* Ibernis Scotobrigantibus ſit pro *Sole*.

GRUCIUS, fluminis nomen in Ordüicibus. Vide in PENNOCRUCIUM.

H.

H.

HABITANCUM, **Riſingham** in Otodinis, Antiquitatum reliquiis celebre. Hoc ex veteri Inſcriptione oſtendit Camdenus. Neſcio an Briganticè dictum fuerit *Havot an cüm*, quod eſt *Manſio Æſtivalis in convalle.* Situm eſt hoc oppidum ad flumen **Read** ſive *Rit*, de *Trajectu* ita appellatum; niſi & *Rit* ſit etiam pro *Curſu*, quod vix credo. Vide ſuprà in BREMENIUM.

HAVNUM: Auſus ſum ita reponere in Anonymo pro vitioſo *Daunoni* (quod in Vaticano eſt *Dannom)* quòd ipſe videtur ſcripſiſſe *Haunom*, vel magis etiam Græcâ Declinatione *Haunon.* Hodie **Hownam** eſſe videtur in Gadenis ſive Maiatis, unde & Camdenus docet Viam militarem procedere verſus Tuæſin noſtram ſive Borgovicum. Ingenuè fateor me neſcire quid ea vox ſibi velit, niſi Dialecto quâdam ſit idem quod *Hunnum.*

HEBRIDES: Vide in EBUDÆ.

HERCULIS PROMONTORIUM apud Ptolemæum **Hertland** eſt ſive *Litus Herculis* in Dumnoniis. Vide plura in JUPAPANIA.

HESUS, *Mars* ſive *Orcus*, Celticis gentibus idem fuerat qui & Germanis Celtoſcythis (quod in Iſlandorum Edda cernere eſt) *Omnipotens As* appellatur. Sarmatibus *Os* pro *Patre* eſt, quod (appoſito Præpoſitivo *T)* Britannis & *Tâz* fit & *Tat* eodem intellectu. Phrygibus. Aſiæ Deus iſte & Ἄττις erat & Ἄσις, & Μηνοτύραννος, *Deus* ſcilicet *Lunus* ſive Phrygium Pantheon, Thracibus dictus Ἄττης ſive Ἄττης ὕης, vel *Pater Filius*, quod idem Romanorum eſt *Liber Pater.* Hic erat & Syrorum *Aziz*, qui pro *Marte* illis fuerat: Ἄρης Ἄζιζος λεγόμενος ὑπὸ τῶν οἰκούντων τὴν Ἔδεσσαν, inquit Imperator Julianus. Neque diverſus ſanè Græcorum *Dis Pater* ſive Ἀϊδωνεύς, ſicuti neque Germanorum *Odin*, qui & Hyperboreis Canadenſibus dici

 videtur

videtur *Odcon* non abſimili ſignificatu. Quid enim Germanorum *Odin* niſi *Ot kind*, ſive *Pater Filius* correptè prolatum? Erat hic igitur antiquiſſimis populis pro Summo Numine tàm Cœleſti ſcilicet quàm Infernali; *Superis Deorum gratus & imis*, quod ait de Mercurio Horatius. Vide in TEUTATES. Oppidum eſt in Belgio hodie dictum **Oudenaerd** Francobelgarum ſermone, quaſi dicas Angloſaxonum Dialecto *Odin geard*, quod *Odini Septum* eſt ſive *Arx* vel *Domus*. Equidem contenderim hoc non eſſe diverſum à *Fano Martis*, quod in Libro Notitiæ & in Antonini Itinerario Tabuliſque Peutingerianis occurrit. Veteres Belgæ *Aſgardh* appellaverint.

HIBERNIA: Vide in IBERNIA.

HORESCI: Ita enim apud Tacitum legunt Eruditi pro eo quod in Libris vitioſè ſcribitur *Horeſti*, etſi Sibbaldo placeat ſuum Ὀρέϛαι. Populus hic erat Caledoniæ, ad flumen Iſcam, Tuiſcam ſive Tuæſin, in Dynaſtiâ quâdam de *An güiſc* ſive ἡ Ἴσκα, hodie **Angus** appellatâ. Adeò nihil eſt quod de neſcio quo *Ængus* ſive *Æneâ* vulgò crepatur. Dicuntur autem *Horeſci* de *Gor üiſc*, quod eſt *Supra Iſcam* ſive *Flumen*. Hi Ptolemæo *Tæxali* dicuntur. Vide in TÆXALI.

HUICCII: Ita Bedæ noſtro dicuntur Ordüices. Vide in ICENI, ORDUICES, & in UIGANTES & GEUICCIA.

HUNNUM: Statio hæc eſt in Notitiæ Libro *Præfecti Sabinianæ Alæ*, ad Vallum Hadriani; unde vel hodie **Sevenſhales** corruptiſſimo vocabulo appellatur, uti Camdenus ſatis doctè monuit. In Ravennate Libro legimus *Onno* ſexto caſu, ut ſit admodum credibile traxiſſe ſibi nomen de aliquâ *Fraxino*, quæ Britannis dicitur *Onnen*.

I.

IBELNIUM: Anonymo noſtro pravè ſcribitur ſexto etiam caſu *Ibernio*, mutato ſcilicet *L* in *R*, quod quidem aliàs haud rarenter fieri ſolet. Videtur hoc fuiſſe vetuſtum oppidum in Durotrigibus, hodie ibridâ compoſitione vocatum **Blandford**. Nam & Itinerarii ratio illud poſcit, & pronus eſt lapſus in ignotis vulgo vocabulis. Britanni noſtri ſolutè dicerent *I bêl na iü*, quod & *Caput* eſt & *anterior pars undæ*, ſive *amnis*. Poſſit & pleniùs efferri *Ibelanium*, imò etiam (dempto Præpoſitivo *I*) *Belanium*, quaſi *Bêl an iü*, quod tantundem valet. Unde & Saxonibus effictum **Blandford**, tanquam *Belanienſis Trajectus*. Vide in BLATUM BULGIUM, quod & *Belanium*.

IBERNIA, Græcis Scriptoribus Ἰȣερνία, Ἰȣέρνη & Ἰέρνη, Diodoro etiam Siculo Ἶρις. Vulgò hæc vitioſè ſcribitur *Hibernia*, tanquam de Latino. Veteres ſolutè dicerent *Iü Erion*, tanquam *Inſula Terrigenarum* ſive Αὐτοχθόνων. Siquidem *Aü*, *Eü* & *Iü* tàm *Inſula* erat quàm *Aqua* Veteribus: quæ & pleniùs ſcribebantur *Aug* vel *Og*, ſicuti & Teutonibus Æ**ge** atque *Ooghe*, de Græcâ voce Αὐγὴ, quòd omnis Aqua *ſplendeat*; unde etiam & alterum nomen *Lug*, de Λύκη, quod *Lux* eſt: Quin & Ὠγὴν veteribus Græcis dicebatur *Oceanus*, unde & Plutarcho Ὠγυγία pro *Ibernia* eſt. Ἔρα etiam antiquæ Græciæ *Terra* eſt, ſicuti & Britanniæ noſtræ *Er*, & Syris ארעא *Arnga*. Certè ipſi *Iberni* & *Erin* ſive *Erion* ſe appellant; unde & *Erigenæ* Scoto nomen, tanquam *Ereiniaüc*, quod ab *Er*, *Terra* eſt & *Geni* vel *Eni*, *Naſci*. Videtur ſanè gens iſta ante appulſum noſtrorum Brigantum ſive Phrygum univerſam Galliam, Hiſpaniam, atque Britanniam tenuiſſe: nam & Vaſcones & Cantabri etiam hodie ex parte magnâ (ſicuti & olim univerſa Aquitania, prodente Strabone, Garumnam uſque)

uſque) veteri *Eriorum* Linguâ utuntur; quod oſtendit Antiquariorum Britanniæ facilè Princeps Edvardus Luidius in luculentâ ſuâ Archæologiâ. *Ibernorum* autem hodiernus ſermo ferè tertiâ ſui parte Briganticus eſt ſive Britannus; unde & Scotobrigantes hodiernos *Ibernos* nomino, cùm & ipſi ſe Gallos ſeu Peregrinos vocent. Primi autem Mortales ideo & *Terrigenæ* & Αὐτόχθονες habebantur, quòd ad inſtar cuniculorum Τρωγλοδύται & *Antricolæ* fuerint; unde & Scythæ Γέται ſive Γεάται Græcis appellati ſunt. De noſtris certè *Ibernis* notiſſimus eſt Propertii verſus,

Ibernuſ*que* Getes, *pictoque Britannia curru.*

Firmatur hoc vel maximè antiqui Gildæ dicto; "Prorepſêre è *cavernulis* ſuis fuſci vermiculi *Iberni*." Neque ſanè ab his videntur diverſi qui vulgò etiam hodie feruntur nobis antiquiores, *antriſ*que & in ſylvis vitam egiſſe; & *Coüri*, *Milüyr* & *Güidhonod* appellantur. Singulari certè numero *Caür* dicitur *Gigas*, correptè pro *Cau ür*, quod *Homo* eſt *ſpeluncaris*; qualis *Cacus* & *Cyclopes* veteribus feruntur fabulis. *Milür* etiam *Vir ferinus* eſt vel *ſylveſtris*, & per hoc *Venator*, ſicuti *Milgi*, *Venaticus canis*: nam Britannis *Mil*, *Fera* eſt, ut & Græcis Μῆλον pro quovis *Pecore*; atque huc ſpectare videtur Ibernorum *Clanna Miledh*. Denique *Gigas fœmina*, *Coüres* dicitur & *Güidhon*, quod eſt *Saga*. *Antricolas* Scythiæ prodit Strabo, Libro ſuæ Geographiæ XI. *Troglis* ſuis frigus devitâſſe: Τρωγλοδύται (inquit ille) ἐν φωλεοῖς οἰκοῦντες διὰ τὰ ψύχη. Vide plura in BRIGANTES, SCOTI, & UERGION.

IBERNI: Quibuſdam Ptolemæi Libris corruptè dicuntur Ουτερνοι, niſi ſit illud συνωνύμως poſitum; ſicuti & ſuprà Αυτειροι ſeu *veteres Iberni*. Populus hic erat *Iberniæ*; ubi & *Ibernus* fluvius, in extremâ Momoniâ. Ita autem videntur appellati à Britannis, poſtquam bona *Iberniæ* pars à Brigantum & Belgarum colonis occupata eſt. Vide in AUTEIRI & in ERDINI.

IBERNIS

IBERNIS Ptolemæo urbs eſt *Iberniæ*, ad *Ibernum* flumen poſita. Si Dunkeran eſt (ſicuti Camdeno mecum veriſimile videtur) nomen ſuum ſortiri poſſit de *Corinaviis*, Dumnoniæ Colonis, quaſi *Dun Kernaü* ſive *Corinaviorum urbs*. Certè antiquitatem arguit, quòd Epiſcoporum Sedes olim fuerit.

IBERNUS; Fluvius hic Iberniæ eſt apud Ptolemæum. Vide in ſuperiore. Ptolemæi Libris Ἴερνος dicitur.

IBERRAN apud Anonymum, Inſula *Clota* eſt, & Caſtellum hodie correptè dictum Arran. In Catalogo Inſularum apud eundem Scriptorem vitioſiſſimè ſcribitur *Uinion*, cùm deberet eſſe *Iuerion*, veluti priùs ſcripſerat *Iberran* pro ipſâ Arce, hodie etiam Arran appellatâ. Eſt autem Brigantibus *Iü Erion*, *Inſula Erigenarum*, Noüantarum ſcilicet ſive Gallovidiorum, qui origine erant Scotobriganticâ vel Iberni mixto genere. Vide ſuprà in IBERNIA.

ICENI, magna Britannorum Civitas atque inclyti Praſutagi atque Vondiccæ Regnum, quorum Clientelis univerſa Geüiccia, Uigantia, ſive Britannia Secunda conſtabat. Venerabili Bedæ gens iſta *Hüiccia* dicitur; & *Venta* etiam *Icenorum*, primis temporibus Britannici generis Caput (Nennio noſtro *Caer Uent*) *Güic* appellatur. Unde conficitur ex facili eoſdem fuiſſe omnino *Icenos* & *Hüiccios*, niſi quòd *Hüiccii* dicantur de Singulari nomine *Uic*, ſicuti & ſuprà de *Ceang*, *Ceangi*; & *Iceni* contrà de Plurali *Uicon*, ſicuti & de *Cangon*, *Cangani*. Erant autem *Uicon* (hodiernâ ſcripturâ *Wychon* & *Gwychon*) Tacito dicti *Uigantes* (nam *Jugantes* manifeſtò vitioſum eſt) quod quidem vocabulum *Viros fortes* & *ſtrenuos* ſignificare videtur. Unde & συνωνύμως olim *Kedyrn* ſive *Strenui* appellati ſunt Britannis, ut & univerſa Inſula *Inis y kedirn*, ſive *Inſula virorum fortium* συνεκδοχικῶς de *Uigantum* populis. Certè vel hodiernis Francobelgis Wiig pro *Prælio* eſt, & Wiigand pro *Bellatore ſtrenuo*: Nec multùm ſanè abludit Anglicum nomen

nomen **Quick** quod pro *Vivido* eſt; quod Scoto-ſaxones efferunt Britannico adhuc ſono *Huick* ſive **Whigg**: neque abſimili ſignificatu eſt Latinum nomen *Vigor*. Videntur iſti poſt Belgarum appulſum fuiſſe his pro Provinciâ; verùm proceſſu temporis, orto neſcio quo civili tumultu, virtute præcipuè Silurum atque Cornaviorum, novum ſibi condidiſſe Geüicciæ Regnum. Certè vel hodiernus Britannorum ſermo originem ſapit Belgobriganticam. Fuiſſe etiam veterem Belgarum Linguam Teutoniſmis quibuſdam inquinatam, ſicuti & contrà Teutonum Celtociſmis, multa declarant quæ non ſunt hujus loci. Erunt tamen duo Exempla inſtar omnium. Unde noſtri homines *Proditorem* dicerent *Bradür* de Teutonico **Ver=raeder**, ſicuti & *Proditionem*, *Brâd* de **Ver=raed?** Unde etiam *Anudon*, *Perjurium* eſt de Teutonico **Aneed=doen**, quod eſt *Falſum juramentum facere*, niſi ea vocabula à veteribus Belgis accepiſſent? Neque enim antiqui Saxones ita locuti ſunt; atque ipſæ voces compoſitionis ſunt planè Teutonicæ. Fuiſſe autem Belgicæ & Tranſmarinæ factionis *Icenos* noſtros vel inde patet, quòd ſocietatem Romanorum etiam ſub Claudio libenter amplexi fuerint. De his enim ita Tacitus Annalium ſeptimo; "*Iceni* valida "gens, nec præliis concuſſa, quia ſocietatem noſtram "volentes acceſſerant." Verùm de diverticulo redeundum eſt. Habuit hic populos utroſque Icenimagnos, Corios ſive Coricenos, Boreales Girvios, Ordüices, Dobunos, Silures cum ſuis Demetis, & Cornavios, unà cum utriſque eorum Canganis in fide & clientelâ, vel certè in ſocietate. Temporibus autem Conſtantini Magni de Attacottiâ noſtrâ ſive Walliâ facta eſt nova Præſidialis Provincia, nomine Flavia. Verùm ruente tandem Romanorum militum poteſtate, Britannia Secunda, ſive Geüiccia, in tria diſſiluit Regna, Britannorum ſcilicet ſive Walliſcorum, Merciorum, atque Orientalium Anglorum; ita tamen ut Mercii antiquo jure Principatum tenerent.

Auguſti

Augusti atque Tiberii tempestate Icenorum Rex Cunobelinus, amicitiâ Romanorum adjutus, & Cartismanduæ Brigantis nuptiis auctus, universæ Insulæ Pendragon sive Ardiragus factus, Caratacum filium Siluribus præfecerat, atque alterum etiam nomine Togodumnum Dobunorum sive Glevanorum creavit Ducem, ni me fallit ariolatio. Ante Romana autem tempora præcipua Regum Sedes videtur fuisse Lindi Coloniæ, postea etiam Archiepiscoporum illius Provinciæ. Postero verò tempore, occupato jam à Romanis Colonis Lindo, Cives quidem migravêre Crocolanum, quod exinde Ventam sive Μητρόπολιν dicebant *Icenorum:* Reges verò jam facti vectigales, ad Coricenos seu Minores *Icenos*, Bennonim atque Ratas sese recepêre. Neque prætereundum censeo vetustum Monasterium Icanhoe sive *Icenorum Arcem* appellatum, quod in Lindensibus est, Lindensem Conventum planè *Icenis* vendicare, meæque Geographiæ fidem facere. In Ptolemæi Tabulis gravi mendo pro Ὄικενοι hodie legimus Σίμενοι, quod oportuit hoc loco subnotari. Tacito in Vita Agricolæ *Iceni* Brigantibus accensentur; unde constat eos Brigantici fuisse generis.

ICENIMAGNI: Clientes hi fuerant *Icenorum Majorum.* Constabant enim initio horum Ceangis sive Juventute Pastoritiam rem apud Nordofolcas & Sudofolcas faciente. Vel ipse Camdenus censet *Icenos* dici à Cæsare *Cenimagnos*; verùm non advertit truncatum esse eorum nomen vel ab ipso Cæsare, vel certè à Librariis. Ratio autem hujus nominis altiùs repetenda est. Britannis priscis, pro diversitate Dialectorum, vel *Magn* vel *Mogn* (Aremoricis hodie *Moan)* vel etiam *Megn*, liquidiusculâ scilicet G, efferebatur pro nostro *Main*, quod pro *Parvo* & *Tenui* est; sicuti & Armeniis *Mân*, Latinis *Manis* (ut in voce *Immanis)* atque etiam Græcis Μανός. Qui igitur hodie dicuntur Gallis *Le menu peuple* (uti etiam Francobelgis De Menigh, atque ipsis etiam

T Roma-

Romanis *Minuta Plebes*) poterant & Britannis dici *Megni*; nam & hodie *Plebecula* dicitur *Y Meini*, quod Veteres ſcriberent *Gemegni*. E diverſo de alterâ voce *Magn*, *Icenimagni* dici videntur quaſi *Parvi* vel *Juvenes Iceni*. Neque ſanè abludunt *Icenimagnorum* Saxonica vocabula; ſiquidem hodie **Norfolk** & **Suffolk** nominantur, quæ quidem novimus Romanis ſonare *Borealem* & *Auſtralem Pubem*. De **Fole** enim, ſive *Pullo* vel *Parvulo*, fit **Folk**; ſicuti & de **Tale, Talk**; de **Stale, Stalk**; & de **Hull, Hulk**, Deminutivâ quâdam formâ: Et nomen *Folcach* etiam hodie Britannorum eſt de *Plebe minorum gentium*. Verùm de iſtis plùs ſatis. Fuerint igitur *Nordofolcæ*, *Icenorum* Paſtores, & contrà *Sudofolcæ* (quod vel hodie ſunt ex parte) *Bubulci*: Atque hæc quidem primis fuerant temporibus. Cæſaris autem ævo ſatis ampla Civitas hæc fuerat, etſi (ut videtur) Icenorum in fide; cùm nulla ſit apud Ptolemæum tanti populi mentio. Tandem etiam ſub Saxone Victore Orientalium Anglorum Regnum fuit; quod ſatis indicio eſt fuiſſe *Icenimagniam* jam anteà ſui juris, non minùs quàm Flaviam noſtram ſive Attacottiam: neque enim ut fungi naſcuntur Regna. Apud Germanos etiam fuêre Chauci *Majores* atque *Minores*.

ICIANI apud Antoninum, urbs eſt in Borealibus *Icenimagnis*, hodie dicta **Jckborough**, ſicuti Talbotto mecum videtur. Dicebantur autem *Iciani* de *Populo*, tanquam *Ic ceangi* vel *Üic ceangeu*, quod *Pubes* eſt *Icenorum* ſeu *Uigantum*; ut ſit & **Jckborough**, *Icianorum Arx* ſive *Burgus*. Crediderim & noſtrum *Nordovicum* fuiſſe alicujus nominis Romanorum tempore: nam & locus Caſtrorum (hodie etiam **Caster**) ad tertium lapidem eſt ab inclytâ urbe, & Saxonicum nomen Norðpic, *Boreales* ſonat *Icianos*. Si quis in re tam obſcurâ conjecturæ locus, equidem divinaverim duplices, imò triplices fuiſſe *Icianos*, Occidentales ſcilicet ad *Icburgum*, & Boreales ad Nordovicum, & Auſtrales etiam ſive Orientales (reſpectu habito ad

ad priores *Icianos)* ad Ƿyꝑeꞅ-ꝑic ſive **Ipswich.** Britannis enim & *Güippa* & *Güeppa* pro *Ore* & *Facie* eſt, & forſan etiam pro *Mundi facie* ſive *Oriente*. Cùm enim *Chüith* ſive *Siniſtra manus* ſit pro *Boreâ*, & *Deheu* ſive *Dextra* pro *Auſtro*; quin poſſit & *Güeppa* dici pro *Oriente?* Ut poſſint & *Saxones* noſtri *Orientales*, *Gueppon* ſive *Gueppones* Britannis appellari; imò & *Guepponum nemus* dici quod Anglis eſt **Epping-Forest.** Etiam Sarmatis *Geba* eſt pro *Ore* & *Buccâ*; Scotobrigantibus vitioſè *Gulba*. Eſt & *Guepponium* oppidum **Epping.**

ICTA: Vide in VICTIS.

IDUMANTIUS, Orientalis Saxoniæ Æſtuarium, Ptolemæo vitioſè appellatum Ἐιδȣμάνιος. Hoc erat Fraxulæ atque Anſæ vel Axæ fluminum oſtium, quod & Ravennati truncatè dicitur *Mantium*, & in Vaticano monſtroſè *Intraum*, *Antrum*; unde mutatâ literâ Labiali vitioſum *Pant* pro *Fraxula* eſt, cùm deberet dici *Mant*. In Ravennate tamen Libro mendoſè ſcribitur *Mantrum*, pro eo quod deberet eſſe *Mantium* ſive *Mant üion*, quod *Oſtium* eſt vel *Os fluminum*. Quin & ipſe *Idumantius*, ſi ſolutè ſcribatur, erit *I deu mant iü*, ſive hodiernâ loquelâ *Y dheu vant wy*, hoc eſt, *Duo fluminea ora*.

IENA: Vide in CENIO; nam Ptolemæo vitioſè Ἰῆνα dicitur pro Κῆνα, quod & ipſum eſt quaſi *Kend âv*, vel *Caput aquæ*. In Vaticano MS. *Lano* eſt vitioſiús.

ILA apud Ptolemæum fluvius eſt in Carinis Caledoniæ, qui quidem hodie pleniùs **Uisle**, tanquam *Ui bel* vel *Aquæ Os* vel *Caput*, appellatur. Fuerat igitur magis Æſtuarium quàm Flumen.

IMMANUENTIUS, Trinoüantum Rex, Cæſari memoratus, & à Caſſivellano obtruncatus. Neſcio quid hoc nomen ſibi velit, niſi ſit (quod equidem ſuſpicor) *Hynav y Noüanteu*, ſive antiquiore ſcripturâ *Hinam a Noüantou*, *Trinoüantum* ſcilicet ſive *Noüantum natu maximus*, quem & nos hodie dicimus

Majorem Londinii. Vide in NOUANTÆ, & in TRINOUANTES.

INISECOUNOS: Ita enim proculdubiò in Anonymo legendum pro eo quod in Libro eſt nimis curtè conceptum *Inſenos*; cùm ſit in Antonino *Counennos*, quod vide.

IRIS Diodoro Siculo Inſula *Ibernia* eſt, quomodò & nobis hodie Ireland ſive *Eriorum Terra*. Vide in IBERNIA.

ISACA: Ita enim in quibuſdam Ptolemæi Libris vitioſè ſcribitur pro *Iſca*. Flumen hoc eſt ad Dumnoniorum Iſcam.

ISAMNIUM, Ptolemæo Ἰσάμνιον ἄκρον ſive *Iſamnium Promontorium*, hodie *S. Johannis* in Voluntiis Iberniæ, ut Camdeno mecum videtur. Certè Scotobrigantibus *I ſavn iü*, *Oſtium* ſive *Os* eſt *undæ* ſive *maris*.

ISANNAVARIA: Vide in DANNAVANTRIA.

ISCA, hoc eſt *Aqua*; atque hæc veterum Brigantum ſermone *Üiſc* erat, & hodiernis etiam Pannoniis ſive Boiis Uis. *Üiſc* autem proprio poſitum intellectu, *Tractus* quidam eſt ſive *Agmen aquæ*. Certè verbum *Üiſco* ſive *Güiſco* Oſtidamniis eſt *Adigere*, & Britannis noſtris *Inducre*. Erant *Iſcæ* in Britanniâ penè innumeræ: Apud Belgas etiam flumen Esch vel Asch eſt, quod pro *Iſca* venit. Quin & flumen *Axona*, quod in Belgicâ Secundâ eſt (modò dictum *Aiſne*) dici videtur tanquam *Aſc avon* vel *Aſc aün*, quod *Tractus* eſt *amnis*.

ISCA AUGUSTA: Ita enim in Anonymo dicitur celeberrima urbs Silurum; cùm Antonino ſit *Iſca Legio Secunda Auguſta*, de *Legione Secundâ*, quæ & *Britannica Secunda*, ex quo eam Claudius de Germaniâ traduxit, Veſpaſiani ductu. Ab hâc igitur *Legione* urbs iſta ad hunc diem *Caer Leon ar Üyſc* ſive *güar Uyſc* appellatur; atque hoc eſt *Civitas Legionis ad Iſcam* ſive *ad aquæ tractum*. De cineribus tantæ

urbis

urbis Newport ſive *Novus portus* in viciniâ ortus eſt. Ptolemæus egregiè lapſus eſt dum *Iſcam* noſtram cum *Iſcâ Dumnoniorum* confuderit. Hæc fuit primis temporibus Archiepiſcoporum Provinciæ Flaviæ Sedes, quæ modò, prodente Galfrido, Dola eſt in Britanniâ Tranſmarinâ.

ISCA DUMNONIORUM, Saxonibus Eaxanceaſtep, tanquam *Iſcana civitas*, & Latinizantibus Monachis *Exonia.* Nequeo ſatis mirari conveniſſe Ravennati cum Antonino in inquinatiſſimo errore: Siquidem utrique horum *Scadum* Urbis nomen eſt, Antonino verò *Nanniorum* vel *Nunniorum*, Populi, quod Ravennati eſt *Namorum*; alio tamen loco aliquantò rectiùs *Scadomorum* poſuit, cùm deberet dici *Iſca Domniorum.* In MS. Regis Galliarum *Scadoniorum* eſt; malè editur *Scadomorum.* Poterat enim de Singulari *Domn* (antiquâ ſcripturâ pro *Duvn*) Plurali numero dici *Domnii*; ſicuti & de Plurali *Dumnon*, *Dumnonii.* Peutingerianæ etiam Tabulæ *Iſcadum Nomorum* eſt. Ipſa Regio Monachis *Dompnonia* dicitur. Liquet inde quid audendum ſit in veteri Geographiâ purgandâ, cùm veterum Locorum nomina prorſus fuerint ignota Librariis.

ISCALIS apud Ptolemæum urbs eſt in Ceangis Dumnoniorum, ad flumen Ivel ſive *Guivel*, quod ſolutum erit *Güi bel*, vel *Fluvii os* & *caput*; unde Florentio dicto Wigornienſi urbs hæc *Givelceſter* appellatur. Nennio verò Britanno *Pen ſâv vêl coit* eſt, quaſi dicas *Ad caput fluminei oris in ſylvâ.* *Coit* autem dicit Nemus dictum *Coit maür*, *Ingentem* ſcilicet *ſylvam*, vel Selpuðe, quâ conſtabat olim univerſus iſte Pagus. Erit autem *Iſcalis* ſolutè poſitum *Iſc vêl*, ſive *Os* vel *Oſtium fluminis.* Hoc Ravennati inverſè dicitur *Velox* ſive *Belox*; quod vide ſuo loco.

ISCALIS; Flumen Ivel: Vide in ſuperiore.

ISURIUM BRIGANTUM: Ita enim & Antonino & Ravennati dicitur. Caput hoc erat *Brigantum*

Britannici generis, ſicuti & Eburacum, Romanorum; nam diverſi habitabant Britones & Romani primorum temporum, quòd minùs inter ſe fiderent. Hodie dicitur Aldburg ſive *Urbs vetus*, & eſt ad Eburam amnem poſitum. Imò dictum videtur *Iſurium* tanquam *Is eur*, quod eſt *Infra Eburam* ſive *aquam*. Atque hoc quidem fuerat Ptolemæi *Brigantium*; non verò (veluti Camdeno & ſequacibus videtur) *Colonia Eburacum*. Vide in BRIGANTIUM.

ITUCODON apud Anonymum hodie Wester-Cowdon eſt ad ulteriorem Prætenturam in Valentiâ. Forſan autem *Itüc üi don* ſolutè ſcriptum *Arx* erit *ad fauces undæ*. Siquidem *Den*, *Din*, *Don* & *Dun* pro diverſis Dialectis *Arx* eſt, atque etiam *Oppidum*: *Etoc* etiam vel *Itüc* (quod hodie eſt *Uthüc* vel *Güthüc*) *Faux* eſt ſive *Guttur*; etiam Novæ Angliæ Barbaris *Cuttuc*: neque aliunde Romanorum *Guttur*. Vide in ETOCESSA, ETOCERUM, ANITOCIS; & in BRANDON & LUBDON.

ITUNA, Ptolemæo flumen Eden eſt in Brigantum Ceangis, hodie Cumbris. Hoc ſi ſolutè ſcribatur erit *I tun üi*, hodiernâque ſcripturâ *Y tynn wy*, ſive *Tentum flumen*; cujus nominis plura ſunt per Britanniam flumina. Vide in ANTONA & in TINNA.

ITYS Ptolemæo flumen eſt Deucaledoniæ, ſicuti Camdeno mecum videtur. Hodie dicitur Assint, tanquam *Aſc hynt*, quod *Aquæ iter* eſt. *Itys* autem ſolutè poſitum videtur eſſe *I tüiſc* vel *Y twyſc*, ſive *Aquæ tractus* vel *fluvius*. Vide in TUÆSIS.

IVERION: Vide in IBERRAN, & in IBERNIA.

JUGANTES: Vide in UIGANTES.

JULIA STRATA quæ Nechamo Poëtæ dicitur, juxta Camdenum Via militaris eſt ad Iſcam Auguſtam, à *Julio* Frontino Silurum ſubactore conſtrata. Hìc autem advertendum ἐν παρόδῳ, Saxonicum vocabulum Erminᵹ-ſtræt, *Stratam* dici *militarem*; ſiquidem

ſiquidem **Hermen** Teutonibus dicuntur *Milites* ſive *Bellatores*.

JUPAPANIA: Non dubitavi apud Anonymum ita reſcribere; cùm in Libro ſit (nullâ planè cum Etymologiâ) *Jupania*, eliſâ ſcilicet repetitâ Syllabâ. Siquidem (quod advertit Placidus Porcheron, erudiſſimus Ravennatis Editor atque Interpres) ſæpe evenit in MS. Codicibus, ut Syllaba, cùm bis debeat conſequenter, à Librariis ſemel tantùm ſcribatur. Atque equidem exiſtimaverim hanc fuiſſe vetuſtiſſimam Silurum Urbem, hodie duplici nomine inſignitam, *Caer Dyv* ſcilicet, de amne *Tavo* ſive *Rhatoſtaubio*; & *Caer Dydh*, de *Jovis* vel *Herculis* cultu. *Aü*, *Eü*, *Iü*, *Oü* & *Üi* vetuſtiſſimis Briganticæ linguæ Dialectis pro *Liquore* fuerant *aquæ*; imò & pro quovis *Nitore* & *Lumine* ſive *Aquæ* ſive *Diei*, ſive etiam figuratè ipſius *Juventæ*. Appoſitis etiam Præpoſitivis Literis *D*,*G*,*S*,*T*, fit Græcis atque Britannis Δεῦς, *Deü*, *Diü*, & *Düi*, tàm pro *Die* quàm pro *Deo*: Nam & Cretes olim *Diem* dicebant Δία, ſicuti vel hodie Scotobrigantes *Deum*; imò & Romanis ipſis idem eſt *Jupiter* qui & *Dieſpiter*. Sicuti & Britannis noſtris *Diü* vel *Dyü* etiam hodie & *Dies* eſt & *Deus*. Armeniis ſeu veteribus Phrygibus *Tiü* eſt *Deus*, appoſitâ alterâ Præpoſitivâ *T*; quod ſi apponatur *S*, fiet Lacedæmonium Σιὸϱ, & commune Ζεῦς; ſi *G* vel *I*, Aremoricorum *Goü* vel *Ioü*, quod & *Jupiter* eſt & *Juvenis*. Britannis verò *Güi* pro *Unda* eſt, & *Düi* pro *Aqua* & *Deus*. Celtoſcythis autem ſeu Teutonibus pleniùs dicitur **Dags** & **Daeg**, Armeniis tamen hodiernis *Te*. Denique antiquis Phrygibus, Argiviſq; & Ægyptiis horum Colonis, Ἰάω, Ἰαὼ atque Ἰὼ pro *Juvene* erat *Deo*, *Baccho* ſcilicet ſive *Attide Menotyranno* & *Apolline*, qui quidem & *Deus Lunus* fuerat & Κόϱος & *Liber*, & Ἡϱακλῆς ſive *Hercules*; quem & Ægyptii, prodente in Iſide Plutarcho, Conchâ ſive *Lunari* ſcaphâ circumvectum ferebant. Erant autem Græcis Διοκλῆς, Ἡϱακλῆς, cum ſimilibus aliis

aliis ejuſdem ferè formæ, cujus & apud Romanos *Marcipor* pro *Marci puer*, atque ejuſmodi alia. Siquidem Ἡρακλῆς eſt quaſi *De Junone nominatus* vel *Junonius*; uti & Διοκλῆς, *De Jove* vel *Jovius*; & Διονυσικλῆς, *De Dionyſio* vel *Dionyſius*. Certè Μηνοτύραννος iſte puer Phrygibus pro *Matris Magnæ* erat *Amaſio* ſive *Deliciis*; Græcis verò rudiori populo, contrà pro *Calone* vel *Miniſtro*. Idem Numen & Thracibus dictus eſt Ὑιὴς Ἄτης, eodem ſenſu quo & Romanis *Dius Fidius*, quod eſt Διὸς ὑὸς, *Lunoſolare* ſcilicet *Numen* ſive Phrygium Pantheon; quod cùm (ut Paphia Venus) Ἀρσενοθήλυ fuerit, utroque ſexu & Ἰὼ & Ἰῶα dicebatur: *Solem* enim in *Lunâ* colebant Veteres. Hic *Minor* erat *Jupiter*; ſicuti *Cœlum* vel *Æther*, *Major*. Videbatur enim Veteribus hic Mundus non unius Opificis Δημιούργημα, quod nos docent & Philoſophi & Sacri Judæorum libri; verùm Familia quædam Deorum, quibus *Cœlum* & *Terra* pro Parentibus fuerant, *Sol* autem & *Luna* pro Majoribus Liberis; atque hi quidem fuerant Divipotes, Dii magni, Samothracumque Cabiri, ſanctiſſimus idemque vetuſtiſſimus cultus. Et Phrygibus etiam & Thracibus Ἰάω Σάβε ſive Ζεὺς Σαβάζιος, *Juvenis* erat *Bacchus*, Choreæ repertor. Ἦσαν δὲ καὶ ἔθνος Θρακικὸν Σάβαι, ὅπερ τοὺς Βάκχους δηλοῖ Φρυγίᾳ διαλέκτῳ, inquit Euſtathius ad Dionyſii Περιήγησιν. Βάκχους autem Κορύβαντας dicebant Veteres, hoc eſt, *ſpiritu vini percitos*, & *inſanos* Διονύσου χορευτὰς; quales & Arabibus Σαβαῖοι dicebantur Διονυσιακοὶ, imò vel Judæis ipſis סבאים *Sobeim* ſunt Οἰνοφλυγεῖς. Atque hinc videtur & Mohammedes Arabibus ſuis interdixiſſe *Vini* uſu, quo *Dionyſiaca* eorum aboleret Sacra. In Gemmâ quâdam quæ in nupero Cornelii Itinerario ad Orientem eſt, reperimus Phrygum Ἰάω Σάβε alati Cupidinis formâ de Leonis dorſo (qui ad *Magnam Matrem* ſpectabat) ſagittas jaculantem: Et in aliâ etiam ejuſdem Scriptoris Gemmâ duo ſunt Cupidines, ſe invicem quaſi confodientes ſagittis; qui quidem de geminâ *Lunari* Phaſi inter-

interpretandi videntur. Atque hi fuiſſe videntur Græcorum Ἔρως & Ἀντέρως. Cùm autem veteribus Phrygibus, Thracibus & Celtoſcythis Πάπα ſive Παπαῖος & *Jupiter* ſit & *Pater*, inde factum eſt quòd *Hercules* iſte ſive *Apollo* Græcis dicatur Παίαν & Ἰὼ Παίαν, quod *Juvenis* eſt *Pater* ſive *Deus*, qui & Κόρος & *Liber Pater*, & Teutonibus hodie eodem planè intellectu **Sohn** ſive (uti noſtri ſcribunt) **Sun**, quod Participium eſt *Satus*: Britannis etiam veteribus *Jau Papan* idem ſonat. Nam & *Jau* etiam hodie noſtrati populo tàm *Juvenis* eſt quàm *Jupiter*, ut & Aremoricis *Joü* & *Goü*; & *Papan* eſt pro *Filiolo*, etiam Novæ Angliæ Barbaris *Papus*. Neque tamen hoc nos morari debet, cùm notum ſit etiam hodiernis Saxonibus *Pueros* atque *Puellas* dici **Faderkinden** & **Moderkinden**, ſicuti & Arabibus *Aben* dicitur *Filius*, quaſi *Paterculus*, de אב *Ab* vel Ἄππα, *Pater*; quod quidem aliàs truncatè dicitur *Ben* tàm Arabibus quàm Judæis. *Papan* autem veteribus Britannis & *Belenum* Jovis filium fuiſſe vel inde patet, quòd in vetuſtâ eorum Mythologiâ ipſum *Cœlum* (quod ſæpe à natu Majoribus, harum rerum peritis, audivimus) *Bugarth Papan* ſive *Bovile Papæi* appellatum eſt. Firmatur etiam vel inde Anonymi Monachi emendatio à nobis inſtituta, quòd è regione Silures, in Dumnoniis, *Herculis* Promontorium ponatur. Quod quidem ſatis bono argumento eſt iſta Sacra non fuiſſe Britannis veteribus peregrina. Imò & Artemidorus apud Strabonem Libro IV. Geographiæ, ait Inſulam eſſe juxta Britanniam, in quâ ſimilia Samothracibus, Cereri atque Proſerpinæ fiebant Sacrificia. Hanc equidem exiſtimo fuiſſe *Malenon* ſive *Minervæ Inſulam* Pytheæ dictam *Uniſancam*.

JURA: De duabus Inſulis *Saponis* & *Suſura*, quæ hodie in Ravennati Libro ſunt, nos levi negotio fecimus *Pepidioniſſa* atque *Jura*; quod neminem improbaturum ſcimus, cùm *Jura* ſit vel hodie in Ebudarum numero. Ipſe verò Ravennas non *Pepidioniſſam*

ſed *Papidioniſſam* ſcripſerat; cùm neſciret quid eſſet Græcum Πεπιδίων νῆσος, diverſâque forſan uteretur Britannicæ Linguæ Dialecto. Neque dubitandum cenſeo quin *Jura* Britannis ſolutè dicatur *Jau Rig*, vel alterâ etiam Dialecto *Jou Rag*, quod eſt *Jovis Regis*; præſertim cùm vicina *Mula* ſive *Malenos* dicatur Ravennati *Minervæ*, & cùm Gallorum mons *Jura* ſive *Juraſſus* huic Inſulæ ſit cognominis. Vide in ſuperiore.

JUTÆ: Hi apud Bedam perverſè ſcribuntur *Uitæ*, erantque in vaſtandâ Romanâ Provinciâ Saxonum & Anglorum ſocii. Etiam hodie horum Patria dicitur *Jutia* apud Danos, quorum veteri Linguâ **Jot** vel **Jotun** pro *Gigante* eſt vel *Homine ſylveſtri*, *Getâ* ſcilicet vel *Geatâ*, *Troglodyticam* vitam agente. Eſt etiam *Danus* à Saxonicâ voce Ðegn, quod illis *Vir ſtrenuus* eſt, & *Miniſter*, & *Servus*, atque etiam *Miles*, **Kemper**, ſive *Cimber*. Etiam Britannis noſtris *Dên* ſive *Dyn* idem ferè ſignificat, nam uſquequaque *Hominem* ſonat.

L.

LABERUS, Ptolemæo Λάβηρος, locus quidam fuerat in mediâ Iberniâ nobis hodie ignotus. Equidem conjecerim Curiam fuiſſe Brigantum ſive Κοινοβέλιον vel Parliamentorum Locum, quòd Britannorum Linguâ *Lhavar* ſit *Sermo* ſive *Concio*. De Camdeni **Kil-lair**, quod Caſtrum dicit eſſe in mediâ Iberniâ, alii meliùs judicabunt. Hujuſmodi Curiam fuiſſe crediderim & **Stone-Henge** ſive *Penſiles* dictos *Lapides* in lato Carviliorum Campo, modò dicto Sariſcano ſive Sorbiodunenſi.

LACTORODUM: Hoc in pleriſque Antonini Libris vitioſè *Lactodorum* ſcribitur, Ravennatique aliâ Dialecto *Lectoretum*; ita enim legendum cenſeo pro *Lectocetum*, quod in Vaticano eſt geminâ voce *Lecto Ceto*. Antonini Milliaria indicio ſunt hoc fuiſſe

quod

quod hodie ibridâ compositione **Lathbury** sive *Lacto-burgus* dicitur; & est ad Oxam sive Iscam flumen in finibus Ancalitium, inter Durocobrivim atque Dannavantriam. Valet autem *Lactorodum* sive *Lecto-retum* solutè scriptum *Lhaith ryd* (antiquâ scripturâ *Lact rit)* quod *Trajectus* est *liquoris*. Britannis etiam hodie *Lhaith* pro *Humido* est; & Veteribus *Ret*, *Rit* & *Rot*, variantibus Dialectis, dicitur *Trajectus*. Etiam Gallorum urbs inclyta *Arelate*, *Supra liquorem* sonat. Etiam *Lac* Britannis dicitur *Lhaeth*, de Græco γάλα, γάλακτος, quod & Aremoricis *Leth* dicitur. Hic locus Camdeno videtur fuisse juxta Lapideum dictum Trajectum ad veterem Stratam; quod quidem nobis eo minùs placet, quòd Nova Porta *Lactoburgo* vicina bono indicio sit, juxta fuisse aliam urbem se ipsâ vetustiorem. *Nova Porta Paganelli* hodiernum est *Lactorodum*.

LAGENTIUM: Ita enim Ravennati scribitur quod in Antonini Itineribus duplici errore & *Lage-cium* & *Legeolium* dicitur. Hæc Statio fuerat in Segontiacis Brigantum, ad confluentiam fluminis *Ga-rüii*, **Are** (sive *Arü üi*, vel *Asperi amnis)* & *Caladu-rii*, **Calder**, sive potiùs *Calai dür*, vel *Lutosi amnis*. Hodie *Lagentium* ibridâ linguâ **Castelford** (Mariano verò **Casterford**) sive *Castra* vel *Urbs ad Trajectum* appellatur. Est autem *Lagentium* Britannorum solutis verbis *Laü gant* (vel *gent*) *üion*, quod est *Ad manum flexuræ undarum*, quòd sit in ipsâ confluentiâ. In Vaticano codice perversè scribitur *Laguentium*. pro *Laugentium*. Forsan & pervetusta urbs **Lewes** apud Australes Saxones, etiam Danicis temporibus celebris, appellata est Veteribus *Lauisca*, tanquam *Ad manum Iscæ* sive *Amnis* hodie ἀνωνύμȣ.

LANGANUM vel IANGANUM PROMONTORIUM: Vide in CEANGI; nam vitiosè Ptolemæo scribitur.

LAPIS TITULI: Vide in AD LAPIDEM TITULI.

LAVATRIS: Ita enim in Antonino eſt, cùm ſit apud Notitiam Plurativo vocabulo *Lavatres*, & in Anonymo corruptè *Lavaris*, omiſſâ literâ *T*. Statio iſta in partibus Deirorum eſt, in Ægmundi Dynaſtiâ, ad fluviolum de Urbis nomine hodie appellatum **La-ver** ſive *Lavatrim*. *Lavatrim* autem Romanis dici *Balineum* vetus Inſcriptio apud Camdenum manifeſtum facit, atque etiam Anglorum nomen **Bowes**, quod *Balinei Arcus* deſignat, quod & Camdenus monuit. Vitioſè etiam ſcribitur *Levatris* atque etiam *Lavatræ*.

LAVOBRIGA: Ita ſcribendum in Anonymo pro *Lavobrinta*. In exemplari Græco forſan fuerat *Lavobinga*, Græcis autem Literis ΛΑΟΥΟΒΡΙΓΓΑ: Exſcriptores fecêre *Lavobrinta*. Certè *Cetobriga* in Hiſpaniâ (Antonino *Catobriga*) eidem Ravennati pari mendo *Cetobrigga* dicitur, ſive, ut in Impreſſo eſt, *Cetobricca*. Eſt autem Britannis *Lavobriga* ſoluto ſermone *Laü üog briga*, quod *Civitas* eſt *ad manum paludis*. *Paludem* autem dici exiſtimo quæ Britannis hodie dicitur *Tralhünc* ſive *Vorago*, Angliſque **Welſh-Pool** ſive *Palus Gallica*. Urbs hæc omnium quæ in Montegomericâ Dynaſtiâ ſunt, videtur nobis antiquiſſima. Quin & Anonymi *Lauobriga* media eſt inter Veroconium atque Mediolanium, quod & hæc eſt. Vetuſtiſſimo etiam Bardo Lomarcho Seni dicta videtur *σωωωνύμως Caer dan aü* vel *adan aü*, quod *Urbs* eſt *infra aquam, paludem* ſcilicet modò memoratam. Vide in DUROCOBRIVIS.

LEBANONIUS: Vide in LEVINOXANA.

LEGIO II. AUGUSTA: Vide in ISCA.

LEGIO VI. VICTRIX: Vide in EBURACUM.

LEGIO XIV. GEMINA MARTIA VICTRIX: Vide in CAMULODUNUM.

LEGIO XX. VICTRIX: Vide in DEVA.

LELAONNONIUS: Vide in LEVINOXANA.

LEMANIS

LEMANIS ſive PORTUS LEMANIS ut Antonino ſcribitur, Ptolemæo eſt Καινὸς Λιμὴν ſive *Novus Portus* in Cantiis. Hodie Hithe dicitur ſive Ὄχθη vel *Litus*, & per hoc *Portus*, juxta quod & Stut-fall *Caſtellum* eſt ſive potiùs *Stadfall*, quod videtur *Ruentem arcem* ſignificare, neque longè abeſt Lime viculus, antiquæ urbis locus. Hic Portus etiam Ravennati dicitur *Lemanis*; Peutingerianæ verò Tabulæ pleniùs *Lemavio* pro *Lemavon*, de flumine puto *Lemana*. Juxta Librum Notitiæ hìc erat *Præpoſitus Numeri Turnacenſium* ſub Comite Limitis Saxonici. Conſtat apud Stutfall egregias eſſe veteris Arcis reliquias. Vide in ſequenti.

LEMANA apud Ravennatem hodie Lime-water eſt ad Portum *Lemanim* in Cantiacis. Qui quidem fluviolus pleniùs *Lem aün* ſive *Lem avon* ſcriberetur, quod Britannorum linguâ *Acris* eſt *amnis*; ſiquidem Aremoricis Belgis *Lem* dicitur quod nobis eſt *Lhym*. Atque hinc quidem Peutingerianæ Tabulæ ipſe Portus corruptè dicitur *Lemavio*, ſicuti nos ſuprà monuimus. De Celtico etiam *Lim* Romanis dicitur *Lima*, atque etiam *Limis oculis*.

LENDA apud Ravennatem fluvii nomen eſt. Et videtur ſanè dici Weland in Antoniniano Conventu. Quid enim *Lenda* niſi *Len dav*, ſive *Plena aqua?* Corinaviis enim etiam hodie *Len* dicitur quod noſtratibus eſt *Lhaün*: *Dav* etiam idem eſſe quod *Av* aliàs oſtendimus. Hoc συνωνύμῳ vocabulo appellari poſſit *Ui len*, & Saxonibus vitioſè *Welud*, Angliſque adhuc vitioſiùs Weland. Erat autem Saxonibus ibridâ compoſitione *Welud* tanquam *Aquæ ductus*. *Trajectus ad Lendam* fuerit nomen *Stanfordiæ*.

LETOCERUM: Equidem dudum ſuſpicatus ſum *Etocetum* fuiſſe ab ipſo Antonino per errorem nominum loco ſuo ſubmotum, & *Letocero* noſtro ſuppoſitum. Certè quod antiquis Saxonibus ibridâ prolatione dicebatur Licid-feld, Anglorumque imperito vulgo hodie Lichfield in Stavefordiano Pago, videtur

tur mihi potuisse meliùs efferri *Letocfield*, quo conveniret cum Britannico *Letoc erü* sive Πλατεῖα ἄρερα vel *Latum arvum*; eóque magis quòd vocabulum *Licid* ἄσημον sit utrique populo. Nihil attinet Monachorum somnia recensere. Vetus *Letocerum* ad locum fuisse, hodie de vetere *Muro* dictum **Wall**, ad Passuum ferè mille à Novo, ostendit in Britanniâ suâ Camdenus. Vide in ETOCETUM.

LETOCETUM: Vide in LACTORODUM, nam vitiosè ita Anonymo scribitur pro *Lectoretum*; etsi possit & *Lectoretum* ferri Dialecto Belgicâ pro *Lactorodum* vel etiam pro *Lactoretum*, quomodò & *Leth* dicitur Aremoricis pro nostro *Lhaeth* quod *Lac* est.

LEUCA: Ravennati nostro sic dici videtur flumen *Lega*, *Leigh* vel **Lea** in Trinoüantum finibus versus Orientem. Saxonibus certè dicebatur Ligean, correptè puto de Britannico *Lugaün* vel *Lugavon*, quod *Lucidum amnem* sonat. Crediderim & hunc fluvium productiùs fuisse appellatum *Duroleucam*, ob nomen vicini oppidi *Durolicum*. Notum est vocabulum *Lug* antiquâ Celtarum linguâ *Clarum aquæ liquorem* denotâsse, qui & veteribus Latinis *Lix* fuerat. Est igitur *Leuca* quasi *Lug av*, vel *Translucidus amnis*, qualem vel hodie cernimus. Vide in LEUCARUM & in LEUCOMAGUS. Huic cognomine videtur & Belgarum flumen *Lega* Ravennati dictum, hodie *Leye* sive **Lys**. Etiam Armeniis Λοὶς pro *Luce* est, sicuti & Hyperboreis Canadæ Barbaris.

LEUCARUM apud Antoninum, hodie *Câs Lychür* est, sive *Castellum Leucarum* ad amnem *Lychür* sive *Ligurem* in Morganticâ Silurum Dynastiâ, uti nos docuit Camdenus. Erat autem veteribus Britannis idem *Ligur*, quod & Gallis *Liger* vel *Ligeris*; & compositio vocabuli est de *Lug* quod *Clarus liquor* est, & *Eur* vel Οὖρον, *Aqua*. Vide in LIAR.

LEUCOECION: Vide in CANDIDA CASA.

LEUCO-

LEUCOMAGUS: In Ravennate Libro *Leucomago* eſt ſexto caſu. Hæc eadem urbs Antonino dicitur *Verlucio*. *Leucomagus* autem Britannis diceretur *Lug aü maes*, quod *Civitas* eſt *ad Leucam amnem*. Siquidem *Magus* veteribus Celtis tàm pro *Urbe* erat quàm pro ipſo *Agro*, ut olim monuerat Plinius. Erat etiam *Abonæ* iſti proprium nomen *Leuca*, ut vel ex compoſitione vocabuli apparet. Vide in LEUCA, & in VERLUCIO. In Vaticano Exemplari vitioſè ſcribitur *Leucumagna*.

LEUGOBALENA: Ita planè in Anonymo Libro legendum duxi pro eo quod nullâ commodâ Etymologiâ *Leugoſena* eſt, deperditâ mediâ Syllabâ, & mutatâ Literâ *L* in *S*. Æſtuarium hoc erat *Lugubali* ſive *Lugubaliæ* in Brigantum Ceangis, qui hodie ſunt Cumbri. Lomarcho Seni antiquiſſimo Britannorum Bardo dici videtur *Aber Lhyü*, correptè puto pro *Aber Lhug üi* ſive *Oſtium limpidi amnis*. Vide in LUGUBALIA.

LEVINODUNUM: In Anonymo monſtroſè ſcriptum eſt *Leviodanum*, de quo nos nullo negotio *Levinodunum* fecimus, quò ſit **Levingstown** in Maiatis ſive Gadenis. Britanni ſoluto dicerent ſermone *Luvn aü dun*, quod eſt *Levis amnis oppidum*. Idem enim illis, variantibus Dialectis, *Levn*, *Livn*, *Lovn* & *Luvn* quod & Græcis λεῖος & Romanis *Levis*.

LEVINOXANA: Hæc Ravennati levi mendo dicitur *Levioxana*, omiſſâ Literâ *N*, quæ ſolutis verbis foret *Levn oſc anau*, quod *Os* eſt *levis amnis*. Siquidem Oſtidamniis *Anaü* ſive *Ganau* pro noſtro *Geneu* eſt, quod *Os* eſt & *Guttur* ſive *Fauces*. Lacus hic eſt in Valentiâ hodiernis Scotoſaxonibus vitioſè prolatum **Loch-Lomund**, quod veteri Pictorum Britannorum Dialecto foret *Lug lovn munt*, quod eſt *Liquoris levis oſtium*. De Lacu iſto *Libnius* amnis oritur, qui vitioſè Ptolemæo dicitur Λελαοννόνιος, & in quibuſdam Libris Λεμαννόνιος, pro eo quod dici deberet *Lebanonius*, verbiſque ſolutis *Levn aün iſc*, ſive *Levis amnis*

amnis aqua. Atque de hoc Lacu universa ista Dynastia hodie dicitur **Lennox** correptè pro *Levn ox*, vel *Levis aqua.* Vide in CORDA.

LIAR: Ita enim Anonymo correptè scribitur Corigaunorum flumen *Ligur*, quod quidem *Leircestriæ* sive *Ratis* nomen dedit. De hujus autem Etymo vide suprà ad LEUCARUM. Flumen etiam *Liar* sive *Ligur* appellatur hodie **Soar**, quod Britannicè foret *Sôr üi* sive *Acerbus amnis*, & Latinis *Sarua* vel *Saruba.* Hodierni etiam Galli de *Ligeri* suo fecêre correptum *Loyre*, liquefactâ scilicet Litera *G* de more antiquo: Atque hoc quidem flumen Straboni dicitur Λείγηρ. Vide in SARUA.

LIBNIUS Ptolemæo, Iberniæ fluvius est in Sinu **Slegach**, prodente Camdeno. Et hic etiam Brigantibus erat *Livn iü* sive *Levis unda.* Sunt & plures *Libnii* in Valentiâ, Veteribus non memorati.

LIMES: Vide in VALLUM BARBARICUM.

LIMIA: Anonymo levi vitio dicitur *Cimia:* Et flumen **Lim** est in Durotrigibus, quasi *Lim iü* vel *Torrens unda.* Est autem *Lîm* productum pro *Fluento* sive *Torrente*, hodiernâ prolatione *Lhîv*, & Aremoricè *Linvat*, de Græco puto Λίμνη. Erat & flumen *Lumis* in Belgio quod συνωνύμως hodie *Dila* dicitur; ad quod forsan & Urbs *Lumis*, hodie *Lovanium* vitiosè pro *Lumanium.* Est autem *Lumis* quasi dicas *Lhîm isc*, quod est *Profluens amnis.* Vide in GADA. Vitiosum puto Ravennatis *Catalumis*, cùm deberet esse duplici voce *Gata*, *Lumis.*

LIMNUS, apud Ptolemæum Λίμνȣ ἔρημος, Insula est hodie dicta **Ramsey** (sive *Romana Insula)* in Vergivio mari, non ita longè ab insigni Pennobrogano Portu. Hæc & Plinio *Silimnus* dicitur, appositâ scilicet Præpositivâ syllabâ *Si*, quæ Britannis nonnunquam pro Articulo est. Ipsis Britannis Insula dicitur *Limen*, quod plenè scribendum foret *Liv inis* sive *Insula in fluento*; Antiquis enim *Lim* dicebatur pro *Liv.* Unde existimaverim & alteram Insulam **Birdsey**

(quæ

(quæ Ptolemæo eodem intellectu eſt Ἄδρυ ἔρημος) eodem nomine à quibuſdam inſigniri. Nam & hodie *Inis Enlhiv* appellatur, quod quidem veteri prolatione foret *Inis en lim.* Altera autem Monachorum ſive Sanctorum erat propria, & in Juſtiniani Martyris Vitâ *Limineia* dicitur, more ſcilicet Latinizantium Saxonum.

LINDISFARNE Bedæ dicitur quædam Monachorum Inſula è regione Bannam Otodinorum Regiam. Nomen habet de fluviolo *Lindiſſâ*, diciturque tanquam *Vern inis* vel *Sacra Inſula.* Vide in DUROVERNUM. Dicitur & flumen *Lindiſſa* quaſi *Lim diſc* vel *Fluentum aquæ*; nam & *Tiſc* & *Diſc* idem valent quod & *Iſc*, adjectis Præpoſitivis. Vide in EXOBANES & in ACMODÆ.

LINDUM COLONIA: Ita enim Ravennati dicitur, cùm Ptolemæo & Antonino ſit ἁπλῶς *Lindum.* Saxonibus eſt Lınꝺ-cȳllan-ceaſteꞃ, unde & Latinizantium *Lincolnia.* Normannis denique perridiculè *Nichol* appellatur hæc urbs. Equidem exiſtimaverim & hanc fuiſſe *Coloniam Londinienſium*, Geüicciæ Caput, cujus Epiſcopus nomine Adelphius Arelatenſi adfuit Concilio. Nam ſive *Lindum* dixeris ſive *Londinium* tantundem fuerit; cùm de *Lug avon* ſive *Lug aün* (correptè *Lûn*) atque *Din* vel *Dun* utrumque ſit formatum. Certè hoc fuerat *Londinium* Taciti à Vondiccâ concrematum; nam illa Trinoüantes habuit ſocios. Quæ poſt Nennium hùc adducit Camdenus de Britannico nomine *Caer luit coit* ad alterum *Lindum* ſpectant: Neque enim ſunt hujus loci. Ptolemæus urbem iſtam ad Corigaunos retulit, cùm & hi fuerint Iceni. Eſt etiam in Belgio urbs **Machelen** ſive *Magiolinum.*

LINDUM alterum Ptolemæo eſt in Citeriore Valentiâ, & hodiernis Scotoſaxonibus **Linlithquo** vitioſè dicitur, cùm plenis dicatur verbis *Lindum Colidiorum* ſeu *Caledonum.* Nam & *Lithquo*, *Lûdh coit* eſt ſive *Curia ſylvarum.* Britannis autem veteribus

idem dici videtur *Lys* & *Lûdh* quod & Saxonibus Leoð, Atticisque Λεὼς; quò spectat & Anglorum **Leet** pro *Curiâ* vel *Mallo*. Notissimum est autem Britannis nostris *Caledoniam* dici *Coit Kelydhon*, sive *Sylvam Caledonum* vel *sylvestrium hominum*.

LISSIA apud Antoninum exigua est Insula ad Dumnoniorum extremum Promontorium sita, Ostidamniisque etiam hodie **Lesoueth** appellata: quod videtur esse de nostro *Lysöüen*, *Anguilla*, & *Uict* vel *Üith*, *Parva insula*; ut sit *Lissia* correptè dicta pro *Lesouictia*, *Anguillarum* scilicet *insula*, qualis & in Borealibus Girviis est *Elig*, *Eley* vel **Ely**, quam & ab *Anguillis* nominatam prodit Beda. Erat igitur *Eley*, *Lesoüictia* vel *Lissia*.

LITANA in Ravennate videtur esse **Lyne** in Gadenis, quòd (ut autor Camdenus est) Via militaris eò tendat Randulphi Fossis. Imò vel ipsum **Lyne** correptè dici videtur pro *Litana*. De Etymo hujus loci vide in sequenti.

LITANOMAGUS: Vitiosum est in Ravennate *Litinomagus*. Hic locus nobis dici videtur **Flodden-field** insigni prælio nobilis. Certè Britannis veteribus *Litan maches* vel *Lhydan maes*, *Campus* erat *latus*. Ibridâ etiam prolatione hodie dicitur **Flodden-field** quasi *Lhydan*-**field**. Romanis autem, uti credi par est, Arx fuerat in præalto isto colle communita nomine *Litanomagus*; & est ad Valentiæ fines in Otodinis. Vide in LODONÆ.

LITUS ALTUM, sive *Ripa alta*, Ptolemæo Ὄχθη ὑψηλὴ, Camdeno satis probabili ratione videtur esse **Tarbarth** in Victurionibus: Nam & **Tarbarth** corruptè Scotosaxonibus dicitur pro *Tarva ardh* vel *Altus venter*; Certè Scotobrigantum antiquo sermone etiam *Tarr* dicitur *Venter*, sicuti & nostratibus *Torr*; & *Litus* etiam *Torlan* seu *Venter riparius*. *Ardh* autem (Ibernicè *Aird*) *Altum* esse sæpius diximus.

LODONÆ:

LODONÆ: Ita enim ſcribendum puto quod in Vaticano Ravennatis Exemplari & in Libro Regis Galliarum eſt *Lodone*, & in edito Libro vitioſè *Ledone*. Eſt autem Britannicè loquentibus *Led doneu*, *Latitudo collium*, & per hoc etiam *camporum*. Et videtur iſte locus Flodden eſſe in Otodinis, cujus Propugnaculum ſive Arx videtur fuiſſe *Litanomagus*.

LOGIA Ptolemæo fluvius eſt Iberniæ ſive magis Oſtium Loch-foil. Plenè ſcriberetur *Lug iü*, quod *Clarus* eſt *undæ liquor*. Eſt etiam Loch-Foil quaſi dicas *Lacûs caput*. Poſſit enim *Foil* dici Dialecto quâdam pro *Bêl* & *Vêl*, quod veteribus Brigantibus pro *Capite* fuiſſe atque *Ore* aliàs memoravimus.

LONDINIS: Hæc Ravennati dicitur Portus Lime in Durotrigibus. Olim (ut me monuit Antiquariorum noſtrorum facilè princeps Edvardus Luidius) Britannis noſtris dicta eſt *Lhongborth* ſive *Navalis portus*; unde crediderim & συνωνύμως appellatum *Lhong-dinas* vel *Navium urbem*, etſi hodie vix ſit Portus. Fuerit etiam huic loco & *Limia* nomen, de fluviolo *Limiâ*. Vide in LIMIA. In Vaticano Libro fortaſſe meliùs ſcribitur *Lindinis*, de flumine *Limia*.

LONDINIUM: Ita enim & Tacito & Ptolemæo appellatur: Stephanus etiam Byzantinus Λινδόνιον vocat. Ammiano verò Marcellino *Lundunum* & *Auguſta* dicitur. Denique Ravennati Monacho *Londinium Auguſta* eſt. *Londinium* à Vondiccâ Reginâ concrematum *Lindum Colonia* fuerat ſive *Colonia Londinenſium*. Nam Trinoüantum Natio eâ tempeſtate amica erat & ſocia Icenorum. Sive autem *Lindum*, ſive *Lindonium*, ſive *Londinum*, ſive *Lundunum*, ſive denique *Lugandinum* appelletur, tantundem fuerit. Siquidem Celtis *Lug*, *Aquæ liquor* eſt, & de *Lug avon* ſive *Lugaün*, quod *Liquidus* eſt *amnis*, fiunt correpta *Lin*, *Lon* & *Lun*: Item *Din*, *Don* & *Dun*, *Arx* eſt & *Oppidum* ſive *Civitas*, atque etiam *Collis*, ſicuti &

 Teuto-

Teutonibus **Berg**; Plurali etiam numero *Dain* atque *Donieu*: Unde in ſequioris ævi Scriptoribus legimus *Lundoniæ*, & Galli hodie vocant *Londres*, quaſi (ut olim Athenæ, Thebæ & Syracuſæ) pluribus conſtarent oppidis, quod ſanè vel hodie cernere eſt. Supervacaneum foret admonere idem dici Britannis *Tre* vel *Dre*, quod & *Din* vel *Dun*: unde & *Londin* & *Londre* promiſcuè poſſit appellari; Plurativè etiam *Lundain*, *Londoniæ*, & Peregrinis *Londres*. Saxonum nomina fuerant Lonđen-ƿic, Lonđen-byꞃiᵹ, & Lonđen-ceaꞅꞇeꞃ. Britannorum verò Bardis hæc urbs de *Belenæ* vel *Dianæ* cultu, *Dinas Belen* ſive *Urbs Belenæ* appellata eſt; imò etiam *Caer Lûdh* ſive *Civitas Curiæ*: Siquidem *Curia* hæc olim fuerat Trinoüantum. De *Ludo* Rege ſomnium eſt; nam & **Ludgate** Saxonibus dicebatur tanquam *Porta flumentalis*. *Lod* etiam Saxonicè loquentibus *Ductus* eſt *aquæ*. De Britannico autem *Lûdh* jam in *Lindo* diximus. Ptolemæi autem ævo *Londinium* noſtrum Cantiorum fuerat. Ædes autem modò *Pauli* olim fuerat *Belenæ* ſeu *Dianæ*: ſicuti & *Occidentale* dictum *Monaſterium Petro* dicatum, *Taranis* Dei, Teutonibus dicti *Thoronis*; unde & *Thorneia* ſeu *Tarania* Loco nomen. Vide in AUGUSTA.

LONGINIS: Ravennati more ſuo nimis correptè ſcribitur *Logis*: Et inſula hæc erat Acmodica ſive Lindisfarnenſis, ſed videtur jam olim mari abſorpta. Siquidem *Longinis* ſive *Lhync inis*, *Abſorpta* eſt *inſula*. Vide in ACMODÆ.

LONGOVICUS in Libro Notitiæ Statio eſt *Præpoſiti Numeri Longovicanorum*. Probabile eſt (quod & initio ſenſerat ipſe Camdenus) *Longovicum* iſtam fuiſſe **Lanchester** in Deirorum Epiſcopatu, inter Durolanim amnem atque Tuæſim; etſi in ultimâ Britanniæ ſuæ editione eam fecerit eſſe *Lancaſtrum*, quod nobis Ravennatis eſt *Lugandinum*. Videtur autem huic Loco nomen à Germaniæ Veteranis fuiſſe inditum; ſicuti etiam aliàs Borgovico & Medioborgo,

quæ

quæ omnia Germanicam habent Etymologiam. Et **Lang wic** Germanis dicitur *Longum oppidum*; siquidem idem illis **Wic** quod & antiquis Pelasgis Fοῖκος pro Οἶκος, & Romanis *Vicus*.

LOXA Ptolemæo flumen **Losse** est in Mergarum finibus: Ravennati autem Libro antiquissimum Castellum **Elgin** eo nomine meliùs vocatur. Atque hoc solutè scriptum videtur esse *Ael ox* vel *osc*, *Supercilium* scilicet *aquæ*: Quid enim Scotosaxonicum **Elgin** nisi *Ael güion* sive *Supercilium undarum* veteri Pictorum nostrorum sermone? Arx erat hæc Romanis maximè Borealis omnium, quarum quidem nomina ad nos pervenêre.

LUBDON: In Anonymo legendum censeo pro prodigioso *Subdobiandon* (quod nihil esse necesse est) duabus vocibus *Lubdon*, *Brandon*. De *Brandone* nos suo loco retulimus. *Lubdonem* autem **Levintoun** esse existimo, ad *Libnium* amnem in Æsicanâ valle apud Selgovas, hodie appellatâ ibridâ compositione **Eskdale**: Ut plenè scribi possit *Luvn üi don*, sive *Oppidum* vel *Arx ad Libnium* vel *levem amnem*. Potuisset sanè meliori typo dici *Lubnodunum*; verùm in Barbaro ferenda sunt Barbara. Vide in LEVINODUNUM.

LUCENI: Apud Ptolemæum Iberniæ populus est, quasi dicas *Marigenas*. Hi videntur initio fuisse Dumnoniorum Belgarum Coloni, nomenque dedisse *Lugeniæ* Provinciæ sive **Leinster**, quod quidem *Lugenorum terram* sonat; verùm posteris temporibus ulteriùs in Momoniam concessisse. Sæpiùs jam diximus *Lug* dici Veteribus nostris *Liquorem aquæ*; atque hoc modo pro *Mari* est: Est etiam *Geni* vel *Eni*, *Nasci*. Hinc & Piratæ Saxones Britannis dicti videntur *Lhoegyr*, vitiosè puto pro *Lug üir*, seu *Marini viri*, unde & hodiernum *Angliæ* nomen. Quin & *Scandinavienses* eodem penè intellectu *Güyr Lhychlyn*, *Lochlun* vel *Luglun* appellati sunt. Quid autem *Luglun* nisi *Marinum stagnum*, quod quidem Mare

Mare fuerat Germanicum? Hodiernis etiam Britannis *Lhüch* pro *Lacu* eſt, Iberniſque *Loch*. **Logur** etiam Thulenſibus quivis *Humor* dicitur. Atque hæc quidem notatio videtur eò verior, quòd antiqua Britannorum Patria Plurativo etiam numero dicatur *Kymru*, ut ſint *Kymru a Lhoegüyr*, *Aborigines & Advenæ Lochlunii* ſeu *marini*. Sin minùs placiturum eſt hoc *Loegriæ* Etymon, eſt & alterum nobis ad manum. *Lhoi gyrr* antiquo ſermone *Vitulorum agmen* ſonat: Fuerit igitur Gentile hoc convicium in Teutonicæ gentis ſimplicitatem, quod etiam adhuc hæret Orientali noſtræ Saxoniæ. Quin & *Auſones* antiqui, prodente Timæo in Hiſtoriis atque Varrone, à Græcis primùm dicti ſunt Ἰταλοὶ, tanquam *Vituli* vel *Boves*, ob *Ruſticitatem*.

LUCIUS, Britanniæ Rex, à Monachis Bedæ interpolatoribus confictus. Neque enim temporibus Eleutherii Papæ quiſquam erat Britanniæ Monarcha. *Lucius* autem iſte videtur Monachis ita appellatus, quòd primus Regum noſtrorum Evangelii *Lucem* accepiſſe ferretur; ideóque & Nennio Britanno *Lever maür* ſive *Lux magna* fingitur nominatus. De Papæ Eleutherii Epiſtolâ ad *Lucium* iſtum conſcriptâ, quæ hodie apud Bedam eſt, ita eruditiſſimus Eques Spelmannus in Gloſſario ad vocem *Manutenere*. "In Angliam "cum Normannis trajeciſſe reor, nec hìc auditam "priús. Reperio tamen *Manutenere* in Epiſtolâ E-"leutherii Papæ *Lucio* Regi Britanniæ An. Dom. "CLXIX. conſcriptâ, videlicet: *Gentes verò Regni Brytanniæ & populi veſtri ſunt, & quos diviſos debetis in unum ad concordiam & pacem, & ad fidem & legem Chriſti, & ad ſanctam Eccleſiam congregare, revocare, fovere*, Manutenere, *protegere, regere*, &c. "Nollem Epiſtolam non ſuſcipere, ſed terret vox "*Manutenere*; quam licèt gratiorem reddideris di-"videndo, eâ tamen nec gaudet Romana Dialectus. "Pſalmi etiam quam citat verſio, *Doloſi non dimi-*"*dicabunt dies ſuos*, non videtur tùm adhuc condita,

"præ-

" præſertim ſi ſit Hieronymiana; nec vocabulum " *Dimidicabunt* adeò grandævum eſſe." Atque hactenus quidem ille. Nihil tamen ſuper hâc materiâ à Stillingfletâ dictum eſt in Originibus, quod ſubit mirari in tanto & tali Viro.

LUENTINUM Ptolemæi, hodie *Lhannio* eſt ſive *Cae'r Keſtylh*, id eſt, *Campus Caſtellorum*, ad amnem Tibium in Kereticanâ Demetarum Dynaſtiâ; quod oſtendit ad Camdeni Britanniam Vir Britannicarum rerum ſcientiſſimus Edvardus Luidius. Neque ſanè diverſum nomen videtur *Luentinum* à *Lugandino*, quod vide.

LUGANDINUM: Anonymo levi vitio, & ſexto etiam caſu dicitur *Lugundino* (in Vaticano *Lugunduno)* atque hoc videtur nobis *Lancaſtrum* dici Segantiorum Caput. Britannis noſtris *Lugavon* & correptè *Lugaün*, *Lucidus amnis* dicitur; & *Din* etiam *Arx* vel *Civitas*. Eſt igitur *Lugandinum* Britannis *Civitas ad amnem lucidum*, hoc eſt ad *Leucam*, *Durolanim*, ſive *Tonacim*. Tot enim videntur fuiſſe huic flumini ſive Nomina, ſive Epitheta. Cognomine huic loco videtur fuiſſe & ſuperiùs *Luentinum*; imò & *Londinium* & *Lindum*, etſi diverſis ſcribantur Literis. Vide in DUROLANIS.

LUGATRENA: Hæc vitioſè Ravennati ſcribitur *Locatrene* (& in Vaticano *Locatreve)* caſu etiam Græco: Et videtur dici oppidum **Lauder** ſive *Lugot tren*, *Rivus fulvus*; unde & *Lugatrena Vallis* Scotoſaxonicè dicitur **Lauderdale.** Sunt autem συνώνυμα vocabula *Dür* & *Tren*: idem enim *Tren* quod & Gothis **Rinn** atque Angloſaxonibus noſtris Rŷne, quod *Rivus* eſt vel *Torrens*, unde & *Rheno* nomen eſt. Atque hinc quidem Ravennati *Trinis* & *Drinius* dicitur Dalmatarum flumen *Drino*, quod Ptolemæo Δρεῖνος eſt, Plinioque *Drinium*: Straboni verò Δρίλων vitioſè appellatur pro Δρίνων, exſcriptorum vitio. Eſt & in Franciâ Rhinenſi (quam vocat Ravennas) amnis *Lugatrena* vel *Lugot dür*, hodie **Lauter.**

LUGA-

LUGATRENA fluvii nomen eſt in Weſtmoriâ. Vide in BROVONACIS.

LUGAVON vel etiam *Logavon:* Siquidem apud Anonymum prodigioſè ſcribitur *Coguvenſuron*, de quo quidem monſtro nos duo extudimus flumina, *Logavon* ſcilicet atque *Savron* ſive *Sabriana*; cùm aliàs horum nomina non compareant in Catalogo fluminum. *Lugavon* etiam hodie Lug eſt in Siluribus, in Herefordiæ Conventu. Eſt autem veteri linguâ nomen Lug pro *Claro liquore*, ut & *Avon* pro *Amne*. Vide in SABRIANA. Huc referendum & Gallorum inclytum *Lugdunum*, tàm Seguſianorum quàm Batavorum, Ravennati Monacho *Lucdonon* appellatum, caſu Græco, quod eſt ſolutè ſcriptum *Lug dun*, *Liquoris* ſcilicet *Arx*, *Urbs* vel *Collis*.

LUGOTORIX: Apud Cæſarem nomen eſt cujuſdam Viri nobilis, quaſi dicatur hodiernâ Dialecto *Lhüydric*, quod *Canus* eſt *Princeps*. Nam & Britannicum *Lhüyd* correptum eſt pro *Lugot* quod *Lucidum* ſonat, de Græco nomine Λύκη; unde & Romanis dicitur *Lux*, & Britannis etiam *Lug* pro *Claro liquore*, & *Mari*, vel quâvis *Undâ*. Armeniis etiam *Lois* dicitur *Lux*, uti & Canadenſibus Barbaris ipſe *Sol*.

LUGUBALIA: Ita enim Bedæ ſcribitur, cùm Antonino ſit vitioſè *Luguvallum* pro *Luguvalum*. Britannis etiam recentioribus correptè eſt *Caer lual* pro *Caer lug val*, quod *Civitas* eſt *ad ventrem liquoris*. Nam & *Lug*, *Liquor* eſt, & *Bala*, *Venter*, & figuratè *Sinus:* Unde & Saxonum Bælge & Anglorum Bag & Bay; ut & veterum Gallorum *Bulga*, & Græcorum Μολγός. Hæc urbs hodie mendoſè dicitur Carliſle, & eſt Cumbris pro Capite. Hujus Æſtuarium Ravennati dicitur *Leugobalena*. Vide in LEUGOBALENA.

LUGUVALLUM: Vide in ſuperiore. Ravennati meliùs dicitur *Lugubalum*. Huic pro propugnaculo fuiſſe videntur Exploratorum Caſtra. In Vaticano libro peſſimè ſcribitur *Lagubabami*.

LUNGI: Ita enim in Ptolemæo reponendum pro Λȣ̃οι, nam ille proculdubio ſcripſerat Λȣ̃γγοι. Deucaledoniæ hic erat populus ad **Loch Longas** in Roſſiâ, quod oſtendit Camdenus. Vide in ſequenti.

LUNGUS: Ptolemæi Libris vitioſè dicitur Λόγγος pro eo quod deberet eſſe Λȣ̃γγος. Fluvius erat ſive potiùs Æſtuarium **Loch Longas** in Roſſiâ. Dictus autem videtur Britannis *Lonc üiſc* vel *Lhync üiſc*, quod eſt *Abſorbens aqua* ſeu *Vorago*. Aremoricis hodiernis *Abſorbere* eſt *Lonca*. Vide in LAUOBRIGA.

LUTUDARUM apud Anonymum, hodie **Che-ſterfield** eſt ſive *Civitatis Campus*, in Pago Derventionenſi: In Vaticano dicitur *Lutudaron*. Hoc ſolutè Britannis foret *Lhu at odre* vel *at odare*, quod eſt *Caſtra ad limites*: Siquidem munimentum hoc fuerat veterum Üigantum ſive Icenorum ad tuendos Geüicciæ fines ab impreſſionibus veterum Brigantum; atque hoc vel ipſe ſitus declarat. Fluviolus etiam vicinus **Rother** eſt tanquam *Yr odar* ſive *Terminus*; quod idem cernere eſt & in *Cantio*. Vide in MANTANTONIS.

M.

MACACORION: Ita auſus ſum reponere in Ravennate pro *Macatonion*. Locus iſte inter Etoceſſam erat atque Glevum, ut patet vel ex ordine Itinerarii; ut nullus ſit alius locus quàm Deoꞃ-hẏꞃꞅꞇ Venerabili Bedæ memoratum, & vetuſto Monaſteriolo ſatis celebre. Quid etiam veteri Dialecto *Macacorion* niſi *Mach a corion*, vel *Maes y keirü*, quod idem ſonat quod Anglorum **Deer-hurſt**, hoc eſt, *Cervorum ſaltus?* Siquidem Iberniæ Scotobrigantibus, primis hujus Inſulæ colonis, *Mach* pro *Campo* eſt vel *Saltu*, quod veteribus Belgis erat *Magus*, & nobis hodiè *Maes*: & potuit vetuſtè de Singulari *Carü*, quod *Cervus* eſt, multitudinis Numero dici *Corion* pro noſtro *Ceirü*.

MACOLICUM Ptolemæo eſt urbs Iberniæ, verùm nobis incertæ ſedis, niſi fortè ſit Kilkenny, quod ſanè videtur vero haud abſimile. Certè videri poſſit dici *Macolicum* de Scotobrigantico *Mach collach*, quod foret & Britannis noſtris *Maes colhawg* ſive *Campus colurnus*. Nam & *Colh* tàm Hybernis quàm Britannis pro *Corylo* eſt, quæ & Græcis dicitur Κόρυλος. Si Sanctulus *Canacus* nihil eſt, quod ſanè ſubeſt ſuſpicari, cur non poſſit & Kilkenny dici de *Coill* & *Ceand* ſive *Kend*, tanquam *Corylorum Caput* vel *Collis?* Eodem ferè Etymo eſt & urbecula *Colrin* ſive Colrain. Nam & *Rhin* pro *Colle* eſt de Græco Ῥίον, & *Coill* ſunt *Coryli*. Eſt & colli nomen *Colrin* juxta noſtram *Lauobrigam*. Sunt tamen qui Ibernicum *Colrinum*, *Cuil Rathain* ſcribant; quod quidem *Seceſſus* eſt *filicum*, noſtrati vulgo *Kil rhedyn*. Atque illud hauſimus ex Appendice Ibernici Dictionarii ab Edvardo Luidio editi in nobili ſuâ Archæologiâ. Aliorum erit meliùs judicare.

MADUIACIS: Manifeſto vitio hodie legitur in Antonino *Vagniacis*. *V* media pars eſt literæ *M*, & levi negotio de *D* fit inverſum *G*; de *V* etiam facilè fit *N*. Eſt autem *Maduiacis* idem quod & Saxonum Með-pæᵹe; atque Britannis ita dicitur tanquam *Mad üog üiſc* vel *Pulcher fluctus aquæ*. Etiam hodie flumen dicitur Medwey, atque ipſum oppidum Maidſton, Saxonibuſque pleniori ſcripturâ Meðpeaᵹeſtun ſive *Maduiacis oppidum*. Atque hoc vel maximè firmatur à Peutingerianâ Tabulâ, apud quam urbs iſta correptè *Madus* quaſi *Madüiſc* appellatur. Erat igitur *Madüiacis* nomen & Oppido & Flumini commune; quod quidem ſæpe aliàs fieri conſuevit. Hæc erat quæ Nennio noſtro *Caer Medhüag* appellata eſt; ita enim legendum pro *Caer Megwad*.

MADUS: Vide in ſuperiore. *Mad üog üiſc* & *Mad üiſc* videntur fuiſſe antiquis Britannis συνωνύμως poſita.

MAGA-

MAGANISA: Anonymo levi vitio ſcribitur *Maganica*, & in Vaticano MS. *Magantia*. Eſt autem veteri quâdam Brigantum Dialecto *Mag anis*, quaſi dicas *Pratenſis Inſula*. Hodie ibridâ voce **Megſtone**, ſive *Magenſis Rupes* appellatur; & eſt de numero Acmodarum ſive Lindisfarnenſium.

MAGI, in Notitiâ Imperii Statio eſt *Præpoſiti Numeri Pacenſium*; hodieque dicitur ibridâ voce **Maiden-Caſtle**: & eſt in Ægmundi Regno, apud Deiros: De quo quidem loco vel ipſe Camdenus oſtendit Militarem Viam pertendere ad *Caer Voran*; imò & exſtare ibi ad hunc uſque diem Caſtrorum Romanorum manifeſta veſtigia. Et tamen indictâ cauſâ *Magos* ad Silures noſtros, Radnoram ſcilicet Veterem ſive **Old Radnor**, relegat. Superiùs oſtendimus ad vocem DUNIUM, *Mai dun* dici veteri Dialecto *Magnum collem*, & per hoc etiam *Arcem* ſive *Burgum*. Certè *Mai* & *Maith* veteribus Celtis erat pro *Ingente*, ſicuti & Μαῦ & Μάζης Phrygibus, atque hodie *Meds* Armeniis, & Μέγας etiam Græcis. Romanorum igitur Plurale *Magi* ex errore nominis videtur effictum, cùm idem ſonet illis *Magi* quod & Britannis & Phrygibus antiquis Μαῦ. Liqueſcebat enim litera G. Vide in MAIA & in ſequenti.

MAGIODUNUM: Penè jurarem Jovem Lapidem (quod aiebat ad Bennavennam ſuam Camdenus) ita ſcripſiſſe ipſum Ravennatem pro monſtroſo *Iagiodulma*, quod in edito Libro eſt, ſicuti & *Iaciodulma* in Vaticano. Nullus enim dubito quin ſit Arx vel hodie vetuſto nomine appellata, vitioſâ ſcripturâ, **Maiden bowre**, non ita longè à Dunſtani dictâ villâ, ſive **Dunſtable**, in limitibus Cattieuchlanorum atque Bedfordienſium. Quid enim *Magiodunum* niſi *Mai dun* vel *Magnus collis*? Quid etiam **Bowre** niſi Saxonicum Byꞃiᵹ pro *Burgo* vel *Arce*. Ibridâ igitur voce dicitur **Maiden-bowre**, quaſi *Magioduno-burgus*. Vide in ſuperiore & in ſequente.

MAGIOVINIUM apud Antoninum videtur dici *Dunſtani villa* ſive **Dunſtable**, cui Magiodunum modò memoratum de more antiquo pro Arce fuerat vel Propugnaculo; quod idem Durnovariæ, Garionneno, Veroconio, atque Calevæ contigiſſe aliàs oſtendimus. Veteres Belgæ dicerent ſuâ Dialecto *Magiou Üinion*, *Campos candidos*; quales ſcilicet hodie undiquaque cernuntur in viciniâ hujus urbis calce albeſcentes. In quibuſdam Antonini Codicibus mendoſè ſcribitur *Magioninium* & *Magintum*, nullâ commodâ Etymologiâ. Vide in ſuperiore. Exiſtimaverim & apud Belgas *Magiolinum*, hodie **Machelen**, ejuſdem fuiſſe formæ.

MAGLOCUNUS apud antiquum Gildam Britannorum Regulus eſt, quem quidem conſtat imperitâſſe Canganis Venedotiæ; cùm Poëtis noſtris ſive Bardis dicatur *Maelgun Güinedh*, quod eſt *Primus Princeps Venedotiæ*. Hunc autem magis in ſuæ gentis regulos bella moviſſe quàm in Saxones ex eodem Scriptore conſtat. Saxones enim magis pro ſociis habebantur quàm pro hoſtibus illo ſeculo à noſtris Attacottis. Dumnonii contrà, quòd Belgici eſſent generis, diverſarum erant partium: Paruerant enim initio Saxonicorum tumultuum Romano Duci Ambroſio Aureliano. Vox *Magl* ſive *Mael* idem ſonabat quod & *Mêl* vel *Bêl*, *Caput* vel *Princeps*, pro diverſitate Dialectorum: *Cûn* etiam vel *Primus* erat vel etiam *Princeps*, de *Cond* vel *Kend*, quod & *Caput* fuerat. Erat igitur *Mael cûn*, quod modò diximus, *Princeps Primus*; cùm ſingulis *Güelygordhis* ſive Tribubus ſui eſſent Principes qui parebant *Conano*, *Concendo*, ſive omnium *Primo*.

MAGLOVA apud Imperii Notitiam Camdeno vitioſè ſcribitur *Maglona*, quam & turpi errore fingit eſſe *Machynlheth* in Flaviâ noſtrâ; cùm vel ipſum nomen oſtendat eam Arcem eſſe hodie dictam **Mulcaſter**, juxta Portum **Ravenglas** (quod eſt *Yr avon glas* ſive *Amnis flavus*) in Cumbrianis Ceangis: Quo in

in loco Inſcriptiones quaſdam fuiſſe erutas ipſe prodit Camdenus. Erit autem *Maglova*, ſi ſolutè ſcribatur, *Magl* vel *Mael o üag*, quod eſt *Ad caput fluctûs*; unde & vernaculum loci nomen **Mulcaſter** tanquam *Arx Maglova* eſt. *Præpoſitus Numeri Solenſium* agebat *Maglovæ* juxta Notitiam.

MAGNIS apud Antoninum, hodie **Lidbury** eſt in Siluribus, Herefordiæ ſcilicet Conventu; quod vel Antonini Milliaria oſtendunt, imò & ipſum nomen *Magnis :* Siquidem Britannis *Magn iſc* vel *Main iſc* idem ſonat quod Saxonum *Lid*, *Tenuem* ſcilicet *fluvium* ſive *undam*. Male igitur Camdenus urbem iſtam cum *Magis* confundit, & Radnoram relegat, ut ſuprà dictum eſt in MAGI. Erat igitur *Magnis* & Oppidi & Fluvioli nomen.

MAGNIS altera apud Notitiam atque Ravennatem alio loco quærenda eſt, ad alterum ſcilicet flumen *Magnim* ſive **Lid** in Cumbrianis Ceangis, ubi pervetuſtum Caſtellum eſt, hodie de valle atque fluviolo **Liddel** & **Liddale** appellatum. Adducor ut hoc credam tàm ob nomen **Lid** quàm quòd in Notitiâ proximè ſequatur Æſicam. Erat autem hæc *Magnis* juxta Notitiam Statio *Tribuni Cohortis Secundæ Dalmatarum.*

MAIA : Hæc Statio in ſolo Ravennate comparet, & nobis videtur fuiſſe **Maiden-Croſſe** ſive *Magiodunenſis crux* in Otodinis; præcipuè quòd Avalariam in Itinerario proximè ſequatur : Movet etiam vetuſtum loci nomen **Maiden**, quod quidem quid ſit nos ſæpiùs diximus. Vide in MAGI, MAGIODUNUM, & in DUNOCINDUM.

MAIATÆ apud Ammianum Marcellinum iidem videntur qui & Ptolemæo ſunt *Gadeni.* Horum nomen etiam hodie comparet in **Maitland**, quod Scotoſaxonum ſermone dici videtur *Maiatarum terra.* Quid autem veteri linguâ *Maiatia* niſi *Mag* vel *Mach Gateu*, quod *Gadenorum* dici videtur *ager ?* Videtur & vernaculum nomen **Lauden**, **Lothian** ſive *Laudo-*

nia

nia ibridâ dici compoſitione de *Lag*, quod hodie eſt **Low** vel *Humilis)* & *Doniou*, *Colles*. Conſtat enim *Maiatia humilioribus* ferè *collibus* quàm vel Caledonia vel Noüantia.

MAIOLENICA: Vide in OLENAGUM.

MALATA, *Vervecum patria*, *Inſula* ſcilicet *ovium* ſive **Shepey.** Ravennati leviuſculo vitio dicitur *Malaca*. Britannis noſtris *Vervex* dicitur *Molht*, Scotobrigantibus Iberniæ *Molt*, Oſtidamniis *Molz*, Aremoriciſque *Maout*, *Vervex*, & *Maout turch*, *Aries* eſt. *Caro* etiam *vervecina* imò & *ovilla* Gallorum vulgo *Mouton* dicitur. Videtur planè *Mal atta* vox Phrygia, tanquam *Præciſus pater:* Sicut enim Britannis noſtris *Malu* dicitur Μύλλειν, ſive *Molere*, & per hoc etiam *Præcidere* (ut & Hebræis מול *Mül*, Περιτέμνειν eſt) ita etiam Phrygibus Ἄττα dicebatur quivis *Mas*; His enim *Hircus*, autore Arnobio, *Attagoz* ſive *Pater caper* appellatus eſt. Crediderim autem hanc Inſulam pleniori loquelâ appellatam fuiſſe *Malatinis*, ſive *Vervecum inſulam*. Erat & huic cognominis Inſula *Malata*, prodente Anonymo, in ſinu Illyrico, Græcis dicta Μελίτη.

MALENOS: Ita puto Ptolemæum ſcripſiſſe correpto ſono pro *Maleninos*, cùm in Libris vitioſè ſit conceptum ΜΑΛΕΟΣ, & in nonnullis vitioſiùs ΜΑΛΑΙΟΣ. Et hæc eſt inſula *Mula* in Ebudis. Vide in MINERVÆ.

MANAPIA Ptolemæo urbs **Wexford** eſt apud Ibernos, ut autor eſt Camdenus, quod proximum veritati videtur. Dicitur autem *Manapia* Britannis tanquam *Mant ab* vel *Os aquæ*, complanato aſpero ſono. Saxonicum nomen **Wexford** ibridâ profertur compoſitione de *Wych* & **Ford**, quod *Sacer* eſt *Trajectus*; ſicuti nos ſuprà docuimus ad DELGOUICIA.

MANAPII Ptolemæo Iberniæ populus eſt ad urbem *Manapiam*. Erant & in antiquo Belgio alteri *Manapii*, ad oſtium Rheni atque Moſæ, qui Straboni

dicuntur

dicuntur Μενάπιοι. Hi ſunt hodie *Teutonici Flandri*, & *Hollandi*; olim etiam *Doroſtates*, autore Anonymo, appellati ſunt. Unde & urbs vetuſtiſſima *Doroſtadus* ſive *Batavodurum*, hodie vicus **Duerſtad**; à *Dür* quod *Aqua* eſt Britannis, & Teutonico **Stad**, *Sedes* ſive *Locus*.

MANCUNIUM (quod & vitioſè ſcribitur *Mamucium* in Antonino) hodie **Mancheſter** eſt in Segantiis, quod *Mancunium urbs* eſt. Quin & idem dicitur Britannis *Mancunium* ſive *Man cenion* quod & **Mancheſter**: Nam & *Man*, *Locus* eſt, & *Cenion Pelles* ſive *Caſtra*. Vide ſuprà in ALATA CASTRA.

MANDUBRATIUS, Immanuentii Trinoüantum Regis filius, qui obtruncato à Caſſivellano patre, ad Cæſarem in Galliam præ metu fugit. Inde populari Caſſivellanorum convicio *Mandu bratür*, tanquam *Patriæ proditor* appellatus eſt. Nam & *Mandu* vox compoſita videtur ex *Man* quod *Locus* eſt, & *Ty*, *Domus*; & *Brâd*, *Proditio* eſt, ſicuti & *Bradür*, *Proditor*, de Francobelgico **Ver=raed**, quod quidem de Præpoſitione **Ver**, *Pro* eſt, & **Raed**, *Conſilium*: unde & *Bradür* idem eſt quod Francobelgicum **Ver=raeder**. Hinc autem novimus & veteres Belgas traxiſſe quædam vocabula à Sicambris ſive Francis, & hodiernos etiam Britannos Belgobrigant icæ eſſe originis. Eutropio atque Bedæ hic idem (ut & Camdenus advertit) *Androgeus*, ſive *An drüg üas* vel *Vir malus* appellatus eſt. Vide in ANDROGEUS.

MANDUESSEDUM Antonino dicitur vetuſtum Corigaunorum oppidum, quod hodie in finibus eſt Pagi Præſidiarii ſive Warwiccani; ſed in ruderibus jacet, nomine **Mancester**, quod *Urbs* eſt *Manduesſedum*. Hoc Nennio noſtro vitioſè ſcribitur *Caer Manchgued* pro *Caer Mandu güidh*, quod eſt, *Civitas Mandu in Sylvis*: Siquidem Conventus iſte primis temporibus ferè conſtabat Arduennæ *ſaltu*. Superiùs oſtendimus Britannis veteribus *Mandu* fuiſſe pro *Patriâ*; etſi ſit in Fabellâ Caledonii Regis Cul-huchi etiam *Maendy*

pro

pro *Regiâ* vel *Lapideâ domo.* *Essedin* etiam (sive hodiernâ scripturâ *Yssydhyn)* pro *Sede* est; unde & Carpentum bellicum veterum Celtarum *Essedum* appellatum est. Erat igitur *Mandu Essedin* tanquam *Patriæ Sedes:* Curia hæc videtur fuisse sive Basilica veterum Uigantum sive Icenorum; cui quidem successit inclyta urbs *Conventria* sive **Coventry** vel *Convent-tree* (*Arbor* scilicet sive *Crux Conventûs)* Anglis appellata. Atque hæc nobis *Manduessedum* Novum est.

MANNA: Ita correptè dicitur Anonymo, sicuti & nobis hodie, Insula *Menavia.* Vide in MENAVIA & in MONA.

MANSOVA: In Ravennate gravi mendo scribitur *Masona*, demptâ de more veteri *N* literâ sequente *S*, & malè acceptâ *U* pro *N*. Hic locus fuisse videtur, qui nobis συνωνύμῳ vocabulo hodie **Apuldor** sive *Abhal dür* (quod *Furca* est vel *Sinus aquæ)* juxta Portum Abernavim sive **Bernstable** in Dumnoniis. Neque aliud sonare videtur *Mans o üag* quàm *Os fluctûs.* Possit enim Dumnonicè *Mans* dici pro *Mant*, sicuti & hodie Ostidamniis *Cois* dicitur *Sylva* pro *Coit.*

MANTANTONIS: Levi mendo in Anonymo libro *Mutuantonis* legitur, & in Vaticano *Mantuantonis*, nullo cum Etymo; cùm *Mant* & *Ment* Britannis sit *Os* vel *Ostium*, & *An ton isc*, *Tenti fluminis.* Ista civitas olim de Britannorum nomine *Brittenden* sive *Britannodunum* appellata est; postero verò tempore de novis Incolis **Newenden** sive *Noviodunum.* Sita est ad *Odaram* flumen, quod Britannico vocabulo **Rother** dicitur, verùm vitiosè pro *Er odar* vel hodiernâ loquelâ *Yr odr* quod est *Limes*; cùm Veteribus diceretur *Antona.* Hic fluvius Regnos sive Rencos à Cantiis dividebat. Oportuit hæc omnia nescisse Camdenum. Est & in Regione urbis Transtamesinâ locus hodie appellatus **Rotherhithe**, quod *Ripam Limitis* sonat; ut sit iste locus olim Cantiacorum

atque

atque Trinoüantum *Limes*. Eſt & in Batavis oppidum dictum **Roterdam**, quaſi *Agger limitis*. Forſan & in Notitiâ Imperii *Equites Dalmatæ* qui *Marcis in Litore* ponuntur *Saxonico*, *Odaræ* ſive *Roterodami* fuerant; nam & *Marc* erat veteribus Celtis pro *Limite*. Certè *Locus Quartenſis* ſive *Hornenſis*, ubi *Præfectus Claſſis Sambricæ* fuerat, vel ex nomine videtur fuiſſe Batavorum *Horna*.

MANTAVIS: Ita enim reponendum cenſeo in Anonymo, cùm in Libro ſit ſexto caſu *Manavi*; ut ſit ſolutis verbis *Mant a üiſc*, quod eſt *Os aquæ* ſive *fluminis*. Ipſe Anonymus proculdubiò fecerat ſcripturâ ſequioris ſæculi *Mannavi* pro *Mantavi*; quâ de re vide quæ ſuprà dicta ſunt in voce ANTONA. Hæc urbs veteribus Pictis συνωνύμως appellata eſt *Rig munt* (nam Scotoſaxonum *Rigmund* vitioſum eſt) atque illud eſt *Os rivi*. Ptolemæo dici videtur *Orrea*, quaſi *Orria*, *Super rivum*. Hodie hæc eſt *Civitas Sancti Andreæ* in partibus Victurionum: Johanni à Fordon *Kîl Remont*, Fanum eſt *Sancti Andreæ*; atq; hoc quidem correptâ prolatione pro *Kîl Rigmunt*. Britannis autem *Kîl* quivis erat *Seceſſus*, & per hoc *Monaſterium* quoque & *Eccleſia*. Poſſit & Anglorum oppidum **Richmond**, quod ad oram eſt Tameſæ, veteri linguâ proferri *Rigomanta*. Crediderim & alteram in *Flaviâ noſtrâ* fuiſſe *Mantavim*, quæ hodie *Menevia* vel *Mentevia* eſt.

MANTIUM: Hoc Anonymo ſexto caſu dicitur *Mantio*. Equidem ex ordine Ravennatis Itinerarii conjecerim illud eſſe **Dunford**, ſive *Arcis Trajectum*, ad Abuntrum amnem, in Occidentali Brigantum Triarchiâ. Erat autem *Mant iü* Britannis *Os aquæ* ſive *fluminis*.

MANTIUM: Vide in IDUMANTIUS; nam illud rectius videtur. In Ravennatis fluminum Catalogo levi vitio dicitur *Mantrum*. Nam de *Dorvatium*, *Antrum*, nos ſolitâ fiduciâ fecimus *Dorvantio*, *Mantium*.

tium. Hodiernum *Fraxulæ* nomen *Pant* vitiosum est pro *Mant.*

MANTOVIUM: Anonymo vitiosè dicitur *Matovion*, omissâ literâ *N*, & declinatione Græcâ. Hoc nobis est **Musselburgh**, ad fluviolum Iscam, in Gadenis. Pervetustum esse oppidum ostendit Romanæ Aræ dedicatio ibi reperta sub hoc Titulo: APOLLINI. GRANNO. Q. LUCIUS. SABINIANUS. PROCOS. AUG. Neque sanè multùm abludit Saxonicum Loci nomen ab Etymo Britannico. Nam & *Mant o üion*, *Os* dicitur *fluctuum* sive *maris*; & **Musselburg** voce ibridâ profertur quasi *Munt isc heli* byꝛiꝫ, quod est *Arx ad ostium aquæ salsæ* vel *marinæ.*

MANTURUM apud Ravennatem urbs dicitur antiquæ Caledoniæ, hodie συνωνύμως **Montrose** quasi *Mant er osc*, quod est *Os aquæ.*

MAPONIS: In Anonymo sexto casu legimus *Maponi*, & in Vaticano *Mapon.* Hæc soluto sermone dicta videtur *Mâp an isc*, quod *Origo* est vel *Nativitas aquæ. Mâp* enim Veteribus tàm *Natus* fuerat quàm ipsa *Nativitas:* Siquidem vel hodie *Natalis Sancti*, *Mâp Sant* dicitur. Nescio an hic locus **Mowap** sit citra Tinnam: Certè non multùm abludit vocabuli sonus.

MARCOSAXON: In Anonymo levi mendo scriptum legimus *Marcotaxon.* Quis non videt **Roxburgh** esse in Gadenis, antiquiore nomine *Marchidun* appellatum, quasi dicas *Limitis oppidum:* Nam hìc erat olim Saxonum & Pictorum Britannorum *Limes.* Unde vel ipsi Pago *Marchiæ* nomen hæret. Utrâque autem linguâ *Marc* pro *Signo* est & *Limite*, quod etiam Persis dicitur *Marz.* Vel hinc conjicere licet Anonymum nostrum exeunte jam septimo sæculo floruisse, cùm jam Pictorum essent Maiatæ.

MARGI-

MARGIDUNUM, hodiè vitiosè Market-Overton, in illâ Icenorum Majorum Dynaſtiâ quæ Rotelandia dicitur; quod monſtravit eruditus Camdeni interpres Gibſon: Cujus quidem ſententiæ vel ipſe Camdenus fuerat in primâ Britanniæ ſuæ Editione, in tantum ut faceret de Market-Overton ingenioſè ſatis *Marged-Overton*. Medulla quædam terræ eſt, quam Græci Ἄργιλον, Teutoneſque Celtoſcythæ Maerg, Merg & Marg appellavêre; ſicuti & Britannis hodiernis quævis *Medulla*, *Mêr* dicitur, Saxonibuſque pleniùs Meɼg. De *Margâ* igitur iſtâ atque *Dun*, *Oppidum*, fit compoſitum *Margidunum*, quod *Margæ* eſt *oppidum*. Veteres Celtæ *Margam* dicebant *Gliſcomargam*, de verbo *Lhyſgo* quod eſt *Trahere*, quaſi *Tractilem Margam*. Eſt autem *Marga* ſatis magnâ copiâ juxta oppidum *Margidunum*, ut prodit Gibſon.

MAROMAGUS: In Anonymo ſexto caſu dicitur *Maromago*; & videtur eſſe Langtoun juxta Falkirk ad Lineam ulterioris Valli. Siquidem Britannis *Maür maes* idem ferè ſonat quod & Scotoſaxonibus Langtoun; cùm *Magus* ſit Celtis etiam *Oppidum* prodente Plinio, & *Maür* etiam hodie ſit pro *Magno*. Fuit & quoddam Romanorum munimentum juxta Falkirk.

MATONAS: Ita enim ſuſpicor Anonymo initio ſcriptum, cùm ſit in edito Libro nullo commodo ſenſu, & ſexto etiam caſu, *Maiona*. Neque enim probabile videri poſſit *Maionas* Dialecto aliquâ fuiſſe nomen Inſulæ, tanquam *Magnam* quis dicat *inſulam*; cùm Majores omnes Lindisfarnenſes aliis veniant nominibus. Sit igitur *Matonas* Inſulæ iſti nomen, quod veterum Brigantum ſermone *Bonorum* ſonat *inſulam*. Etiam hodie *Emporii* dicitur *Inſula*, ſive Staple-Iſle. *Mat* etiam hodie Aremoricis dicuntur *Bona* atque *Divitiæ*.

MATORITUM: In Anonymo duplici errore ſcribitur, & caſu præterea Græco, *Tadoriton* ſcilicet

& *Maporiton*; & hoc videtur eſſe Atterith in Selgovis, quod & ipſum truncatè dicitur pro *Matrit*, quod Britannis *Specioſus* dicitur *trajectus*. Camdenus tamen ſentit Atterith dici Ptolemæi *Trimontium*, quod nobis minùs videtur. Videmus & Hiſpaniarum Caput hodie eodem venire nomine; quod oſtendit & illum vetuſtum fuiſſe locum, etſi obſcurioris olim notæ, utpote in viciniâ Mantuæ Carpetanorum præclari olim loci.

MAULIONDOMA: Anonymo levi errore dicitur *Mauliondeme*, caſuque Græco; nam de prodigioſo *Maulion demeroſeſa* nos duo extudimus vocabula, *Mauliondoma*, *Roſexa*. Hic locus hodie videtur dici Maulſmire, Scotoſaxonum ibridâ compoſitione. Hodiernâ Britannorum Dialecto nos diceremus *Moelion dom*, *Cumulos ſtercoris* vel etiam *cœni* vel *luti*. Locus hic eſt in citeriore Valentiâ, quò & Militarem Viam proceſſiſſe conſtat. Ad eandem normam effingi poſſit & Francobelgis *Amſterodoma*, *Rodaradoma*, & ſimilia; quòd illorum Damme ſive *Terreus agger* accedat ad noſtrum *Dom*. Vel Hebræis דמן *Domen* eſt pro *Fimo*.

MEDIOBORGUS: Anonymo vitioſè ſcribitur, & ſexto caſu, *Modibogdo*, & Vaticano Libro *Medibogdo*, Videtur hæc Statio fuiſſe quorundam Teutonicorum militum, fortaſſe Veteranorum jam emeritorum. Etiam hodie Middleburgh appellatur; atque eſt ad oſtium Tuæſis, in Orientali Brigantum Triarchiâ.

MEDIOLANIUM Ptolemæi, in Ordüicibus eſt, ad Sabrianam amnem, olim de antiquo nomine appellatum *Madle*, prodente noſtro Giraldo. Eſt autem nomen *Mediolanium* Romano ſono prolatum pro *Meigiou* vel *Mediou laniou*, antiquâ Celtarum declinatione, quod Romanis eſt, prodente Gloſſario antiquo, *Prata pulchra*: Nam & iſta Interpretatio eſt *Mediolanii* Romanis dicti *Ciſalpini*; cui cognomine eſt *Mediolanium* Santonum Caput, hodie *Xaintes*.

Medio-

Mediolanio autem noſtro vernaculum eſt nomen **Bewdley** pro *Madle.* Scotobrigantes Iberniæ etiam *Mâdh* dicebant pro *Magh.*

MEDIOLANIUM Antonini, Ravennati ſexto caſu dicitur *Mediolano*, atque etiam alio in loco adhuc vitioſiùs *Mediomano.* Hoc eſſe *Meivod* vel *Meigvod*, quod in Canganis eſt Venedotiæ, veriſſimè conjecit Camdenus; etſi hoc à priore *Mediolanio* non diſcernat, ſed Ordüices ponat in noſtris Canganis, immani vitio. In veteri Britannorum ſcripto olim legeram Civitatem *Caer Meigion* in hiſce partibus fuiſſe incendio deletam à Deiris atque Berniciis, hoc eſt, à Nordanhumbranorum Rege Edüino, cui grave bellum fuit cum Cadüallano Cadüaladri noſtri avo, Britannici generis Ardirago ſive Pendragone. Credibile eſt eo tempore Dumnonios etiam & Cumbros unà cum noſtris hominibus à partibus ſtetiſſe rebellantium Pictorum. Fuêre certè Poüiſiano Principi Cadüallano (quod ex antiquiſſimâ ejus Elegiâ apparet) *Pedeir Privgat ar dheg, a thrigeint Kyvarvaüt*, quod eſt, *Quatuordecim propria Agmina, & triginta unermia* ſive *ſocialia.* Quæ quidem *quatuordecim Agmina* totidem fuêre *Güelygordhæ* ſive *Clientelæ* Pouiſianæ ditionis; uti conſtat ex Poëmatio *Güelygordheu Poüys* inſcripto, cujus Condelüa (cognomento Poëta Magnus) autor fuit; qui quidem Condelüa floruit ſub Henrico Primo Rege.

MEDIONEMETUM: Apud Ravennatem Græcâ dicitur declinatione *Medionemeton.* Atque hoc quidem ſolutè ſcriptum Britannis foret *Meigiou Nemeit*, ſive ſequiore prolatione *Neveit*, quod eſt *Campi* vel *Prædia Teutonum.* Certè *Germani* qui Celtoſcythicæ ſunt originis, etiam hodie Pannoniis ſive Boiis Celtis dicuntur *Niemet*, quod Græcis fuerit Νομάδες, *Campeſtres* ſcilicet *prædones.* Nam & Νέμειν vetuſtæ Græciæ idem fuiſſe quod & Teutonibus **Namen**, *Capere*, vel una vox Κληρονόμος teſtatum facit; ſicuti etiam Latinum *Emere* in Compoſitis *Adimere*, *Exi-*

Eximere, *Interimere* & *Perimere*, quæ omnia de Græco Νέμειν corruptè effecta ſunt. Credibile eſt hoc fuiſſe Caſtellum **Nemthor** ſive *Nemetum turris* in Cumbris, cujus meminit eruditiſſimus Antiquarius Iberniæ Rodericus Flahertius in Ogygiâ, tanquam Patriæ Sancti Patricii Ibernorum Apoſtoli. Videtur autem nomen ſuum traxiſſe de emeritis *Germanicæ* gentis Veteranis, qui ſtipendia fecêre temporibus Romanorum. Erant & *Nemetum* populus ad Rhenum flumen, & *Nemetobriga* in Hiſpaniâ apud Anonymum: Erat denique *Auguſta Nemetum* in Aquitaniâ; ut nihil dicam de Ibernorum *Nemetho* & Partholano Scythis. *Namon* etiam Ravennati dicitur in Provinciâ Belgicâ munimentum inſigne, vel hodie dictum *Namur* & Francobelgicè **Namen**, eodem Etymo; temporibus autem Notitiæ, uti ego exiſtimo, *Nemetacum*, quaſi *Nemeitaüc*, ſicuti & Hirtio *Nemetocenna*, quaſi *Nemeit Kend* vel *Nemetum Caput*. Hodiernum nomen *Namur* vitioſè profertur pro *Namüyr* vel *Nemetes viri*, quod Francobelgicè **Nam-men** ſonat. Vide in NEMETOMAGUS.

MELARVONIS: Anonymo mendoſè ſcribitur & ſexto etiam caſu, *Melarnoni*. Vel ipſe Ravennatis Editor Placidus Porcheron fatetur incertum eſſe literarum ductum, ut neſciat an ſit & *Melamoni* legendum. Quid vetat hanc eſſe *Iſcanum* quod dicitur *Monaſterium* ſive **Exminſter**, antiquum oppidum in Dumnoniis? *Bon iſc* certè veteri linguâ *Alta* dicitur *Iſca* ſive *aqua*, & *Mêl* idem eſt quod *Bêl*, *Caput*, & per hoc etiam *Os*: Ut ſit *Melarvonis* ſoluto ſermone *Os* vel *Caput altæ Iſcæ*. Unde intelligimus & Articulum noſtrum *Yr* vel *Er* fuiſſe Veteribus nonnunquam *Ar*.

MELIDUNUM: Hoc Ravennati levi vitio eſt *Milidunum*, & videtur hodie dici **South-Moulton** ad Tavum amnem in Dumnoniis, oppidum ſatis vetuſtum. Plenis enim verbis *Mêl* vel *Môl iü dun*, *Oppidum* eſt *ad caput fluminis*, quod eſt *prope flumen*; nam

nam & noſtrum *Yn ymmyl* ſolutè dicendum foret *Yn y mêl* vel *In capite.*

MELEXUM: Ravennati monſtro ſexto caſu dicitur *Moiezo*, quod nauci eſſe neceſſe eſt. In Exemplari Græco proculdubio fuerat ΜΟ'ΛΕΞΟΝ. Certè literæ Ζ & Ξ perſæpe Librariorum vitio permutantur. Quid quòd & in Vaticano Libro ſit *Melezo?* Legimus in plurimis Ptolemæi Exemplaribus "ΟΥΖΕΛΛΑ & "ΟΥΖΕΛΛΟΝ vitioſè ſcripta pro "ΟΥΞΕΛΛΑ & "ΟΥΞΕΛΛΟΝ. Leviuſculum eſt autem quòd litera *L* mutetur in *I.* Atque equidem cenſuerim *Melexum* iſtud Arcem fuiſſe in ſummitate altiſſimi montis qui in vico **Sillefton** eſt, juxta Sturam amnem in Durotrigibus, quique vel hodie **Hameldon** appellatur. In hoc monte vel Camdenus ipſe Romani Caſtri deprehendit veſtigia ſatis inſignia. Erit igitur *Melexum* ſolutis Britannorum verbis, vel *Mêl ex* vel *Bêl iſc* indifferenter, pro ratione ſcilicet Dialectorum; atque illud eſt *Ad caput* vel *oram fluminis*, quod hodiernâ loquelâ eſt *Yn ymmyl yr avon* vel *Prope flumen.* Sanè vel hodiernum nomen **Hameldon** nihil aliud videtur quàm *Ha mel dun*, quod *Arx* eſt *ad caput* vel *oram fluvii.* Fuerat igitur ipſa Civitas Anitocis, quod hodie Sturanum dicitur Monaſterium; hujus verò Arx ſive Propugnaculum *Melexum* iſtud; quod & Dunocindum erat Durnovariæ, Magiodunum Magiovinio, ut de aliis taceam.

MELTEVIA: In Anonymo levi vitio *Meſtevia* ſcribitur, atque erat **Tawton** *Magna* ſive *Ad Tavum*, olim Epiſcoporum Sedes, in Dumnoniis. Poſſit & Dialecto quâdam *Teu* dici pro *Taü* (quod *Amnem* vel *Aquam* ſonat) ut ſit *Meltevia*, *Mêl Taü*, ſive *Ad caput* vel oram *Tavi* ſive *fluminis.* Vide in præcedenti. In edito Ravennate vitioſè dicitur *Moſtevia*, cùm in Exemplari Regis Galliarum & in Vaticano ſit *Meſtevia.*

MENAVIA: Ita Bedæ dicitur Ravennatis & noſtra *Manna* Inſula. Etiam hodiernis Britannis

dicitur

dicitur *Menau*, quod eſt *Main aü* vel *Exilis inſula*, quod idem & Plinii *Monabia* ſonat; imò ſanè & Ptolemæi *Monaœda*, quod manifeſtè vitioſum eſt pro *Monaoecta* vel *Mon üict*. Nam & *Uict*, *Parva* eſt *inſula*, & *Moan* hodie Aremoricis pro *Main* eſt. Vide in MONA; nam utriuſque Inſulæ nomina eodem redeunt. De Gildæ *Euboniâ* nihil attinet dicere, cùm *Ebudam* velit ſeu *Clauanim*.

MENNA, quam Jornandes (ſive veriùs Jordanes) in Geticis memorat ex neſcio quo Cornelio, Cherſoneſus eſt Oſtidamniæ ſive Corinaviæ, vel hodie dicta **Meneg**, ibridâ Saxonicæ Linguæ compoſitione, quaſi *Main æge* vel *Exigua inſula*. Et *Manna* & *Menna* & *Mona* variantibus Britannorum Dialectis eodem redeunt.

MENTARIS: Ptolemæo, extritâ *N* literâ, vitioſè dicitur Μεταρὶς pro *Metaris* (in alio Codice Μετορία) nullo cum Etymo. Nullus dubito quin dici poſſit Dialecto loci *Ment ar iſc* pro *Mant ar iſc*, quod *Os* eſt vel *Oſtium Iſcæ* vel *Oxæ* fluminis, in finibus Icenimagnorum. Æſtuarium iſtud hodie dicitur **The Washes** ſive *Eluvies*. In Belgicâ etiam Secundâ fuerat forſan *Armenteura*, quod hodie eſt *Armentiers*.

MERGÆ: In Ptolemæi Exemplaribus vitioſè dicuntur ΜΕΡΤΑΙ & ΣΜΕΡΤΑΙ, ſolenni exſcribentium errore. Nobis *Mergæ* dici videntur *Moravii* (ſive vetuſtiore ſcripturâ *Murevi*) in partibus Victurionum, & videntur de *Margâ* nomen trahere. Nam Αὐκάριλος fertur eſſe horum Regio. Vide ſuprà in MARGIDUNUM.

METAMBALA: Vitioſè conceptum videtur in Ravennate de Græco ΜΕΙΓΑΜΒΟΥΛΑ. Vide in BULÆUM. Britanni veteres ſolutè dicerent *Meig* vel *Meigiou an bula*, quod eſt *Principis paſcua* ſive *Regis prata*.

MIBA: In Ravennate Libro ita dici exiſtimo Saxonum noſtrorum Peoꝼenꝛea, quod correptè dicitur **Pevensey** & **Pemsey**. Portus hic eſt Segontiacorum

tiacorum ſive Auſtralis noſtræ Saxoniæ, ubi Neuſtriæ Dux Willielmus copias ſuas claſſe expoſuit, regnumque non ſuum vi occupavit. Sive autem *Buva* ſive *Muva* ſive etiam *Buvan* Britannicè dicatur *Vaccarum locus*, tantundem fuerit: Siquidem Britannis prona eſt Labialium permutatio. Sunt autem *Beu* Britannis *Vaccæ*, & *Man*, *Locus*; ut ſit & *Peovens ey*, *Bivæ inſula*. Vide in BOVIUM.

MINERVÆ: Inſula hæc eſt in Ebudis à Ravennate memorata: Ptolemæi Libris dicitur ΜΑ'ΛΕΟΣ, correptè puto pro *Malen inis*, niſi ipſe Μάλενος ſcripſerat pro Μαλενίνος; nobis hodie dicitur *Mula*. Idem autem Veteribus *Mêl* & *Mûl* quod & *Bêl* & *Bûl*, *Caput* ſcilicet, & figuratè *Dominus*. Unde etiam *Bela*, *Mela*, *Belen*, *Melen*, *Balen*, & *Malen*, pro variantibus Dialectis, poſſint eſſe pro *Dominâ* & *Deâ*. Quomodo & Syris de בעל *Baal* fit בעלה *Baala*, eodem intellectu; imò & Græcis etiam veteribus Βέλενος & Βελένα *Sol* & *Luna* ſunt, *Apollo* ſcilicet & *Diana*, Saturni & Rheæ Liberi. Neque etiam aliud Græcis Πάλλας quàm Deminutivum de Παῖς *Puella*; ſicuti & Πάλλαξ, unde Romanum *Pellex*. Τῷ δὲ Διὶ (inquit Strabo Libro Geographiæ ſuæ XVII.) εὐειδεστάτη, καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένος (à Sacerdotibus Ægyptiis) ἱερᾶται, ἃς καλοῦσιν οἱ Ἕλληνες Παλλάδας. Αὕτη δὲ καὶ παλλακεύει——μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν δίδοται πρὸς ἄνδρα. Quin & Romanis corruptâ conſuetudine *Minerva* profertur pro *Minor Dea*. Scythis etiam ſive Thracibus, prodente Herodoto, hæc Dea Ἀρτέμπαυζα appellata eſt, tanquam Ἄρτα ἄμμα παῦζα vel *Magna mater filia*. Nam & de Phrygio Ἄρτα ἄμμα eſt Græcorum Ἄρτεμις pro *Diana*, quæ & *Minerva*; confuſa enim ſunt iſta numina. Britannis vulgò *Malen* pro *Furiâ Andraſtâ* eſt ſive *Diaboli Matre*, quam imperiti ſic appellant. Hujus confingitur quidam Equus magicus nomine *March Malen*, ſive *Malenæ* vel *Minervæ Equus*, quo vehi feruntur per aëra malefici; olim autem *Pegaſus* hic erat, quo vehebantur

vitâ functorum umbræ. Atque hinc natum videtur quod instar Proverbii est in ore vulgi, *A gasgler ar* Varch Malen *dan ei dorr ydh â*, hoc est, *Quod* Malenæ equi *dorso comparatur*, *id subter ventrem ejus disperdendum erit*; quod Anglicè vulgò dici solet, **What is got on the Devil's back is spent under his belly.** Dicitur autem *Minervæ* in Genitivo, omisso generalitatis nomine, quod est *Insula*. Pytheæ Massiliensi apud Strabonem hæc Insula dicta videtur 'ΟΥΞΙCΑ'ΜΗ, Librarii errore puto pro 'ΟΥΝΙCΑ'ΜΗ. Quid enim linguâ Celticâ *Unis ama* nisi *Matris insula* sive Νᾶσος τᾶς Ἄρτας Ἄμμας Παῖζας, ut Pelasgicâ loquar Dialecto. Certè *Unisamam* suam prodit Pytheas distare à litore Gallico τριῶν ἡμερῶν πλοῦν. Cùm autem nihil constaret Straboni de istâ Insulâ, putabat eam planè Πυθέου πλάσμα. Causa videtur exscribentium erroris, quòd ipse Pytheas scripserit literam *N* transversim, Z, antiquo ritu: Et pronus est lapsus, & Librariis omnibus usitatus in literis Z & Ξ, uti nos aliàs monuimus. Parum liquet nobis hodie cur Pytheas Straboni dicatur Ἀνὴρ ψευδέστατος sive *Vir omnium mendacissimus*; nisi forsan sit (quod equidem vel ex ipsius verbis conjicio) quòd fabulosam crediderit Thulen Insulam, nullibique terrarum comparentem. Ista enim, factâ Thules mentione, statim subjicit; Καὶ οἱ τὴν Βρεττανικὴν Ἰέρνην ἰδόντες, οὐδὲν περὶ τῆς Θούλης λέγουσιν, ἄλλας νήσους λέγοντες μικρὰς περὶ τὴν Βρεττανικήν, h. e. *Quique Britannicam Iërnen viderant nihil de Thule produnt*, *alias recensentes insulas parvas circa Britanniam.* Certè Eratostheni gravissimo Mathematico ad instar Oraculi fuerat Πυθέου γῆς Περίοδος; ita enim inscriptus est ei Liber nobis hodie desideratissimus. In hâc autem Insulâ celebrata fuisse Samothracum Sacra nos suprà ostendimus in JUPAPANIA. Aliâ quâdam Celtici sermonis Dialecto, pro *Belen* dici poterat *Belis*: Nam in antiquo Lapide, cujus meminit Eruditissimus Bochartus in Phaleg, idem est *Belisama* quod *Minerva*, h. e. *Domina mater.*

MINOXA

MINOXA apud Ravennatem, hodie dici videtur **Minno**, quod est ad ripam Tuæsis amnis non longè ab urbe Tuæsi, in Gadenis. Vaticano MS. correptè dicitur *Mixa*. Quid autem *Minox* nisi *Min ox* vel *osc*, quod *Labium* est *fluminis?* Quin & ipsum **Minno** correptè proferri videtur pro *Min aü*, eodem intellectu.

MODONUS apud Ptolemæum, Camdeno videtur flumen **Slan** in Iberniâ. Nobis magis videtur Æstuarium hujus fluminis, Britannis nautis ita olim appellatum. Existimo etiam *Medon* Dialecto quâdam dici pro *Bodun*, quod, autore Plinio, Celtis erat pro *Profundo :* Certè nobis hodie *Boahi* dicitur *Mergi*. Possit igitur *Modonus* solutis dici verbis, *Bodun* vel *Modun üisc*, quod *Amnem profundum* sonat. Possit etiam vel ipsum **Slan** correptè poni pro *Isc lân*, quod *Purus amnis* est.

MONA : Notissima est ista Insula, etiam hodie nostratibus *Mon* appellata, Anglis verò *Anglorum Insula* ; illud enim est **Anglesey**. Dicebatur autem *Mona* veteribus nostris quasi *Mon aü*, Dialecto vetustâ, pro *Main aü* vel *Exilis insula :* Certè Aremoricis etiam hodie *Moan* est pro nostro *Main*. Vide plura in MENAVIA & in POMONA.

MONABIA : Vide in MENAVIA.

MONAOEDA : Vide in MENAVIA. Vitiosum est pro *Monaoecta*.

MONAPIA : Ita apud Plinium scribitur *Monabia* vel *Menavia*.

MORBIUM in Imperii Notitiâ, hodie dicitur **Moresby** ; & est ad mare, in Cumbrianis Ceangis, quod vel plures Inscriptiones apud Camdenum declarant. Hic erat *Præpositus Numeri Cataphractariorum* juxta Notitiam. Nomen autem loci solutè scriptum erit *Môr üion*, sive *Ad fluctus magnos* vel *mare*. Hodie Viculus est, & vix Portus.

MORICAMBA apud Ptolemæum *Curvatus sinus* est, in Cumbriæ Ceangis. Certè *Mor iü Camva*

 Britan-

Britannorum ſermone *Magnæ undæ* ſive *Maris curvatura* eſt.

MORICONIUM: In Ravennate, extritâ unâ literulâ & ſexto etiam caſu, *Morionio* eſt, pro quo nos quidem levi admodum negotio *Moriconium* repoſuimus; quo ſcilicet conſtaret Etymon *Mor iü cond*, ſive *Magnæ undæ* vel *Maris caput*. Ex ordine Ravennatis Itinerarii atque ipſo Etymo conjecerim hoc eſſe **Warham** ad oſtium *Varii* fluminis, vetuſtum & celebre oppidum in Durotrigibus.

MORIDUNUM Antonini non poteſt eſſe, quod Camdeno noſtro videtur, **Seaton** ſive *Marinus vicus*; nam & Milliaria repugnant, quæ uſque ad **Topesham** *Muridunum* proferunt. Confirmantur iſta Anonymi noſtri verbis: "Juxta civitatem Iſcam "Domniorum (ita enim legendum pro Scadomo- "rum) eſt civitas quæ dicitur *Moriduno*." Quid autem Britannorum ore *Moridunum* niſi *Mor'iü dun*, ſive *Magnæ undæ* vel *Maris oppidum* Neque ſanè vernaculum nomen **Copesham** quicquam aliud videtur ſignificare quàm *Oppidum ad maris verticem*: Idem enim Anglis **Cop** quod & Britannis *Coppa*, & Phrygibus antiquis Κύβα. Poſſit etiam **Topesham** correptè dici pro *Topſeaham*. Ravennati Libro, de more ſequioris ſæculi, ſexto caſu dicitur *Moriduno*, & Peutingerianæ Tabulæ truncato capite, *Riduno*. Italis etiam hodie Ablativus eſt pro Caſu recto.

MUNNUS flumen **Munnow** eſt in Siluribus. Vide in ALBIMUNNUM.

MURIDUNUM: Ita enim Antonino ſcribitur, quod Ptolemæo vitioſè Μαϱίδȣνον dicitur. Hodiernis Britannis *Caer Vyrdhin* appellatur, quod *Muridunum civitatem* ſonat. Atque hoc eſt vel hodie univerſæ Demetiæ Caput. Vide Etymon hujus loci in voce DEMETÆ.

MURIVINTUM, ſive potiùs *Moriventa*: Vide in VINDOMA.

N.

NABRIANUS: Ita enim legendum censeo pro eo quod apud Ptolemæum nimis correptè scribitur Νάβαρος, & in quibusdam Exemplaribus adhuc pejùs, Νάβαιος & Ναύαιος. Nam flumen est **Navern** in Septentrionali Valentiâ, & in *Valle Nabrianâ* sive **Strath-Navern**. Idem est autem *Nabrianus* quod & *Abrianus* sive *Sabriana*, præpositâ literâ *N*, quod provenire videtur de Particulâ *Na*; quam non solùm Scotobrigantibus Iberniæ, verùm etiam antiquis Britannis Notam fuisse Genitivi indicio est vetus Inscriptio, DEAE NEHALENNIAE; in quâ (aliâ quâdam loquelâ) *Ne* usurpatur pro *Na*. Est autem **Strath-Navern** Pictorum sermone *Strata* (& per hoc etiam *Vallis*) *Abriani*, sive potiùs *Abrianæ* fluminis. Anonymo etiam Ravennati Viæ militares *Estratæ* dicuntur *Imperiales*.

NAGUATÆ, apud Ptolemæum populus est Iberniæ; omnes tamen Libri levi laborant vitio: Quippe pro eo quod deberet esse ex Analogiâ linguæ Ναγυάται hodie legimus Ναγνάται, & in nonnullis exemplaribus adhuc pejùs Μαγνάται; puto quò fieret vox Latina. *Naguatarum* Sedem *Connactiam* fuisse mecum sentit Camdenus. Quod quidem nomen correptè effertur pro *Cúan na guactie*, quod *Portus* est *exiguarum insularum*, quæ hodie ab *Erion* sive *Eriis* indigenis vocantur **Arran** pro *Iuerion*. Est autem *Cúan* Ibernis *Portus*, sicuti & hodiernis Gallis *Coin* pro *Angulo* est, nostrisque Britannis *Congl*: *Uict* etiam (sive alterâ quâdam loquelâ *Uact* vel *Güact*) *Parvam* fuisse *insulam* aliàs docuimus. Est igitur *Na* syllaba in voce *Naguatæ* pro Notâ Genitivi veteri Brigantum sermone. Vide in præcedenti.

NAGUATA, Ptolemæo Πόλις ἐπίσημος dicitur, quod hercle vel hodie est *Galliua* nostra, ita nominata Scotobrigantibus de cultoribus Anglis: Siquidem

dem vetuſtâ linguâ *Gal* pro quovis *Peregrino* eſt; unde & ſe ipſos *Gallos* vocitabant Brigantes Iberniæ. Etymon hujus loci in ſuperiore voce quærendum eſt.

NAINA: Apud Ravennatem mendoſè ſcribitur *Maina*, & in Vaticano *Mavia*. Vide in ANTONA.

NATHANLEOD, atque Dumnoniorum Dialecto *Nazanleod*, quod eſt veteri linguâ *Naudh* ſive *Nauz an lûdh*, ſive *Populi tutela* vel *perfugium*. Hic in Annalibus noſtris *Britannorum Regum Maximus* appellatur, quod quidem *Ardiragum* ſive *Pendragonem* valet. Equidem libenter Camdeno aſſenſerim hunc non alium fuiſſe quàm *Ambroſium Aurelianum*, à Provinciâ Romanâ ad Purpuram evectum. Eſt autem nomen *Nathanleod* ibridâ prolatum compoſitione: Siquidem de Saxonico ſermone eſt Leoð, quod & Britannis eſſet & *Lûdh* & *Lys*, de Græco Λεώς. Eodem modo & *Ardh* Heer ſive *Arthur* appellatus eſt, pro *Ardh Rig* vel *Ardh Rag*. Vide in ARVIRAGUS.

NEMETOMAGUS: Nullus dubito quin ſic ſit reponendum in Anonymo pro monſtroſo *Nemetotacio*, quod uſitato more in ſexto caſu eſt. Exiſtimaverim hanc urbem etiam συνωνύμῳ vocabulo fuiſſe appellatam *Nemetodunum*, quòd hodie Oſtidamniis Dun-Neveit appelletur, quod eſt *Dunum* ſive *Arx Nemetum*. Recentiori etiam nomine *Fanum Stephani* vocatur; illud enim valet *Lhan Stephan*, quod Anglis vitioſâ correptione Launſton dicitur. Idem autem eſſe Celtarum linguâ *Magus* quod & *Dunum*, nos ſuprà oſtendimus ex autoritate Plinii. Ad vocem etiam *Medionemetum* docuimus *Nemetes* fuiſſe *Celtoſcythis* ſive *Teutonibus* antiquum nomen. Unde autem in Oſtidamniâ *Germani* quis dicat; niſi forſan hìc fuerint quædam emeritorum militum prædia, quod ſanè veriſimile videtur.

NEUSTRIA, *Gallia Celtica* ſive *Aremoricanus Tractus* fuerat, & Ravennati noſtro etiam *Britannia*

in

in Paludibus, quam ſcribit ſæculo ſuo pertendiſſe à Transligeranis Vaſconibus ſive Aquitanis ad Galliam Belgıcam Germanam, quam vocat, quòd erat ad Sequanam amnem: Certè veteri Belgicæ linguæ *Neüiz Tîr* eſt *Terra nova*. Illuc enim actos fuiſſe Belgii Britannos ſive Alobrites circa annum à nato Chriſto CCCXI. à Francis ſive Sicambris ſuperiùs oſtendimus ad vocem AREMORICI. Saxones igitur à *Tranſmarinis Britannis* ſubacti ſunt, Ducibus Willielmo Notho & Alano *Britanniæ* Duce nepote ſuo, qui poſtea Ægmundi Regno in Brigantibus potitus eſt.

NIDUM Antonini, hodie *Nêdh* eſt in Morganticâ Dynaſtiâ Silurum: Anglis hodie vitioſè dicitur **Neath**. Fortaſſe fluvioli nomen olim fuerat *Nid*, de verbo *Nydhu*, quod Britannis eſt *Torquere* & *Nere*: Græcis etiam Νήθειν dicitur *Nere*. Sunt & in Belgicâ Provinciâ *Nidæ* duæ, atque alibi etiam plures. Ravennati quoque dicitur *Nıda* quæ in Belgio eſt.

NODIUS: Ita enim Camdenus in Ptolemæo repoſuit; cùm in Libris ſint Νοδιος & Νδιος & Νόοιος, omnia vitioſé. Fluvius hic eſt in Selgovis, etiam hodie **Nid** ſive *Nida* appellatus; qui & aliâ quâdam Dialecto dici poſſit *Nodius*. Vide in ſuperiore.

NOTIUM PROMONTORIUM apud Ibernos à Ptolemæo memoratum. Hoc Camdeno mecum videtur eſſe **Biarhead** in Momoniâ. Vide in VELLABORI.

NOUANTÆ apud Ptolemæum, hodie *Gallovidii* ſunt in Citeriore Valentiâ. Veteri Britanniæ *Nou* fuiſſe videtur pro *Novo*; quod hodie dicitur Aremoricis quidem *Noadh*, nobis autem *Neüydh*, Sarmaticéque hodie *Nou*, & Perſicè *Nau*, Græcéque Νέος. *Hent* etiam Aremoricis *Conſuetum iter* eſt, veteri etiam Dialecto *Hant*, ſicuti & nobis *Hynt*: Etiam Anglis dicitur **Haunt**, *Locus quo ſæpiùs recurri conſuetum eſt*; unde & Germanis **Wonnen** dicitur pro *Wonten*, ſicuti & Britannis hodiernis *Annedhu* pro *Antedhu*, quod

quod *Habitare* eſt. Erant igitur *Noüantæ*, *Advenæ* ſive *Novi inquilini*. In Britannico quodam Nummulo etiam NOVANEI ſive potiùs NOVANTI legitur pro TRINOVANTES, qui & ipſi origine erant *Peregrini*; nam de Belgio huc migraverant. Hodiernum *Noüantiæ* nomen originem arguit Ibernicam, ſive potiùs Scotobriganticam. Quid enim *Galloüidii* niſi inverſum *Güidali*, ſeu *Sylveſtres Galli* vel *Peregrini?* *Güîdh* enim Britannis *Sylva* eſt, & *Al* vel *Gal*, *Peregrinus*. Eſt igitur tàm *Galloüidius* quàm *Güidalus* idem quod *Scotobrigas* vel *Ibernus*. Equidem crediderim Bedæ Dalreudinos Scotos, Anonymi ævo, Ardhgüidaliâ ſuâ contentos, nullius fuiſſe in Valentiâ nominis; quòd Scriptor ille nuſquam vel Scotiæ vel Scotorum extra Iberniam meminerit. Certè Arceledii Picti ſive Ardcaledones ſub finem ſeptimi Sæculi fuerant Ardguidalis ſive Scotis magis noti. Erat igitur *Noüantarum* ſive *Galloüidiorum* Regnum pluribus ſæculis Scotico ſive Albanico vetuſtius. Conſtat etiam & poſteris temporibus *Noüantas* iſtos ſive *Galloüidios*, originis ſuæ immemores, ſe geſſiſſe pro Britannis; quòd in Bellis adverſus Scotos munimentum *Alt Cluid*, ſive *Dunclidum*, *Britannorum* feratur *Arx* in Scotos: Unde factum eſt quòd in hunc uſque diem Arx iſta Dunbriton vocetur. Denique *Noüantæ* fuiſſe videntur quos ſuperiora Britannorum ſæcula dixêre *Güidhyl Fictied* ſive *Ibernos Pictos*; neque enim Scoti unquam ſe pinxiſſe feruntur. Equidem ex nomine conjecerim inſignem Pictorum veterum Imperatorem Galgacum genere fuiſſe *Noüantam* ſive *Galloüiaium*. Atque hi quidem *Noüantæ* Iberniæ forſan fuerant veterum Brigantum ſive Pictorum in advenas Belgas ſocii.

NOUANTARUM CHERSONESUS Ptolemæo memorata, dicitur hodie veteri vocabulo *Galloüidiæ Mula*. *Bûl* autem ſive *Mûl* fuiſſe Veteribus pro *Capite* nos ſuprà oſtendimus in voce MINERVÆ.

NOVIO-

NOVIOMAGUS apud Ptolemæum, Ravennati mendosè scribitur, & casu sexto, *Noviomagno.* Cùm autem inter Vindogladiam atque Antonam posita sit Anonymo *Noviomagus*, vel inde satis constat eam non esse Camdeni **Woodcote**, sive *Sylvestrem* dictam *casam*, in Transtamesinâ Regione: Cúmque Ptolemæo nullum sit omninò *Regnum*, neque Antonino in hisce partibus *Noviomagus*, pronum est credere Ptolemæi *Noviomagum* (quam & *Regnorum* ponit Caput) dictam fuisse δυωνύμως & *Regnum* & *Noviomagum*; quomodò & Crocolanum, Venta Icenorum; si nos veram sequuti sumus conjecturam. Rectissimè autem conjecit Camdenus vetustum *Regnum* fuisse **Ringwood** sive *Regnsted*, ad Alaunum fluvium in Belgis, sive potiùs *Regnis*; unde suspicatus sum vitiosè prolata fuisse Romanis *Regnum* & *Regnos* pro *Rencum* & *Rencos.* Nam in magno Censuali Libro dicto **Domes-dei**, hoc oppidum *Rencewud* appellatur, quasi *Rencorum* dixisset *sylvam.* Quin & existimaverim de novis incolis Belgis *Regnum* fuisse appellatum *Noviomagum*; quòd linguâ veterum Belgarum *Nouiou mages* vel *maches* sit *Novorum civitas*, Belgicæ *Noviomago* etiam cognominis. De vocabulis autem *Nou* & *Magus* nos aliàs diximus quod visum est. Vide in REGNUM.

NOVIOMAGUS Antonini huic planè diversa est: Nam cùm sit inter Londinium atque Madüiacim sita, facilè adducor ut credam eam fuisse ad locum hodie appellatum **Ravensbourn** sive *Corvi fontem*, juxta *Grœnovicum*, quæ nobis est pro *Noviomago.* Ista monstravit eruditus Camdeni Interpres primus quod sciam, qui & rudera & insignia Romanarum Antiquitatum vestigia illìc reperit. Quin & Antonini Milliaria huic sententiæ adstipulantur maximé. Credibile est de *advenis Belgis* sive *Nucantiis Noviomago* factum fuisse nomen. De Belgicâ *Noviomago* nihil attinet dicere; neque de alterâ etiam Belgicâ ad Mosellam amnem positâ.

NUCANTIUM: Ita quibusdam Ptolemæi Libris *Cantium* dicitur *Promontorium*: Unde licet suspicari & *Cantios* dictos fuisse Νεκαντίες sive *Novos Cantios*, post appulsum Belgarum.

O.

OBOCA Ptolemæo fluvius est Iberniæ non longè ab **Arklo**, ut videtur Camdeno Certè Britannorum linguâ & *Aüch* & *Avüch*, *Acer* est sive Ὀξύς. In nostrâ Montegomericâ Regione admodum obscurus est locus nomine *Rhyd Avüch*; Vetusti dicerent *Rit oboc*, quod *Acer* est *trajectus*.

OCELUM PROMONTORIUM quod apud Ptolemæum est, rectè videtur Camdeno collocandum ad **Spurn-Head**, sive *Protensum Caput*, in Parisis. Est autem *Ocelum* de Britannorum *Ychel*, Antiquis forsan *Ochel*, quod est *Excelsum*. Ejusdem nominis est & in Sabaudorum finibus oppidum modò *Exilles*, Ravennati *Occellium*; & in Gallæciâ etiam tertium, Antonino dictum *Ocellum Durii*, Ravennati verò uno vocabulo *Ocelodorum*, modò dictum *Oporto*.

OCITIS: Vide in SCETIS; nam vitiosum est.

OCRINUM, quod & DUMNONIORUM PROMONTORIUM Ptolemæo, hodie dicitur **The Lizard**, in Ostidamniis. *Ocrinum* Britannis solutè positum *Och Rin* est, sive *Altum Promontorium*. Idem enim Veteribus nostris *Rhyn* sive *Rin* quod & Græcis Ῥίον à Ῥὶν *Naris* sive *Nasus*. *Ocris* etiam Latinis, autore Festo, *Mons* dicitur *celsus* & *confragosus*, de Græco Ὄκρις quod idem ferè sonat: Unde & *Interocrea* & *Ocriculum* apud Italos Locorum nomina. De Britannico etiam videtur esse Anglorum vocabulum **Lizard**; nam *Lhys ardh* (vel antiquâ scripturâ *Lis ard*) *Alta* dicitur *Rejectio*; ut sint συνώνυμα **Lizard** & *Ocrinum*.

OCTO PETRARUM PROMONTORIUM sive VERGIVIUM: Ita in Ptolemæo legendum; *Octopitaron*

pitaron enim vitiosè legitur pro Ὀκτὼ πετρῶν. *Octo* istæ *Petræ* mihi videntur quas vulgus appellat *Episcopum* & *Clericos*, ad Promontorium Pepidiacum, sive Sancti Davidis, in Demetis, juxta quod est & urbs Pennobroga, Dynastiæ Caput.

ODARA fluvius est in Derventionensi Pago; atque alter etiam in Cantio. Vide in LUTUDARUM.

ODIRA: Ita enim ausus sum reponere in Anonymo pro eo quod immani vitio in edito Libro est *Omire*, casu Græco. Pronus enim Librario lapsus in literis *P* atque ꝏ vetustâ manu. Locus iste fuerit, ubi hodie Autree est ad litus Dumnoniæ, quod & ipsum nomen & Itinerarii ordo videntur innuere. Et videtur hic olim fuisse Dumnoniorum Limes. *Godre* enim sive *Odre* Britannis dicuntur *Oræ* & *Limites*. Unde & Urbs *Caer Briton*, *Britodunum*, Bristol sive *Britstold* Britannis dicta est *Odara* vel *Caer Oder* sive *Civitas Limitis*. Vide in MANTANTONIS & in LUTUDARUM.

OGYGIA: Vide in IBERNIA.

OLENAGUM: Hoc levi vitio Notitiæ dicitur *Olenacum*; & videtur Camdeno mecum Arx fuisse Linstock sive *Olenagum ad sylvam* in Cumbrianis Ceangis, ad Itunam amnem. Certè *Elin* Britannis pro *Ulna* est & *Cubito*; quod quidem aliâ Dialecto *Olen* fuerit, quomodo & Ibernis *Ulyn* & Græcis Ὠλένη. Est igitur *Olenagum*, *Olen a ïüi* sive *Ulna fluminis*. Hæc Statio fuerat *Præpositi Alæ Primæ Herculeæ*, quod ostendit Notitia. Ravennati Monacho duabus vocibus scribitur *Maio Olerica*, & in MS. Regis Galliarum *Maio Blerica*; de quo nos fecimus solitâ fiduciâ *Maioolenica*, & interpretamur *Mai üog olen*, vel *Ingentis fluminis ulna* sive *Cubitus*; ut sit & *Maius Itunæ* nomen alterum.

OLICANA apud Ptolemæum Camdeno mecum est ad *Verbeiam* amnem, hodie Wherf, in Segantiis; apud quam & vetus Camdeni Inscriptio ostendit

fuisse *Præpositum Cohortis II. Lingonum.* En autem ipsius Inscriptionis verba, unde & *Verbeiæ* nomen innotescit;

VERBEIAE. SACRVM.
CLODIVS. FRONTO.
PRAEP. COH. II. LINGONUM.

In Britanniâ Camdeni vitiosè scribitur PRAEF. cùm *Præpositi* nomen perpetuum sit in Notitiâ. Est autem nomen *Olicana*, si solutè scribatur *Ol i cand av*, quod est, *Pone principem Amnem.* Hodie ibridâ compositione **Ilkley** appellatur, ac si diceretur *Olicanus Campus*, vel *Olicanomagus* antiquâ formâ.

OLICLAVIS, quæ Ravennati scribitur *Oleiclavis* & in Vaticano *Oleaclavis*, cùm Græcè fuerit conceptum Ωλεικλαυίς. Hæc fuisse videtur **Over-Kilvin**, ad Antonini Pii Vallum in Valentiâ Provinciâ; Siquidem veteres Britanni dicerent *Ol i Claüz* vel *i Claüdh*, pro *Pone Vallum.* Et videtur fluviolus **Kilvin** corruptè prolatus pro *Clavis*, & prima syllaba *Ol* Scotosaxonicè est **Over.**

ONNA: Vide in ANTONA.

ONNO: Vide in HUNNUM.

ORCADES; Anonymo adjectâ Præpositivâ *D*, dicuntur *Dorcades. Orcades* autem dictæ videntur ab *Or* sive *Gor* (quod & Scotobrigantibus & Saxonibus est Foꝛ, & Græcis etiam Πρὸ) atque *Cand* sive *Cad*, quod & *Caput* est & *Promontorium.* Veteribus etiam Pelasgis Κότlα vel Κόππα, *Caput* fuerat; sicuti & Phrygibus Κύβα, Corinthiis Κοτlὶς: Et puto Κόνlα, quo in dinumerandis Decadibus utuntur Græci, fuisse pro Κεφαλαίῳ sive *Summulâ.* Dictæ sunt igitur *Orcades*, quod Taraüedrum Promontorium ex adverso spectent. Hæ Insulæ Anonymi tempore à Barbaris, puto Scandinaviensibus, occupatæ sunt; quamobrem fatetur sibi ignorata esse earum nomina. Unde constat eum non veterem sed sui sæculi Geographiam consarcinâsse; adeóque Provincias nostras non fuisse à Saxonibus, verùm postero tempore à Danis sive Vandalis

Vandalis Καλαβαρβαρωθείσας. Idem Anonymus prodit *Orcades* fuisse quidem numero XXXIII. non tamen omnes cultas: Plinio feruntur XL. Hodieque vitiosè dicuntur **Orkeneys** pro *Orcadeys*.

ORCAS PROMONTORIUM: Vide in TARAUEDRUM.

ORDUICES Ptolemæo Britanniæ populus est, atque etiam Tacito qui & *Ordeuices* eos appellat. Bedæ dicuntur *Huiccii*; aliàs etiam Tacito vocantur *Iceni*. De Saxonico Ƿiȝpapan sive *Uiccii viri*, fit Latinizantibus Monachis urbis nomen *Wigornia*; sicut & de Cantpapan, *Cantüaria* dicitur *Durovernum*. Hi videntur initio fuisse Icenorum clientes sive conductitii milites. Siquidem Britannis vel hodie *Wigornienses* dicuntur *Güyr ehangon*, & correptè *Gürangon*, quod est *Viri* vel *Milites liberi*: Unde & urbi *Brannogenii* nomen. Iisdem etiam Britannis & *Ordh* & *Gordh* etiam hodie correptè dicitur pro *Gorydh*, quod illis *Quadantenus liber* est, & per hoc *Mercenarius*; unde & *Gordhverch* tàm pro *Libertinâ* erat quàm pro *Concubinâ*, quod ferè Romanorum fuêre *Libertinæ*. Quin & Legibus Regis Hoüeli *Trevgordh* dicitur Vicus qui neque *Trev rydh* sit sive *Vicus liber*, neque *Trev gaeth* sive *Vicus vernilis*: Saxones dicerent *Oedelmentun*, & *Horentun* sive *Ceorltun*. Britanni igitur communi sermone *Gordüychon* dicerent *Ordüices*, quod ferè tantundem valet atque *Güyr ehangon*; qui hodie dicuntur *Gürangon* sive *Gürengon*, *Viri* scilicet *clientelares*. De *Gürengis* autem istis Saxones tandem fecêre suos *Drengos*; quam quidem vocem non debet mirum videri eruditissimo Spelmanno fuisse ignoratum. Vide Spelmanni Glossarium in voce *Drenges*; de quo tamen Anglorum nomen **Drudges**, pro *Mancipiis*. Hujusmodi *Servi militares* veteribus Celtis dicebantur *Ambacti*, quasi dicas *Emptitii*. Vide in AMBACTI. *Satellitium* hujus generis Britannis dicebatur etiam *Gosgordh*, à *Güas*, *Homo* vel *Miles*, & *Gorydh*, Ὑπελεύθερος. *Ordüicum* Montes (quorum meminit Tacitus)

tus) *Malvernici* fuerant, atque *Britannici* etiam ſive **Bredon-Hills.**

ORREA apud Ptolemæum idem puto fuerat quod & Anonymo *Mantavis* eſt, quod vide.

OSTIDAMNII: Pytheæ Maſſilienſi apud Strabonem ita dicuntur *Corinavii*, tanquam *Ueis tu Duvnion* ſive *Vernæ Domniorum* ſive *Dumnoniorum*. Fuerant enim *Dumnoniis* pro Hybernis Ceangis ſive Pecuariis. Stephano etiam Byzantino *Oſtiones* appellati ſunt; puto quaſi *Ueiſtion* ſive *Gueiſtion*, quod *Servos domeſticos* ſonat: Imò & Artemidoro (prodente eodem Scriptore) *Coſſini* dicti ſunt, quaſi *Güeiſion* vel *Servi* ἁπλῶς.

OSTIONES: Vide in ſuperiore.

OTHONA apud Imperii Notitiam Statio fuerat *Præpoſiti Numeri Fortenſium* ſub Comite Limitis Saxonici, in litore Orientalium Saxonum ſive Guepponum. Radulphus Niger, quem Camdenus adducit, ex Venerabili Bedâ narrat Civitatem *Ithanceſter* fuiſſe juxta *Maeldon*, & à flumine Pantio (nobis Mantio vel Idumantio) abſorptam. Ut ſubeat mirari **Maeldon** iſtud, quod nobis videtur *Othonienſium* fuiſſe *Molendina*, Viro aliàs ſagaci potuiſſe videri *Coloniam Camulodunum*; cùm *Othona* fuerit illi propemodum intra teli jactum. Quod ad Etymon attinet, veriſimile videtur dictam fuiſſe *Othonam* tanquam *Aut* vel *Ot avon*, quod *Ad fluminis ripam* ſonat. De voce *Ot* vide in ſequenti. Dicatur igitur noſtrum *Maeldunum*, *Othona* Nova; cùm Vetus dudum interierit mari abſorpta.

OTODINI: Vitioſè in Ptolemæi Codicibus ſcribuntur Ὠτοδήνοι & Ὠταλίνοι, ex Librariorum ſive inſcitiâ ſive negligentiâ. Fuerat iſta natio ad fines Valentiæ; verùm jam olim in Brigantum vel clientelâ vel ſocietate. Horum patria hodie *Tranſhumbrana* dicitur *Regio*, ob Regiam antiquam Bannam Nordanhumbrorum Regum, cùm reverà ſit *Tranſtinnana* Bedæ etiam eodem intellectu quo & *Otodini*, *Bernicii*

nicii appellantur: Siquidem veteribus Britannis *Brin*, *Bern* & *Bern* pro *Colle* fuerat, ſicut & *Din*, *Don* & *Dun*. *Ot o dineu* autem veteri Brigantum linguâ, *Litus* dici videtur *montium*: *Litoraria* enim pars feracior eſt, atque cultui humano magis idonea; cùm perpetui ferè & aſperrimi *Montes* ſint verſus occaſum. Aremoricis vel hodie *Litus* dicitur *Aut* vel *Ot*, etſi vox ea nobis exoleverit. Hi Britannis noſtris ſemper nominantur cum *Deiris*, quibus in ore eſſe ſolet *Güyr Deivr a Bryneich*, quod eſt *Viri Deiri atque Bernicii*. Ravennati noſtro *Otodanii* dicuntur *Otodini*, alterâ Britannicæ linguæ Dialecto.

P.

PANOVIUS: Vox iſta ſolutè ſcripta videtur eſſe *Pan o üi*, Dialecto quâdam pro *Pen o üi*, ſive *Caput fluminis*; ut ſit fortaſſe locus hodie appellatus Tyne-Head ſive *Tinnæ caput* in finibus Otodinorum. Hujus loci ſolus meminit Ravennas. In Vaticano libro *Panonius* dicitur, levi vitio.

PARISI, Ptolemæo ſcripti Πάρεισοι, Orientali conſtant Brigantum Triarchiâ. *Pariſia* autem dicta videtur quaſi *Paür iſa* ſive *Infima depaſtio*; cùm Pecuaria fuerit & ad mare poſita iſta Triarchia. Quin & ipſis Græcis Φορβὴ dicitur, quæ Britannis *Porva* eſt ſive *Paſcuum*. Videntur iſti olim Deiris fuiſſe pro Ceangis: Siquidem (quod me docuit Camdenus) horum Regio Bedæ dicitur Deiꞃ-ꝩuꝺe ſive *Deirorum nemus*; & cuidam Monacho Regiuncula Holdernesse, *Cava Deirorum* redditur. His cognomines ſunt & *Pariſii* apud Gallos. Simpliciùs tamen videtur *Pariſos* fuiſſe appellatos tanquam *Porüys* ſive *Paſtoritios viros*.

PECUARIA: Ita enim planè legendus Anonymus pro *Decuaria*; cùm in Ptolemæo ſit altero vitio ΠΕΤΟΥΑΡΙ'Α ΠΑΡΕΙ'ΣΩΝ pro ΠΕΚΟΥΑΡΙ'Α. Hanc equidem exiſtimaverim hodie dici Pocklington.

Certè

Certè Græcis Πόκος est, quod Latinis dicitur *Vellus*; unde & nomen *Pecus* videtur deductum.

PEMPOCANALIA: In Anonymo nimis corceptè legimus *Pempocalia*, quod vel Saxonicum Pincanheale (corruptè Finchale) hodie demonstrat. Britannis certè dicebatur *Pemp cant hael*, quod est *Quingenti viri liberales*; sed oportet hodie nesciri causam. Hæc Statio in Deirorum Episcopatu est, ad Vedram amnem.

PENDRAGON, Ἀρχιβασιλεὺς sive *Rex Regum*, & *Summus* Britannorum *Imperator*, *Ardiragus*, *Argetoxus* vel *Cingetorix*. Cùm vulgo fabulantium Monachorum *Uter*, *Arthurii* sive Pater sive Frater, *Pendragon* nominetur, Alano tamen appellato de Insulâ ipse *Arthurius* planè *Pendragon* dicitur. Superiùs ostendimus Britannorum Dialectis & *Kend* dici & *Pend* (quod hodie est *Pen*) pro *Capite* & *Principe*; & *Rigon* & *Ragon* appellatos fuisse *Reges*, *Ordinum* scilicet *Ductores* atque λαῶν Κοσμήτορας. Nam & *Rig* etiam hodie dicitur Francobelgis Riga, *Ordo* vel *Series*; ut & Britannis *Rhês*. Tantundem igitur valet *Pend Ragon* quod & *Kend Rig* atque *Ardh Rig*, sive *Summus Rex*; qui scilicet minoribus imperet Regibus. Hoc valet & Britannicum nomen *Kyndrüyn*.

PENNOCRUCIUM apud Antoninum, Camdeno mecum est Oppidum in Ordüicum Ceangis sive Stavefordiensibus, hodie corruptè appellatum Penkridge; de quo & fluviolus Penk truncatè dicitur more sequiorum temporum, cùm Veteribus appellaretur *Grucius*. Est autem *Pen y Grug iü* sive vetustâ scripturâ *Pend o Gruc iü*, *Ad caput Grucii amnis* sive *ericei*: Idem enim *Grug* Britannis quod & Græcis Ἐρείκη. Crediderim etiam & scriptum fuisse absque Præpositivâ *G*, *Ürug*; cùm *Frych* dicatur *Erica* Scotobriganticè, & *Bruc* Aremoricé. In viciniâ hujus oppidi est ingens *Ceangorum Ericetum*, vel hodie appellatum Cank-heath. Minùs igitur placet quod hujus Pagi ingeniosus Descriptor Plotta de Stretton propo-

propoſuit, cùm conſtet non fuiſſe omnes Romanorum Stationes atque Urbes ad magnas Militares Vias; nam & plurimæ Viæ dictæ Vicinales ab hiſce derivatæ ſunt: Imò & ipſis Majoribus Stratis fuêre ſua Brachia ſive Rami. Hujus formæ fuerat & *Pennolucus*, Ravennati noſtro *Pennolocus* ad Lacum Lemanum apud Gallos, ubi hodie *Villeneuve* vel *Novum oppidum*.

PEPIACUM: Neque enim dubitandum quin ita in Ptolemæo ſit reponendum pro detruncato Ἐπίακον: Siquidem modò *Epiacum* iſtud (quod non minùs nobis quàm magno Camdeno viſum eſt) ſit hodiernum Papcaſtle inter Derventionem atque Alaunum amnes in Cumbriæ Ceangis; cùm & exſtent illic Romanarum Antiquitatum veſtigia. Nequè ſanè novum eſt de *Tibia*, quæ Britannis veteribus & *Pêp* erat & *Pîp*, tenuia terrarum roſtra nominari, cùm & *Octo Petrarum Promontorium* in Demetis vel hodie dicatur *Pepidiaüc*. Vide plura in ſequentibus & in VACOMAGI. "Solebant Scribæ primam literam "omittere, poſtea cùm finitus eſſet codex majuſculâ "formâ deſcribendam in margine." Millius in Prolegomenis ad Novum Teſtamentum.

PEPIDII: Etiam hi Ptolemæo truncatè dicuntur Ἐπίδιοι pro Πεπίδιοι. Erat iſte populus in Deucaledoniâ, in Promontorio ſcilicet quod hodie dicitur *Cantiriæ Mûla*. Quid autem *Pepidium* niſi *Pepidiaüc* ſive *Tibiciniforme?* *Mûl a cant tir* etiam Britannorum veteri ſermone *Roſtrum* eſt *ad caput terræ*.

PEPIDIORUM INSULA: Neque enim dubitavimus de portentoſo *Saponis Suſura* apud Ravennatem, noſtro more duas conficere Inſulas, *Papidioniſſam* ſcilicet atque *Juram*; cùm & in quibuſdam Ptolemæi Libris Ἐπιδίων νῆσος pro vulgato Ἐπίδιον ſit repertum. Barbarus Ravennatis Interpres de Παπιδίων νῆσος inſcitè fecerat Dialecto quâdam *Papioniſſa*; de quo nos quoque *Pepidiorum inſula*. Etiam noſtro tempore Ila dicitur ἁπλῶς; quod & ipſum correptè

 pro-

profertur, ferè ut apud Gallos *Iſle*, pro *Inſula* vel *Iſula* vel etiam *Iſla*, juxta vulgarem (antiquam tamen) Romanæ linguæ prolationem.

PEPIDIUM, Ptolemæo Ἐπίδιον, Promontorium eſt *Mûl a cant tîr*, ſive *Pepidiaüc* vel *Tibiciniforme*. Nam *Pipydh*, vetúſtè *Pepydh*, Britannis dicitur *Tibicen*.

PETRIANÆ apud Imperii Notitiam, hodie eſt *Vetus* **Perith** in Cumbrianis Ceangis, ad confluentiam ſcilicet fluminum **Eimot** (ſive *Üi mant* quod *Os* eſt *lacûs*) & **Loder**, ſive *Lugot eur* ſive *Lugotrenæ*, quod *Aqua* eſt *limpida*, ſive *Loyü dür* hodiernâ loquelâ. Ibi plurimas eſſe veterum rerum reliquias, etiam Inſcriptiones, Camdenus autor eſt. Statio hæc fuerat, juxta Notitiam, *Præpoſiti Alæ Petrianæ*, quæ quidem *Ala* & Loco nomen fecit.

PETUARIA: Vide in PECUARIA.

PEXA: Vide in BEGESSA.

PICTI: Redactâ jam in Provinciæ formam noſtrâ Britanniâ, Caledones, qui ad Antonini Pii tempora pro Extraprovincialibus fuerant, *Picti* appellati ſunt; quòd antiquo reliquorum Britannorum, imò & Thracum ritu corpora ſua acubus compungebant, atque variantibus figuris de glaſto ſive vitro ea colorabant. Quod quidem nobiliſſimum quemque feciſſe hiſce verbis teſtatur omnis hiſtoriæ pater Herodotus, agens de Thracibus; Τὸ μὲν ἐςίχθαι, εὐγενὲς, τὸ δ' ἄςικτον ἀγενές. Artemidorus etiam Epheſius Oneirocriticorum Primo, Στίζονται παρὰ Θραξὶν οἱ εὐγενεῖς παῖδες, καὶ παρὰ Γέταις δοῦλοι. Quin & Strabo ſeptimo Geographiæ ſuæ Libro Pannonios etiam atque Illyrios, & ipſos origine Celtas, cutim ſibi pupugiſſe hiſce verbis declarat, ſcribens de Pannoniis; Ὁ δὲ ὁπλισμὸς Κελτικὸς, κατάςικτοι δ' ὁμοίως καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰλλυρικοῖς, καὶ Θραξί. De Celtoſcythis autem qui de *Aqua Tyræ* amnis, ad quam incolebant, *Agathyrſi* appellati ſunt, ſupervacaneum foret quicquam ſcribere. Britannia autem noſtra etiam Claudiano dicitur *Ferro picta genas*; unde &

Ibernis

Ibernis *Picti* dicuntur *Cruithnigh*, de *Craith* quod Britannis *Cicatricem* ſonat. *Pictorum* autem gentem non tàm ab Ardguidalis ſive Scotis, quàm a Saxonibus Brigantiæ Dominis ſive Nordanhumbranis fuiſſe oppreſſam vel inde patet; quòd in univerſâ Valentiâ, exceptâ montanâ Scotorum Patriâ, Saxonum Sermo invaleſcat; Scotorum verò Lingua nuſquam audiatur ubi olim *Picticè* locuti ſunt. Unde autem *Picti* Saxonicè locuti ſunt, non item Scoti, niſi quòd *Picti* Saxonicæ fuerint ditionis, Scotique horum in *Pictos* Socii? Quin & Stephanus Heddius, Bedæ coævus, in Vitâ Wilfridi Epiſcopi memorat *Rebellantes Pictos* Ecfrido Nordanhumbranorum Regi colla ſua ſubdidiſſe. Certè Nordanhumbrani Saxones quicquid Romani juris fuerat, Loxam atque Banaciam uſque, conſentientibus initio Pictis (ob odium ſcilicet Romanorum) occupâſſe cenſendi ſunt. Tacito *Picti* Germanicæ putantur originis ob flavos crines; ſicuti & Silures noſtri Hiſpanicæ, quòd nigrioribus eſſent capillis, nimis levi argumento: Beda etiam Taciti (ut videtur) motus autoritate Scythicam putavit gentem. Verùm neque pingebant ſe unquam Germani; neque veterum Oppidorum atque Fluminum vocabula apud *Pictos* abludunt à Britannicis. Ut de aliis vocibus taceam, *Caput Valli* apud Bedam Pictorum Linguâ *Penüahel* dicitur; cùm Britanni noſtri dicerent *Pen y üal.* Stat tamen pro Tacito Magnus Stillingfleta in Originibus; meretur tamen excuſationem ob veteris Linguæ imperitiam. Erant etiam alii *Picti* Ibernici generis, quos Veteres noſtri *Güydhyl Fictied* ſive *Ibernos Pictos* appellavêre; quos equidem exiſtimo fuiſſe *Noüantas* ſive *Galloüidios*, Eumeniique *Ibernos*; quibus hoſtibus unà cum Brigantibus *Pictis* aſſuetam dicit fuiſſe Britannorum adhuc rudem gentem, Cæſaris Dictatoris ævo: Neque enim alii fuerant Cæſari pro hoſtibus quàm Primæ Britanniæ Belgæ; qui quidem (ut Strabonis utar vocabulo) tunc temporis Μεσάγροικοι fuerant; non autem prorſus Ἄγροικοι, uti *Picti* Brigantes.

PILMIS: In Ravennate levi vitio ſcribitur PILAIS, dimidiatâ *M* literâ. Scotobrigantum Iberniæ antiquâ Dialecto *Pilim* etiam hodie pro *Volvere* eſt; unde & Britannis noſtris *Pilyn* pro *Panniculo* vel *Integumento* eſt. Quin & Græcis ipſis idem dicitur Πιλȣ̃ν quod & Romanis *Pilare*, quod eſt *Convolvere*, & per hoc *In anguſtum cogere*. Fuerat igitur flumini nomen initio *Pilmis* ſive *Pilim iſc* quod *Convolvens aqua* eſt; hodie verò correptè dicitur **Plym**, ut ſit & oppidum *Pilmis* quod modò **Plymton** eſt in Dumnoniis. *Pilmis* autem *oſtium* ſive **Plym-mouth** recenter conditum eſt, & dici poſſit *Pilmomanta*. In hujus loci viciniâ, in Dumnoniorum ſcilicet atque Oſtidamniorum finibus, erat & *Cadmagon* ſive Deus Terminus; unde nata Fabella de neſcio quâ immani pugnâ Corinæi Phrygii Herois cum commentitio Gigante **Gogmagog**. Vide in CADMAGON.

POMONA: Orcadum præcipua hæc eſt, quæ vel hodie ibridâ compoſitione **Mainland** ſive *Exilis terra* appellatur. Idem enim veteri Britanniæ *Magn* vel *Main* quod & *Mogn*, Aremoricorum hodiernâ Dialecto *Moan*, Græcis etiam Μανὸς, & Armeniis *Mân*; unde & Latinis *Immanis* pro *Non parvo* eſt. Eſt igitur *Pomona*, detorto ad Divæ *Pomonæ* nomen vocabuli ſono, pro *Poü mon*, *Parva* ſcilicet ſive *Exilis Patria* ſive *Pagus*. Vel ipſa *Anglia* Corinaviis dicitur *Pou an Zouzn* ſive *Patria Saxonis*; quod quidem ſubnotavi, quò conſtaret de uſu vocis. Vide in DUMNA & in MENAVIA. Erat & in Dalmatiâ urbs *Pomona* eodem intellectu. Exiſtimaverim & *Batavos* ita appellatos *Interamnios* Rheni, tanquam *Po tav* ſeu *Amnica Regio*. Vide in TAMARUS & TAVUS. Sunt tamen qui deducant à *Betulis*, quæ Britannis dicuntur *Bedü*, Aremoricïſque *Bezo*; quod nobis minùs videtur.

PONS ÆLII: In Libro Notitiæ Statio eſt *Tribuni Cohortis Cornoviorum*. Etiam hodie depravatâ voce **Pont-Eland** dicitur, tanquam *Pons Ælianus*: Atque

Atque ultra *Ælii Hadriani Vallum* eſt in Otodinis, ad fluviolum de ſuo nomine hodie **Pont** appellatum.

PONTES Antonini hodie dicuntur **Colebꝛook** ſive *Colnbrook*, *Colonienſis* ſcilicet *amnis pons*; & ſunt in Trinoüantum atque Ancalitium finibus. Nam & flumen *Aventio* à multis retrò ſeculis, de inſigni *Coloniâ Verolanio*, & ipſum *Colonia* appellatum eſt; quomodo & de Camuloduno etiam alterum flumen *Colonia* eſt, quod puto olim fuiſſe *Alaunum*. Antonini Milliaria ſtant pro Camdeno; cùm alii *Pontes* exiſtiment eſſe **Reading** ſive Rheaðýȝe, uti dictum ferunt Saxonibus, mixtâ ſcilicet compoſitione de *Rit* ſive *Rhyd* quod Britannis *Trajectus* eſt, & *Æge* quod Saxonibus *Aqua* dicitur. Britannis ipſis dici potuerit *Rit o üi* vel *Ritovium*. Verùm hoc videri poſſit ἀπρoσδιόνυσον: Sed nolui deeſſe celebri loco, quòd *Pontium* vices ſuppleret. Fuerint & in Belgio *Pontes*, hodie *Bruges*.

PORTUOSUS SINUS: Vide in GABRANTUICON.

PORTUS DUBRIS: Vide in DUBRIS.

PORTUS GESSORIACUS vel MORINORUM AD BRITANNIAM, Notitiæ monſtroſè ſcribitur *Portu Aepatiaci* pro *Geſſoriaci*; fœdiùs etiam Velſeri Schedis *Petru muiaco* pro *Portu Victiaco*. Vide plura in VICTIS. Crediderim in Notitiâ fuiſſe ſcriptum *Geſſariaci*: Facilè fallunt Literarum ductus in ignoratis vocabulis.

PORTUS LEMANIS: Vide in LEMANIS.

PORTUS MADURNI: Ita enim Ortelius & Pancirollus reperêre in ſcriptis Notitiæ Libris, cùm in editis ſit *Portus Adurni*. In pictâ Notitiæ Tabulâ *Portu Madurni* dicitur. Hic fuit Statio *Præpoſiti Numeri Exploratorum* ſub Comite Limitis Saxonici, ut prodit Notitia. Satis ingenioſè conjecit Camdenus hunc *Portum* fuiſſe apud Auſtrales Saxones, ubi hodie viculus **Edeꝛington** vel *Aldrington* eſt, ſive potiùs vetuſtâ ſcripturâ *Aeldrentun*, quod quidem ibridâ

ibridâ compoſitione *Oppidum* eſt *ad Supercilium Treni* ſive *Flumenti.* De voce *Tren* nos ſuprà diximus: Hæc aliâ quâdam loquelâ *Tern* dicebatur; unde & in Cornaviis *Ternius* fluvii nomen, ſicuti aliàs *Trinius* ſive *Drinius.* Fuerit igitur *Madurnus* idem quod *Materna* ſive *Matrona* apud Gallos. Vide in MATONAS. Egregia Camdeni conjectura vel maximè firmatur nomine *Stratæ* ſive Militaris Viæ in vicinis locis **Bedingſtreet** ſive *Tabulatâ Stratâ*, & **Stretham**, imò (quod & advertit Camdenus) vicinis caſulis dictis **Portſlade**, quod *Ductus* eſt ſive *Via ad Portum.* Huic *Portui* jamdudum arenis obſtructo ſucceſſit **Shoreham** de *marino litore* ita appellatum; ut ſit hoc *Madurnus* Nova. In Vaticano Codice flumen eſt *Madron.*

PORTUS MAGNUS, Ptolemæo Μέγας λιμὴν, hodie **Portcheſter** eſt juxta noſtrum **Portſmouth** ſive *Oſtium portûs*, quod nobis hodie eſt pro *Magno Portu.* Somnia ſunt quæ adduci ſolent de neſcio quo *Porto* Saxone huc appulſo, qui & *Vindeni* Inſulæ *Portlandiæ* nomen dederit. Nihil vanius Saxonicâ Hiſtoriâ vel turbatius.

PORTUS NOVUS: Vide in LEMANIS.

PORTUS SEGANTIORUM: Vide in SEGANTIORUM PORTUS.

PORTUS TRUTULENSIS: Vide in voce AD LAPIDEM; nam falſò ſcribitur Tacito *Trutulenſis* pro *Rutupienſis*, ut olim adverterat Rhenanus.

PRÆMATIS: Vide in BROENIACIS.

PRÆSIDIUM Antonini hodie **Warwick** eſt, quaſi dicas *Arx Uigantum*, *Huicciorum* ſive *Icenorum.* Statio hæc erat, juxta Librum Notitiæ, *Præpoſiti Equitum Dalmatarum*, frænandis Arduennæ Sylvæ Ceangis, atque etiam Dumnoniorum. Campeſtres enim Britanni plurimum faceſſebant Romanis negotii. Imò videntur Britannorum Ceangi ſemper bello parata manus, & Patronis fuiſſe pro Solduriis ſive devotis capitibus.

PRÆSI-

PRÆSIDIUM Ravennatis Geographi in citeriore erat Valentiâ. Hoc hodie vitiosè dicitur Paisley, cùm debeat esse *Praisley*: Scotosaxones enim ibridâ appellant voce, tanquam *Præsidii* dicant *campum*. Hoc loco plurima veterum castrorum rudera atque vestigia etiam hodie comparent.

PRÆTORIUM Antonini, Camdeno mecum est Patrington sive *Prætorii villa* in Parisis. Forsan hìc fuerat insignior villa *Proprætorum* atque Ducum Britanniæ, apud quam & jus dicebant. Video enim primum Antonini Iter tendere à Vallo ad hoc *Prætorium*.

PRASUTAGUS, Icenorum Rex inclytus atque Thesauris locupletissimus, & (quod erat summum) Heroinæ Vondiccæ Maritus. Aremoricanorum Dialecto *Brasüidhiec* hodie diceretur Πολυμαθὴς sive *Multiscius*. Siquidem *Brâs* idem est illis quod & Corinaviis *Braôz*, & Scotobrigantibus *Breas*, quod *Magnum* sonat: *Güidhiec* etiam *Sciens* est, sicuti & Britannis *Güydhaüc*. Nostratibus autem *Brâs* pro *Pingui* est & *Crasso*; ut possit & huc pertinere Germanorum Gross sive Groot, ut & Latinum *Crassus*.

PROCOLITIA: Vide in BROCOLITIA; nam vitiosè apud Notitiam scriptum est.

PROMINENTIA: Ptolemæo Ἐξοχὴ, *Promontorium* est *Orientale* sive Easton-nesse in Citerioribus Icenimagnis, ut verè Camdenus docet.

R.

RAIBA, & in quibusdam Ptolemæi Libris Ῥέβα, veteris Iberniæ Oppidum est, etiam hodie (quod ostendit Camdenus) Reban appellatum. Forsan *Righ ban* dicebatur Iberniæ Brigantibus, quod *Collis* est vel *Burgus Regius*.

RANAFROVIUM: Quis enim dubitet quin sit ita reponendum in Anonymo pro vitioso *Ranatonium*, cùm vel hodie dicatur Renfraw, quod est in Clotanâ

Valle, in Citerioris Valentiæ finibus? Superiùs oſtendimus in DURNOVARIA, *Fraü* dici Britannis *Lenem fluorem*; atque etiam in PORTUS MADURNI atque aliàs, *Ren* ſive *Fren* dici *Fluentum* ſive *Aquæ curſum*, quod aliâ Dialecto poſſit eſſe *Ran.* Idem igitur *Ranafrovium* quod & hodiernum **Renfraw**; atque oppidum eſt fluvio ſuo *Ranfrovio* cognomine, ac ſi quis ſolutè dixerit *Ran fraü üi* ſive *Curſus fluentis undæ.* Atque huic συνώνυμόν videtur hodiernum fluminis nomen **Cathcart**, quod Britanni noſtri efferrent *Caeth kerd*, quod *Anguſta* eſt, & per hoc *Ignava decurſio.* Vide ſuprà in CERDANTONA: Ptolemæi Ὀυανδȣάρα, de quo Camdenus fecit ex conjecturâ propriâ *Randuara*, non videtur mihi diverſum ab Ὀυανδοſάρα: Neque quiſquam Librarius facilè erraverit in Literâ P & in Diphthongo OΥ.

RATÆ Antonini, Ptolemæo etiam in melioris notæ Libris Ῥάται non Ῥάſαι dicuntur. In pluribus tamen mendoſè ſcribuntur Ῥάſαι, ſatis prono lapſu. Anonymo etiam Ravennati *Rate Corion* appellantur, cùm in Exemplario Græco proculdubio fuerint Ῥάται κορίων, ſive *Ratæ Coriorum* vel *Corigaunorum.* Unde intelligere eſt Ptolemæi *Coritaüos* ſive magis *Corigaunos*, *Corios* etiam fuiſſe appellatos; atque etiam urbem **Leircester** fuiſſe jam olim Pagi Caput. Dicitur autem **Leircester** de flumine *Ligure* ſive *Liar*, & Latinâ voce *Caſtra.* Antiquum nomen *Ratæ* Dialecto quâdam poni videtur pro *Rotæ* vel *Ritæ*, hodie *Rhydieu*; quæ quidem omnia multitudinis Numero *Trajectus* ſignificant.

RATOSTAUBIUS, apud Ptolemæum vitioſè concipitur ῬΑΤΟϹΤΑΘΥ´ΒΙΟϹ pro ῬΑΤΟϹΤΑΟΥ´ΒΙΟϹ, mutato O in Θ; etſi ſit in quibuſdam Libris ῬΑΤΟϹΤΑ´ΒΙΟϹ: Et videtur Æſtuarium eſſe ſive Oſtium fluminis *Tavi* in Siluribus. Quid enim *Ratoſtaubius* niſi *Rhat* vel *Rhot es Tav*, ſive *Curſus fluminis* vel *Tavi?* Siquidem à *Rhedeg*, quod eſt *Currere*, *Rhat* vel *Rhot* & *Via* & *Curſus* eſt; & *Tav* etiam

etiam *Aqua* eſt vel *Flumen.* Eſtque hodie flumen *Tav* in Morganticâ Dynaſtiâ Silurum, ad cujus ripam eſt & *Lan-Dav* ſive *Fanum ad Tavum*, Epiſcoporum Sedes. Poſſit & dici *Stavus* pro *Tavus.* Vide in TROVANTIO.

RAVENNATONA: Anonymo caſu Græco de more ſibi conſueto *Ravenatone* dicitur; & videtur eſſe *Anton* ad cognominem fluvium *Antonam* in litoribus Dumnoniæ, quod vel Itinerarii ordine innuitur. Hoc nomen ſi ſolutis ſcribatur verbis erit *Ar avon ton av*, quod eſt *Super flumine tentæ aquæ.* Sic & Ciſalpinis dictis Gallis *Ravenna* dicitur pro *Aravenna*; ut & *Regentium* inferiùs pro *Argentium*, truncatis capitibus.

RAVONIA apud Anonymum, hodie dici videtur Arx Ravenſworth ad flumen Derventionem in Deiris. Etiam hæc correptè dicitur pro *Ar avon iü*, quod eſt *Super aquæ fluvio.* Ipſum nomen Ravenſworth, *Ravoniæ villa* eſt ſive *Prætorium.* Pleniùs ſcribitur Anonymo noſtro cognominis locus *Aravona* in Pannoniis, hodie correptè Raab, & Antonino cum Peutingerianâ Tabulâ *Arrabona.*

RAVIMAGO: Vide in SORAVIMAGUS; nam capite truncatur apud Anonymum. In Vaticano vitiosè ſcribitur *Navimago.*

RAVIUS; Iberniæ flumen eſt apud Ptolemæum. Nautæ Britanni dicebant *Ar av iü*, quod eſt *Undæ flumen.* Camdeno flumen *Ban* eſt, quod *Altum* ſonat; unde ipſe repoſuit *Banius.* Verùm nihil opus, cùm Ibernica flumina olim fuerint binomina. Ptolemæo hic fluvius ſcribitur Ῥαϐίος. *Ar* etiam Britannis pro Præpoſitivo erat Articulo, qui hodie eſt *Yr*, aliis etiam Dialectis *Er* & *Ys.* Belgæ etiam hodie Articulo utuntur Britannico in Ryſſell: ita enim appellant oppidum *L'Iſle* ſive *Inſulam*; quæ olim dici potuerat *Ranes*, *Renis*, *Rinis* & *Ronas*, diverſis Dialectis antiquæ Linguæ.

REGENTIUM: Hoc apud Ravennatem truncatè ſcriptum videtur pro *Ar gent iü*, quod eſt *Super caput* ſive *Ad oram fluminis*. Equidem penè dejerarem hoc fuiſſe juxta antiquum oppidum Ƿeſtanbẏriᵹ, hodie Weſtbury ſive *Urbem* dictam *occidentalem*, ad flumen Were in Carviliis ſive Wiltunenſibus, quod quidem Teutonibus *Aquam* ſonat. Certè ibi ſunt plurima antiquæ urbis veſtigia. Erudito Camdeni enarratori Gibſoni Weſtbury videtur eſſe *Verlucio*; quod tamen nobis non perſuadet.

REGIA: Ita enim in nonnullis Ptolemæi Libris ſcriptum reperio pro vitioſo *Rigia*. Duæ fuêre apud Ibernos *Regiæ*, quas oportet eſſe nobis hodie incognitas; cùm nil fuerint niſi cæteris celſiores Caſulæ. In Fabellâ antiquâ de Caledonio Rege Cul-hucho legimus *Eskir Oervel* fuiſſe Ibernis pro *Regiâ*; neſcio tamen an fabulosè confictum ſit.

REGLINA: Ita enim planè reponendum cenſeo in Anonymo pro *Regaina*, Antonini *Riduna*, & Ptolemæi Ῥικίνα. Nam Iberniæ Inſula Racline eſt, quod eſt quaſi quis Britannicè dicat *Rhag lyn* ſive *Præ maris liquore*. *Lean* etiam Ibernis eſt *Liquor*.

REGNI: Ita Ptolemæo Romanâ ſcripturâ dicuntur pro *Renci*. Segontiaci hi fuerant, qui appulſis in Auſtralem noſtram Antonianam Belgis, maritimam oram à Durotrigibus Cantium uſque obtinebant. Siquidem antiquâ Britannorum linguâ *Rheng* quivis *Longus ordo* dicitur, ut & hodiernis Francobelgis Renck ſive Ranck, Aremoriciſque etiam *Renc*. Fruſtrà eſt Magnus Stillingfleta, dum commentitii Lucii Regnum in *Regnorum* nomine expiſcatur: Quis enim ſani ſincipitis Romanus *Regnos* diceret pro *Regios*? Vide in SEGONTIACI.

REGNUM: Ptolemæo *Regnum* Antonini dictum puto *Noviomagum*. Hodiernum verò nomen Ringwood, quod magno Cenſuali Libro dicitur *Rencwud*, *Regnorum* dici videtur *Nemus*. Hoc olim *Regnorum* fuerat

fuerat Caput, etsi occupatum à Belgis postero tempore. Vide in NOVIOMAGUS.

REGULBIUM: In Libro Notitiæ hæc statio fuerat *Tribuni Cohortis Primæ Vetasiorum* sub Comite Limitis Saxonici in Cantiacis. Saxonibus hoc Reaculf appellatum est, & nobis hodie **Reculver**. Dici autem videtur *Regulbium* tanquam *Rheg gol üion*, quod est *Præ aculeo fluctuum marinorum*. *Col* enim Britannis pro *Puncto* est vel *Aculeo*, & *Rhag* & *Rheg* variantibus loquelis *Præ* fuerat: Scotobrigantes Iberniæ etiam hodie dicunt *Re*. Anglorum etiam **Reculver** videtur ζυωνύμως positum pro *Rheg col evr*; nam & *Evr*, Οὖρον est vel *Aqua*, sicuti sæpius diximus.

RERIGONIUM: Vide in BERIGONIUM.

RIGODUNUM apud Ptolemæum, Camdeno mecum **Ribelchester** est in Segantiis sive Lancastrensi Conventu. Nihil necesse fuit à Camdeno reponi *Ribodunum*; siquidem *Rigodunum* solutè scriptum erit *Rhig* vel *Rhiü dun*, quod quidem *Arx* est vel *Civitas ad rivum*. Est autem *Rhiü* idem quod & Armeniorum *Aroi*, Anglosaxonum *Reag*, & Scotobrigantum *Freuv* sive *Freum*, quod de Græco est Ῥεῦμα, Æolicè seu Pelasgicè Ϝρεῦμα. Vide in BELISAMA & in DURNOVARIA. Erant & *Rigomagi* duæ in veteri Galliâ, de quibus vide Ravennatem nostrum.

RITOMAGUS: In Antonino vitiosè legimus *Sitomagus*, & in Peutingerianâ Tabulâ adhuc vitiosiùs *Sinomagi*, multitudinis etiam numero. Si Venta Icenorum, Crocolanum est sive **Ancaster**, & Camboritum sive Cambretovium, **Chesterford**, sicuti nos opinamur; *Ritomagus* etiam erit quod modò est **Hemingford** *Abbatis* ad Oscam vel Iscam flumen in Australibus Girviis, juxta quod est *Sleppa* sive *Fanum Sancti Ivonis* vel *Johannis*, de *Ritomagi* nata cineribus. Erit autem nomen *Ritomagus* solutè scriptum *Rit üi maes*, *Campus* scilicet & *Civitas ad Trajectum fluminis*. Neque sanè ipsum **Hemingford** aliud mihi

videtur quàm ibridâ Saxonum compoſitione *He magen* **ford**, *Magorum* ſcilicet ſive *Camporum Trajectus*. Camdenus longè erravit viâ cùm hunc locum ad **Thetford** eſſe voluerit in Icenimagnis Ulterioribus. Huic cognominis eſt & Gallorum *Rotomagus*, quæ & ipſa *Ritomagus* appellata eſt, hodieque correptè *Roan* pro *Rotion*, quo nomine Celtis dicuntur fluminum *Trajectus*. De oppido autem **Thetford** nihil attinet dicere Saxonibus appellatum fuiſſe Ðeoꝺ-ꝼoꞃꝺ, quod *Trajectus* eſt *publicus*, quem Britanni veteres *Tidoritum* dicerent, imò fortè dixêrunt. Flumen **Thet** ſive magis *Theod* recentiori ritu de ipſo oppido nomen ſuum traxit. Vide in GIRVII.

ROBOGDII Ptolemæo Iberniæ ſunt Natio ad Voluntios ſpectans, & de Promontorio dicti ſunt ſui nominis.

ROBOGDIUM PROMONTORIUM apud Ptolemæum, Camdeno videtur eſſe **Fair-Foreland** ſive *Speciosum Promontorium* in Voluntiis. Veterum Brigantum Dialectis *Re*, *Ri*, & *Ro* promiſcuè dicuntur pro *Rac* vel *Rhag*, *Præ*; eſt etiam *Üog diü*, *Fluctus aquæ*; ut ſit *Robogdium* tanquam *Præ maris fluctu*.

RONUENNA: Ita vulgari convicio veteribus Britannis, imò etiam hodiernis, Anſegiſi filia Vortigernique uxor appellata eſt; etſi in Bedæ impreſſis Libris vitiosè legatur *Rouenna*. Pignus hæc erat nefandi fœderis: Hâc mercede maleferiatus ille Vortigernus florentiſſimam Romanorum Provinciam Barbaris excidendam tradidit. Eſt autem Britannorum ſermone *Rhonüen* magis *Equæ* quàm *Reginæ* nomen: Siquidem *Rhaün*, *Equinæ* ſunt *Setæ*; & *Uenn*, *Alba* eſt ſive *Candida*. Certè *Ronüennæ* nomen non ſine exſecratione Britannicæ plebi etiam hodie profertur. Aliàs novimus ex Strabone vel ipſos Gallos illorum temporum *flaviore* fuiſſe comâ quàm Britanni. Hodierni Galli ex parte magnâ ſunt Romani; & color & lingua & ſtatura indicio ſunt.

ROSEXA: Ita enim in Anonymo repoſuimus pro *Roſeſa*; & videtur ſanè dici quod hodie eſt inclytum Montegomericorum Caſtellum *Ardroſſin* in Noüantis. Nam *Roſexa* Britannorum linguâ fuiſſe videtur *Ros echa*, hodiernâ ſcripturâ *Rhos ychav*, quod idem eſt & *Ardroſſin* Scotobrigantum antiquo ſermone; nam *Altam Roſam* ſonat. In edito Ravennatis Libro vitioſè legimus *Maulion*, *Demeroſeſa*, de quo nos fecimus *Mauliondoma*, *Roſexa*. Hiſpanis etiam hodie *X* eſt pro Græcorum Χῖ, quod fortè etiam ſequebantur olim Celticæ Provinciæ. Vide in UXELODUNUM.

RUTUNIUM Antonini eſt apud Cornavios meos, ubi nuper erat antiquum Caſtellum **Row:on.** Hoc & Magno Stillingfletæ videtur eſſe Nennii *Caer Draiton*; quod quidem fortaſſe verum eſt. Siquidem *Rutunium* ſolutè ſcriptum Britannis dicetur *Rut union*, quod eſt *Iter rectum*, quale vel hodie Veroconio eſt Laüobrigam. Quod attinet ad nomen *Draiton*, & illud videtur eſſe vetuſtum: Siquidem veteribus Britannis *Rhaith* & *Rheith*, *Rectum* eſt, quod adjectâ Præpoſitivâ conſonâ *D* fiet *Draith*; unde & hodiernis Gallis *Droit* pro *Recto* eſt. Erit igitur *Draiton*, ſi plenè ſcribatur, *Draith rut dun*, quod eſt *Arx* vel *Oppidum ad rectum iter*.

RUTUPIÆ Ptolemæi, Marcellino dicuntur *Rhutupiæ Statio*, Antonino *Rhitupis Portus*, & Oroſio *Rhutubi Portus* & *Civitas*. Anglis antiquis Repꞇa-ceaꞅꞇeꞃ fuerat & *Reptimuth*, ut & Alfredo Beverlacenſi *Richberg*, hodieque **Richburgh**, uti diligentiſſimè recenſuit Camdenus. Satis probabile tamen videtur quod ab erudito Gibſone affirmatum video, *Rutupienſem* quidem *Portum* fuiſſe *Ad Lapidem* ſive **Stonhar**, ubi ſcilicet *Lapis Tituli* ſive Pharus fuerat; urbem verò ipſam fuiſſe *Richberg* ſive *Ritubsberg*, cui modò ſuccedit vicina *Sandovicus*. Nomen autem *Rutupiæ* ſive *Ritubis*, ſi Britannico ſermone plenè ſcribatur, *Rit deu üieu* ſive *Trajectum duorum fluminum* efficiet. Neq; enim aliunde

Want-

Wantsum flumini nomen est: Siquidem Jutis sive Danis, Cantii inquilinis, Wand pro *Aquâ* est, & Samman est *Colligere*. Hujusmodi nomen etiam in Ulterioribus Icenimagnis occurrit, quod & ipsi ab Hospitibus traxêre Danis. Frustra fuit ergo noster Camdenus cum in isto nomine *Ventam Icenorum* quæreret. Fuêre autem *Rutupiæ*, juxta Notitiam Imperii, Statio *Præfecti Legionis II. Augustæ* sub Comite Limitis Saxonici. Quæ quidem *Legio* primis temporibus erat Iscæ Silurum. Sit igitur *Sandovicus* nobis pro antiquis *Rutupiis*, & *Sandovicina Ostrea* Juvenalis *Rutupina*.

S.

SABINIANA ALA: Vide in HUNNUM.

SABRIANA: Ita enim Ptolemæo dicitur, cùm aliis correptiùs dicatur *Sabrina*. Anonymo vitiosè scribitur *Suron*, cùm vellet dicere *Savron*. Nobilissimum hoc Britanniæ flumen ipsis Britannis, demptâ Præpositivâ *S*, *Havren* dicitur, correptè pro *Havrian*. Quod si solvatur nomen, *Ha av rian*, *Aqua* erit *regina* sive *princeps*. Nam & *Ha* vel *He* Britannis fuerat pro Articulo, ut & veteribus Saxonibus *He* pro The, & Græcis ὁ & ἡ. Huic immiscetur in Cornaviis flumen *Trinius* sive Tern, de cujus Etymo nos aliàs diximus quod visum est. Sunt & *Sabrianæ* nostræ cognomina flumina, *Dabrona* scilicet Ibernorum, & *Dabrianus* & *Abrianus* & *Nabrianus* Caledonum. Est denique & Pannoniis Celtis, Παίοσι scilicet sive Boiis, flumen *Savus* sive *Sabus*, quod idem est quod & nobis *Tavus*. Vide in LUGAVON.

SACRUM PROMONTORIUM, Ptolemæo Ἱερὸν Ἄκρον, non longè est à Civitate Wexford, in Iberniâ, ut autor est Camdenus. Quid autem vel ipsum Wexford nisi *Sacer trajectus*, ibridâ scilicet compositione? Vide in DELGOUICIA.

SALENÆ apud Ravennatem ſexto dicuntur caſu *Salinis*. Hæ ex ordine Itinerarii fuiſſe videntur apud Wilen-Ferry, ad confluentiam ſcilicet Derventionis atque Troventionis, in Corigaunorum & Derventionenſium finibus. Oppidum ipſum hodie dicitur Castle-Donington, ibridâ ſcilicet compoſitione quaſi *Dunenſis oppidi caſtellum.*

SALENÆ alteræ apud eundem Autorem in Dobunis fuêre, quas ex ordine Itinerarii equidem conjecerim fuiſſe ad ingentia Romanorum Caſtra hodie appellata Norbury, vitiosè puto pro *Morbyrig*; quæ quidem vox ibridâ compoſitione *Magna* ſignificat *caſtra* ſive etiam *urbem*. Sunt autem iſta (ut me docet eruditus Britanniæ enarrator Gibſon) in vico dicto Farmington, juxta Norlich.

SALENÆ Ptolemæi hodie dicuntur Salndy in Bedfordiano pago, ad fluvium Ivel ſive pleniùs *Iü vêl*, quod *Fluminis* eſt *caput* ſive *ora*. Camdeni judicium firmatur Nummis ibi repertis: Ipſi vidimus aureum Veſpaſianum illinc effoſſum. Videntur autem *Salenæ*, ſi ſolvantur, Britannicè dictæ *Sav lenneu* ſive *lanneu*, quod *Aquæ ripas* ſonat. Certè nomen Wilen-Ferry ſive *Salenienſis Trajectus* conjecturæ noſtræ aſtipulatur. Vide in UGRULENTUM. In Vaticano codice ubique immani vitio ſcribitur *Salmis* pro *Salinis*.

SALTUS CALEDONIUS, ſive SYLVA CALEDONIA, Lucio Floro memoratus, Ptolemæo dicitur Καληδόνιος Δρυμὸς, & Britannis noſtris *Coit Kelydhon* ſive *Nemus hominum ſylveſtrium* vel *Celtarum*. Ingens iſta Sylva eſt ad montem Grampium in Valentiâ.

SARNIA: Vide in GARNIA.

SARUA: Hoc nomen fluminis eſt apud Ravennatem, quod in Vaticano *Sarna* eſt. Credibile eſt hanc eſſe fluvium qui præterfluit urbem Sorbiodunum; qui quidem variantibus Britannorum Dialectis *Sarüa*, *Soravon*, *Sorbis*, ſive *Sorüis*, & *Sariſca* olim appel-

appellatus est. Est & *Sarava* sive *Saruba* (uti Anonymo nostro vocatur) Belgarum flumen, hodie *La Saar*. *Sarüa* verò nostra hodie ἁπλῶς dicitur **Avon** sive *Amnis*. Sunt autem Britannis *Sâr*, *Sôr*, *Sûr*, & Scotobrigantum *Searv*, idem quod & Armeniis *Xaur*, Persis *Sciur*, Anglosaxonibus Sur, hodiernisque Anglis **Sowr**; quod quidem *Acerbum*, & figuratè etiam *Iracundum* sonat. Vide in SORAVIMAGUS & in SORBIODUNUM.

SAVRON: Vide in SABRIANA.

SAXONES: Celtoscythæ hi fuerant de Mæotide Palude, qui de Sarmatiæ partibus antiquissimis temporibus universam Asiam Latrociniis vastavêre: Siquidem Scythæ ante primorum Imperiorum tempora, prodente Trogo Pompeio insigni Historico, per totam Asiam Ægyptum usque per mille & quingentos annos Imperium tenuêre. Quin & Megasthenes apud Strabonem prodit Ἰδάνθυρσον τὸν Σκύθην ἐπιδραμεῖν τῆς Ἀσίας μέχρις Αἰγύπτου. Qui quidem Idanthyrsus fuisse videtur Pompeii Trogi Tanaus nonnullis, nobis verò alius vetustior & Phryx. Neque sanè alios Imperii æmulos vel Cyrus vel Darius Hystaspis filius quàm Transistranos istos Scythas habuisse videntur. Hi veteribus Græcis Κιμμέριοι appellati sunt vitioso nomine pro Κίμβροι. *Kimbri* autem de *Latrociniis* nominati sunt: Idem enim Teutonibus **Kemp**, & Britannis nostris *Camp*, quod & Græcis Καμπὸς, & Romanis *Campus*; unde & **Kemper** & **Kempen** Teutonicè *Latro* est, qui scilicet rem agit in *Campis*. Hinc & linguâ Gallorum veterum, Autore Solino, *Cimber*, *Latro* est, quasi *Vir campestris*: Quin & *Caimper* Scotobriganticè *præclarus* est *Miles* & *perfectus*. Etiam sacris Judæorum Libris גברים *Gimborim* quasi *Gimbri* appellati sunt; quo nomine vel à primis temporibus *Gigantes* appellavêre. Certè Scythici generis *Troglodytæ* & Γέται & Γεάται & Γηγενεῖς sive Γίγαντες vocati sunt Græcis: neque *Titanes* diversi videntur à *Teutonibus*. Quin & Britannicum nomen

Caür

Caür pro *Gigante* correptè dictum videtur pro *Cau-ür*, quod *Troglodyta* est sive *Homo speluncaris*, quales scilicet *Cyclopes* atque *Cacus* à Virgilio describuntur. Atque hinc quidem nata est universa *Gigantum* Historia. Quis miretur immani fuisse terrori pumilionibus Orientis proceros & prægrandes Scythas? Verùm de diverticulo in viam redeundum est. De **Namen** etiam quod Teutonibus est *Capere*, ut & veteri Græciæ Νέμειν (quod & nos superiùs monuimus) *Germani* Νομάδες appellati sunt Græcis, ut & Sarmatis hodiernis *Niemet* sive *Nemetes*, quasi *Prædones*. Quibus verò temporibus Henetos sive antiquos Thracas sive Phrygas è Germaniâ pepulêre, ut in re tàm vetustâ, quis affirmet? Crediderim tamen Furii Camilli ævo illud accidisse; quo tempore Galli Senones sive Heneti Germaniâ veteri oriundi, Brenno Duce, & Galliam & Italiam, ad quærendas novas Sedes, pervagati sunt. Fuisse autem *Cimbros* eosdem qui & Græcis Κιμμέριοι appellati sunt ex Possidonio hisce verbis testatur Strabo; Ἀπ' ἐκείνων δὲ καὶ ὁ Κιμμέριος κληθεὶς Βόσπορος, οἷον Κιμβρικὸς, Κιμμερίους τοὺς Κίμβρους ὀνομοσάντων τῶν Ἑλλήνων. Φησὶ δὲ καὶ τοὺς Βοΐους τὸν Ἑρκύνιον δρυμὸν οἰκεῖν τὸ πρότερον, τοὺς δὲ Κίμβρους ὁρμήσαντας ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον ἀποκρουσθέντας ὑπὸ τῶν Βοΐων, ἐπὶ τὸν Ἴστρον, καὶ τοὺς Σκορδίσκους Γαλάτας καταβῆναι, εἶτ' ἐπὶ Τευρίστας, καὶ τούτους Γαλάτας. Hoc est, *De illis autem & Cimmerius appellatus Bosporus, quasi Cimbricus, Cimbros Cimmerios vocantibus Græcis. Prodit autem & Boios Hercynium Saltum incoluisse priùs; Cimbros autem in hunc locum impetum facientes, & pulsos à Boiis, in Istrum atque Scordiscos Gallos descensum fecisse, deinde verò in Teuristas & ipsos Gallos.* Ut sint plana omnia quæ nos modò retulimus de vetustâ istâ *Celtoscytharum* in Germaniæ Gallos irruptione. Iidem *Cimbri* de *brevibus Gladiis* sive *Cultellis* quibus rem in prælio agebant, quasque ipsi suâ linguâ **Sachs** appellabant, *Saxones* dicebantur. Hujusmodi *Cultellus* Britannis nostris *Ysgien* dicitur, atque etiam

Scotobrigantibus Ibernis *Sgian*: Quem quidem & antiquiſſimis Latinis non fuiſſe incognitum oſtendit Livii Andronici primi Romani Poëtæ dictum, à Pompeio Feſto adductum; "Livius (inquit) in Ly-" dio: Corruit quaſi ictus *Scenâ*, haud multò ſecús." Oſtendit etiam Paulus Diaconus & *Sacenam* fuiſſe pleniore voce appellatam. De *Sacenâ* autem iſtâ per univerſam Aſiam Σάκαι appellati ſunt, quaſi dicas *Cultellarios*. Σάκας autem *Latrones* interpretatus eſt Hiſtoricorum Pater Herodotus; ut conſtet jam de nomine. De his ita Poëta Chœrilus ἐν τῇ διαβάσει τῆς σχεδίας ἣν ἔζευξε Δαρεῖος, quod ait ſeptimo Geographiæ ſuæ Libro Strabo:

Μηλονόμοι τε Σάκαι, γενεᾷ Σκύθαι· αὐτὰρ ἔναιον
Ἄσιδα πυροφόρον· Νομάδων γε μὲν ἦσαν ἄποικοι.

Strabonis tamen ævo *Sacæ* ad Orientem fuerant Caſpii maris. Erat etiam & alterum *Sacenæ* genus, *incurva* ſcilicet *Sica*, quæ Perſarum fuerat *Acinaces*, quâ jugula præcidebant ſibi adverſantium. Neque ignotum fuit ipſis Judæis *Sacarum* nomen, quod oſtendit Baſanitis Regio, quæ in Sacris eorum Libris correptè dicitur בשן *Baſhan* pro בית שאן *Beth Shaan* ſive *Sacarum Domicilium*: Urbs etiam בית שאן *Beth Shaan*, quæ LXX Interpretibus Græcis Βαιθσὰν appellata eſt, Græcorum Σκυθόπολις eſt. Quin & Rex *Gog* ſive Γύγης pro immani erat *Gigante* ſeu *Typhone*; cujus tamen novemcubitalem lectum Græcorum Heros Achilles æquabat: Hunc enim Lycophron in Alexandrâ & Ἐινάπηχον & Πελασγικὸν Τυφῶνα appellat. Neque ſanè aliud videtur nomen Γὼγ quàm quod aliâ quâdam prolatione Gothis dicitur **Hauh**, Germanis **Hoch**, veteribuſque Britannis *Coc*, quod nos ſuperiùs oſtendimus in voce COCIDIS. In Tauricâ Cherſoneſo Κιμμέριος eſt Βόσπορος, cujus incolas vel hodie *Teutonicè* loqui elegantiſſimus Scriptor Busbequius oſtendit in Epiſtolis, in quibus & plurima eorum vocabula proponit. Hi ſunt iidem *Cimbri* ſive *Saxones* qui & Britanniam noſtram, labente jam Roma-

Romanorum potentiâ, domuêre. Fuiſſe autem illos perpetuos Attacottorum, Pictorum atque Scotorum Ibernicorum in Romanam Provinciam ſocios, ex Tacito, Marcellino & Zoſimo facilè eſt colligere. Quid quod in Libro Notitiæ Legio II Auguſta de Iſcâ Silurum ſive Attacottorum, ad cuſtodiendum Limitem *Saxonicum* tranſlata ſit Rutupias? Nullus igitur illo tempore à Silure metus, modò frænaretur *Saxo*. Scotorum autem gentem vel ipſe *Saxo* Beda prodit Anglis ſemper fuiſſe amiciſſimam. Denique Anſegiſus *Saxo* filiam ſuam Vortigerno Siluri (quod firmiſſimum amicitiæ pignus) in matrimonium tradidit.

SCETIS: Ita hæc Inſula Ravennati correptè dicitur pro *Scetinis*, Dialecto quâdam pro *Scad inis* ſive *Sardinarum inſula* vel *Harincorum*. Hodie adhuc vitioſiùs **Skey** dicitur; & eſt de Ebudarum numero Inſula inſignis. *Scadan* etiam Britannis vocantur *Harinci*. Fuerat forſan & Singulari numero olim *Scad*; cùm vel Anglorum linguâ, quæ horum feruntur Matres, *Haleces* ſcilicet, dicantur **Shads**. *Scadan* etiam Ibernis pro *Harinco* eſt vel *Sardinâ*.

SCETIS altera apud Ptolemæum in Orcadibus eſt, quarum nomina ignorare ſe fatetur Ravennas. Hæc hodie eodem penè vocabulo **Schetland** dicitur, quod eſt ibridâ ſono *Sardinarum terra*. Camdeno putatur **Hey**, quæ nobis eſt *Dumna*. In melioribus Ptolemæi Libris vitioſè legitur Σκιτὶς, cùm deberet eſſe Σκητίς. Ὀκιτὶς certè vitioſum eſt.

SCOTIA: Ita Bedæ & Ravennati Monacho dicitur *Ibernia*; nulla enim ante Octavum Sæculum in Britanniâ noſtrâ fuerat *Scotia*. Hæc Inſula, prodente Flahertio, ipſis incolis dicitur *Fiod inis* ſive *Sylveſtris inſula*; atque etiam *Inis Fiodfa* ſive *Inſula Sylvæ*: Noſtrates vocarent ſuâ Dialecto *Ywydh ynys* & *Ynys Wydhfa*, eodem ſcilicet intellectu. De *Scotis* autem Romanis dicitur *Scotia*; qui quidem *Scoti* & Britannis vocabantur *Yſgwydhwyr*, quod quidem

veteri ſcripturâ foret *Scoitüir*, quod *Viros ſylveſtres* ſonat. Hodiernum nomen *Güydhal* tanquam *Sylveſtris Gallus* eſt ſive *Brigas*. Siquidem mixto genere ſunt *Iberni* : Conſtant enim *Eriis* ſive *indigenis Barbaris* vel *Scotis*, & *Brigantibus* noſtris ſive *Güydhalis* vel *Sylveſtribus Gallis*; unde factum eſt quòd nobis etiam mixto nomine *Scotobrigantes* ſæpius appellati ſint. *Scotobrigantum* iſtorum coloni hodie Valentiam obtinent, antiquorum Saxonum in devaſtandâ Romanâ Provinciâ fœderati; quod ex Ammiano Marcellino atque Zoſimo intelligimus. Atque hi tandem Saxonum ope Pictorum ſive veterum Caledonum gentem oppreſſêre. Danorum enim temporibus, fracto jam Saxonum Imperio, Valentia ex facili ceſſit *Scotis*; omnibus illarum partium Saxonibus (modò Scotoſaxonibus) libentiùs his ut veteribus ſociis parentibus, quàm vel præpotenti & infeſtæ genti veterum Pictorum, vel etiam peregrinis Vandalis ſive Danis. Bono indicio eſt vel Saxonum ſermo, quo ſolo exſtincta eſt veterum Caledonum Lingua; Saxonicè enim loquuntur quà olim Picticé: Quod cùm Scriptores ejus gentis non lateret, finxerunt Pictos Germanæ fuiſſe originis; quò quidvis eſſent magis quàm quod reverà fuerant, Angloſaxones. *Scotobrigantes*, ſiqui tandem illo nomine Veteribus venerant (nam in Senecâ Tragœdo ex ſolâ conjecturâ eos repoſuit Scaliger) *Brigantes* erant Iberniæ (quos modò diximus) *Brigantum* noſtrorum Coloni, mixto genere. Horum Ἀπόγονοι in Britanniam noſtram remigrantes circa annum à nato Chriſto DIII. Inſulas Ebudas atque Deucaledoniam, imò & à multis retrò ſæculis Noüantiam ſive Galloüidiam tenuêre; tandemque (ſicuti modò dictum eſt) abolitâ antiquâ Triarchiâ, Scotoſaxonum Nordanhumbranorum opibus adjuti, *Scotorum* Regnum condidêre. Imò opportunitate Danicorum atque Normannicorum tumultuum allecti *Scoti*, Pictorum, Noüantarum, Cumbrorum & Berniciorum Regna adeóque univerſum penè Nordanhumbranorum

branorum Imperium ſibi arrogavêre, & Gallorum amicitiâ firmavêre. Nuperrimè verò ſub Glorioſiſſimæ Reginæ auſpiciis, poſt novem & quod excucurrit ſæcula, Britannicâ civitate fauſtè & feliciter (uti quidem ſperamus) redonati ſunt.

SEGANTII: In pleriſque omnibus Ptolemæi Exemplaribus leviuſculo mendo Σεϛαντίων legimus, de quo nos fecimus Σεγαντίων. Atque ea quidem emendatio vel ex eo firmatur, quòd Lancaſtrenſis pagus, unà cum Occidentali Brigantum Triarchiâ, Anonymo vitioſè ſcribatur *Siſtuntiaci:* Ita enim ſcribit; "Nam *Siſtuntiaci* dividunt in Tertiâ portione ipſam "Britanniam." Quæ verba nos ita initio concepta contendimus: *Nam* Siguntiaci *dividunt in Tertiâ portione ipſam Brigantiam.* Vox autem *Segontium*, (unde & *Segontiaci* vel *Siguntiaci* vel etiam *Segantii* deducti ſunt) Britannis ſolutè ſcripta, erit *Se gont iü*, quod *Caput* eſt vel *Ora fluctûs* ſive *maris*. Etiam Anglo-ſaxonibus Se pro Articulo eſt, Francobelgis **De**, & nobis **The**: *Cont* etiam Dialecto quâdam dici neceſſe eſt pro *Cant*; ſicuti aliàs *Cond*, Scotobrigantibus hodiernis *Ceand*. *Segantii* ſive *Segontiaci* Brigantes à Saxone Victore acti Ducatum condidêre Lancaſtrenſem; qui & ipſe tandem Cumbrorum Regulis ablatus Anglorum Regum fiebat peculium.

SEGANTIORUM PORTUS: In Ptolemæi Libris mendoſè ſcribitur Σεταντίων Λιμὴν pro Σεϛαντίων, ut nos ſuprà retulimus; hodiernum verò loco nomen **Lither-pool** eſt ſive *Pigra palus*, eſtque Στομαλίμνη ad oſtium Amnis **Merſey** ſive Tinnæ in Conventu Lancaſtrenſi. Camdenus longè erravit viâ cùm *Segantiorum Portum* ad *Dictim* quæreret ſive **Winwadre-mere**; quod quidem ut videretur eo veriſimilius, Λίμνη fecit de Λιμὴν, quod hercle nollem factum.

SEGEDUNUM in Libro Notitiæ Statio eſt *Tribuni Cohortis Quartæ Lergorum.* Hodie Camdeno mecum eſt **Seghill** in Otodinis, non longè à Tunnoceno. Ravennati Libro mendoſiſſimè ſcribitur

ſexto

sexto casu *Serduno*, pro eo quod ipse fecerat *Secduno.* Scotobrigantes *Sic din* dicerent *Aridum collem*, atque Aremorici Britannici *Sechdin.* Novimus ipsi in Montegomericâ Regione locum perobscurum huic cognominem *Sychdhin*, eodem Etymo. Ibridâ igitur compositione & **Seghill** dicitur pro *Segdin.* Est & *Segedinum* in Pannoniis.

SEGELOSIM: Vide in AGELOGUM.

SEGLOES apud Ravennatem possit esse **Eccles**, juxta Tuæsim urbem in Gadenis. Hìc videtur fuisse primis Christianismi temporibus celebris quædam *Ecclesia*: Nam vel hodie *Ecclesia* Britannis *Yr Eglüys* dicitur; Scotobrigantibus etiam *Eaglais*. Veteres forsan scripserint *S' Egloes* pro *Se Egloes*. Vide superiùs in SEGANTII.

SEGONAX: Videtur hic fuisse *Segontiacorum* Rex, & Taximaguli Cantiacorum Regis socius in bello adversus C. Cæsarem Dictatorem instituto: Nominatum enim illum existimo de gentis nomine cui imperitabat, sicuti & de Carviliis Carvilium. Quin possit dici correptè *Segonnach* pro *Segontach*, consuetâ Veteribus prolatione. Advertendum etiam & *X* modò esse Græcum χι, sicuti inferiùs in UXELODUNUM.

SEGONTIACI Cæsaris, Ptolemæo dicuntur *Regni*, Romano sono pro *Renci*, quod quidem ferè eodem redit. Hi cùm fuerint, ut & reliqui Britanniæ Primæ populi, origine Belgæ, à recentiore tamen ejusdem gentis Coloniâ ad maris litora propulsi, Ptolemæi ævo à *Regno* sive *Noviomago* & Durotrigum finibus, ad Mantantonem & Cantii fines, omnem maritimam oram obtinebant: Australis tamen Antoniana initio illis pro Patriâ fuerat. Illorum Rex *Segonax* Taximagulo Cantiano unà cum Carvilio, ut videtur, Wiltunensi in bello adversus Cæsarem vel Socius vel Cliens fuerat: Falluntur enim qui Regulos istos omnes habent pro Cantianis. Vide in REGNI.

SEGON-

SEGONTIUM Antonini, Ravennati eſt *Seguntio* ſexto caſu. Hodie *Caer Seiont* eſt in Venedotiæ Canganis, non longè à *Caer Narvon* ſive *Civitatem contra Monam*, quod nobis eſt *Segontium Novum*: Ubi & *Segantiorum Portum* in quibuſdam Ptolemæi Libris comparere Camdenus autor eſt. Vide ſuprà in SEGANTII.

SELGOVÆ: Apud Ptolemæum populus Citerioris Valentiæ ſic vocatur, de quo vel hodie **Solwey-Frith** ſive *Selgovarum Sinus* appellatur. Videntur autem *Selgovæ* Aunomanam, Nodianam, & Æſicanam Vallem incoluiſſe potiſſimúm. Vocabulum *Selgovæ* Britannorum ſoluto ſermone erit *Sel güi*, quod eſt *Salſus fluctus* ſive *Mare*. Aremorici dicerent Plurali numero *Selliz güagoü*, *Salſas undas*. Hodiernis Britannis *Halen*, *Sal* eſt, Scotobrigantibus *Salan*, Corinaviis & Aremoricis *Holen*. Adjectâ igitur Præpoſitivâ *S* fiet hodiernum **Solwey** ſive *Sol üi*. Scotobrigantes Dialecto ſuo dicerent *Sail go*, *Salſum mare*.

SENUS Ptolemæo flumen eſt Iberniæ, Oroſio *Sena*, hodieque **Shanon**; quaſi dicas *Senn aün* vel *Synn avon*, quod *Stupidus* ſive *Lentus* eſt *amnis*. Inde autem dici poſſit *Stupidus*, quòd plurimis ſtagnis elangueſcat & moretur. Eſt & alter *Senus* juxta Bruxellas apud Belgas, Ravennati *Arſena* dictus, cum Articulo Britannico.

SETEIA Ptolemæo Devæ fluminis Æſtuarium eſt ad Devanam Coloniam; verùm vitioſè Σετηΐα protulit, ut Linguæ ignarus, pro *Stavan üi*, quod *Os* eſt *fluctûs* ſive *amnis*: Siquidem idem Aremoricis *Stafn* quod nobis hodie vitioſè *Savan*. Certè vetuſtis Gothis *Stibna* vox fuerat, ut & Saxonibus noſtris Stefn & *Stemn*, ſatis vicino ſenſu. Quæ quidem omnia referri poſſunt ad Græcum Στόμα. Quid ſi Ptolemæus ipſe Στηβία fecerat? Equidem illud ſæpe ſuſpicatus ſum.

SIGDELES:

SIGDELES: Ita Antonino dicuntur Insulæ *Sillinæ*, sicuti & Sulpicio appellantur; Hispanis autem veteribus *Oestrymnicæ*: Nobis hodie sunt Insulæ **Silly** correptè pro *Sigdeles*. Quid autem *Sigdelis* nisi *Süict heli*, quod *Insula parva* est *salsi maris?* Siquidem & *Heli*, *Salsugo* est, & *Üict*, Νησίδιον, uti sæpiùs diximus. Harum maxima Plinio vitiosè *Mictis* est pro *Victis*. Græcis etiam veteribus, de *Stanno* illic effosso & venali, *Sigdeles* nostræ Κασσιτέριδες appellatæ sunt: Solino verò *Silurum Insulæ* atque aliis *Sillanæ*. Incolæ autem Straboni Geographo Μελάγχλαινοι, de *nigris talaribus vestibus*, appellati sunt, & Tragicarum Furiarum similes putat. Plinius putat *Cassiterides* esse nullas; etsi Strabo & numerum & verum situm earum describit: Decem enim esse dicit, quot vel hodie sunt cultæ.

SIGUNTIACI: Vide in SEGANTII & in SEGONTIACI.

SILIMNUS: Vide in LIMNUS.

SILURES: Nobilissima Flaviæ Civitas quæ universam Australem partem, hodie *Debeubarth*, unà cum Demetis imperio tenebat: Horum erat & Herefordiæ novus Pagus. Crediderim & Cornavios cum utrisque horum Canganis in *Silurum* fuisse vel Societate vel Clientelâ, quòd *Silurum* nomen ubique clarum sit in Historicis; Cornavii autem tantùm appareant in Geographiæ Libris. *Silurum* natio omnium fortissima fuit, atque etiam acerrima in bellis pro patriâ Libertate gerendis, donec tandem à Rege Vortigerno Saxonibus prodita est: Neque minùs strenui Cornavii nostri; quòd Legio XX. Valeria Victrix his opponeretur Devæ, sicuti & Legio II. illis Iscæ Silurum; cùm unica Sexta sufficeret frænandis Brigantibus & Caledoniæ populis; Quarta decima, Icenis; Britanniæ autem Primæ, planè nulla. Nam cultiores Belgarum populi socii erant Romanorum perpetui, reliquisque Britannis infesti; à quibus & Regium Diadema, frendente licèt Vortigerno, Ambrosio Aure-

Aureliano Romano traditum eſt. In Legibus Hoüeli Regis Silurum Regio dicitur *Eſhylhaüc*, quaſi *Bellicoſam* vel *Feram* dicas. Satis uſitatâ Synæreſi Britannis dicitur *Hylh* pro *Hywylh*, quod *Præferocem* ſonat. Sic aliàs dicitur *Rhylh* pro *Rhywylh*, *Audax* ſive *Temerarius*. Sint igitur *Silures* patrio ſermone *Ys hylh wyr*; veteri autem ſcripturâ *Es heuil üir*, *Viri* ſcilicet *feri* atque *bellicoſi*. Fuêre & horum cognomines *Illyrii*, & ipſi, prodente Strabone, Celtici generis. Vanam autem eſſe Taciti ſuſpicionem de Hiſpanicâ *Silurum* origine, vel hodiernus eorum ſermo ſatis bono indicio eſt. De Caledonum etiam flavis crinibus, levi admodum argumento, & Teutonicam ſtirpem illis aſſeruit; unde & Bedæ anſa erroris, atque univerſis penè Scotiæ Scriptoribus: Unus Camdenus veritatem novit. Plinius memoriæ prodidit *Silures* vitilibus navigiis ſive Curucis *Victim* navigâſſe: Atque hinc & *Silurum Inſulæ* appellatæ ſunt *Caſſiterides*.

SIMENI: Vide in ICENI; nam Ptolemæo Exſcribentium errore ϹΙ΄ΜΕΝΟΙ ſcribuntur pro ʼΟΓΙ΄ΚΕΝΟΙ vel forſan etiam ʼʼΟΙΚΕΝΟΙ.

SIMETRIA: Duplici errore apud Anonymum & *Sinetria* legimus & *Smetri*, de quibus nos fecimus *Simetria*; quò **Simmerſton** eſſet ad Ulteriorem Valentiæ Prætenturam, ubi vel hodie veterum ruinarum comparent veſtigia. Notiſſimum eſt *Tre* vel *Tri* Britannis dici *Oppidum*; *Simmera* etiam *Protervè joculari* eſt: Et hodiernis Francobelgis ejuſmodi *Ludio*, **Schimper** eſt. Atque iſta ſanè vocabula videntur eſſe de Græco Σκίμπτειν, quod eſt *Baculo* vel *Thyrſo inniſum ſaltitare*. Hìc videntur fuiſſe veterum Pictorum Paganalia, quibus vitâ functorum Manibus parentabant. Etiam Romanorum funeribus vel ex Feſto conſtat adfuiſſe *Cernuos* & *Corvitores*, quos dicebant. Atque ejuſmodi quidem *Deſultores* fuiſſe illis *Simpos* appellatos, voce ſcilicet Celticâ, admodum credibile eſt; quòd ejuſmodi funera *Sim-*

pludarea dicerentur; quam quidem vocem nemo hactenus explicare valuit, quòd nesciretur Celticæ esse originis. Vide Festum in *Simpludarea Funera*.

SODISMAM: Iberniæ flumen est apud Anonymum. Vide in DAVRONA. In Vaticano est *Sodisinam* vitiosé.

SODORINAS: Anonymus immani vitio *Sobrica* fecit; vel ipse, vel ejus Exscriptores. Equidem nullus dubito quin fuerit in Exemplari Græco ΣΩΔΩΡΊΝΑΣ, vel saltem correptè ΣΩΔΡΊΝΑΣ; de quo imperitus aliquis Librarius fecerat ΣΩΒΡΊΚΑΣ, Latinusque Interpres sexto casu more sibi consueto *Sobrica*. Subit suspicari hanc Insulam fuisse appellatam, veteri Pictorum convicio in Christianos Monachos, *Süch dür Inas*, quasi dicas *Porcorum aquaticorum Insulam*; eóque magis quòd & antiquitùs appellata sit *Hu* vel *Hui*, atque altero etiam nomine *Iona*, composito scilicet vocabulo de Ibernorum *I* atque Pictorum *Onas*, quorum utrumque *Insulam* significat. Dictum autem fuisse Dialecto quâdam *Onas* pro *Inis*, nos suprà ostendimus ad vocem MATONAS. Vocata est etiam de *Columbâ* Pictorum Apostolo, *I Coluim Kîl*, sive *Insula Secessûs Columbæ:* Siquidem hæc Insula, prodente Bedâ, *Columbæ* & Monachis à Pictis donata est, cùm adhuc in Valentiâ vel nulli essent Scoti vel admodum obscuri nominis. Vel Camdenus ipse advertit Insulam quandam in hisce partibus appellatam esse apud Johannem à Fordon duplici vocabulo *Elan Leneou* sive *Insulam Sanctorum*, & *Elan i moc* (ita enim legendum pro *Elan tinoc)* in Fordonio. Certè Scotobrigantibus *Porcus* dicitur *Mûc*, quod Britannis Plurativo numero est *Môch*. Dicitur autem *Moc* vitiosâ prolatione pro *Morc* (nam & illud Ibernis pro *Porco* est) & *Morc* idem est quod & Græcorum Πόρκος; atque illud etiam quod & Persarum & Britannorum *Türch*, quod & Scotobrigantibus est *Torc*. De Scythico autem & Britannico *Hüch* pro *Sue*, Troglodytæ quidam Scythæ

Vete-

Veteribus appellati ſunt Οὖννοι, tanquam *Apri* vel *Sues*, atque etiam Perſis Τȣ̃ρκοι, quod idem ſonat. Ita enim ad Περιήγησιν Euſtathius: Φέρεται γȣ̃ν καὶ ἐν τῇ τȣ̃ Σιμοκάττȣ οἰκȣμενικῇ ἱστορίᾳ Οὔννȣς τοὺς πρὸς τῷ Βορρᾷ τῆς Ἕω, ȣ̃ς Τȣ́ρκȣς Πέρσαι καλȣ̃σιν, ȣ̃τω ποτὲ πολυχρύσȣς γενέσθαι. Hoc eſt, *Fertur igitur & in Simocatti Univerſali Hiſtoriâ*, Hunnos *qui ſunt verſus Boream Orientis*, *quos* Turcos *Perſæ nominant*, *adeo quondam auro abundâſſe*; & quæ deinceps ſunt. Verùm iſta adjecta in mantiſſam ſunt; cùm non ſint hujus loci.

SOLDURII, prodente Cæſare, apud Gallos *Capita* erant patronis ſuis *devota*, quales Græcis dicuntur Συναποθνήσκοντες. Dicti ſunt autem *Soldurii* ſive *Saüdüyr* quivis *Milites*, Britannis meis: Eſt enim *Saud* ſive vetuſtâ prolatione *Sald* ſive *Sold*, *Stataria pugna*; & *Üyr*, *Viri*. *Zeval* etiam Corinaviis *Stare* eſt, quod noſtrati vulgo eſt *Sevylh*. De *Solduriis* autem ita Cæſar; "Neque adhuc hominum memo-"riâ repertus eſt quiſquam, qui, eo interfecto cujus "ſe amicitiæ *devoviſſet*, mori recuſaret."

SORAVIMAGUS: Anonymo truncatè dicitur *Ravimago*, ſexto caſu: Nos probabili conjecturâ *Soravimagum* fecimus, quò eſſet alterum *Sorbioduni* nomen. Superiùs oſtendimus *Dunum* atque *Magus* dicta fuiſſe συνωνύμως veteribus Celtis. De priore vocis parte vide in SARUA.

SORBIODUNUM Antonini ſolutis Britannorum verbis erit *Sor üi dun*, quod *Arx* eſt & *Civitas ad acerbum amnem*. Angloſaxonibus ab altero fluminis nomine *Sariſca* Searyſbyrig, & Latinizantibus *Sariſberia* appellatur: Johanni etiam Sarisberienſi putidiùs *Severia*. Normanni levigato ſono dicebant *Saliſberiam*; quomodo & Scrobesberiam Salopiam, quæ hodie eſt Cornaviorum Caput. *Sorbiodunum* autem modò eſt *Vetus* **Sarum**, correptè ita appellatum pro *Sar aün* vel *Sar avon*; nam & *Sâr aün* & *Sâr iſc* & *Sôr üi* idem valent, *Acerbum* ſcilicet ſive *Iracundum fluvium*.

SPINÆ apud Antoninum hodie viculus **Speen** est apud Bibrocos non longè à **Newbury** sive *Novo Burgo*, de vetustiore loco ita nominato; quod Camdenus ostendit: Atque hic quidem *Novus Burgus* hodie *Spinarum* loco est. Hic locus Latino venit vocabulo.

STENA: Apud Anonymum Græco casu dicitur *Stene*; & videtur hæc esse **Teignton** in litore Dumnoniæ. Quid autem *Stena* nisi *Isc tene* sive *Tenuis aqua*, qualis scilicet fluviolus **Teign** est, sive *Tenisca?* In Vaticano *Steno* est vitiosé.

STODIUM: Apud eundem Scriptorem mendosè scribitur *Stodoion*, de Græco Στόδιον. Videtur hoc esse **Stow** in Citeriore Valentiâ. Certè Germaniæ Celtoscythis & **Stol** & **Stold** & correptè **Stadt** pro quovis *Loco*, *Sede*, vel *Urbe* est; & Britannis nostris *Ystôl* est pro *Sedili* vel *Cathedrâ*. *Odara* sive *Britodunum* hodie dicitur *Britstold*, **Bristol**, & **Bristow.**

STUCTIA: Ita enim jam olim levi negotio apud Ptolemæum legeram, pro eo quod vitiosum est in Libris & Στȣκία & Τοκκία, cùm deberet esse Στȣκτία. Dynastiæ Kereticanæ hic est fluvius etiam hodie appellatus *Ystwyth*, quod antiquâ scripturâ foret *Esiüict*, quod est *Lentus* de verbo *Togen*, *Ducere*, quod nostro sermone *Tywys* est, quasi *Togüis*; unde & Francobelgis **Toghe** est pro *Tractu*. Ad hujus fluminis Ostium urbecula est *Aber Ystwyth*, quam quidem Veteres dicerent *Aberostuctim*. In Vaticano Ravennate enormi vitio *Novitia* scribitur pro *Stuctia*.

SUELLAN: Vide in CASSIVELLANUS.

SUELLANIACIS: Vitiosè Antonino scribitur *Sulloniacis*; nam *Suellani* sive *Cassivellani* erat oppidum, cujus in Commentariis suis meminit Cæsar. Idem enim Dioni *Suellan* est, qui & Cæsari *Cassivellanus*. Est igitur *Suellaniacis* quasi dicas *Süellaniaüc* sive *Süellaniaca*. Traxit autem Rex *Süellan* nomen suum de *Cassiis* sive *Cassivellanis* quibus imperabat.

rabat. Vide plura ſuper hâc materiâ in voce *Caſſii*. Oſtendit magnus Camdenus fuiſſe *Süellaniacim* in Trinoüantum finibus, ad **Brockley-Hill**, quod quidem vitioſè prolatum cenſeo pro *Brogley* vel *Burgley*; ut & vicinum Nemus **Barham-Wood** pro *Burgham*: Nam de *Burgo* ſive antiquâ *Arce* videntur appellata. *Caſſivellani* oppidum etiam Cæſari eſt inter paludes & ſylvas; qui quidem hujus loci ſitus eſt.

T.

TÆXALI: Communi Exſcribentium vitio in Ptolemæi Libris leguntur Ταίζαλοι, errore planè manifeſto. Hi videntur vel ex nomine iidem fuiſſe qui Tacito dicuntur *Horeſci*, *Anguſii* ſcilicet ad Iſcæ ripas incolentes: Quid enim *Tæxali* ſive *Tiſcali* niſi *Tiſc heli*, quod eſt *Aqua ſalſa?* De *Aquâ* igitur *ſalſâ* ſive *Mari*, *Tæxali* appellati ſunt. Flumen igitur *Tuæſis* ſive *Iſca* σιωωνύμως etiam *Tæxalis* ſive *Tiſcalis* appellatum videtur de *ſalſo* Æſtuario & *marinâ aquâ*. Novimus autem hodie geminam dici *Iſcam* in iſto populo, Borealem ſcilicet & Auſtralem.

TÆXALORUM PROMONTORIUM: Hoc videtur Camdeno **Buchanneſſe**, quod quidem nobis eſt *Cantarum Promontorium*: Quid enim **Buchan** ſive *Buquan* niſi *Poü Chant* ſive *Cantarum pagus?* Nobis planè videtur illud eſſe quod hodie dicitur **Red-Head** ſive *Caput rubrum* in Anguſiâ. Plurimis Ptolemæi Codicibus Ταίξαλον Ἄκρον appellatur, cùm in aliis ſit Ταιξάλων; atque illud quidem meliùs meâ ſententiâ, etſi parùm interſit.

TAMARIS apud Anonymum urbs eſt Ptolemæo *Tamara* appellata, nobiſque ibridâ voce **Tamerton**, quod eſt *Tamaris oppidum*: Et eſt ad fluvium *Tamarum* in finibus Oſtidamniorum ſive Corinaviæ. Vide in ſequenti.

TAMARUS apud Ptolemæum fluvii nomen eſt in finibus Oſtidamniorum, qui vel hodie **Tamar** appel-

appellatur. Erat autem *Am* antiquiori Linguæ Celticæ prolatu idem quod & *Av*, *Unda* vel *Amnis:* Multitudinis autem numero *Avon* dicitur *Fluvius*, tanquam *Undæ* vel *Aquæ*; Scotobrigantum veteri Dialecto *Aman* vel *Amon*, unde & Latinorum *Amnis*. Adjectis etiam Literis Præpositivis *S* & *T*, & *Sâm* fit & *Tâm*, eodem planè intellectu. Est igitur *Tâm arav*, *Amnis placidus.* Συνώνυμον huic flumini & Belgarum *Samara* est, hodie *La Sambre*, Cæsaris autem tempore *Sabis*, quod est *Sav isc* sive *Amnicus tractus.* Imò forsan & *Damara* erat quod hodie **Demer** est. Quin & flumen *Araris* apud Gallos est tanquam *Arav arav isc*, sive *Valdè quietus amnis.* Est autem vox *Arav*, sive antiquiori loquelâ *Aram*, idem quod & Græcis dicitur Ἤρεμος, unde & inversum Ἥμερος, *Placidus.* Flumen *Araris* (ut & hoc ex occasione advertam) hodie correptè *Soan* dicitur pro *Savon*; unde & accolæ ejus fluminis Celtarum linguâ *Savaud* appellati sunt, sive *Savaudi*, Notitiæ Imperii vitiosè dicti *Sapaudi*, mutato à Librariis *V* in *P*. Quid autem *Savon* Celtis nisi quod nobis dicitur *Avon* vel *Amnis?* Dicuntur igitur *Sabaudi* tanquam *Ararenses.* Ad Belgicam autem *Samaram* urbs erat Nerviorum Ptolemæo dicta *Samarobriga*, Cæsarique & Antonino *Samarobriva*, eodem Etymo: Notitiæ verò Libro correptè *Sambrica*; quam equidem existimaverim fuisse hodiernum *Maubeuge*, de quo imperitè Latinizantium *Malbodium.*

TAMESA vel TAMESIS Ptolemæo mendosè scribitur Ἰαμήσα & Ἰαμήνσα, atque etiam Ἰαμήσσα, Librariorum turpi inscitiâ pro *Tamesa*. Ravennati Libro *Tamion* (& in Vaticano *Taimon*) scribitur immani vitio; cùm in Græco esset codice TAMI'CH, de quo Interpres inscitus fecit TA'MION. Sive igitur *Tamesa* sive *Tamisa* dicatur tantundem fuerit; nam Britannis *Tâm isc* vel *Tâm esc*, *Amnis agmen* est sive *Aquæ tractus.*

TAMESA:

TAMESA: In Ravennati Libro *Tamese* scribitur Græco casu. Ad ripam *Tamesæ* fluminis etiam hodie est oppidum **Thame** in Attrebatibus.

TANARUS: Coloniæ Devanæ reperta est Ara inscripta I. O. M. TANARO. sive *Jovi Tonanti.* Inscriptio autem integra sic se habet;

I. O. M. TANARO.
T. ELVPIVS. GALER.
PRAESENS. GVNA.
PRI. LEG. XX. V.V.
COMMODO ET.
LATERANO.
COS.
V. S. L. M.

hoc est, uti ego existimo, *Jovi Optimo Maximo* Tanaro *T. Elupius Galerius Præses Gunæcei Primipilus Leg. XX. Valeriæ Victricis Commodo & Laterano Consulibus Votum solvit lubens meritò. Jupiter Tonans* verò sive *Tanarus* Lucano *Taranis* Gallorum linguâ dicitur. Nam vitiosum esse *Taramis*, Britannorum hodierna Lingua clarissimo est argumento, cui *Tonitrua* dicuntur *Taraneu*, ut sit singulari numero *Taran.* Cùm autem *Taro* sit *Ferire*, ut & Græcis Τρaύειν (unde & *Vulnus* dicitur Τραῦμα) cúmque Germani veteres *Thoroni* suo Malleum tribuant, credibile est inde Britannis & reliquis Celtis dictum *Taran.* Disputatum est à multis an *Tanarus* in Devanâ Arâ sit vitiosum, quod mihi secùs videtur: Nam cùm variantibus Teutonicæ linguæ Dialectis *Don, Den, Din* & *Ton* pro *Sono* sint; quin possit etiam Britannis olim dici *Sân, Sôn, Sun,* atque *Tân, Tôn, Tun?* quomodo & Latinis *Sonare* & *Tonare* ferè idem valent. Certè *Sain, Sôn, Sun* & *Tôn* etiam hodie συνωνύμως dicuntur: Quod si verum est, *Tanür* sive *Tonür* Britannis erit *Tonitor* sive *Tonans vir.* Aliàs novimus veteribus Græcis Κύρλον & Κοίρανον aliâ Dialecto dici Τύραννον, ut & nobis *Teyrn*; unde & Celtoscythis *Tôr* vel **Thor** pro *Principe Deo* est, de Κάρα puto & Κόρυς, *Vertex*

capitis

capitis, quod & noſtris Britannis *Cor* eſt & *Corin.* Erat igitur Teutonicum Tondor vel Dondor, *Sonus Domini*; atque hoc in quibuſdam Germaniæ locis invertitur in Dorden. Et vocem iſtam fuiſſe quidem vetuſtiſſimam vel inde patet, quòd ea pluribus linguis inhæſerit: Siquidem quod Germanis eſt Donderen & Conderen, illud etiam Britannis eſt *Dündro*, & Græcis τονθορύζειν; Quin & Romanis dicitur *Tonitru*, & hodiernis etiam Perſis *Tondar.* Diverſa igitur ſunt vocabula *Taranis*, *Tanarus* & Tondor; etſi eruditiſſimo Scheffero in Upſaliâ ſuâ antiquâ aliàs videatur. Etiam flumen *Tanarus* apud Belgas Francobelgicè dicitur Dender, quod idem valet. Eſt & alterum flumen *Tanarus* in *Sabaudis*.

TANATOS Pomponii Melæ, Ptolemæo vitioſè dicitur ΤΟΛΙΑ΄ΠΙΣ pro ΤΟΝΑ΄ΤΙΣ, Librariorum errore. Neque in Ravennate Libro leviore editur mendo ſexto caſu *Tamatide* (& in Vaticano Libro *Taniatide)* pro eo quod deberet eſſe *Tanatines* vel *Tanodh inis*, quod eſt *Infera Inſula:* Hodie dicitur Anglis truncatè Tanet. Eſt etiam *Tanatos* correptè poſitum pro *Tanatonas*, Dialecto puto Briganticâ pro *Tanatinis.* Superiùs etiam legimus *Maleos* (ſive potiùs *Malenos*) pro *Maleninis* vel *Malenonas.*

TARAVEDRUM PROMONTORIUM apud Ptolemæum illud eſt quod & *Veravedrum* eodem intellectu dicitur, atque etiam nonnullis Exemplaribus *Tarviſium* atque *Orcas.* Eſt autem ſermone ſoluto *Taravedrum*, *Tar au üedr*, ſive *Venter aquæ cœruleæ* vel *marinæ*; & *Veravedrum*, *Üar au üedr*, ſive *Super aquâ cœruleâ: Tarviſium* etiam *Tar üiſcion* eſt ſive *Venter aquarum.* De voce autem *Tar* nos ſuprà retulimus in LITUS ALTUM. Promontorium iſtud Camdeno mecum eſt quod modò dicitur vitioſâ prolatione Howburn pro *Aü bron*, quod *Frons* eſt *aquæ* ſive *maris:* Dicitur etiam Faro-head, ſive *Vergivium caput.* Certe *Mare Vergivium* ſive *Brigas*, vel *Mor Fergus*, Ibernis vocatur correptiùs *Fairge*, unde

& Scotosaxonicum *Faro*. Atque hinc quidem nata videtur Fabella de Scotâ *Pharaonis* filiâ: Siquidem Iberni Patribus erant Brigantibus, Matribusque Scotis sive Eriis. Camdenus magno versatur in errore cùm diversum prodat *Taruedrum* à *Veravedro* contra Ptolemæi verba. Quid si & insignis locus Wirral apud Devanos nostros nomen suum sortitus sit de Britannico vetusto *Vedr av halen*, quod est, *Ad cæruleam aquam salsam* seu *Vedralium*?

TASCIA in Cunobelini atque aliorum Nummis de verbo Britannico *Tascu* est, quod est *Onus aliquod imponere*. Etiam Sarmatibus, quibuscum Celtæ multa habent communia, *Tezka* pro quovis *Gravamine* est. Quin & Tassche hodiernis Francobelgis pro *Crumena* est, Aremoricis & Picardis *Tasse*, Italisque *Tasca*. Cudebantur sanè primi Romanorum Nummi quò *Portoria* solverentur; & Monetarii erant Romani. Sub primis Romanorum Imperatoribus sola *Portoria* à Regibus Britanniæ Romanis pendebantur; quod testatur Strabo. De Britannorum veterum *Tascia* nata sunt Anglorum vocabula Task & Tax.

TAVA, Anonymo Græcè scripta *Taba*, & Ptolemæo vetustiori ritu Τάμεια, urbs est Caledoniæ ad ostium *Tavæ*, hodie Dundee, Latinizantibus appellatum satis scitè *Tavodunum*. Vide in TAMARUS & in TAMESA. Est & apud Anonymum urbs *Tabia* in Dalmatiâ.

TAVUS apud Tacitum flumen est in Victurionibus, hodie appellatum Tay Scotosaxonibus. Apud Ptolemæum *Tava* est Æstuarium. Sunt autem in Britanniâ plurimi *Tavi*. Sive *Tavum* autem dixeris sive *Savum* tantundem fuerit. Vide in TAMARUS.

TAVUS etiam Cantabrigiense flumen est, quod vulgari errore Cam & Grant appellatur; ob vernacula scilicet vocabula Cambridge & Grantchester: Cùm tamen superiori sæculo veriùs scriberetur *Cantebrugge*, de quo Latinizantium *Cantabrigia*, cùm deberet dici *Cantobriga*. Vicinus locus Stourbeach

 ostendit

ostendit & aliud fuisse flumini σιωωνύμως positum nomen *Sturam*; nam *Sturobecca* Britannis *Sturæ* sive *Aquæ rostrum* sonat. Vide in voce AD TAVUM.

TAXIMAGULUS apud Cæsarem Cantiacorum Rex fuerat, qui icto cùm aliis Regulis fœdere, strenuè, etsi infœliciter, pro patriâ depugnavit Libertate. Honoris nomen hoc fuerat; nam Britannis veteribus *Togüis Mael*, vel hodiernâ scripturâ *Tywys Vael*, *Ducendi Princeps* dicitur: Litera enim *G* Veteribus liquidiusculè proferebatur ut nostrum *Y*. Taximaguli igitur nomen inter Castrensia compellamenta (sive *Les Nommes de Guerre*) reponendum videtur.

TERDEC apud Ravennatem flumen est Iberniæ, sive potiùs, ut quidem nobis videtur, *Logiæ Æstuarium*, nonnullis de *Quercubus* vicinis appellatum **Loch-Der** sive *Lacus Quercuum*; vulgatiùs autem **Loch-Foil** sive *Lacus Voluntius*. Est igitur *Terdec* quasi dicas *Der dec* sive *Quercus speciosæ*: Unde & urbs *Deria* nomen suum traxit; ut & *Dermach*, hodie **Ardmach** sive *Ardomagus*, Archiepiscoporum Sedes. *Der* enim sive *Derg* Scotobrigantum linguâ *Quercus* est, & *Têg*, *Speciosa*.

TERISCA: Vide in VERTERIS. Est & in Batavis fluviolo nomen **Am-ster** quod *Validus* est *fluvius*, ad quem Batavorum Caput *Amsterodamum*.

TERMINUS: Vide in CADMAGON. Quæ apud Caledones Camdeno, & post hunc erudito Sibbaldo, *Ædes Dei Termini* habetur, quæ non longè est ab Antonini Vallo in Damniis sive Arcelediis, nobis Conditorium Fulminis est sive Bidental; de quo vide Festum in voce *Scribonianum*: Nusquam enim (quod sciam) *Ædes Dei Termini* fuerat præterquam in Romano Capitolio. Vernaculo Scotosaxonum sermone **Julius-Hoffe** sive *Julii Struix* hoc appellatur, ut possit videri ab ipso *Julio* Agricolâ positum.

TEUTATES Celtis pro *Dite Patre*, *Plutone*, *Marte* sive *Mercurio Infernali* fuerat. Quam quidem vocem doctissimi putant eandem cum Phœnicio sive magis

magis Ægyptio *Taaut* vel *Thoth*. Quod quidem non infitias ibo quadantenùs esse verum: Siquidem antiquis Celtoscythis sive Cimmeriis totius Asiæ pervagatoribus, *Atta*, sicuti & ipsis Macedoniæ Pelasgis, *Pater* fuit; unde & reduplicatum *Tata* sive Τέττα, de quibus Ægyptii, vetustissimi Scythiæ Coloni, procudêre sibi variantibus Dialectis Ἰὼτ, Τὰτ, Ταῦτ & Θωὺθ pro Mercurio. Celtis etiam ipsis Scytharum affinibus *At*, *As*, *Tât* & *Tâs* pro *Patre* fuerant. Unde Infernum istud Numen, sive *Pluto* illud fuerat sive *Mercurius*, Gallis composito vocabulo *Deu Tât* sive *Deus Pater* appellatus est. Erat autem in eâ persuasione Veterum simplicitas, ut crederet etiam alium *Solem*, hoc nostro longè obscuriorem, purpurascente scilicet colore, apud inferos esse: Atque hic etiam hodie Britannorum vulgo *Haul y meirü* sive *Mortuorum Sol* appellatur, qui scilicet post Solis nostri occasum in montium summitatibus attonitis comparet. Atque hæc quidem opinio in Sexto Æneïdos à Virgilio repræsentatur hisce verbis;

Largior hìc campos æther, & lumine vestit
Purpureo: Solem*que suum sua Sidera nôrunt.*

Hic igitur & *Infernalis Jupiter* & *Pluton* & *Teutates* fuerat, ad quem generis sui originem referebant Celtæ, imo & *Teutones* Celtoscythæ, quòd moriendo domum se redituros crederent tanquam à quâdam in hâc vitâ peregrinatione. In Nono etiam Psalmo hoc asseritur de Impiis atq; Gentilibus, ישובו רשעים לשאולה *Jashubbu reshangim lisheolah*; quod est, *Impii revertentur ad Orcum*: Quod & sequenti Epexegesi declaratur, כל גוים שכחי אלהים *Col Goïm shecheche Elohim*, hoc est, *Omnes Ethnici immemores Dei*. Atque hinc est quòd Judæi mortales putant Gentilium animas. *Mori* enim Veteribus erat *Ad Inferos deferri*. Quò spectat & Pythagoræ Samii dictum in XV. Metamorphoseon Ovidii;

Quid Styga, quid tenebras, quid nomina vana timetis?
Morte carent animæ.

Solos Judæos, orbis hæredes, in vitam redituros existimatum est ab imperitis & αὐθαδέσι; reliquos verò mansuros ἐν Ἅδου, nisi regenerentur, vel in Judaicam civitatem debito ritu adoptentur, cui soli renovati orbis imperium ex fatis debebatur. Hæc videntur erudito Viro Henrico Dodüellio, qui super hâc materiâ nuper scripsit, haud ita rectè accepta, dum nescio quos ἀθανατίζοντας Sacerdotes & χειροπαράδοτον Πνεῦμα crepat. Fuisse etiam Græcis duplicem *Solem* ostendit lepidissimum Epigramma in paralyticum Citharœdum, quod est in Anthologiâ. Ita Musicus affatur Imperatorem;

Ἥμισύ μου τέθνηκε, τὸ δ' ἥμισυ λοιμὸς ἐλέγχει,
Σῶσόν μου, βασιλεῦ, μουσικὸν ἡμίτονον.

Cui reponit Imperator,

Ἀμφοτέρους ἀδικεῖς καὶ Πλουτέα καὶ Φαέθοντα,
Τὸν μὲν ἔτ' εἰσορόων, τὸν δ' ἀπολειπόμενος.

Vide in HESUS.

THULE, celeberrima apud Poëtas Insula, quæ hodie de *Glacie*, *Islandia* dicitur; veteribus autem Britannis puto *Inis touil* sive hodiernâ scripturâ *Ynys dywylh*, quod est, *Insula tenebrosa*, de perpetuis ferè *Tenebris*. Videtur autem Britannicum *Tywylh* (ut & hoc obiter moneam) meliùs Aremoricis proferri *Teffal* & Corinaviis *Teual*, quò sit idem quod & Græcorum Τυφλός. *Thulen* autem Insulam in Oceano esse dilatissimo Ravennas prodit, contrà quàm sentit eruditissimus Eques Sibbaldus, qui eam posuit in Septentrionalibus partibus suæ Caledoniæ, cùm & aliis videatur dici *Scandinavia*. De *Thule* ita etiam Geographorum princeps Strabo ex Pytheâ Massiliensi, cujus tamen nullâ de causâ fidem elevat; Φησὶ Πυθέας ἀπὸ μὲν τῆς Βρετανικῆς ἓξ ἡμερῶν πλοῦν ἀπέχειν πρὸς Ἄρκτον, ἐγγὺς δ' εἶναι τῆς πεπηγυίας θαλάττης, hoc est, *Ait Pytheas distare eam sex dierum cursum versus Arctum, & prope esse Mare Glaciale.* Fuerit etiam *Thula* fluminis nomen apud Belgas, hodie *La Deule:* Nam & Aremoricè *Deuat* & *Dal*, *Cæcus* est, & per hoc *Tenebrosum* atque *Nigrum*.

TIBIA:

TIBIA: Ravennati hæc monstrosè scribitur *Cibra*, & videtur esse *Vetus* Jedburgh in *Tibianâ Valle* sive Teviot-Dale in Gadenis: Atque est in confluentiâ duorum fluviorum *Gadæ* atque *Tibii* sive Jed & Teviot. Vide in DOBIA.

TIDERTIS apud Anonymum videtur esse Sidbury supra Sidmouth in Dumnoniis: Forsan Britannis dicebatur, *Tud ar Tisc* sive *Populus* vel *Curia ad Tiscam* sive *Profluentem*; ut & Sidbury & Sidmouth ibridâ dicantur compositione. Notissimum est Dumnoniorum veteri Dialecto dici posse *Sid* pro *Tid*, sicuti & *Coes* pro *Coet*: Eodem modo & *Samara* est & *Tamara*, & *Savus* & *Tavus*, variante loquelâ. Quin & Francobelgis nostris & Sop dicitur & Top pro *Summitate*.

TINNA Ptolemæo est inter Tavum atque Bodotriam in Valentiâ. Hodie etiam antiquo nomine Edin dicitur, quasi *E din üi* sive *Tentus amnis*.

TINNA: Eidem Scriptori & altera *Tinna* est juxta Hadingtoun sive *Haddinnam*, quam crediderim & de *Tinnâ* flumine nomen suum accepisse, apposito antiquo Articulo *Ha*; ut sit & *Tinna* urbis nomen.

TINNA, ingens fluvius est in Deirorum atque Otodinorum finibus, Ptolemæi Tabulis nescio quomodo præteritus. Anonymo etiam vitiosè scribitur *Tinoa*, in Vaticano *Tinea*, cùm in Exemplari Græco fuerit TINO'YA, nisi me fallit ariolatio. Quid autem *Tinua* nisi *Tin üi* sive *Tentus amnis?* Erat & flumen *Tinna* in Cisalpinâ dictâ Galliâ, cujus Ravennas meminit: Etiam hodie eodem venit nomine.

TINNA, flumen Mersey in SEGANTIIS. Vide in SEGANTIORUM PORTUS, & in VERATINUM.

TOBIUS apud Ptolemæum fluvius est in Demetis, hodie *Toüi* vel *Tyüi*. Vide in DOBIA.

TOGODUMNUS, inclyti Cunobelini alter filius, Dobunis (ut par est credere) à patre præfectus, unde

sub

ſub honoris titulo *Togodumnus*, *Dobunorum* ſcilicet *Ductor*, appellatus eſt. Certè Heros Caratacus hujus frater Siluribus imperitabat. Vide in TAXIMAGULUS.

TONACIS flumen dicitur qui & *Durolanis*. Vide in BRENNETONACIS.

TRAJECTUS: Vide in DUROTUOBRIGA.

TRAUSANTUM: Vide in ANTONA.

TRIMUNTIUM: Ita enim in Ravennate ſcribitur, ſicuti & in Vaticano *Triminitium*, cùm in Ptolemæo ſit Τελμόνλιον, manifeſto vitio. Urbs iſta in Valentiâ eſt apud Selgovas. Camdeno placuerat hoc eſſe **Atterith**, quod nobis *Matoritum* eſt. Quid ergo de *Trimuntio* fiet? Mihi planè videtur eſſe **Caer-Dinas**, ad oſtium fluminis Scotoſaxonibus dicti **Fleet** ſive *Fluenti*: Eſt enim *Trimuntium* ſolutis verbis *Tri munt iü*, quod *Civitas* eſt *ad os fluminis*. Certè Britannicum nomen **Caer-Dinas** quod *Arx* eſt *Urbis*, egregiam ſapit antiquitatem. Credibile eſt vel ex nomine **Caer-Dinas**, urbem *Trimuntium* in viciniâ fuiſſe hujus Arcis, modò verò deletam.

TRINIUS, flumen **Tern** in Cornaviis. Vide in LUGATRENA, & in PORTUS MÁDURNI. Poſſit & *Drino* & *Trinius* & *Drinus* appellari.

TRINOUANTES apud Ptolemæum in Mediâ erant Saxoniâ, hodie **Middleſex**, & videntur in clientelâ tenuiſſe Tranſtameſinam Regionem ſive *Sudrige*, & Guepponiam ſive Orientalem Saxoniam, cùm & ipſi aliquando fuerint in clientelâ Cattieuchlanorum; quod & Arx Suellaniaca (Antonino vitioſè appellata Sulloniacis) & Immanuentii Regis ſupplicium ſatis demonſtrant: Imò vel ipſe Cæſar Caſſivellauni fines Tameſi flumine à maritimis Civitatibus diviſos tradit. Quin & credibile eſt hos partium Cæſaris fuiſſe ex odio Cattieuchlanorum. Nomen autem *Trinoüantes* ſi Britannicè ſolvatur in *Tri nou ante*, *Oppidi novi* erunt *incolæ*; nam Belgici fuerant generis. Eſt autem ſermone Britannico *Tri*, atque hodierno ſono *Tre*,

Commo-

Commorandi locus & *Oppidum*: *Nou* etiam hodiernis Sarmatis pro *Novo* eſt, ut & Perſis *Nau*; noſtri dicunt *Neüydh*. *Hant* autem ſive *Hent* vel *Hynt* nos ſuprà ad vocem NOUANTÆ oſtendimus eſſe & *Iter conſuetum* & *Locum ubi adſueſcimus*. In Britannico quodam Nummulo, uti creditur Cunobelini, NOVANEI ſive potiùs NOVANTI legitur pro TRINOVANTES. Erat igitur *Londinium Auguſta* à Belgis condita, & *Tri noü* ſive Νεάπολις appellata. Ptolemæi tamen ævo hæc urbs Cantiacorum fuerat: Semper enim incerti civitatum fines. *Trinouantum* civitatem earum regionum firmiſſimam prodit Cæſar.

TRIPONTIUM: Hic locus apud Antoninum turbato venit ordine; poſtponitur enim Dannavantriæ, cùm præponi deberet. Veriſſima enim Camdeni conjectura eſt illud eſſe noſtrum Torceſter in Boreali dictâ Antonianâ, cùm vel hodie huic inſint cum totidem ponticulis tres fluvioli. Quid quod vel ipſum nomen Torceſter ibridâ dici videatur compoſitione de *Tair* quod Britannis eſt *Tres* & Latino vocabulo *Caſtra*?

TRISANTON: Vide in ANTONA.

TROVANTIO: Ita enim in Anonymo legendum cenſeo pro monſtroſo *Coantia*; ſicuti & ſuprà de Deventiâ nos fecimus Derventio. Alterâ Dialecto concinniùs diceretur *Troventio*, eâdem ſcilicet formâ quâ & Derventio. Hic erat fluvius Trent ſive *Treonta*, Britannis veteribus (ut videtur) *Trouent* appellatus, de *flexu* ſcilicet ſive *ambitu* ſui curſûs. Cur enim non dici poſſit *Troüent* eâdem formâ quâ & Derüent? Certè de *Triginta* generibus piſcium Somnium eſt. Hodiernis Britannis *Troi* pro *Vertere* eſt, & *Wynt* olim *Flexus* erat atque *Turbo*, hodie *Ventus*. Vide in DERVENTIO. Dictus videtur iſte amnis & *Tavus* ſive *Stavus* vel ex nomine urbis *Staveford* ſive Stafford, quod *Trajectus* eſt *ad Tavum*.

TUÆSIS apud Ptolemæum flumen eſt in Victurionibus, hodie vitioſè appellatum Spey. Eſt autem

tem Britannorum linguâ *Tuisc* sive *Tisc*, adjectâ literâ Præpositivâ, idem quod *Isc* vel *Uisc*, quod est *Aquæ tractus*; quomodo & Pannoniis (& ipsis genere Celtis) flumen *Tvis* Græcis scribitur Τίβισκος. Est etiam vitiosum Spey συνωνύμως positum pro *Süi*, quod quidem idem est quod & *Üi*, *Fluctus*. In quibusdam Ptolemæi Libris truncatè legimus Τουαὶ εἴσχυσις, *Tuæ* scilicet *Æstuarium* pro *Tuæsis*. Forsan etiam Belgarum flumen *Scaldis* veteri Belgarum Dialecto *Escuit uisc* tanquam *Levis aqua* dicebatur, cùm etiam hodie dicatur Gallis *Escaut*. Quin possit Aremoricorum *Escuit* quâdam aliâ Dialecto fuisse *Escalt*: Nam & Teutonibus Halt & Schalt est quod *subsilit*, de Græco Ἅλλεσθαι.

TUÆSIS: Est & apud eundem Scriptorem alterum flumen *Tuæsis* in Angusiâ, quod hodie συνωνύμως dicitur *Isca*. Vide in TÆXALI.

TUÆSIS urbs est apud Ptolemæum, quæ Ravennati *Cindenisca* est, hodieque Kincarden. Vide in CINDENISCA.

TUÆSIS etiam eodem autore est flumen Tweed, hodiernus Valentiæ limes.

TUÆSIS, Anonymo *Tuessis*, est oppidum Berwick sive *Borgovicus*, ad modò memoratam *Tuæsin* amnem.

TUÆSIS insignis fluvius est in Deiris, verùm nescio quo pacto unà cum Tinnâ Ptolemæo omissus. Est & in Belgio flumen Dese sive *Tuæsis*.

TUEROBIUS: Vide in DUROBIUS.

TUNNOCENUM: Notitiæ Libro vitiosè scribitur *Tunnocelum*, & Ravennati alio vitio *Juliocenon* casu Græco pro *Tunocenon*. Est autem Britannis *Tun* vel *Tin üi geneu* idem quod & vernaculum nomen Tinmouth, quod *Os* est *tenti fluminis* sive *Tinnæ*. Hæc erat, prodente Notitiâ, Statio *Præpositi Cohortis Primæ Æliæ Classicæ*, quæ scilicet Classe tuebatur Portum sive Ostium *Tinnæ*. Nero de Classe *Legionem Classicam* conscripserat, quod ostendit Tacitus.

V.

V.

VACOMAGI apud Ptolemæum Caledonum quædam natio est. Solutè dicebatur eorum Regio veteribus Pictis *Uagou Mages*, *Maches* vel *Maes*, quod est, *Campestris Regio ad fluctus* vel *mare*. De isto populo hodie dici videntur **Easter** & **Wester Weimes**, pro *Uig maes*, eodem intellectu, videlicet, *Orientales* atque *Occidentales Vacomagi*. Erant autem *Vacomagi* isti incolæ *Fifæ*, quæ antiquitùs erat *Rossia*, tanquam *Ar osciou* vel *Super aquis*. De *Tibiæ* autem formâ videtur appellata Chersonesus *Fifæ*. Vide in PEPIACUM & PEPIDII.

VAGNIACIS: Vide in MADUIACIS.

VAINONA: Ita enim ausus sum reponere in Anonymo pro *Navione*; in Græco forsan fuerat ΟΥΑΙΝΩΝΗ. Constat autem ex ordine ejus Itinerarii *Vainonam* istam oppidum esse in Majoribus Icenis sive Lindensi pago, hodie de fluvioli nomine **Wainfleet** appellatum. De *Güag* (quod Britannis esse *Tremulam paludem* suprà ostendimus in DUROCOBRIVIS) fit & derivatum *Güagn* vel *Güayn*, vel etiam demptâ literâ Præpositivâ *Uagn* & *Uayn* vel *Uain*, quod *Paludosa* est *terra*, Scotobrigantibus Iberniæ *Moin*; unde & nostris hominibus *Maün* dicuntur *nigri* quidam *cespites* quibus utuntur ad focum pro carbonibus. Est igitur *Uainona* sive *Üaen avon* idem quod ibrida vox **Wainfleet**, de *Uayn* scilicet *Palude*, & *Avon* vel *Aun*, *Flumine*; cùm & Anglorum **Fleet** sit *Fluentum*.

VALENTIA: Romanum hoc erat *Caledoniæ* nomen, quam constat ita appellatam à Theodosio Theodosii patre Anno à nato Christo CCCLXVIII. in honorem *Valentiniani* Imperatoris. Pancirollus putavit *Valentiam* fuisse *Walliam*, satis deridiculo errore.

VALLIS SCYTHICA sive VERGIVIA, Gildæ dicitur *Vergivium mare*, sicuti & Nennio *Germanicum*,

manicum, quasi dicas *Briganticum:* Nam *Môr* Britannis quodvis *Æquor* est sive *Magna planities*; cùm propriè sit tantùm Epitheton sive Adjectivum, quod modò profertur *Maür*, quod est *Magnum*. Idem igitur Gildæ *Vallis Scythica* quod Britannis hodiernis *Y môr güerydh*, & Scotobrigantibus liquidiore prolatu *Môr Fergus*, quasi *Mare Brigas*. Vide in VERGIVIUM MARE.

VALLUM BARBARICUM quod & CLUSURA & PRÆTENTURA, atque Dioni Διατείχισμα appellatum est, ab Imperatore Ælio Hadriano de cespitibus Vallis communitis conditum est; idque magis frænandis Brigantibus quàm Caledonibus, quod vel ab ipsis Stationibus intelligere est, quarum pleræque dispositæ sunt citra *Vallum* in Brigantibus, sicuti ex Notitiâ Imperii manifestissimè patet: Imò & *Numerus Exploratorum* Lavatri fuerat, & *Castra Exploratorum* citra Luguvalum, & *Numerus Vigilum* Concangiis. Sub Antonino Pio alterum etiam *Vallum* à Lollio Urbico Proprætore communitum est, quod à Sinu Bodotriâ Dunclidum usque pertingebat: Quo quidem *Vallo* etiam Deucaledonii sive (ut Ravennati nostro dicuntur) Arceledii Romano jugo subjecti sunt. Prius etiam *Vallum* à Septimio Severo lapideo muro & propugnaculis munitum est. Atque hæc quidem *Valla* communia videntur *Sextæ Legionis* Castra, & Auxiliariorum magis quàm Imperii Limites, quod vulgò fertur. Cùm autem veteribus Britannis *Claüdh* sit pro *Fossâ* & *Vallo*, Ostidamniorum Dialecto *Cledh*, hinc factum existimaverim quòd *Gogledh* sit pro *Boreali Britanniæ parte*, de ruderibus scilicet antiqui *Valli:* Nam *Go* Deminutiva Particula est; ut *Gogledh* vel *Goglaüdh* sit *Vallum subobscurum*. Atque hoc verisimilius videtur quàm ut sit nominata de *Manu sinistrâ*, quà putatur Britannis esse *Borealem mundi partem:* Nam *Sinistram* atque *Boream* dicta fuisse Pictis *Assüy* & *Chüith*, sicuti & hodie Britannis, ostendunt antiqua nomina *Eburocassum*

caſſum & *Victuriones*. Aremorici *Manum ſiniſtram*, *Dorn cleiz* appellant quaſi *Gladii manum*, ſicuti & Oſtidamnii *Dorn gledh*, & Scotobrigantes *Clith lav*, non tàm propriè quàm figuraté. Eſt igitur *Gogledh* Britannis tanquam *Regio valli*, de notabiliori ſcilicet parte.

VALMIS, Flumen **Valme** in Dumnoniis. Vide in VERUALMIS.

VALTERIS: Vide in VERTERIS.

VANDOGARA: In quibuſdam Ptolemæi Libris vitioſè ſcribitur Ὀυανδέαρα pro Ὀυανδόγαρα. Oppidum hoc eſt in Noüantarum Regiunculâ Bedæ Auctario *Campo coil* appellato, & Scotoſaxonicè *Kyle*, quod Scotobrigantum ſermone *Sylva* dicitur. Camdeno hic locus videtur eſſe **Aire**, at nobis potiùs eſt **Elsbury-head** ſive *Veteris arcis caput*, quod Ravennati dicitur *Cindocellum*. Atque hoc quidem συνωνύμως ponitur: Siquidem *Cindocellum Caput altum* ſonat; & *Üandogara* Scotobriganticè eſt *Üand oegr* ſive *Caput frigidum*. Britannis noſtris diceretur *Pend oer* eodem intellectu: Nam & *Üand* & *Üend* Dialecto quâdam pro *Cand*, *Kend* & *Pend* dicebant Veteres. In alio Ptolemæi loco hoc nomen alio vitio ſcribitur Ὀυινδόγαρα atque etiam Ὀυιδόγαρα; ut non ſit mirum Camdenum diverſa credidiſſe loca. Crediderim & **Aire** oppidum olim fuiſſe *Ogaram* appellatum, quod *Frigidum* ſonat, cui & Belgicum cognomine eſt.

VARARIS: In melioris notæ Ptolemæi Libris legimus Ὀυάραρις, cùm in reliquis vel Ὀυάραρ ſit vel Ὀυάρα. Conſpicuus iſte Sinus in Mergis eſt, qui nobis hodie Latinizantium Dialecto & Murevi & Moravii appellantur. Britanni ſolutis verbis dicerent *Güar* vel *Üar ar iſc*, quod *Maris collum* ſonat. Scotoſaxonibus **Murray-Frith** tanquam *Mergarum ſinus* appellatur; de veteri ſcilicet Adjectivo *Fergidh* ſeu *Vergivio* vel *Brigantico*, quod Britannis noſtris eſt *Üerydh*. Atque hinc Scotoſaxonum **Frith** effictum

 eſt,

eſt, quo vocabulo illi per *κολάχρησιν* *Sinum* vocant; cùm ex veteris linguæ uſu *Vergivium* tantùm ſeu *Briganticum* vel *Friſicum* ſonet, & per hoc illud *Mare*; quod cùm ſolum illic ſit notum, uſurpatum eſt etiam *ἁπλῶς* tàm pro *Maris Sinu* quàm pro ipſo *Mari*.

VARIS apud Antoninum ex Itinerarii intervallis videtur eſſe oppidum *Bala* in Canganis Venedotiæ, juxta quod eſt Arx pervetuſta *Corndocken* ſive *Cornu* vel *Apex gemitûs* appellata. Conjectura etiam noſtra vel ipſo loci nomine videtur firmari: Nam & *Üar iſc* eſt *Super aquá*; & *Bala*, *Venter* vel *Sinus* dicitur, uti nos aliàs oſtendimus. Eſt autem Urbecula hæc juxta lacum *Llyn Tegit* ſive **Pemble-Mere**, ita dictum ibridâ prolatione de *Pen-Lhyn*, quod *Caput* eſt *lacûs*, & Anglorum Vernaculo **Mere**, quod *Lacum* ſignificat.

VARIUS: Vide in DURNOVARIA.

VEDRA apud Ptolemæum flumen eſt in Deiris, quod quidem Bedæ *Wirus* dicitur & hodie **Were**: Siquidem Teutonibus **Weer** dicitur & **Weder**, & *Cœlum* & *Aqua*. Eſt autem *Üidr*, & *Vitrum* & *Vitreus* vel *Cæruleus Color*. Quare exiſtimaverim hoc flumen Britannis appellatum fuiſſe *Üidr av* ſive *Cæruleam aquam*, quod Anonymo Ravennati inverſum ſit in *Üi Üidr*: Nam vitioſum eſt *Üiuidin* in Libro pro eo quod deberet eſſe *Üiüedra*. Vide in CANTUIUETRIS, & in DEIRI.

VELLABORI apud Ptolemæum Populus eſt Iberniæ juxta Notium Promontorium in Momoniâ, autore Camdeno. Britannis *Bêl* vel *Vêl Aber*, *Caput* eſt *Æſtuarii*. Neſcio an & Anglicanum Promontorii nomen **Biar-Head** ibridâ dicatur compoſitione pro *Aber*-**Head** quod idem valet. In quibuſdam Ptolemæi Exemplaribus & Ὀυελλέβοροι ſcribitur & Ὀυελίβοροι: Verùm utrumque vitioſum eſt.

VELLOCATUS apud Cornelium Tacitum Venutii Brigantum Regis Armiger fuerat ſive potiùs

Præfectus

Præfectus Prætorio: Quid enim *Vellocatus* nisi *Bêl* vel *Vêl o cat*, *Caput* scilicet *exercitûs*? Huic impudica & perfida Brigantum Regina Cartismandua, repudiato Venutio, nupsit. Idem hoc nomen est quod & apud Bedam Venerabilem *Cadúalla*. Neque sanè aliò referendum est Saxonicum Ƿealdan pro *Dominari*, quàm ad *Uêl* vel *Bêl*, quod vide.

VELOX: Vide in BELOX; siquidem idem ferè Græcorum *B* quod & Latinum *V*.

VELUNIA: Vide in VOLITANIUM.

VELURTIUM: Apud Ravennatem (cui soli hic locus notus est) sexto casu dicitur *Volurtio*, & in Vaticano Libro *Velurtion*. Nobis planè videtur esse **Walwick**, ad **Irthing** sive *Urtium* fluvium, ultra Tinnam, in Otodinis: Quid enim *Velurtium* nisi *Vêl urt iü* sive *Caput stupidæ undæ* vel *fluminis*? Nam **Irthing** corruptum videtur de Britannico *Urt aun* vel *Urt avon*, quod *Stupidum* est *flumen*. Quid quod vel ipsum **Walwick** videri possit esse *Üol üig* sive *Caput fluctûs*? Camdenus fatetur ignotum sibi vetustum loci nomen, etsi plurimis antiquitatum vestigiis insignis. *Volsinii* & *Volaterræ* apud Italos ejusdem ferè videntur compositionis.

VENNICNII apud Ptolemæum Iberniæ populus est, de *Vennicnio Promontorio* ita appellatus.

VENNICNIUM PROMONTORIUM apud Ptolemæum, Camdeno putatur dici quod Anglis est **Rams-head** sive Κριȣ̃ Μέτωπον in Voluntiis. Est autem quâdam veterum Brigantum Dialecto *Uend ne cniü*, *Caput juvenis arietis*: Siquidem *Cniü* Britannis est *Fœtus* cujuslibet ferè animalis, Plurali numero *Cnaüon*. Vide in VOLUNTII.

VENTA: Disputatum est à multis quid sit Britannis *Venta*; verùm hactenus frustra. Dicam quod mihi videtur omnium verisimillimum, atque etiam simplicissimum. Veteribus Britannis & *Üend* & *Uent* Dialecto quâdam dicebatur pro *Kend* sive *Kent*, quod hodie vitiosè profertur *Penn* pro *Pend*; quæ omnia

Caput

Caput ſignificant. *Venta* igitur Belgarum, Silurum, atque Icenorum, horum dicebatur *Urbs Prima*, *Caput* ſcilicet ſive *Metropolis*. Hodierni Britanni dicerent *Bennav* vel *Ybennav* pro *Bentav*; imò etiam Aremorici *Kenta*, & Noſtrates *Kyntav*, eodem prorſus intellectu. In Notitiæ Libro *Bentenſe* dicitur *Gynæceum* pro *Ventenſe*. Poterant igitur & Veteres indifferenter *Ventam*, *Bentam* & *Kentam*, *Primam Urbem* appellitare, imò etiam & *Vennam*; nam & Ὀύεννα eſt in aliquibus Ptolemæi Libris.

VENTA BELGARUM ſive uti in Anonymo legimus VELGARUM, hodiernis Britannis dicitur *Caer Went*, Saxonibus ƿintan-ceaſter ſive *Ventana urbs*, & Latinizantibus *Wintonia*. Hi videntur fuiſſe Coloni Belgarum recentiorum, qui Belgas Segontiacos ſedibus ſuis pepulêre. Vide in BELGÆ & in VINDOMA.

VENTA SILURUM, quæ Ptolemæo, Antonino & Ravennati memoratur, non minùs illâ priore hodie *Caer Went* Britannis appellatur, & in ruderibus omnino jacet. Ante Romana tempora hæc videtur fuiſſe univerſæ *Siluriæ* Caput. Quare mirandum non eſt ſi bona ejus portio etiam hodie dicatur *Güenhüyſic* pro *Güentüyſic*: Nam *Ventani* Veteribus dicebantur *Güentüys*, quod eſt *Ventani viri*; eâdem ſcilicet formâ quâ & *Saxones* appellati ſunt veteribus Bardis *Lhoegyrüys*, & *Attacotti* noſtri *Argoetüys*. ƿentſæten etiam appellati ſunt Saxonibus, tanquam *Ventani Seſſores*. Diverſi autem habitabant Britanni à Romanis, ſicuti nos aliàs diximus. Fuerat igitur *Venta* Britannis *Caput*, ſicuti Iſca Auguſta Romanis. In Vaticano Exemplari turpi vitio ſcribitur *Venta Sluxum*.

VENTA ICENORUM Antonini, Ravennati immani vitio ſcribitur *Venta Cemomum*, & in Vaticano *Cenomum*. Verùm benè factum eſt quod eam proximè Lindum Coloniam poſuerit. Ita enim procedit Itinerarium; Camuloduno Coloniâ, Durocinante,

nante, Durobrigâ, Duroviguto, *Ventâ* Icenorum, Lindum Colonia. Unde facile colligere eſt & Ant-caſter ſive *Crocolanum* alio nomine dici *Ventam*, & Lindenſes fuiſſe *Iken-eld* ſive *Majores Icenos*; atque adeò Camdenum noſtrum longè deerraviſſe viâ, dum *Ventam Icenorum* in Icenimagnis ad locum Caſter appellatum poſuerit: Quod cùm ſit ad tertium lapidem à celeberrimâ urbe Nordovico, credibile eſt illud tantummodo locum fuiſſe Caſtrorum temporibus Romanorum extra eam urbem poſitorum, adeoque Nordovicum etiam illis temporibus alicujus fuiſſe nominis. Hic locus Nennio Britanno *Caer Went Güic* appellatus eſt, quod *Venta* eſt *Geüicciorum* ſive *Icenorum*; unde intelligere eſt & Icenos iſtos fuiſſe *Hüiccios* ſive *Üigantes*. De *Ericeto* igitur, ſitu tam *ſpecioſo*, urbis locus dictus eſt *Crocolanum*, cùm ipſa urbs ſit *Venta*. Vide in CROCOLANUM.

VENUTIUM: Vide in BENUTIUM, etſi tantundem ſit.

VENUTIUS, Uigantum atque Brigantum Rex, & Cartiſmanduæ adulteræ Maritus, à Tacito memoratus. Familiare veteribus Britannis nomen *Üenid Deu*, ſive hodiernâ ſcripturâ *Gueinydh Duw*: Atque hoc erat (ſicuti & Arabibus *Abdalla*) *Dei ſervus*. *Abdalonimus* etiam Sidoniorum Rex apud Curtium tanquam *Servus* dicebatur *Deorum*. Multa de neſcio quo *Üenidio* garriunt Veterum noſtrorum Næniæ atque Fabellæ.

VERATINUM: Hoc apud Anonymum ſexto caſu dicitur *Veratino*. Vel ex ordine Itinerarii atque ipſo nominis ſono apparet hoc eſſe Warrington in Segantiis ſive Lancaſtrenſibus. *Veratinum* autem, ſi plenis ſcribatur verbis, erit *Üar a tin üi* ſive *Super tento amne*. Neque aliud ſanè videtur ipſum *Waranton* quàm *Üar avon ton*, quod eodem redit. Atque hinc quidem patet & flumen Merſey (de Palude Litherpool, ita vulgò nominatum) & *Tinnam* & *Antonam* fuiſſe Veteribus appellatum.

VERA-

VERAVEDRUM: Vide in TARAVEDRUM, nam συνωνύμως ponitur, etsi contrà sentiat Camdenus.

VERBEIA flumen **Wherf** est, ita dictum de Britannico *Chüerü*, quod *Amarum* est & *Asperum*. In veteri Camdeni Inscriptione *Nymphæ* nomen est: Incertum an hæc fuerit quæ in aliâ Inscriptione *Nympha Brigantum* appellatur. *Verbeia* solutè scriptum erit *Chüerü üieu*, sive *Asperæ undæ*. Vide in OLICANA.

VERCENIA: Ita enim planè reponendum in Anonymo pro *Vertenia*; quò sit **Kenton** in Dumnoniis, quod & Itinerarii ordo videtur significare. Est autem *Vercenia* tanquam *Uar kend iü* sive *Super capite undæ*, quod est, *Prope amnem*. De ibridâ voce **Kenton**, & fluviolus hodie dicitur **Ken**, ritu sequioris ævi.

VERCINGETORIX: Vide in CINGETORIX. Sonat hoc *Summum Dictatorem*.

VERDOTALIA: Hodie turpi vitio *Zerdotalia* in Ravennate scribitur, nullâ cum notatione. Hæc videtur fuisse nostrum **Tadcaster** ad Verbeiam amnem sive **Wherf**, de quo modò diximus. Erit autem *Verdotalia* solutis verbis *Üar deu tal iü*, quod est *Super duabus undæ frontibus*. Media hujus vocis syllaba vel hodie repræsentatur in Vernaculo **Tadcaster**.

VEREDA vel VOREDA apud Antoninum, Anonymo nostro *Bereda* dicitur, Græcâ scilicet scripturâ. Hæc nobis planè videtur *Fanum Osüaldi* sive **Kirk Oswald**, super Itunâ flumine, & solutè dici possit *Uar e dav* sive *Super aquâ* vel *Itunâ* amne.

UERGION: Vide in ALUION.

VERGIVIUM MARE Ptolemæo dicitur pro *Brigantico* sive *Iberno*; etiam hodie Scotobriganticè *Mòr Fergus* sive *Mare Brigas*, quod Gildæ est *Vallis Scythica*, satis vapidé. Præsenti Britannorum Dialecto *Mór Güerydh* est; quo nomine Nennio venit & *Mare Germanicum*, tanquam *Frigonicum* sive *Frisicum*. Vide in BRIGANTES & in VALLIS SCYTHICA.

VERGI-

VERGIVIUM PROMONTORIUM: Vide in OCTO PETRARUM.

VERGOBRETUS, prodente Cæſare, dicebatur Æduis *Summus Magiſtratus*, quem creabant annuum, quique vitæ neciſque in ſuos habebat poteſtatem. Noſtris hominibus diceretur *Üar govræth*, quod eſt, *Supra leges poſitus*.

VERLUCIO apud Antoninum, Anonymo Ravennati eſt *Leucomagus*, quod vide. Hæc videtur nobis fuiſſe Broken-Bridge ſive *Pons ruptus* juxta Madulphoburgum ſive *Verlucionem* Novam in Carviliis ſive Wiltunenſi Conventu. Britannis etiam eodem ſenſu *Caer Dorbruge* (in Eulogio vitioſè *Caer Durburge*) hic locus appellatus eſt. Atque hìc fuerat olim Saxonicorum Regulorum Regia. Eſt autem *Verlucio* ſolutâ ſcripturâ *Üar lug üi* ſive *Super limpido liquore*: Ut fuerit forſan huic Abonæ nomen *Leuca*, quod eſt *Aqua tranſlucida*. Camdenus *Verlucionem* putavit dici Warminſter ſive *Aquenſe Monaſterium*, ſatis alieno loco: Magis arridebat Gibſoni ejus Interpreti, Viro ſatis accurato, Locus qui nobis *Regentium* eſt. Dicitur autem *Caer Dorbruge* ibridâ compoſitione pro *Caer Dorbont*: Idem enim Saxonibus *Brugge* quod & Britannis *Pont*; quâ voce & Aremorici & Oſtidamnii utuntur.

VERNICONES apud Ptolemæum, Camdeno mecum Populus eſt Caledoniæ hodie vitioſè appellatus Mernis pro eo quod deberet eſſe *Vernis*. Eſt autem Britannis *Üernic* ſive *Güernig*, *Alnoſus*, & per hoc *Paludoſus*: Scotobrigantibus hodiernis *Fearnach* diceretur. Quibuſdam Ptolemæi Exemplaribus & Ὀυενικόνες & Ὀυενικόντες vitioſè ſcribitur; cùm in aliis ſit Ὀυερνικῶνες vel magis Ὀυερνικόνες. His cognomines videntur Gallorum *Arverni*, hodie *Auvergnois*.

VERNOMETUM apud Antoninum, Camdeno eſt Borough-Hill ſive *Arx collina* in Corigaunis ſive Leirceſtrenſi pago. Hoc videtur ſagaciſſimo Camdeni enarratori Gibſoni magis prægrande fuiſſe Tem-

plum quàm militaris Statio, ductâ ex areâ ruinarum conjecturâ. Huc facit vel maximè quod veteri Celtarum linguâ *Vernometum*, *Fanum ingens* ſonet. Illis enim *Vern* (de Pelaſgico puto Ϝιερὸν pro Ἱερὸν) *Sacrum* erat ſive *Templum*, & *Maith*, *Amplum*: Etiam veteribus Gothis *Maizo* erat *Major* & *Maiſtis*, *Maximus*. Hæc omnia firmantur Venantii Fortunati Diſticho à doctiſſimo Camdeno huc adducto, de loco huic noſtro cognomine apud Gallos;

Nomine Vernometum *voluit vocitare vetuſtas,*
Quod quaſi Fanum ingens *Gallica lingua ſonat.*

Fuerit ſanè hoc Templum; verùm tamen Veterum Templa Arces etiam fuerant pleraque omnia. Vide in DUROVERNUM & in LINDISFARNE.

VEROCIDUM: Ita enim in Notitiâ legendum pro vitioſo *Veroſidum*, uti aliàs *Gabrocentum* pro *Gabroſentum*. Atque hoc mehercule verum eſt, ſi (quod ait Camdenus) Statio iſta fuerat quod modò eſt Warwick, ad confluentiam Itunæ fluminis atque Cambeck (ſive potius *Cant-bec*, quod *Curvaturæ* eſt *Roſtrum*) in Cumbriæ Canganis. *Verocidum* enim Britannico ſermone ſolutè ſcriptum erit *Uar o kid üi*, ſive noſtri temporis ſcripturâ *Gwar y cyd wy*, quod eſt *Super amnis juncturâ* vel *confluentiâ*. Hìc erat juxta Notitiæ Librum *Tribunus Cohortis Sextæ Nerviorum*. Quin & compendio dici videtur Warwick pro *Üar o kid üig*, ſive *Super amnis confluentiâ*: Nam & *Üar üig* eſt *Super fluctu* vel *amne*. Eſt & in Belgis oppidulum Warwick ſive *Verovicum*.

VEROCONIUM Antonini atque Ptolemæi, Ravennati Monacho prodigioſè (uti ferè omnia) *Utriconion* eſt *Cornoninorum*: Puto in Exemplari fuiſſe Græco Ὀυερλκόνιον Κορνοβίνων; uti ſint & *Cornavii* & *Cornovii* & *Cornovini* συνώνυμα vocabula. Atque inde quidem novimus *Veroconium* fuiſſe *Cornaviorum* Caput. Vaticano Libro dicitur *Cornoviorum*. Saxonibus hæc urbs appellata eſt Ƿꝛeken-ceaꞅτeꝛ, quod *Veroconium urbs* eſt, Angliſq; hodie correptè Wroxeter

pro

pro *Weroc-ceaſter.* Fuiſſe autem eam non ignobilem oſtendunt murorum veterum veſtigia, quorum ambitus ad III. penè M. P. etiam hodie viſitur. Nomen dedit urbs inclyta & vicino monti *Veroconio* ſive **Wreken**, ut & vicino vico olim Caſtello **Wroc-wardin**, quod ibridâ compoſitione *Arcem* ſonat *Veroconienſem.* Apud Nennium Britannum *Caer Urnach* eſt urbi vocabulum, quod quidem quid ſit equidem divinare nequeo; niſi forſan correptè dicatur pro *Caer üar na ûag*, quod *Civitas* eſt *ad cervicem fluctûs.* De *Urnaco* enim Gigante, de quo crepant Britannorum Fabellæ, piget quicquam referre. Nequè ſanè *Veroconium* ipſum aliud quicquam ſonat quàm *Uar o cond iü*, ſive *Super aquâ principe* vel *Sabrianâ:* Nam & *Cond* & *Kend* Britannis fuiſſe pro *Capite* & *Principe* nos aliàs diximus. Exſtat etiam antiqui operis inſignis parietina, accolis vocati **The old Work** ſive *Vetuſti operis.* Hoc equidem conjecerim ex arcuum veſtigiis Romanum fuiſſe Balneum. Supervacuum foret hìc monere plurima Romanorum Numiſmata atque teſſellata Pavimenta ferè quotidie hic effodi ab agricolis terram vertentibus. Nuperrimè etiam illic inſignis reperta eſt Hypocauſis, de quâ conſulenda ſunt Acta Philoſophica. Antiqua durat inter plebem fama hanc urbem fuiſſe, immiſſis de *Veroconio* monte *Paſſeribus*, à Danis incenſam; quod quidem quid ſit alii forſan meliùs dicent. Equidem ſuſpicatus ſum *Paſſeres* iſtos perfugas fuiſſe *Monachos* vel *Eremitas*, de monte *Veroconio.* Certè poſteris temporibus Mons iſte *Sancti Gilberti* appellatus eſt, unde *Gilbertini Monachi.* Quin & ferreum Sigillum inde erutum ſatis bono indicio eſt eam non fuiſſe à Saxonibus deletam: Siquidem Sigillo iſti inſculptum eſt Reguli cujuſdam Caput Romano diademate cinctum, & promiſſiore comâ, ſub hâc Inſcriptione, CAΠVT SERVI DEI. Hunc equidem conjecerim Offam fuiſſe Merciorum Regem, ob literas Græcas Latinis intermixtas, quod ſequioris erat ævi. Imò conjecerim vel ex

Ravennatis Itinerario, quod illius meminit ſub finem ſeptimi ſæculi tanquam Capitis *Cornaviorum*, eam floruiſſe ad ſæva Danorum tempora. Forſan etiam Regia hìc aliquando fuerat Merciorum Sedes. De tantæ urbis ruderibus, melioribus (uti quidem ſperamus) auſpiciis, Caput ſuum extulit *Veroconium* Novum, non ita longè à Vetere poſitum, de *Alneto* Britannis, ut vulgò fertur, dictum *Pengüern*; cùm nobis ex autoritate vetuſtiſſimi Bardi Lomarchi Senis, qui floruiſſe fertur ſexto ſæculo, manifeſtè pateat *Penguernum* iſtud fuiſſe nomen Arcis vel Domicilii juxta Trenium amnem, in vico appellato *Berriü* in Povoiſiâ. *Trenius* iſte hodie communiori vocabulo *Rhiü* dicitur ſive *Rivus*; unde & vico nomen *Ber-Riü*, ac ſi *Crus* dicatur *Rivi*. Urbi autem noſtræ Britannicum hodie nomen *Amwythic* eſt, tanquam *Dumoſa*: Nam *Amwyth* Britannis ſunt *Fruticeta*, ab *Am* ſcilicet quod *Circum* eſt, & *Wyth* vel *Gwyth*, *Sylva*; unde & *Ferus aper* in Legibus Regis Hoüeli *Güyth-hüch* dicitur, tanquam *Sylveſtris ſus*. Quis etiam neſciat idem dici Saxonibus Scꞃobbeꞅ-býꞃıᵹ quod & Britannis *Amüythic*; cùm *Scrobbes*, Scꞃýbeꞅ ſive Shrubs dicantur *Frutices*, & Býꞃıᵹ, *Burgus* ſive *Caſtellum?* Normanni tandem, ex odio literæ *R*, de *Scrobesberie* fecêre *Slopesberie*; unde & Latinizantium *Salopia* conficta eſt, ſicuti etiam *Salisberia* de *Sarisberia*. Dicta eſt etiam alio nomine Cýꞃıc-býꞃıᵹ, ſive *Eccleſiæ Burgus*, propter *Eccleſias* conditas à Reginâ Ædelfledâ, ſanctiſſimâ Fœminâ & devotâ Deo, uti credi par eſt. Hæc equidem eò libentiùs commemoro quo antiquæ Patriæ meæ memoriam reddam illuſtriorem: Siquidem in hâc urbe à duobus retrò ſæculis, Majores mei Duumviratu, ſummo ejus loci honore, functi ſunt, poſterique eorum civitate gaudent perpetuâ; quod de Romano antiqui *Veroconii* jure tractum exiſtimaverim. Fuerat autem initio *Veroconium* Britannis *Cornaviis* Caput, ſicuti & Deva Romanis.

VEROLANIUM, Ptolemæo Οὐιϱολάνιον, ſicuti & ſuprà Οὐιϱοκόνιον, quam lectionem & Ravennas noſter repræſentat; ſequioribus ſæculis adhuc vitioſiùs *Verolamium*, unde & Saxonibus Ƿeplameceaſtep. Municipium hoc factum fuiſſe creditur ſub Nerone; unde & Nennio dicitur *Caer Muncip.* Ad Aventionem fluviolum ſitum fuit, qui de *Coloniâ*, **Coln** dicitur; unde & *Verolanium* appellatum puto, quaſi *Ûar lan iü*, ſive *Super ripâ amnis*, ſicuti & vicus **Colney** quaſi *Colney* vel *Colonia amnis.* Imò vel ipſi *Caſſivellani* de ſitu iſtius oppidi dicti videntur, ut ſuprà oſtendimus: Etſi temporibus Britannorum *Caſſivellanorum* Caput non videatur fuiſſe *Verolanium*, verùm puto *Suellaniacis*; veluti Brigantibus præcipua fuerat ſedes Iſurium Brigantum, cùm Eburacum à VI. Legione teneretur: Silurum etiam Caput Venta erat Silurum, & Iſca Auguſta Legionis II. Altera etiam Venta Icenorum erat propria, & Lindum Coloniæ Romanæ: In Cornaviis meis Veroconium erat Cornaviorum, & Colonia Devana XX. Legionis: In Dobunis denique Corinium erat Dobunorum, & Glevum ipſum Romanæ Coloniæ. Primis enim temporibus Romani videntur abſtinuiſſe à commercio Britannorum, cùm non ſe crederent eorum fidei. Atque hinc quidem natum videtur diſcrimen quod in Hoüeli Legibus occurrit oppidorum Ingenuorum, Vernilium atque Libertinorum, quorum ad vocem ORDUICES ſuperiùs mentionem fecimus; cùm Provinciales non fruerentur Civitate Romanâ, ſed propemodum ad inſtar Ἑλώτων Romanis rerum Dominis ſervirent, exceptis clarioribus quibuſdam Civitatibus, quibus ob merita quædam Romani Αὐτονομίαν concedebant, & inane ſocietatis nomen.

VEROMUM: Ravennati ſexto caſu dicitur *Veromo.* Videtur hoc fuiſſe Caſtellum **Annandale** in Selgovis; & poſſit ſolutè ſcribi *Üar om üi* vel *Üar am üi*, quod eſt *Super amne matre.* Quin & ipſum flumen **Annan** correptè dici poſſit pro *Avon am* vel *Aun am*,

am, quod *Amnis mater* eſt vel *Aunoma:* Nam & *Oma* Dialecto quâdam dicitur pro *Ama*, *Mater*. Vide in VINDOMA. Gallorum flumen *La Somme* ſive *Soma*, Ravennati noſtro dictum *Sumena* vitioſè pro *Somona*, quaſi *Som avon*, *Matrem amnem* ſonat. Quid enim *Somme* niſi *Som üi* vel etiam demptâ Præpoſitivâ, *Om üi?* Fuiſſe etiam alterâ Dialecto nomen *Am ui*, *Ambianorum* nomen indicio eſt: Siquidem *Ambianorum* Caput Sigeberto dicitur *Somonobriva*.

VERTERIS Antonini in Notitiâ mendoſè ſcribitur modò *Veneris*, modò *Veterum*, Librariorum ſtupore. Camdenus oſtendit hunc locum hodie dici **Burgh under Stane-more** ſive *Arcem ſubter lapideo campo* in Cumbriæ Ceangis. Hoc vocabulum ſolutè ſcriptum erit *Uar ter iſc*, quod eſt *Super valido flumine* ſive *Teriſcâ:* Siquidem idem Britannis *Ster*, *Ter* & *Terrig*, quod & Græcis Στερεὸς, & Teutonibus **Sterk.** Anonymo Ravennati συνωνύμως dicitur *Valteris*, quod eſt quaſi *Vael Teriſc* vel *Ad caput Teriſcæ* ſive *prope* eam. Hæc fuit juxta Notitiam Statio *Præpoſiti Numeri Duroctorum*; ita enim ſcribuntur Pancirollo, non verò *Directorum*. Forſan dicti ſunt à *Durocortoro* Rhemorum Metropoli.

VERTIS apud Anonymum videtur ex ordine Itinerarii eſſe **Burgton** *ſuper aquis* in Dobunis. Nam Britannis *Üar tiſc* eſt *Super aquâ*. Alii forſan dicent meliùs; ego ſolâ nitor conjecturâ.

VERVALMIS: Ita planè reponendum duxi pro eo quod vitioſè apud Ravennatem concipitur *Uernalis*, & in Vaticano *Vernilis*; quò ſit oppidum **Palmton** ad flumen **Palme** ſive *Ualmim* in litoribus Dumnoniæ. Eſt autem *Ualm iſc*, antiquâ Dialecto Scotobrigantum Iberniæ, *Eboans aqua:* Siquidem *Ualm* illis eſt pro *Inclamatione* & *Boatu*; ut ſit *Üar üalm iſc*, *Super altiſonâ aquâ*. Etiam noſtrâ Dialecto *Wylovain Plorare* eſt, quod vetuſto prolatu *Ualomen* foret: Anglis dicitur **Pawl**, & Thulenſibus Danis **Gale**, unde & *Gallis* & *Gallinis* nomen.

VERUBIUM apud Ptolemæum Promontorium eſt in extremâ Valentiâ; ut Camdeno mecum videtur, **Urde-Head** ſive *Vergivium Caput*. Hoc ſolutè ſcriptum foret *Uar u üion*, quod eſt *Super fluctibus* ſive *mari*. Etiam Saxonibus Ƿæᵹen dicuntur *Fluctus*, ut priùs oſtenſum eſt.

UGRULENTUM apud Anonymum mihi videtur eſſe **Lanrig** in Citeriore Valentiâ. Quid enim *Ugrulentum* niſi *Ugr lent*, ſive hodiernâ loquelâ & ſcripturâ *Glan y dür*, quod *Ripa* eſt *Humidi* vel *Aquæ?* Idem enim Britannis eſt *Evr*, quod Græcis Οὐρον, & *Ugr* quod Ὑγρὸν: Neque *Lent* ſive *Lant* aliud videtur quàm Britannorum *Lann* vel *Glann*, quod Teutonibus etiam eſt **Land** ſive *Lant* (ſatis vicino ſenſu) pro *Terra*. Quin & ipſum nomen **Lanrig** ſive ſolutè *Lan e rig*, *Ripa* eſt *fluminis*: Idem enim *Rig* eſt veteri prolatione quod & hodie *Rhiü* Britannis & Latinis *Rivus*, de Græco Ῥέειν *Fluere*. Adjecto etiam *Drum*, quod *Dorſum* eſt, fit **Drumlanrig**.

UGUESTA: Hæc Anonymo Græco caſu dicitur *Ugueſte*; & videtur eſſe **Leith**, ad cognominem fluviolum **Leith** juxta Alata caſtra, commoditate Portûs notiſſimum. Quid autem Britannorum linguâ *U gueſta* (ſive hodiernâ loquelâ *Y güeſiva*) niſi *Hoſpitium* vel *Portus?* Etiam *Güeſt*, *Hoſpes* eſt ſive aliquis jam *notus* factus: Siquidem verbum *Guezed*, vel hodiernâ prolatione *Gwydhed*, Εἰδεῖν eſt, quod & Celtoſcythis Germaniæ eſt **Witten**. Quin & Britannis *Güys* eſt *Citare* vel *notum facere*. Videtur autem fluviolus **Leith** Veteribus dictus *Lacte*, de Britannico *Lhaith*, quod *Humorem* ſonat. Vide in LACTORODUM.

VICTIS: Ptolemæo atque Anonymo ſcribitur *Vectis* ad Latinæ linguæ ſonum: Diodoro verò Siculo aliquantò meliùs, *Icta*. Saxonicum nomen Ƿihꞇea, *Victim inſulam* ſonat. Britannis hodie corruptè dicitur *Güith* pro *Uict*, quod & ipſum Deminutive dicitur à *Uig* quod & *Inſula* eſt & *Fluctus*; ſicuti

ſicuti & Saxonibus *Æge*, de quo & Iȝȝaꞇh & *Ægt* pro *Parva inſula.* De iſta etiam Inſulâ *Mare Ictium* Latinis appellatum videtur; unde & *Portus Ictius* (ſeu *Victiacus*) apud Gallos traxit ſuum nomen, qui & alio nomine *Portus Geſſoriacus* eſt atque *Bononia.* Certè noſtrum Mare vel hodie *Muir Nict* appellatur Ibernis, tanquam *Môr na Uict* vel *Mare Victis.* Quid etiam *Geſſoriac* linguâ Belgarum veterum niſi *Greſouriaüc* Dialecto quâdam pro *Braſdouriaüc?* Idem enim *Grâs*, *Grês* ſive *Brâs our* vel *dour* quod & Oſtidamniis ſive Corinaviis *Dour brâs* vel *Môr brâs*, quod *Oceanum* ſonat. Antiquum verò hujus Inſulæ nomen videtur fuiſſe *Solenta*; cujus nominis & Inſula quædam in Illyrico mari memoratur Ravennati: Unde enim Euripus, qui *Victim* Inſulam & Continentem terram interfluit, *Solent* olim appellatus eſt, niſi & *Solentæ* fuerit huic Inſulæ nomen? Quin poſſit & ipſi Mari nomen fuiſſe *Môr Salen*; quo pacto & Scotobrigantibus *Muir Salen* dicitur *Salſum Mare.* De Scotoſaxonum **Salen-Geese**, ſive *Marinis Anatibus*, res nota eſt.

VICTIS altera apud Plinium mendoſè ſcribitur *Mictis* & in Vaticano *Nectis*, & Antonini *Sigdelis* eſt; cùm plenè ſcribenda foret *Süict heli iſc*, quod eſt *Parva inſula ſalſi maris.* Nam & *Halen* fuiſſe veteribus Britannis pro *Mari*, ſicuti & Græcis Ἅλα & Latinis *Salem*, oſtendit antiqua Inſcriptio Dornburgi in Walchriâ ſive Brettiâ Inſulâ *Deæ Nehalenniæ* facta, quæ vel *Tethys* vel *Amphitrite* cenſenda eſt. En autem Inſcriptionem tibi integram: DEAE. NEHALENNIAE. OB. MERCES. RITE. CONSERVATAS. M. SECVND. SILVANVS. NEGOTTOR. ⊙ RETARIVS. BRITANNICIANVS. V. S. L. M. ubi legendum NEGOTIATOR. CRETARIVS. Vide in SIGDELES.

VICTIUS ſive VIGUTUS. Vide in DUROVIGUTUM.

VICTO-

VICTORIA apud Ptolemæum Statio erat in Damniis ſive Arceledиis, Ravennati Genitivo caſu dicta *Victoriæ*, ſicut & ſuperiùs Inſula *Malenos* ſimpliciter appellata eſt *Minervæ*, ſuppreſſo ſcilicet generalitatis nomine: Unde patet vanum eſſe quod Camdeno ſcribitur de *Caer Güidi* ſive *Arce ſylveſtri*, atque de Inſulâ dictâ *Inis Keith*, ſive *Vernarum Inſula*; nam de Arâ *Deæ Victoriæ* iſte locus nominatus eſt. Fuiſſe autem in Abrianâ valle ſive **Strath-Ern**, ad **Ardoch** (quod veteri linguâ *Celſam Arcem* ſonat) plus quàm probabile videtur; cùm inſignis Eques Sibbaldus illic in Arâ repererit ejus Imaginem, quam ipſe unà cum luculentâ Inſcriptione in Prodromo ſuo luculentiſſimo in lucem edidit. Unde colligere eſt Antonini Pii tempore, cujus juſſu Lollius Urbicus Proprætor Prætenturam iſtam muniverat, locum iſtum fuiſſe *Victoriæ* dedicatum, quo tempore & Ptolemæus ipſe floruit. Aræ autem dedicatio facta eſt IMPERATORI. CAESARI. TITO. AELIO. HADRIANO. ANTONINO. AUGUSTO. PIO. PATRI. PATRIAE. Cui quidem Inſcriptioni ſubeſt *Alata Victoria* dextrâ quidem manu Corollam gerens, inſertis notis cujuſdam *Vexillationis Legionis XX. Valeriæ Victricis*, quæ de Devanâ Coloniâ huc tranſlata eſt, alterâ verò manu Olivæ ramum. Verùm intra coronam reponendum F. E. pro eo quod Typis editum eſt E. E. quò ſit FECIT ERIGI: Siquidem in imâ Arâ ita legendum cenſeo POSVERVNT. MERITO. COLONIAE. DIVANAE. XI. quæ in ipsâ Arâ ita exprimuntur notis PP. IIII. C. D. XI. Eſt autem inter notiſſima *Victrices Legiones* ſive Νικηφόρες coluiſſe *Deam Victoriam*. Frænato Picto & Saxone, nullus erat à Silure ſive Attaçotto metus. In Imperii igitur Notitiâ legimus Legionem II. quæ Iſcæ Auguſtæ fuerat, oppoſitam fuiſſe Saxoni Rutupiis; atque in hâc itidem Arâ Legionem XX. relictâ Devâ, ad ulteriorem Prætenturam amandatam.

VICTURIONES: Apud Marcellinum levi errore hi ſcribuntur *Vecturiones*. Iſti Boreales fuerant Caledones, ſicuti & Deucaledones ferè Auſtrales. Fruſtrà fuerit hìc repetere quæ ſuprà dicta ſunt, Dexteriorem ſcilicet mundi partem fuiſſe Britannis Auſtralem, unde & Deucaledoniæ nomen tractum eſt; atque etiam *Siniſteriorem* Borealem, unde & *Victuriones* appellati ſunt tanquam *Chüîth ürion* ſive *Siniſtri viri*: Nam *Chüîth* Britannis pro *Siniſtro* dicitur, ſicuti & *Dehou* ſive *Deheu* pro *Dextro*, quæ quidem antiquâ ſcripturâ *Üict* erant, & *Deheu* vel *Deu*. *Ürion* etiam veteri Declinatione poſitum eſt pro *Uyr*, quod modò eſt *Viri*; unde & Romanis *Decuriones* dicuntur & *Centuriones*, de veterum Gallorum *Decurion* & *Canturion*. Poſtero tempore *Victuriones*, *Picti* appellati ſunt, Deucaledoneſque cedebant Scotis, Nordanhumbranorum Saxonum veteribus Sociis. Hos Romanorum Arces Loxam uſque jam olim obſediſſe vel hodiernus ſermo ſatis declarat.

VIDÜA: Ptolemæo Οὐιδȣ́α ſcribitur, & flumen eſt Iberniæ, quod Camdeno videtur eſſe **Crodach**. Credibile eſt nomen hoc, ſicuti & reliqua penè omnia, à Britannis vel Colonis vel Nautis fuiſſe impoſitum. Etiam hodie bilingues ſunt Iberni; nam cùm ex parte maximâ veteri loquantur Eriorum ſive Scotorum ſermone (quo ante Brigantum appulſum forſan univerſa Gallia, Hiſpania & noſtra Britannia locutæ ſunt, quoque vel hodie Vaſcones & Cantabri ex parte maximâ utuntur) nihilominus perplurima communioris uſûs vocabula de Brigantum atque Dumnoniorum Dialectis veteri linguæ adhæſerunt. Verùm ut ad me redeam, poſſit flumen *Üidua* plenè ſcribi Britannis *Üi dov* pro *dovn*, quod eſt *Profundum flumen*.

UIGANTES: Vide in ICENI.

VILLA COCCILII: Vide in CAUNONIUM.

VILLA FAUSTINI apud Antoninum, Saxonum Monachis & Beðeꞃıcꞅ-ꝣueoꞃð & *Bederici Cortis* vapidè

vapidè redditur. Eſt autem veteribus Anglis *Bedric* Dives vel *Compos voti*, & per hoc *Fauſtus* vel *Fauſtinus*. Equidem exiſtimaverim villam iſtam Prætorium fuiſſe *Præpoſiti Legionis XIV.* quæ Camuloduni agebat. Hodie de *Eadmundo* Saxonico Regulo, Danorum ſævitiâ trucidato, Sancti *Eadmundi Burgus* appellatur; & eſt in Citerioribus Icenimagnis poſita.

VINDENIS: Ita planè reponendum in Antonino pro *Vindelis*; quò ſit ſoluto ſermone *Uind enis* ſive *Portuoſa inſula*, Anglis hodie correptè **Portland** pro *Port Iſland*, quod idem valet. Portus autem iſte videtur eſſe *Clavinium* ſive **Weymouth**. Aliàs diximus dici poſſe Veterum Dialectis *Üand*, *Üend*, *Uind* & *Üond* pro *Cand*, *Kend*, *Kind* & *Cond*, quæ *Caput* ſignificant, & per hoc etiam *Fluminis Caput* vel *Portum*, qui & Ibernis dicitur hodie *Cuan*. Eſt & in Peutingerianâ Tabulâ *Vindenis* apud Dalmatas, Anonymi Libro *Vindiras*, Exſcriptoris vitio pro *Vindinas*, quod eòdem redit. Vide in NAGUATÆ.

VINDERIUS apud Ptolemæum flumen eſt Iberniæ, quod Camdenus ſatis probabili ratione Sinum putat Arcis **Carrec-Fergus** ſive *Briganticæ Rupis*. Si Britannico ſolvatur ſermone fiet *Uind e Riü* ſive *Caput Fluminis* vel *Æſtuarium*. Vide in ſuperiore.

VINDOBALA Notitiæ, Ravennati dicitur *Vindovala*. Hæc videtur nobis dici hodie **Beltingham** ad confluentiam Auſtralis Tinnæ atque Alauni: Quid autem *Bêl Tin* niſi *Os* vel *Caput Tinnæ?* Quid etiam *Vindobala* niſi ſoluto ſermone *Uind do bala*, quod eſt *Caput duorum oſtiorum?* De voce *Bala* vide in BANOVALUM. Etiam hodie *Do* pro *Duo* eſt Scotobrigantice, ſicuti & Aremoricè *Dou*, & Siluricè *Doy*, cùm nobis ſit *Dau* vel *Deu*. Hìc fuerat *Tribunus Cohortis Primæ Frixagorum* ſive magis *Friſiabonum* juxta Notitiam.

VINDOGLADIA Antonini, Ravennati ſcribitur Græco ritu *Bindogladia*. Conſtat hanc eſſe **Winburnham**

burnham in Durotrigibus, ad confluentiam Sturæ atque Alauni. Erit autem Britannorum ſoluto ſermone *Üind do Gladeu*, *Caput duarum foſſarum*, & per hoc etiam *fluminum*: Veteri enim Britanniæ & *Cladh* & *Claüdh* & *Cledh* pro *Foſsâ* fuit atque etiam *Vallo*. Anglicum etiam nomen Winburnham ibridâ dicitur compoſitione, quaſi dicas *Villam ad caput fluenti*: Eſt & *Aberdogladia* in Demetis, quæ Angiorum Vernaculâ dicitur Milford ſive *Molendinæ Trajectus*; Britannis verò *Aberdoygledheu*, quod *Oſtium* eſt *duarum foſſarum* ſive potiùs *alveorum*.

VINDOLANA apud Notitiam, Ravennati pleniùs Plurali etiam numero *Vindolandæ* ſcribitur. Hæc fuit Statio tempore Notitiæ *Tribuni Cohortis* IV. *Gallorum*. Planè dicuntur *Uindolana* & *Üindolandæ* Britannis, ſermone ſoluto, *Üind do lanneu* vel etiam *landeu*, quod *Caput* eſt *duarum riparum* vel *Juxta geminas ripas*. Non eſt cur diſſentiam Camdeno *Vindolanam* fuiſſe Old Winchester in Otodinis, cùm vel nomen illud ſuadeat. Superiùs autem oſtendimus ad UGRULENTUM, *Lan*, *Lant* & *Lent* idem valuiſſe Veteribus.

VINDOMA: Antonino levi mendo *Vindomi* dicitur, & Camdeno vitioſiùs *Vindonum*. Nennio etiam Britanno *Murimintum* corruptiſſimè nominatur pro *Moriventa* ſive *Magna Venta*, quod quidem Saxonum Sel-ceaſтeр ſive *Urbs magna* maximè videtur confirmare. Fuerat enim iſta, utì par eſt credere, veterum Segontiacorum Caput, ante appulſum ſcilicet ſequioris ævi Belgarum, unde & Britannis *Caer Seiont* ſive *Urbs Segontiacorum* appellatur. Dicta eſt igitur *Vindoma* veteri Dialecto *Uind oma* pro *Uent ama*, ſive *Venta matre* ſive *antiquâ Metropoli* vel *Gentis Capite*. Eſt & alia *Vindoma* in Britanniâ Tranſmarinâ. Vide in VENTA BELGARUM.

VINDOMORA apud Antoninum eadem eſt Statio quæ Ravennati de fluminis nomine *Derventio* dicitur. Hoc vel Itinerarii intervalla ſatis innuunt: Et hodie

eſt

eſt *Civitas Sanctæ Ebbæ* ſive **Ebchester** in Deiris. Camdeno contrà habetur pro loco appellato **The Wall's End** ſive *Muri fine*, juxta Tunnocenum, quòd crediderit *Môr* Britannis dici *Murum*, cùm tamen contrà ſit. Britannorum plenis verbis *Uindomora* erit *Uin do mor aü*, quod eſt *Caput duarum magnarum aquarum*, Tinnæ ſcilicet atque Derventionis. *Caput* autem Veteribus uſurpatum eſſe pro Præpoſitione *Juxta* ſæpiùs dictum eſt.

VINOVIUM Ptolemæi atque Antonini, Ravennati dicitur *Vinonia*, & Vaticano *Vinevia*, corrupté. Fuerat hæc Statio ad Vedram amnem in Deiris, atque hodie **Binchester** eſt, nomine tantùm nobile & Nummulis Romanorum. Soluto Britannorum ſermone, *Vinovium* erat *Uind o üion* ſive *Ad caput fluctuum*, vel *Juxta flumen Vedram*.

VITERINEUS in Camdeni quâdam Inſcriptione Numinis nomen eſt, quod equidem exiſtimaverim Ἀντίθεον fuiſſe ſive *Vejovem*. Sicut enim Teutonicè ſive Celtoſcythicè **Weder een**, *Contrarius unus* eſt; ita etiam Britannis, etſi aliquantò correptiùs, *Gürth un* ſive *Güthr un* idem ſonat. Etiam hodie *Cuthrael* ſive *Kythrael* & *Contrarius* eſt & *Diabolus*: Nam *Güynt kythrael*, *Ventus* eſt *contrarius*.

VIVEDRA: Vide in VEDRA.

VODIAE apud Ptolemæum Populus eſt Iberniæ, mediterranei ſcilicet Momonienſes, quaſi Britannicè dicas *Sylveſtres* ſive *Apud ſylvas agentes*, & per hoc de antiquo Erigenarum ſive Αὐτοχθόνων genere; nam *Uydhieu* vel *Güydhieu* hodie Britannis dicuntur *Sylvæ*.

VOLANTIUM videtur eſſe **Elenburg** ſive *Alauna*, ad oſtium *Alauni* fluminis in Cumbriæ Ceangis. Hoc ſolutè ſcriptum fuerit *Vôl an tiü* quod *Caput* eſt *undæ* ſive *fluminis*: Nam & *Vôl* Dialecto quâdam idem eſt quod *Vêl* vel *Bêl*, & *Tiü* etiam quod *Iü*. Hæc Statio debetur elegantiſſimæ Aræ hoc loco erutæ, cui inſcribitur VOLANTII VIVAS: De quâ Arâ vide Camdenum. Fuerat fortè & aliud

Volan-

Volantium in Belgis, quod hodie dicitur *Valenciennes*.

VOLIBA apud Ptolemæum, hodie *Pons mur* eſt (ſive *Grand Pont*, corruptè **Grampond**) apud Oſtidamnios, quod oſtendit Camdeni Interpres, qui non ſolùm docet ipſum fluvium hodie correptè dici **Vale**, verùm etiam vicinam Sylvam **Coit-Fala**, de *Volibâ* urbe. Quid autem *Voliba* ſolutè ſcriptum niſi *Vôl i üâg* ſive *Caput fluctûs?*

VOLITANIUM: Vide in BLATUM BULGIUM.

VOLSAS SINUS, Ptolemæo Οὐόλσας Κόλπος, in Deucaledoniâ eſt, hodieque dicitur **Loch-Foil**, quod eſt *Lacûs caput*. Quin & ipſum *Volſas* eſt tanquam *Vôl is aſc*, quod quidem Dialecto quâdam eòdem redit: Nam & *Is* pro Articulo eſt *Ys*, & *Aſc* idem eſt quod & *Oſc* & *Eſc* & *Iſc*, variante loquelâ.

VOLUNTII apud Ptolemæum Populus eſt Iberniæ. Hodie horum Regio correptè dicitur **Ulſter**, quaſi *Voluntiorum Terra*. Britannis dicti videntur tanquam *Vôl* vel *Bôl unte*, quod quidem *Ulterius* eſt *Caput* ſive *Vennicnium*.

VOLURTIUM: Vide in VELURTIUM.

VONDICCA: Taciti Libris inſcitè ſcribitur *Voudicea* & *Voadicea* & meliùs Dioni Βουνδουίκη. Videtur hoc fuiſſe Caſtrenſe Reginæ nomen (ſive *Le Nom de Guerre)* qualia aliàs Brennus, Cingetorix, Ardiragus & ſimilia multa; quod ſi verùm eſt, *Uond Uiccieu*, *Uigantum* ſive *Uicciorum Caput* erit ſive *Princeps*: Veteribus enim Linguæ noſtræ Dialectis indifferenter ponebantur *Uand*, *Uend*, *Uind*, *Uond*, & *Cand*, *Kend*, *Kind* & *Cond* pro eo quod aliàs dicitur *Pend* ſive correptiùs *Pen*. Vide in ICENI. Alienum foret à noſtro inſtituto hujus Heroinæ facinora atque fortunam memorare, cùm omnibus notum ſit eam Praſutagi Regis fuiſſe uxorem, & LXX. Millia Romanorum & Belgici generis Sociorum, ſub Neronis principatu trucidaviſſe, immaniter à Romanis laceſſitam, & poſtea à Suetonio Paulino ſuperatam, hauſto veneno

fortiter

fortiter morti occubuisse, cùm nollet dignitati suæ superesse. Tacito Brigantum Regina habetur, puto quòd Iceni Brigantici generis fuerint.

VORTIGERNUS apud antiquum Gildam atque Bedam Britannorum Rex dicitur, Attacottorum scilicet sive Silurum. Hengisti (sive magis Ansegisi) hic erat gener, Ronüennæ sponsus & Patriæ proditor: Specioso tamen honoris Titulo insignitus est, quasi dicas *Güor ti i gereint*, quod est *Præ domo cognationis suæ.* Sic etiam legimus & Kentigernum Reguli fuisse Caledonii nomen, quasi *Kend ti i gereint*, sive *Caput domûs sui generis*. Fertur iste Kentigernus CLXXXV. annos omnino vixisse, & Episcopatu Dareoglassensi functum annos CLX; penes Autores sit fides. Vortigernus autem quòd Ambrosio Aureliano Romano Duci Purpuram invidisset, & peregrinum hostem in societatem Regni nefando fœdere accepisset, à Civibus suis solio detrusus fertur, neque injuriâ. Haud minore olim insaniâ, Æduorum atque Arvernorum de Principatu Galliæ dissidia Cæsarem & Ariovistum Germanum in Patriæ exterminium accersivêre.

VORTIPORIUS apud eundem Gildam Demetarum Rex fertur; & dici *Vortiporius* videtur tanquam *Güor ti Porüis* vel *Porüir*, quod est *Præ domo Pastorum.* Fuisse autem Demetas Silurum *Ceangos* sive *Pastores* nos suprà conjecimus. Vide in PARISI.

URTIUS flumen **Irthing** est in Otodinis: Vide in VELURTIUM.

UXACONA apud Antoninum, Camdeno habetur pro viculo **Oken-Yates** sive *Quernis Portulis*, non longè sitis à Veroconio in Cornaviis; verùm meâ quidem sententiâ satis absurdè, cùm nulla sint illic Antiquitatum vestigia, & Antonini Milliaria omnino repugnent. Nobis sanè videtur non longè abfuisse à Portâ Novâ sive **Newport:** Nam & majora oppida Veteribus dicebantur *Portæ*, sicuti apud Juvenalem

Porta Syenes pro ipsâ *Syene* eſt; unde & Saxonibus *Portmanni* dicuntur *Municipes*, & *Portgrevii*, *Urbibus præfecti*. Veriſimile admodum videtur *Uxaconam* fuiſſe ad inſignem lacum etiam hodie Latino vocabulo *Aquam latam* appellatum, in finibus Stadfordienſis Pagi ſive Ceangorum Orduicenſium. Certè vel *Uxaconæ* nomen, quod ſolutè ſcriptum erit *Uch a cond av*, quod eſt *Supra caput aquæ* ſive *Juxta aquam*, conjecturæ noſtræ maximè adſtipulatur. Quid quod vel ipſum *Novæ Portæ* nomen alium locum in viciniâ fuiſſe innuat ſe vetuſtiorem? Novimus ſanè & *Novam* nomine *Portam* ſucceſſiſſe non tantùm Iſcæ Silurum, verùm etiam & Tertiam dictam Paganelli, Lectoreto ſive Lactorodo in finibus Ancalitium. Quin & Antonini Milliaria à Pennocrucio ad Meer-Town ſive *Lacûs Oppidum* juxta *Aquam latam* ſitum ad amuſſim convenient. Sit igitur hodierna *Nova Porta* pro *Uxacona* Nova. Poſſe autem *Ux* ſcribi pro *Uch* nemini dubitandum eſt, cui quidem notum ſit Literam *X* uſurpatam fuiſſe Romanis, ſicuti vel hodie Hiſpanis, pro Græcorum χι. In quibuſdam Libris vitiosè ſcribitur *Uſocona* vel *Uſocoana*.

UXELA apud Ravennatem, Ptolemæo mendosè ſcribitur in pleriſque Exemplaribus Ὄζελλον & Οὔζελλον, & in melioribus Οὔξελλον: Quod quidem reſolutum erit *Uch ael au*, quod eſt *Super ſupercilium aquæ* ſive *maris*. Equidem *Uxelam*, ſive malles *Uxelum*, antiquum fuiſſe puto in Selgovis Caſtellum, etiam hodie Britannico vocabulo Caer-laverog ſive magis *Caer ar laü er og* appellatum, quod Latinè reddi poſſit *Arx ad manum Oceani*: Nam *Aü*, *Aüg* vel *Og* idem fuiſſe quod & Græcis Ὠγλὼ, nos aliàs oſtendimus. Arx autem iſta juxta Dunfrise eſt, quod *Oppidum* eſt *Friſonum* ſive *Frigonum* vel *Brigantum*, *Galloüidiorum* ſcilicet ſive *Scotobrigantum*, de coloniâ Briganticâ quæ in Iberniâ fuerat in Britanniam noſtram redeuntium.

UXELA:

UXELA: Ita enim ſcriptum reperio in melioribus Ptolemæi Libris, cùm in pluribus ſit Οὔζελλα, uſitato Librariorum vitio. Et penè quidem juraverim hanc fuiſſe *Salteſſe*, ſive uti hodie dicitur **Saltaſh**, in Oſtidamniis, cùm Camdeno ſit **Loſtithiel**: Poſſit enim *Uxela* eſſe tanquam *Uiſc heli* ſive *Aqua ſalſa*, quod & *Salteſſe* eſt ibridâ compoſitione.

UXELIS apud Ravennatem videtur eſſe *Iſcæ Oſtium* ſive **Exmouth**, in Dumnoniis. Certè Itineris ratio vetat eam eſſe Ptolemæi vel *Uxelam* vel *Iſcalim*. Quid autem *Uxelis* niſi *Uch ael iſc*, ſive *Super ſupercilio aquæ*?

UXELODUNUM: Ita planè in Ravennate Monacho reſcribendum pro monſtroſo *Uxeludiano*, Vaticano *Uxelludiano*: Nam ille ſexto caſu fecerat *Uxeluduno*, de quo Exſcriptorum *Uxeludiano*. In Libro etiam Notitiæ alio vitio ſcribitur *Axelodunum*. Atque hæc quidem Statio fuerat *Tribuni Cohortis Primæ Hiſpanorum*. Veteribus etiam Saxonibus non minore prodigio dicitur Hextolderham, ut & vicinus fluviolus de urbis nomine *Hextold*. Verùm excuſandi ſunt Barbari, cùm vel ipſi Bedæ dicatur *Hauguſtald*, quaſi dicas *Alta Civitas*: Nam & *Haug* Saxonibus pro *Alto* eſt, & *Stald* ſive *Stad* vel Stede pro *Urbe* & quâvis *Sede*; Germani hodie dicerent **Hochſted** vel *Hochſtold*. Nobis nimis correptè **Hexham** pro *Hextoldſham*, *Uxelodunum* eſt. Inclytus hic olim locus, & Epiſcoporum plurimorum Sedes, in Berniciorum ſive Otodinorum finibus, ultra Tinnam fluvium ſitus. Eodem planè vocabulo eſt & Gallorum *Uxelodunum*, prærupto colle ſitum in Cadurcorum finibus in partibus Aquitaniæ, hodieque *Uſſoldun* appellatum. Atque hoc quidem veteri Celtarum ſermone eſt *Uchel dun*, quod eſt *Arx* vel *Civitas excelſa*. Hiſpanis vel hodie *X* eſt pro Græco χι; quod & fortè ſequebantur olim Celticæ Provinciæ, quibus Græcorum Alphabetum in uſu erat communi. De *Uxeloduno* autem noſtro ita Malmesburienſis Hiſtoricus, agens de Wilfrido Epiſ-

copo; "Ibi ædificia minaci altitudine murorum "erecta, & diverſis anfractibus per trochleas mirabile quantum expolivit cæmentariorum opera, "quos Româ ſpes munificentiæ attraxerat; adeò ut "ambitionem Romanam præ ſe ferrent, diuque cum "vetuſtate luctata conſiſterent."

UXISAMA: Vide in MINERVÆ.

Z.

ZERDOTALIA: Vide in VERDOTALIA.

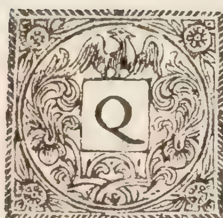
FINIS.

D.
EDVARDI LUIDII
DE
Fluviorum, Montium, Urbium, &c.
in BRITANNIA Nominibus
ADVERSARIA
POSTHUMA.

LECTORI.

UÆ hìc ſubjiciuntur D. EDVARDI LUIDII Adverſaria *Anglico ſermone conſcripta, in hunc ordinem digeſta fuêre tanquam amplioris quod meditabatur Operis* Ἰχνογραφία; *quod nuperrimi Galliarum Regis Patrocinio haud indignum fore judicavit. Chartulas haſce (ut ex Autographi Titulo conſtat) Reverendo admodum Patri, tunc temporis Carliolenſi, nunc verò Derenſi Epiſcopo communicare ſtatuit; nihil autem ad doctiſſimi illius Antiſtitis manus pervenit, præter Annotatiunculas quaſdam* De Fluviorum apud Cambro-Britannos Nominibus *Latinè conſcriptas, quarum Præſul humaniſſimus pro ſuo erga omne genus Literas ſtudio nobis copiam facere dignatus eſt, quaſque ideò in lucem emittimus, ne quid à tanto Viro profectum (quantum in nobis eſt) periret, quod Reip. Literariæ prodeſſe poſſit. Ut in utriſque his Reliquiis* Luidianis *eadem, quâ uſus eſt*

D. BAX-

D. BAXTERUS, *adhiberetur Orthographia, commodum prorsus atque necessarium judicavimus; ne Lectori diversis in eodem Volumine scribendi rationibus molestia facessatur: Quinetiam Voces pauculas, uncis inclusas, hìc illic inserere necesse habuimus, ut Lectoribus Linguæ Britannicæ imperitis Autoris sensus luculentiùs innotescat. Ex hisce Scriptis, æquè ac aliis quæ ipse dum in vivis esset publici juris fecit, satis constat quantum Orbi Literato intulerit detrimenti Viri ad hanc Literaturæ partem ornandam instructissimi Mors præmatura; eò magis deflenda, quòd parem huic, quod Ipse tàm fœliciter designaverat, Operi vel mediocriter absolvendo neminem post se superstitem reliquerit.*

Some part of the Substance of a LETTER *to the Bishop of* Carlile, *about the Signification of the Names of Places in the* British.

Appellative Names of WATER.

THE SEA hath several Names, as *Môr*, *Eigion* and *Güeilgi*, answering to the Latin *Mare*, *Oceanus* and *Pelagus*. *Lhyr* was another old Name, written by the Güydhelian Britains *Léar*.

AVON, **A River**, is according to our oldest Orthography to be written *Amon*; so that the Latin *Amnis* is but the same with it.

NANT is **A Brook**; and CORNANT, **A small Rivulet**.

ABER is the **Fall** of a lesser Water into a greater, as of a Brook into a River, of a River into a Lake [or Sea] &c.

CYMMER, Pl. *Cymmere*, is the **Meeting** of Two or more Rivers; whence *Pont y Cymmer* near Lhan Trisaint in Glamorganshire, and *Lhyn y Cymmer* in the Severn near Lhan Idloes, &c.

LHUCH

Lhuch was commonly uſed for A Lake in Brecknockſhire and Carmarthenſhire, as appears by the ſeveral Names of *Lhüch Taüe*, *Lhüch Saüdhe*, *Lhüch Cybirych*, *Lhyn Lhan Lhüch*, *Tal y Lhyche*, &c. This word is Güydhelian Britiſh; ours being *Lhyn* for any Lake or Pond, as alſo for a Pool in a River.

Rhaiadr is a Cataract; tho' underſtood now in few places beſides Carnarvonſhire and Merionithſhire.

Cors is a Marſh, according to the common acceptation. This word ſignifies alſo Reeds; and Marſhes being often overgrown with them, it was thence probably they were called *Corſydh*.

Pydeu is properly a Draw-well, from the Latin *Puteus*; but it is alſo uſed for Mire.

Fynnon, tho' generally uſed for a Well, ſignified alſo the Firſt or Higheſt Lakes of the greateſt Mountains; as we find by *Fynnon lâs*, *Fynnon vrêch*, and *Fynnon velen*, near Lhan Beris in Carnarvonſhire.

Bala is the Exit of a River out of a Lake.

Proper Names of Rivers.

I. As for the Names of Rivers, We often find that when a Country is new peopled, the New-Commers take the Appellatives of the Old Inhabitants for Proper Names. And hence it is that our Anceſtors at their firſt coming (whenever that was) called ſo many Rivers in England by the Names of Asc, Esc, Isc, Osc and Usc, which the Engliſh afterwards partly retained (eſpecially in the North) and partly varied into Ax, as Axley, Axholm; Ex, whence Exmouth, Exeter; Ox, whence Oxford for *Ouskford*; and Ux, as in Uxbridge, &c. This I ſay proceeded from our ignorance

rance of the Language of our Predeceſſors the Güydhelian Britains, amongſt whom the word ſignified nothing but **Water**, as it doth yet in the Highlands and in Ireland. In the ſame manner have the Engliſh miſtaken our *Avon*, which tho' it ſignified only **River** in general, yet ſerves with them for the Proper Name of ſeveral of their Rivers; as **Avon**, the River of Briſtol, Stratford upon **Avon**, *&c.* Nor are we to doubt of the like Examples in all Countries, ſo far as ſuch Words may be intelligible to Antiquaries.

II. TAM. A great number of our larger Rivers began with the word *Tav* and *Tiv*, or as anciently written *Tam* and *Tim*; hence **Thame** or **Thames**, *Tav*, *Taüy*, *Tyüy*, *Teivi*, *Dyfi*, *Deva* Rom. now **Dee**, **Dove** in Staffordſhire, *&c.* This *Tam* is in all probability the ſame with the Greek ταμος in Πόταμος, as *Dalen* is doubtleſs the ſame with their Πέ-ταλον, and *Brüynen* with their Πά-πυρον; to comply further with which, we alſo ſay *Pabüyren*. I take therefore the Initial Πα, Πε and Πο in ſuch Greek Words to be old Prepoſitives, ſuch as I have exemplified in the Comparative Etymology, p. 40. col. 2. For it is nothing likely that ever we ſhould leave *Pa*, *Pe* and *Po*, in caſe we had ever uſed them.

III. GUY, UY. *Güy*, *Üy*, *Üys*, *Ey*, *Y* and *I* are as often the Final Syllables of our Rivers, as *Tav* &c. the Initial. In the Gothick and modern Swediſh **Aa** ſignifies a **River**, and in the French *Eau* is **Water**, to which the Britiſh word ſeems to anſwer; ſeeing the Water between Ramſey and S. Davids, and between Angleſey and Carnarvon, is called *Meneü*, which according to that ſenſe ſignifies **Narrow Water**. This Termination is in all the Rivers mentioned above, and in a great many others, as *Lhygüy*, *Colynüy*, *Y Vyrnüy*, *Dourdüy*, *Elüy*, *Cynüy*, &c.

IV. LHYR. As *Mâr*, *Mêr* and *Môr* ſignified anciently **Water** as well as **Sea**; ſo did likewiſe the word *Lhyr*, whence *Lhyr* and *Leri* in Cardiganſhire, and *Loire* in France.

V. CLET, CLUYD, CLYD, *&c.* This word, whenceſoever derived, ſignifies a **River** or **Brook**, and is variouſly expreſſed, as *Clüyd* in Denbighſhire, **Clyde** in Scotland which runs by Green-Oak and Glaſcow, *&c. Clydach* in Glamorganſhire, *Cledach* in Pembrokeſhire, *Clydog* in Cardiganſhire, whence *Lhanvair y Clydoge*, and *Clettür*, ibid. whence *Dôl y Clettür*.

VI. MAR [or MER] and MOR in the Names of ſome Rivers ſignifies only **Water**; as *Ogmor* qu. *Eogmor*, **Salmon-Water**, in Glamorganſhire and Carnarvonſhire, *Marlas* in Carmarthenſhire, *Morlas* in Glamorganſhire, *&c.* In ſome others it may ſignify **Great**, as *Mordav*, **A great Brook**, *&c.* in Shropſhire. We find it in the former ſignification in other Compounds, as particularly in *Cymmer* abovementioned, and in *Merhelig* or **Waterwillow**, for **Sallow**.

VII. Rivers take their Denominations frequently from the COLOUR of their *Sand* or *Gravel*; as, *Güendraeth* [**White-ſand**] in Carmarthenſhire, *Nant-côch* [**Red-brook**] in Merionnithſhire or Denbighſhire, *Dulas* [*Atro-cœruleus*] in Denbighſhire, **Douglas** [of the ſame ſignification] in Scotland, *Yr Avon lâs* [**The green river**] in Glamorganſhire, *Yr avon vydr* [**The foul river**] in Monmouthſhire, **Lowther** from *Gloyüdhür* [**Clear-water**] in Weſtmorland, *Lhygüy*, *i. e. Amnis limpidus*, in Carnarvonſhire.

VIII. Some Rivers are Metaphorically denominated from the NATURE of their *Current*; as,

Gavr or **Goat** from its frequent leaping in time of Floud over a great number of large Stones and Precipices, down from the Glyder to Lhan-Beris in Carnarvonſhire.

Turch,

Türch, A Hog, in Brecknockshire; so called because in Floud it tumbles up the Gravel and Stones.

Banü, A Pig, *ibid.* for the same reason; and hence probably the Ban, the main River of Ireland.

Jürch, A Roe-buck, in Shropshire, from its swift Current.

Jyrchelh, A Roe, in Carnarvonshire.

Elain, A Fawn, in Montgomeryshire.

Hespin, A Sheep that yields no Milk. There are two or three Brooks of this Name about Ystradyelhte in Brecknockshire, so called because their Channels consisting of Limestone have great Caverns, which in Summer time take up all the Water the Springs afford; so that the Channels being left *dry*, the Brooks are called *Hespin*.

Brân, A Crow, probably from its Swiftness. There is a Brook of this Name by Lhan-Gollen in Denbighshire, whence the Name of *Dinas Brân*, and not, (as Humphrey Lhüyd and Camden suppose) from the Gaulish [General] *Brennus*. There are two or three more *Brân*'s in Brecknockshire and Carmarthenshire.

IX. They sometimes receive their Names from some remarkable TREES or PLANTS growing on their Banks or in them; as *Nant yr Helig*, q. d. Anglicè, Willowbeck; *Güernant*, i. e. Alderbourn, &c. *Alaü*, a River of Anglesey is probably so callee from White Water-Lillies, which in British are called *Alaü*.

X. Some few of the smaller Brooks have no other Name than that of the VILLAGE they pass by or through, as *Avon Dolgelhe*, *Nant Coris*, *Avon Lhanvair*, &c.

XI. Some others of them are named from their being BOUNDARIES either betwixt one County and another, or one Parish and another, or betwixt several Men's Lands. And such are often called *Finnant* or *Nant y Fîn*, *Tervynnant* or *Nant y Tervyn*,

Nant y cyffin; [q.d. **Meer-brook**; the words *Fîn*, *Tervyn* and *Cyffin* ſignifying a **Boundary** in the Britiſh.] So *Nant Oüen*, [Owen's **Brook**] *Nant Idüal*, [Idwal's **Brook**] &c.

Names of Mountains.

I. VA. The Syllable *Va* at the End of the Name of a Hill or Mountain is but the ſame with *Van* or *Man*, **A Place**. As *Güidhon* therefore ſignifies a **Tall Woman**; *Güydhgrug*, **A Conſpicuous** or **High Mount**; *Güydhvaen* and *Maen Güydhog*, **A High Stone**: So *Güydhva* (the Name of the higheſt Hill in the Foreſt of Snowdon) imports nothing elſe but a **Conſpicuous** or **High Place**; and *Güylva*, **A Watch-place**; *Preſüylva*, **A Place of Tents** or **Camp**; *Y Gelhegva*, **The Orchard**, *&c.*

II. The moſt common way of naming Hills was by Metaphors from the Parts of the Body; as,

1. Y Voel, **Bald-pate**: A Name frequently impoſed on towring Hills that have no Woods growing on them; as, *Moel yr Üydhva*, *Moel Siabod*, *Moel Elian*, *Moelüyn*, *Moelhedog*, *Moel y Vamme*, *Moel y münd*, &c. The People about Abergavenny in Monmouthſhire, having loſt the true notion of this word, call a Sugar-loaf-hill near the Town, **The Vale**.

2. Y Benglog (*i.e.* **A Skull**) is the Name of a Rock at Lhan-Lhechid in Carnarvonſhire.

3. Tal, **The Front** or **Forehead**. This is not ſo much uſed for Mountains as for ſuch Places as are at the End of Cauſeys, Bridges or Lakes; and therefore the words that commonly follow *Tal* are *Sarn*, *Pont*, *Lhyn* or *Lhüch*; as, *Tal y Sarn*, **The End of the Cauſey**; *Tal y Bont*, **Bridge-End**; *Tal y Lhyn*, **The End of the Lake**, &c.

4. Kern,

4. KERN, One **Side** of the **Face**; as, *Kern y Büch*, The Name of a Rock in Oswaldstree Parish.

5. AEL, **An Eye-brow.** *Ael y Rhiü*, *Ael y Voel*, *Ael yr Alht*, &c.

6. LHYGAD, **An Eye.** *Man dou Lygad yr ych*, at Hir-vynydh in Glamorganshire. *Lhygad Lhychür* is a Cave where the River *Lhychür* rises in Carmarthenshire.

7. RHYN (**A Nose**) was seldom used but in the Compound word *Penrhyn*, which is our most common word for a **Promontory**. In the Highlands of Scotland it is always *Run*, just as our *Din* or *Dinas* is their *Dun*. To this *Rhyn* answers the English **Ness**; as in **Sheerness** in the Isle of Shepey, **Cathness** in Scotland, *&c.*

8. GENEU (**A Mouth**) is used sometimes for a **Pass** betwixt Hills; as *Geneu 'r Glyn* in Cardiganshire, *Geneu 'r Dinlhe* in Shropshire.

9. PEN (**The Head**) is so well known to be used for Hills, that little needs be said. Not only **Pennigent** and **Pendley** in Lancashire are supposed to be thence derived, but also the *Apennine* Mountains of Italy, by Camden and others.

10. GUDHV, **The Neck.** *Güdhvglas* in Carnarvonshire.

11. MUNUGL, **The Neck**. *Münügl y Lhyn* by Bala in Merionnithshire. *Myned dhüylaü münügl ag un*, is **To embrace one about the Neck**. And it is from this *Münügl*, *Müng*, &c. that the Latin *Monile* is derived.

12. GUAR, **The Nape** of the **Neck**; as, *Güar y Cae*, &c.

13. BRAICH (**An Arm**) is often used; as, *Braich y Bîb*, *Cevn y Braich*, &c.

14. BRON, **The Breast**; as, *Y Vron*, *Y Vron dhu*, *Y Vron vaür*, *Y Vron lâs*, *Y Goedvron*, &c.

15. KEST, **The Belly**; as, *Y Gêst* in Merionnithshire, **Hergest** (an legendum *Hir-gest?*) in Herefordshire.

16. CLUN,

16. CLUN, **The Hip**; *Y Clûn hîr* in Radnorshire.

17. CEVN, **The Back**; *Cevn y Glyder* in Carnarvonshire; *Y Cevn crach* in Shropshire, *&c.* very common. DRUM is of the same signification, but a Güydhelian word.

18. YSTLYS, **A Side**; as, *Yr Ystlys*, *Ystlys hirwayn* in Glamorganshire, *&c.*

19. BONTIN, **A Buttock**; as, *Moel y Vontin* in Cardiganshire, *&c.*

20. ESGAIR, **A Leg**; as, *Esgair hîr* in Cardiganshire, *Esgair Lüyd* in Carnarvonshire, *Esgair Wedher* in Merionnithshire, *Esgair hirvaür* in Monmouthshire, *&c.* The signification of the word is lost in Wales, but retained in Basse Bretagne, where they call the **Leggs**, *Diuescar*, q. d. *Düy Esgair*, tho' in the Singular they call a **Leg**, *Gar*.

21. TROED, **A Foot**; as *Troed y rhiü*, *Troed yr alht*, *Troed y vron*, &c. Sic Lat. *Pedemontium*.

III. Another way of Denomination of Mountains was from PERSONS who had been once Proprietors of them; as *Carnedh Dhavydh*, *Carnedh Lyüelyn*, *Carnedh Higin* in Carnarvonshire, *Brynnie Güenlhian* in Montgomeryshire, *Cader Idris* in Merionnithshire, *Cader Arthur* in Brecknockshire, *Moel Arthur* in Denbighshire, *&c.*

Cities, Towns, Castles and Villages.

I. TIN or DIN (whence *Tinbren* in Denbighshire, *Tin Sylüy* and *Tindaethüy* in Anglesey, *Dinorüic* in Carnarvonshire, *&c.*) was according to the Güydhelian British *Tun* or *Dun*, and is so used yet by the Highlanders and Irish. The Romans in their Orthography of the Word agreed with them rather than us: For they wrote *Uxellodunum*, *Neodunum*, *Lugdunum*, and not *Uxellodinum*, *Neodinum*, *Lugdi-*

Lugdinum, &c. In the Güydhelian British (or Old Celtick) *Dunadh* is **To shut up, to hedge** or **inclose**, *&c.* This the Old English called *Tune* (as we always find in the Saxon Books) and afterwards **Town**.

II. MAES (**A Field** or **Plain**) was called in the Old Celtick, and is still in the Güydhelian British, *Magh*: This the Romans wrote *Magus*; as we find extant in *Duromagus*, *Rothomagus*, &c.

III. CAER (**A City**) comes from *Cau*, **To shut** or **inclose**, in the same manner as the Güydhelian *Dun* abovementioned comes from their *Dunadh*. And this seems to be so well confirmed, as to be past all doubt, when we consider that in Carmarthenshire **The Wall of the Churchyard** is called *Caer y Vynüent*, and any **Trench** or **Bank** of an old **Camp** is called *Caer*. We premised that word to all the Places of Britain that had been Walled by the Romans; and the Old English (however that came to pass) turned every *Caer* of ours into Ceaster, and afterwards into *Cester*, *Cister* and *Chester*.

IV. TRE or TREV seems to have signified anciently only a **Family**, and to be of the same Origine with the Latin *Tribus*. So *Pueblo*, which properly signifies a **People**, is a common Spanish Word for a **Small Town** or **Village**: And our *Plüyv* is doubtless nothing else but the Latin *Plebe*. *Trev* signified not a **Town** anciently, but a **House** or **Home**; and it is still so used when we ask, *A ydyü'r gür gartrev?* [**Is the Man at home?**] For which they say in Southwales, *A ydyü'r gür yn nhre?* Hence so many *Tre*'s in Cornwall, which were for the most part but single Houses, and the word subjoined to it only the Name of a Britain who was once the Proprietor; as, *Trev Erbyn*, *Trev Annian*, *Tre Vydhig*, *Tre Gerens*, *Tre Loünydh*, &c. Whether the German **Dorf**, called in England **Thorp, Threp** and **Thrup**, may not put in for the same Origine and Signifi-

Signification, is left to the English-Saxon Antiquaries.

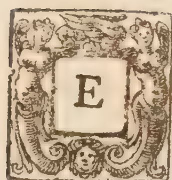
V. LHAN or LAN, tho' uſed for a **Church**, yet ſignifies properly (as Dr. Davies has obſerved) only a **Yard** or **Incloſure**, as we find by the Compound Words, *Ydlan*, **A Hagard**; *Perlhan*, **An Orchard**; *Güinlhan*, **A Vineyard**; *Corlan*, **A Sheepfold**; *Corflan*, **A Churchyard**, &c. And this ſignification of it is alſo confirmed by the Cantabrians or Pyrenean Spaniards, who call a **Garden** *Landa*, and uſe alſo the ſame word for a **Field** or any other **Incloſure.** The reaſon why we uſe it for a **Church** was (as I conjecture) becauſe before Chriſtianity, the Druids ſacrificed and buried their Dead in a Circle of Stones, which had a *Cromlech* or *Kiſt Vaen*, or both, in the midſt; as we find at *Kerrig y Drudion* in Denbighſhire, and elſewhere. And it is probable that, from ſuch a *Crug* of Stones, or a *Circus* or round Trench, or from both, the Teutonick Nations took their **Kirk**, corrupted by the Southern Engliſh to **Church**. *Lan*, beſides Wales, is common in Cornwall and Baſſe Bretagne, but ſcarce uſed at all in Ireland and Scotland, where the old word is *Kîl*; the Derivation whereof I muſt leave to further enquiry.

VI. The moſt general way of naming Towns amongſt the Britains was from the RIVERS on which they were ſituate; as we find by the Roman Towns of Wales, *Iſca Legionum*, *Gobannium*, *Nidum*, *Leucarum*, *Conovium*, *Segontium*; all made out of the Britiſh Names of the Rivers *Uyſg*, *Kevni* (corrupted now to *Kenvi*) *Nêdh*, *Lhychür*, *Conüy* (or *Cynüy*) and *Seiont*, called now *Avon y Sant* from *Saint Peris*, the common People ſuperſtitiouſly miſtaking *Seiont* for *Sant*.

[*De*

[De Fluviorum Nominibus apud Cambro-Britannos.]

X Fluviorum Nominibus apud Cambro-Britannos, quædam ſunt ipſis Indigenis non intellecta; ut, *Havren*, Sabrina, *Dyvi*, *Teivi*, *Toüi*, *Tâv*, & pleraque majorum Fluminum nomina: Alia Linguæ Britannicæ periti facilè interpretantur; atque hæc ſub variis Claſſibus recenſeri poſſunt.

Sit PRIMA CLASSIS eorum quæ ſua Nomina tranſlatitiè ab Animalibus mutuati ſunt.

CARU, *Cervus*. *Rhyd y Carü*, i.e. *Trajectus Cervi*, non procul Oſüeſtriâ in Agro Salopienſi.

KEIRU, *Cervi*. Plural. Subintelligitur forſan *Avon*, *Amnis*, q. d. *Cervorum Fluvius*, eò quòd juxta hunc Fluvium ſtabulari conſueverint. Meir.

ELAIND, *Hinnulus*: At ſcribitur *Elain*. Germanis Elandt, *Alce*. Radn.

JURCH, *Capreolus*. Varii ſunt hujus nominis Amnes & Rivuli in Cambriâ, quorum alii à Velocitate ſic dicti ſunt, uti *Jürch* in Arvoniâ; alii, quòd *Capreoli* (Animalia in Cambriâ olim rara, hodie nulla) circa hoſce Rivulos aut Fontes aliquando

 verſati

verſati ſunt; ut *Fynnon yr Jürch* non procul Oſüeſtriâ apud Salopienſes.

JYRCHELH, *Capreola*.

TURCH, *Porcus:* Eò quòd inſtar *Apri* terram effodiat, arenam & ſabulam evertendo. Ob eandem rationem apud Arvonienſes quidam Amnis *Süch* nomen obtinuit, quod *Vomerem* denotat. Meir.

HESPIN, *Ovis ſterilis, lac non præbens:* Eò quòd æſtivo tempore *exſiccatur*. Meir.

CLASSIS II.

A Colore Aquarum.

Y GAMLAS, i. e. *Cam viridis* vel *cœruleus*. *Cam* autem (hoc eſt, *Curvus*) à crebris *Sinubus* & *Curvaturis* dictus eſt. Meir. & Caernarv. Item alius *Camlas* apud Breconienſes.

CAIN, *Limpidus, clarus, illimis*. Meir. & alibi.

CLAIRUEN, *Limpida:* Eſt enim Fœminei generis, ut pleraque alia Cambriæ Flumina. Ad verbum, *Clarè candida*. Radn.

DULAS, *Ex nigro ad cœruleum* vel etiam *viridem accedens*. Brecon. Alter in Agro Maridunenſi, & alii alibi.

MORLAS, *Aqua cœrulea*. *Môr* propriè *Mare* ſonat: At multorum etiam Fluminum Cambriæ nominibus in Compoſitis adjicitur; uti *Ogmor*, *Nanmor*, *Morda*, &c. Caerm.

LHUYD, *Turbidus, lutoſus*, &c. Montgom.

DU, *Niger:* Unde forſan Dee Ceſtrenſium; parùm enim aut nihil diſcrepant in prolatione.

CLAS-

CLASSIS III.

A Colore, aliiſque Accidentibus Sabuli.

Y VELENRHYD, i. e. *Trajectus flavus.* Meir.

GUENDRAETH, *Sabulum album.* Caerm.

LHYVNANT, à *Lhyvn*, *Lævis*, & *Nant*, *Rivus*: Quòd ſaxa violento & præcipiti curſu inſtar marmorum *lævigat*. Cardig.

CLASSIS IV.

A Fremitu Aquarum.

DYSYNNI, *Sonorus.* Meir.

DOURDUY: Forſan non ineptè *Aquam reſonantem* interpretarer, à *Dürdh*, *Sonitus*, & antiquo *Güy*, *Aqua*: Necnon in Rupibus Merviniæ maximè *ſonorus* eſt hic Fluvius. Daviſius in Lexico Brit. ſcribit *Dyvrdüy*, quod ſonat, *Aqua duorum amnium.* Alii *Dyvrdu*, *Aqua nigra.* Eligat Lector quod maximè placet. Meir. Denb. &c. Idem eſt qui Ceſtrenſibus, mutato nomine, **Dee** audit.

CLASSIS V.

A variis defluendi modis.

CAM, *Curvus*, ſæpius in Compoſitis occurrit; an verò ſeorſim incertus ſum.

TROUSNANT, *Rivus tranſverſus*; à *Traüs*, *Trans*, & *Nant*, *Rivus.* Brec.

MERDHUR, *Aqua ſtagnans*, quaſi *Marüddür*, i. e. *Aqua mortua*; à *Marü*, *Mortuus*, & *Dür* vel *Dyvr*, *Aqua.* Meir.

RHAIADR, *Cataracta.* Montgom.

CLASSIS VI.
Ab Utenſilibus.

SUCH, aliter SOCH, *Vomer* : Quòd terram, dum labitur, inſtar *Vomeris* eruat. Caern.
CLEDHEU, *Gladius.* Pembr.
CYLHELH. *Gladiolus, culter, pugio.* Pembr.
GUAIN, *Vagina.* Pembr.

CLASSIS VII.
A Locis quæ præterfluunt : Atque in hiſce omnibus ſubintelligitur *Avon* vel *Nant*, *Amnis* ſive *Rivus.*

LHANBEDR, *Eccleſia* Divi *Petri.* Meir.
HIRGUM, *Vallis longiùs extenſa.* Meir.
KESSEILGUM, *Vallis ſinuoſa.* Meir.
LHUYN GURIL. *Lhüyn, Nemus, dumus, fruticetum :* At *Güril* quid denotat hodie non conſtat. Meir.
GARTH GENNI: *Garth, Collis, teſqua, aſpretum.* Meir.

CLASSIS VIII.
Quæ Aquam ſimpliciter denotant.

UYSC, Anglis Usk, Hibernis *Uiſge*, *Aqua.* Apud nos hodie non occurrit ; verùm antiquitùs obtinuiſſe ſuſpicor : Sic *Lhüch*, *Lacus*, apud Britannos fermè in deſuetudinem abiit ; cùm tamen in Hiberniâ *Loch* in eodem ſenſu ſit vox trita & omnibus nota. Brecon. & alibi.

AVON,

AVON, *Fluvius.* Convenit hæc Vox cum Latinâ *Amnis: M* enim apud Latinos in vocibus Britannicis *V* fieri, exempla ſunt *Elven, Elementum*; *Fyrv, Firmus*; *Furvaven, Firmamentum*; *Tervyn, Terminus*, &c. Non tamen hinc colligendum, Britannos à Romanis hanc vocem accepiſſe; quippe apud Hibernos etiam occurrit, quos certum eſt antiqua hujuſmodi vocabula non debere Romanis, quibus nunquam paruerunt, ſed Britannis à quibus originem duxiſſe arbitrantur Viri Doctiſſimi, Gulielmus Camdenus & Rodericus O Flaherti. Monm. Plures in Angliâ Fluvii ſunt hujus nominis.

ISC, Pembr. Idem cum *Uyſc* videtur.

GUY, Anglis Wye: An fortè *Aquam* denotabat apud Antiquos? Unde in Compoſitis *Y Vyrnüy, Doürdüy, Edüy, Mynüy, Moüdhüy, Elüy, Lhugüy*, &c.

INDEX.

INDEX.

A.

Anton.

Bello-

C.

C.

Coven=

Erming-

Jer-

Lan-

Lough-

Orrea.

S.

INDEX.

Tal

V.

Wool-

The NAMES of the SUBSCRIBERS.

N. B. *Those that have Asterisks before them have subscribed for Royal Paper.*

* EDward Alexander, Esq.
Anthony Allen, Esq.
John Anstis, Esq. Garter Principal King at Arms.
JOHN LORD BISHOP of S. ASAPH.
Thomas Bacon, Esq.
* Charles Bale, M. D.
* Mr. John Bamber, Chirurgeon, F. R. S.
Mr. Christopher Bateman, Bookseller.
The Reverend Mr. Baxter.
Peregrine Bertie of the Middle Temple, Esq.
Mr. Halley Bishop.
James Blackley, M. A.
* RICHARD EARL of BRADFORD.
Charles Brent, M. A. Student of Christ-Church, Oxon.
* John Bridges, Esq. F. R. S.
Owen Brigstocke, Esq. F. R. S.
William Bristow, Gent.
Leigh Brook, M. A. Fellow of Brasen-Nose College, Oxon.
Mr. James Burnet.

* Sir Thomas Bury, Lord Chief Baron of his Majesty's Exchequer.
John Campbell of Calder, Esq.
* JOHN MARQUISS of CARNARVON.
William Carter of Kemmel, Esq.
* JAMES LORD CAVENDISH.
* JAMES DUKE of CHANDOIS.
William Chapple of the Middle Temple, Esq.
* Arthur Charlett, D. D. Master of University College, Oxon.
* FRANCIS LORD BISHOP of CHESTER.
John Chicheley, Esq.
* HUGH EARL of CHOLMONDLEY.
* George Clark, LL. D.
Robert Clavering, D.D. Treasurer of S. David's.
Mr. Henry Clements, Bookseller of London.
James Cocks, Esq.
Cook, M. D.
John Cottle, Esq.
George Cresset, Esq.
Thomas Crisp, Esq.
* Thomas Crowe, M. D.
Samuel Cruwys of the Inner Temple, Esq. F.R.S.
Sir James Dalrymple, Baronet.
Charles Dartiquenave, Esq.
* ADAM LORD BISHOP of S. DAVID'S.
Alexander Denton, Esq.
* WILLIAM DUKE of DEVONSHIRE.
* Brigadier James Dormer.
Richard Dyer, M. A. Fellow of Oriel College, Oxon.
John Eames, Gent.
* WILLIAM LORD BISHOP of ELY.
Sir John Evelyn, Knight and Baronet.
Francis Fane, Esq.
Thomas Field, B. D.
Charles Fleetwood, M. A. Prebendary of Ely.
* THOMAS LORD FOLEY.

* Sir

* Sir John Fortescue, One of the Justices of the King's Bench.

Humfrey Foulkes, M. A. Prebendary of S. Asaph.

Martin Foulkes, Esq. F.R.S.

Thomas Foulkes, M.A. Student of Christ-Church, Oxon.

Mr. John Freek, Chirurgeon.

Robert Freind, D. D.

* John Freind, M.D. F.R.S.

Richard Frewin, M. D.

* Roger Gale, Esq; F. R. S.

Samuel Gale, Gent.

John Georges, Esq.

William Gibbons, M. D.

Mr. Bernard Gizlanzoni.

Mr. Richard Glynne.

Robert Gray, M. D.

Robert Gray, Esq.

Mr. Edward Green, Chirurgeon.

The Reverend Mr. Green of Derby.

Henry Gregory, M.A. Student of Christ-Church, Oxon.

Griffith Gunnys, B. D. Fellow of Jesus College, Oxon.

Edmund Prideaux Gwyn, Esq. Gentleman-Commoner of Christ-Church, Oxon.

John Hadley, Esq. F.R.S.

Peter Halden, Esq.

Anthony Hall, M.A. Fellow of Queen's College, Oxon.

Henry Hall, M. A.

Joseph Hall, Esq. Sergeant at Arms.

Edmund Halley, LL.D. Savilian Professor of Geometry, Oxon. and Secretary of the Royal Society.

John Hammond, D. D. Canon of Christ-Church, Oxon.

Philip Harcourt, Esq.

* John Hare, Esq. Richmond Herald.

* Edward Harley, Esq. Gentleman-Commoner of Christ-Church, Oxon.

* EDWARD LORD HARLEY.

* WILLIAM MARQUISS of HARTINGTON.

John Harwood, LL.D. F.R.S.

David Havard, M.A.

Hopton Haynes, Esq.

Thomas Hearne, M.A. of Edmund Hall, Oxon.

Mr. Samuel Hellyar of Queen's College, Oxon.

Nicholas Herle of Launceston in Cornwall, Esq.

Thomas Hesketh, Esq.

Abraham Hill, Esq. F.R.S.

Mr. James Hill of the Inner Temple, F.R.S.

John Hill, B.D. Fellow of Queen's College, Oxon.

* Samuel Hill, Esq.

Joseph Hodges, Esq. F.R.S.

George Holmes, Esq.

* Lawrence Howel, M.A.

John Hudson, D.D. Keeper of the Bodleian Library, Oxon.

Edward Hughes, B.D. Fellow of Jesus College, Oxon.

Edward Hulse, M.D.

David Humfreys, M.A. Secretary to the Corporation for propagating the Gospel in Foreign Parts.

* Mr. Robert Huntman.

Thomas Hussey of the Middle Temple, Esq.

Coll. Alexander Jacob.

The Reverend Mr. David James.

Nicholas Jeffreys of the Inner Temple, Esq.

* Walter Jeffreys, Esq. F.R.S.

* Sir Joseph Jekyl, Master of the Rolls.

* Thomas Jett, Esq. F.R.S.

John Inglis, M.D. F.R.S.

Messrs. William and John Innys, Booksellers.

Thomas Jobber, Esq.

John Joceline, Esq.

Maurice Johnson of the Inner Temple, Esq.

John

John Jones, M. A.
William Jones, B. D. Fellow of Jeſus College, Oxon.
* William Jones, Gent. F. R. S.
James Jurin, M. D. F. R. S.
* Robert Keck, Eſq. F. R. S.
James Keith, M. D.
Thomas Kennedy, Eſq.
* Mr. Robert Keylway, Chirurgeon.
John Kidby, A. B. of Baliol College, Oxon.
Thomas Kilpin of the Middle Temple, Eſq.
* Corbet Kinaſton, Eſq.
* GEORGE EARL of KINNOULL.
John Lance, Gent.
The Honourable William Lee, Eſq.
Peter Le Neve, Eſq. Norroy King at Arms, F.R.S.
* Henry Levett, M. D.
Eraſmus Lewis, Eſq.
Mr. John Lewis, Bookſeller.
EDMUND LORD BISHOP of LINCOLN.
Edmund Littlehales, M. D. F.R.S.
Lockier, D. D.
WILLIAM LORD BISHOP of LONDONDERRY.
* Mr. Charles Lyddel, Gentleman-Commoner of Chriſt-Church, Oxon.
Mr. Haſtings Lloyd of Chriſt-Church, Oxon.
* Mr. John Lloyd.
Evan Llwyd, M.A. Fellow of Jeſus College, Oxon.
Mr. John Machin, P. Aſtr. Gr. and Secr. of the R.S.
William Malet of the Middle Temple, Eſq.
* Mr. John Markham, Apothecary.
Thomas Maxwell, Eſq. Gentleman-Commoner of Chriſt-Church, Oxon.
* Richard Mead, M. D. F. R. S.
* Samuel Mead, Eſq.
Charles Mein, Eſq.
James Mickleton of Gray's Inn, Eſq. F. R. S.
Robert Middelton of Chirk-Caſtle, Eſq.

Roger Millart, Esq.
* LORD MILTON.
Mr. Randall Minshull.
Mr. Morehead.
Edward Morgan, B. A.
Mr. George Morgan of Baliol College, Oxon.
Samuel Morland, Gent. F.R.S.
* Richard Mostyn of Penbedw, Esq.
William Musgrave of Exon, M. D. F.R.S.
Sir Isaac Newton, P.R.S. Master of the Mint.
Anthony Nicoll of Lincoln's Inn, Esq.
John Baptista Nipho, M. D.
William Northey, Esq.
* Adam Ottley, Esq.
John Owen of the Inner Temple, Esq.
* ROBERT EARL of OXFORD.
Richard Pacey, of the Inner Temple, Esq.
Samuel Palmer, M. A. Student of Christ-Church, Oxon.
* Mr. Samuel Palmer, Chirurgeon.
* Thomas Palmer, Esq.
Thomas Pardo, B. D. Fellow of Jesus College, Oxon.
* THOMAS LORD PARKER, Lord Chancellor of Great Britain.
William Parry, M. A. Fellow of Jesus College, Oxon.
William Pavey, Gent.
Thomas Pellet, M. D. F. R. S.
* THOMAS EARL of PEMBROKE.
J. C. Pepusch, Doctor of Musick.
Thomas Perrot, Esq.
Mr. Thomas Pestell.
* WHITE LORD BISHOP of PETERBOROUGH.
Mr. James Peters.
Mr. J. Tho. Philipps, Secretary to the Commissioners for building Fifty New Churches, *&c.*
William Philipps of Brecknock, Esq.

* Walter

* Walter Plummer, Esq.
Richard Plumpton, Esq.
* Henry Plumtre, M. D. F. R. S.
* Benjamin Portlock, Esq.
David Powell, M. A.
John Pratt of the Middle Temple, Esq.
John Price, B. D. Fellow of Queen's College in Cambridge.
Rees Price of Myddvai, Gent.
* Robert Price, Esq. One of the Barons of his Majesty's Exchequer.
John Pringle of Haining, Esq.
John Pughe of Mathavarn, Esq.
Richard Pye, Esq.
Queen's College Library, Oxon.
John Ratcliffe, M. A.
* Thomas Rawlinson, Esq. F. R. S.
* Richard Rawlinson, LL.D. F. R. S.
Thomas Reeve, Esq.
Tancred Robinson, M. D. F. R. S.
William Rollinson, Esq.
John Russel, M. A. Fellow of Wadham College, Oxon.
Edward Sawyer of the Inner Temple, Esq.
* Sir Thomas Sebright, Baronet.
Thomas Sergeant, Esq.
James Sheppard of the Middle Temple, Esq.
John Sherlock, Esq. F. R. S.
Sir Hans Sloan, Baronet.
James Smith, Esq.
William Stanley, D. D. Dean of S. Asaph.
William Stratford, D.D. Canon of Christ-Church, Oxon.
Alexander Stuart, M. D. F. R. S.
Lewis Stucley of the Middle Temple, Esq.
William Stukeley, M. D. F. R. S.
* CHARLES EARL of SUNDERLAND.
John Talman, Esq.

Thomas Tanner, D. D. Chancellor of Norwich.
Brook Taylor, LL.D. F.R.S.
Charles Taylor of the Inner Temple, Eſq.
William Tempeſt, Eſq. F. R. S.
Thomas Terry, D.D. Canon of Chriſt-Church, Oxon.
Eubule Thelwall, B. D. Fellow of Jeſus College, Oxon.
* Mr. Alban Thomas, Keeper of the Library and Repoſitory of the Royal Society.
Hugh Thomas, Gent.
* William Thomas, Eſq.
* Timothy Thomas, M. A. Student of Chriſt-Church, Oxon.
Joſeph Thompſon, Eſq.
Clement Tooky, M. A.
* THOMAS LORD TREVOR.
John Trevor of the Middle Temple, Eſq.
Edward Waddington, D. D.
Thomas Wadſworth, M. D.
William Wagſtaffe, M. D. F. R. S.
Thomas Warkhouſe, Eſq.
William Warter of the Inner Temple, Eſq.
* Richard Weſt, Eſq.
John White, M. A. Student of Chriſt-Church, Oxon.
John Whiteſide, M. A. F. R. S. Keeper of the Aſhmolean Muſeum, Oxon.
George Wigan, M.A. Student of Chriſt-Church, Oxon.
* Moſes Williams, M. A.
Mr. John Willford.
* JONATHAN LORD BISHOP of WINCHESTER.
John Wiſeman of the Middle Temple, Eſq.
John Wood of Lincoln's Inn, Eſq.
William Wotton, D. D. F. R. S.
Hugh Wrotteſley, Eſq.
Edward Wynn, LL.D. Chancellor of Hereford.
* William Yong of Brin-Yorkin, Eſq.

